

Επίσημη Εφημερίδα C 280

της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

56ο έτος
27 Σεπτεμβρίου 2013

| Ανακοίνωση αριθ. | Περιεχόμενα | Σελίδα |
|---|---|--------|
| I Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις | | |
| ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ | | |
| Επιτροπή των Περιφερειών | | |
| 102η σύνοδος ολομέλειας, 3-4 Ιουλίου 2013 | | |
| 2013/C 280/01 | Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Προτεραιότητες της Επιτροπής των Περιφερειών για το 2014 ενόψει του προγράμματος εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής» | 1 |
| 2013/C 280/02 | Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η ενίσχυση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης» | 6 |
| ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ | | |
| Επιτροπή των Περιφερειών | | |
| 102η σύνοδος ολομέλειας, 3-4 Ιουλίου 2013 | | |
| 2013/C 280/03 | Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Οι μεθοριακοί εργαζόμενοι — Εκτίμηση της κατάστασης μετά από είκοσι χρόνια λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς: προβλήματα και προοπτικές» | 8 |
| 2013/C 280/04 | Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου» | 13 |

EL

Τιμή:
4 EUR

(Συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

| <u>Ανακοίνωση αριθ.</u> | Περιεχόμενα (συνέχεια) | Σελίδα |
|-------------------------|---|--------|
| 2013/C 280/05 | Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ασφάλεια στον κυβερνοχώρο» | 19 |
| 2013/C 280/06 | Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Έξυπνες πόλεις και κοινότητες — Ευρωπαϊκή σύμ- πραξη καινοτομίας» | 27 |
| 2013/C 280/07 | Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Σχέδιο δράσης 2012-2020 για την ηλ-υγεία — Καινοτομική υγειονομική περιθάλψη για τον 21ο αιώνα» | 33 |
| 2013/C 280/08 | Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ενέργειας» | 38 |
| 2013/C 280/09 | Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η επανεξέταση των βασικών στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τα απόβλητα» | 44 |

III Προπαρασκευαστικές πράξεις

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

102η σύνοδος ολομέλειας, 3-4 Ιουλίου 2013

| | | |
|---------------|--|----|
| 2013/C 280/10 | Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Μείωση του κόστους εγκατάστασης ευρωζωνικών υπηρεσιών» | 50 |
| 2013/C 280/11 | Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Κατασκευή, παρουσίαση και πώληση των προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων» | 57 |
| 2013/C 280/12 | Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Καθαρή ενέργεια για τις μεταφορές» | 66 |



I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

102Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ, 3-4 ΙΟΥΛΙΟΥ 2013

Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Προτεραιότητες της Επιτροπής των Περιφερειών για το 2014 ενόψει του προγράμματος εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής»

(2013/C 280/01)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2013»⁽¹⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα που η ίδια εξέδωσε στις 30 Νοεμβρίου 2012 με τίτλο «Προτεραιότητες της Επιτροπής των Περιφερειών για το 2013 βάσει του νομοθετικού προγράμματος και του προγράμματος εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής»⁽²⁾,
- έχοντας υπόψη το πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών που υπογράφηκε την 16η Φεβρουαρίου 2012,

Η Ένωση κατά το 2014

1. εκτιμά ότι το 2014 θα αποτελέσει χρονιά ορόσημο για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία θα σηματοδοτηθεί από τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, από τον διορισμό των μελών της νέας Ευρωπαϊκής Επιτροπής, από την έναρξη της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 στο πλαίσιο ενός νέου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, από την μεσοπρόθεσμη αναθεώρηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», καθώς και από τη συνέχιση των εργασιών που αποσκοπούν στην ολοκλήρωση και στην εμβάθυνση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης·

2. θεωρεί ότι οι κυριότερες προκλήσεις για την ΕΕ κατά το 2014 θα είναι οι εξής: επίτευξη οικονομικής ανάπτυξης και δημιουργία θέσεων εργασίας με τη μετατροπή των οικονομιών μας με στόχο ένα βιώσιμο μέλλον χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, ενίσχυση της ιθαγένειας της ΕΕ –ιδίως κατά την κρίσιμη στιγμή των ευρωεκλογών– και αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στο ευρωπαϊκό σχέδιο, προκειμένου να ενισχυθεί η «δημοκρατική νομιμότητα» της ΕΕ που απαιτεί συνεχείς προσπάθειες για την προστασία των βασικών αξιών της ΕΕ από φαινόμενα διάβρωσης εκ μέρους λαϊκιστικών και αντιδημοκρατικών δυνάμεων·

3. ανησυχεί μήπως η επικείμενη λήξη της θητείας των μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επηρεάσει το επίπεδο δραστηριότητας του εν λόγω θεσμικού οργάνου ενώ εξακολουθεί να απαιτείται η ανάληψη επείγουσας δράσης σε πολυάριθμους τομείς·

4. υπενθυμίζει ότι, επ' ευκαιρία της 20ής επετείου της σύστασής της, η Επιτροπή των Περιφερειών προτίθεται να κινήσει μια διαδικασία προβληματισμού σχετικά με τον τρόπο κατά τον οποίο η ΕΠΠ θα μπορούσε να ενισχύσει τον θεσμικό και πολιτικό της ρόλο·

5. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει έκθεση σχετικά με την πορεία των εν εξελίξει συζητήσεων για το μέλλον της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων των συζητήσεων που πραγματοποιήθηκαν με τους πολίτες στο πλαίσιο του «Ευρωπαϊκού Έτους των πολιτών (2013)»· επίσης, ως συνιστώσα της συζήτησης για την «αποκατάσταση της επαφής με τους πολίτες», προτρέπει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αρχίσει να προετοιμάζει την έκθεσή της με θέμα την εφαρμογή του κανονισμού σχετικά με την «Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών» ήδη από το 2014·

Οικονομική και Νομισματική Ένωση και δημόσια οικονομικά

6. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει το συντομότερο δυνατό τις προτάσεις της σχετικά με σχέδιο κανονισμού για τη θέσπιση ενιαίου μηχανισμού εξυγίανσης, καθώς και σχετικά με την παρακολούθηση των συστάσεων για τη διαρθρωτική μεταρρύθμιση του τραπεζικού τομέα·

(1) COM(2012) 629 final.

(2) CdR 2204/2012.

7. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για την αναθεώρηση του συστήματος της Τρόικας, προκειμένου να διασφαλιστεί η άσκηση δημοκρατικού ελέγχου και η υποχρέωση της να λογοδοτεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο·

8. αιτείται την επανέναρχη των διαπραγματεύσεων σχετικά με την οδηγία για τα συστήματα εγγύησης των καταθέσεων, παράλληλα με την πρόταση οδηγίας περί θέσπισης ενός πλαισίου για την ανάκαμψη και εξυγίανση των πιστωτικών οργανισμών και των επενδυτικών εταιριών·

9. επισημαίνει την επιτυχή εισαγωγή των «ομολόγων έργων» στην αγορά κατά το τρέχον δοκιμαστικό στάδιο και ζητά την παράταση της εν λόγω πρωτοβουλίας για τη συνολική διάρκεια του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (2014-2020), καθώς και την επέκτασή της και σε άλλους τομείς πολιτικής πέραν της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιακών υποδομών· προτείνει τη διεύρυνση της δυνατότητας συμμετοχής και στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ), με σκοπό τόσο τη διοχέτευση περιφερειακών επενδυτικών κεφαλαίων προς τις ΜμΕ όσο και την ενίσχυση ενός ευρωπαϊκού κλάδου επιχειρηματικού κεφαλαίου βασιζόμενου στις περιφέρειες·

10. παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνεχίσει να παρακολουθεί την πορεία και την εξέλιξη των δημοσίων οικονομικών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο στην ετήσια έκθεση που καταρτίζει για τα δημόσια οικονομικά εντός της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης·

Στρατηγική «Ευρώπη 2020» και Ευρωπαϊκό Εξάμηνο

11. είναι της γνώμης ότι η έως τώρα μη ικανοποιητική πορεία της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» οφείλεται όχι μόνο στην οικονομική κρίση και στην έλλειψη φιλοδοξίας εκ μέρους των κρατών μελών, αλλά και στη μη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της εν λόγω στρατηγικής και, γενικότερα, στην απουσία μιας αμιγώς εδαφικής διάστασης από τη στρατηγική «Ευρώπη 2020»·

12. καλεί την Επιτροπή να προτείνει τάχιστα ενδεδειγμένο πλαίσιο για τη μεσοπρόθεσμη αναθεώρηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», προχωρώντας πέρα από τη δεδηλωμένη πρόθεσή της να προβεί στη διαμόρφωση σχετικής μεθοδολογίας·

13. υπενθυμίζει ότι παρακολουθεί ανελλιπώς την πρόοδο που σημειώνεται σχετικά με όλες τις εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και ότι ασχολείται ήδη με τη μεσοπρόθεσμη αναθεώρηση υπό τοπική και περιφερειακή προοπτική·

14. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι δεν γίνεται αναφορά, ούτε στην Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης 2013 ούτε στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις, στην ανάγκη τοποκεντρικής προσέγγισης και πολυεπίπεδης συνεργασίας κατά την εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, διασφαλίζοντας ότι τα κράτη μέλη αναπτύσσουν εταιρικές σχέσεις με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ)·

Ενιαία αγορά και βιομηχανική πολιτική

15. όσον αφορά τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς, προτρέπει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προσδιορίσει και να προωθήσει κατά προτεραιότητα τους τομείς που έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να ευνοήσουν την καινοτομία και τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας·

16. παρακινεί την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για μια ευρωπαϊκή βιομηχανική πολιτική η οποία θα αποτελεί έναν από τους πυλώνες του ευρωπαϊκού σχεδίου και θα αναδειχθεί σε πραγματική πολιτική προτεραιότητα, με πολιτική βαρύτητα αντίστοιχη προς εκείνη της συνοχής, των υποδομών και της γεωργίας·

17. στηρίζει την πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη σύσταση ομάδας καθοδήγησης στον τομέα της βιομηχανικής πολιτικής προκειμένου να ανασυγκροτηθούν τόσο οι αρμοδιότητες σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, όσο και οι πόροι που βρίσκονται επί του παρόντος διάσπαρτοι στο σύνολο των διαφόρων επιπέδων και τομέων·

18. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβεί σε επίσημη διαβούλευση με την ΕτΠ σχετικά με τη διαμόρφωση των νέων κατευθυντηρίων γραμμών που θα διέπουν την εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις·

19. παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προωθήσει την ανάπτυξη των περιφερειακών σχεδίων καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης και της βιομηχανικής ανάπτυξης·

20. ζητά από την Επιτροπή να δώσει συνέχεια στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Πρόγραμμα δράσης για την επιχειρηματικότητα 2020», προβαίνοντας σε ενδελεχέστερη ανάλυση των πραγματικών εμποδίων στα οποία προσκρούουν οι νέοι επιχειρηματίες, και κρίνει σκόπιμη την περαιτέρω ενθάρρυνση των διασυνοριακών ανταλλαγών και τη μεγιστοποίηση των παρεχόμενων σε αυτούς δυνατοτήτων·

Πολιτική συνοχής και μεταφορές

21. επαναλαμβάνει το αίτημά της προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εκπόνηση Λευκής Βίβλου σχετικά με την εδαφική συνοχή, με σκοπό την εμπειριστατωμένη ανάλυση τόσο της αλληλεπίδρασης μεταξύ της Εδαφικής Ατζέντας 2020 και της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» όσο και της εκ των υστέρων εκτίμησης των εδαφικών επιπτώσεων της πολιτικής συνοχής κατά την περίοδο 2007-2013·

22. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει έκθεση προκειμένου να αξιολογηθεί εάν οι περιφερειακές και τοπικές αρχές είχαν πράγματι έγκαιρη και συγκροτημένη συμμετοχή στην κατάρτιση των συμφωνιών εταιρικής σχέσης και των επιχειρησιακών προγραμμάτων για την περίοδο 2014-2020, σύμφωνα με τις αρχές της εταιρικής σχέσης και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Κοινών Διατάξεων και στον Κώδικα Δεοντολογίας για την εταιρική σχέση·

23. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δημοσιεύσει έναν πρακτικό και εύχρηστο οδηγό απευθυνόμενο στους τοπικούς φορείς σχετικά με την ενδεδειγμένη χρήση των νέων διαρθρωτικών ταμείων αμέσως μετά την έγκριση των νέων κανονισμών·

24. όσον αφορά την Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ), εκφράζει σοβαρές ανησυχίες σχετικά με την έλλειψη επαρκούς χρηματοδότησης για ολόκληρη την επόμενη περίοδο προγραμματισμού, καθώς και σχετικά με την επικέντρωσή της στην περίοδο 2014-2015, η οποία θέτει υπό αμφισβήτηση τη βιωσιμότητα και την αποτελεσματικότητά της. Κατά συνέπεια, ζητά ειδικότερα την τροποποίηση του άρθρου 9 στ) του κανονισμού για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ), προκειμένου να αρθεί ο ρητός περιορισμός στο ποσό των 3 δισ. ευρώ της νέας γραμμής του προϋπολογισμού που προβλέπεται για την ΠΑΝ. Η τροποποίηση αυτή θεωρείται ακόμη πιο αναγκαία προκειμένου να αποφευχθεί κάθε ενδεχόμενη μετάθεση μετά το 2016 του κύριου όγκου της χρηματοδότησης προγραμμάτων ζωτικής σημασίας για τη συνοχή, όπως τα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας ή τα τμήματα που απαρτίζουν τον χρηματοδοτικό μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη»·

25. προτίθεται να συνεργαστεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη συνεκτίμηση του ΕΟΕΣ στις πολιτικές της ΕΕ, όπως ορίζεται στην ισχύουσα συμφωνία μεταξύ των δύο οργάνων, και προτρέπει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προωθήσει τη χρήση του ΕΟΕΣ κατά την εφαρμογή της πολιτικής γειτονίας· η ΕτΠ σκοπεύει να διερευνήσει τις δυνατότητες σύστασης ΕΟΕΣ με τις χώρες εταίρους της πολιτικής γειτονίας διαμέσου της Ευρωμεσογειακής Περιφερειακής και Τοπικής Συνέλευσης (ARLEM) και της Διάσκεψης των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών για την Ανατολική Εταιρική Σχέση (CORLEAP).

26. καλεί την Επιτροπή να εκπονήσει ανακοίνωση σχετικά με την κινητικότητα σε περιφέρειες που αντιμετωπίζουν γεωγραφικές και δημογραφικές προκλήσεις·

Απασχόληση, κοινωνική ένταξη, ΜμΕ

27. δεδομένου του υψηλού ποσοστού ανεργίας, το οποίο παρατηρείται σε πολλά κράτη μέλη και έχει ιδιαίτερα σοβαρές επιπτώσεις στους νέους, στηρίζει τις προσπάθειες που καταβάλλονται με σκοπό τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία και παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να μεριμνήσει περαιτέρω για τον εν λόγω τομέα και να υποβάλει έκθεση σχετικά με την επιτελεσθείσα πρόοδο κατά τη διάρκεια του 2014·

28. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει «δέσμη μέτρων για τις κοινωνικές επενδύσεις», όπως επίσης ζητήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο·

29. θεωρεί ότι απαιτείται μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου για τις δραστηριότητες που αναλαμβάνονται στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας και ζητά επί τούτου τη θέσπιση καταστατικού ευρωπαϊκής ένωσης κοινωνικής αλληλεγγύης·

30. δεδομένου του δυναμικού των ΜμΕ για τη δημιουργία θέσεων εργασίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και προκειμένου οι ΜμΕ να βοηθηθούν στις προσπάθειές τους για την αντιμετώπιση της συνεχιζόμενης κρίσης, παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενθαρρύνει περαιτέρω τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να δανείζουν και να επενδύουν σε ΜμΕ, καθώς με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται τόσο η επιβίωσή τους όσο και η προώθηση της ανάπτυξης τους·

31. καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειες για απλοποίηση και ελαχιστοποίηση του ρυθμιστικού φόρτου για τις ΜμΕ, στο πλαίσιο του νέου προγράμματός της για τη βελτίωση της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου (Regulatory Fitness and Performance Programme — REFIT) και με τακτικές διαβουλεύσεις με τις ΜμΕ, για να εντοπιστούν οι νόμοι και οι τομείς νομοθεσίας της ΕΕ τους οποίους θεωρούν πιο επαχθείς (πρωτοβουλία «TOP-10»)·

32. καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει μια νέα πολιτική προσέγγιση, επικεντρωμένη στις στρατηγικές για την επιχειρηματικότητα και την έξυπνη εξειδίκευση και στην επιχειρηματική αφύπνιση, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, από το Δημοτικό μέχρι τις επαγγελματικές σχολές και τα πανεπιστήμια· η έμφαση θα πρέπει να δοθεί στους δυνατούς τρόπους αλληλεπίδρασης των Ευρωπαίων —από τους τοπικούς και τους περιφερειακούς ιδύνοντες μέχρι τους βιομηχάνους ή τους δημιουργούς νέων επιχειρήσεων με τους μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, προκειμένου να ενισχυθεί η επιχειρηματικότητα στη νοσοτροπία και στις καθημερινές τους δραστηριότητες από πολύ μικρή ηλικία·

33. καλεί την Επιτροπή να παρουσιάσει πρόταση σχετικά με την ενημέρωση και τη διαβούλευση με τους εργαζομένους και την πρόβλεψη και διαχείριση των αναδιαρθρώσεων, όπως ζητάται στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Ιανουαρίου 2013·

34. καλεί την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για τις καθυστερήσεις πληρωμών στο εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο διακυβέρνησης·

Δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις

35. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συνεχίσουν να προάγουν τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή των πολιτικών στους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων και, πιο συγκεκριμένα, στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου, καθώς και στις τρέχουσες προσπάθειες καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, αφενός, και προστασίας των θυμάτων, αφετέρου·

36. επαναλαμβάνει τη δέσμευσή της έναντι της στρατηγικής εταιρικής σχέσης που πρότεινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2012 μέσω της αναθεωρημένης Ευρωπαϊκής Ατζέντας για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών, καθώς και έναντι του πολιτικού διαλόγου που διεξάγεται στους κόλπους του Ευρωπαϊκού Φόρουμ για την Ένταξη· συνιστά στην Επιτροπή να επιμείνει στη χρήση εδαφικών συμφώνων σε αυτόν τον τομέα πολιτικής, όπως προτείνεται στην αναθεωρημένη Ατζέντα της για την ένταξη·

Γεωργία και τη θαλάσσια πολιτική

37. παρακινεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβεί σε αναθεώρηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων, ώστε η «εντοπιότητα» των προϊόντων να αποτελεί σταθερό κριτήριο επιλογής στις προσκλήσεις υποβολής προσφορών για την προμήθεια τροφίμων π.χ. σε σχολεία, γηροκομεία και άλλες δημόσιες υπηρεσίες (3)·

38. συνιστά να εκτιμάται προσεκτικά ο εδαφικός αντίκτυπος όλων των προτάσεων για την κατάργηση μηχανισμών ρύθμισης της αγοράς στον τομέα της γεωργίας, συμπεριλαμβανομένων των διμερών εμπορικών συμφωνιών και των συμφωνιών σύνδεσης, και να ελέγχεται κατά πόσον οι προτάσεις αυτές αντίκεινται προς τον στόχο της εδαφικής συνοχής που κατοχυρώνεται στη Συνθήκη της Λισαβόνας·

39. ζητά από την Επιτροπή να προτείνει μια ευρωπαϊκή στρατηγική αγροτικής ανάπτυξης, με σκοπό την επανεξισορρόπηση της κατανομής των πόρων προς όφελος των αγροτικών περιοχών των οποίων το επίπεδο ανάπτυξης παραμένει κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ·

40. υπογραμμίζει τη σημασία της ορθής εφαρμογής της νέας προσέγγισης για τη λήψη αποφάσεων σε περιφερειακό επίπεδο που περιλαμβάνεται στην αναθεωρημένη Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ), βάσει της οποίας, αφενός, οι αποφάσεις λαμβάνονται σε επίπεδο θαλάσσιας λεκάνης και όχι σε αυτό της τρέχουσας μικροδιαχείρισης στην ΕΕ, και, αφετέρου, προβλέπεται η ενίσχυση της συμμετοχής όλων των ενδιαφερομένων· ανησυχεί για τη χρήση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων εκ μέρους της Επιτροπής και τονίζει ότι η πρακτική αυτή δεν πρέπει να αποβεί εις βάρος των ιδιαίτεροτήτων κάθε τύπου αλιείας και θαλάσσιας περιοχής·

Περιβάλλον και ενέργεια

41. υπενθυμίζει τον σημαντικό ρόλο που πρέπει να διαδραματίσει η μετάβαση στον βιώσιμο ενεργειακό εφοδιασμό στο πλαίσιο της πολιτικής της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια· καλεί, συνεπώς, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει νομικά δεσμευτική αύξηση σε 30 % του στόχου για τις ανανεώσιμες μορφές ενέργειας με ορίζοντα το 2020, όπως και των ενδιάμεσων στόχων για το 2030 και το 2040, με προοπτική την επίτευξη ανανεώσιμης ενέργειας σε ποσοστό 100 % έως το 2050·

(3) Πρβλ. CdR 341/2010.

42. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δρομολογήσει, το 2014, περαιτέρω πρωτοβουλίες στο πλαίσιο του Χάρτη πορείας για την αποδοτικότητα των πόρων⁽⁴⁾ –όπως τον καθορισμό συμπληρωματικών δεικτών αποδοτικότητας των πόρων, παράλληλα με τον κύριο δείκτη παραγωγικότητας των πόρων, που χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση του στόχου του Χάρτη πορείας (βελτίωση των οικονομικών επιδόσεων με ταυτόχρονη μείωση της επιβάρυνσης των φυσικών πόρων), καθώς και την καθιέρωση ενός νέου κύριου δείκτη για το φυσικό κεφάλαιο και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της χρήσης των πόρων– και να προαγάγει, σε συνάρτηση με αυτούς τους δείκτες· την συνεχή μέτρηση, με ελάχιστη επιβάρυνση, της προόδου που σημειώνεται όσον αφορά τη βελτίωση της αποδοτικότητας των πόρων. Επαναλαμβάνει δε την έκκλησή της προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προωθήσει δράσεις που να επιδιώκουν δεσμευτικούς στόχους για τις πράσινες δημόσιες συμβάσεις, χωρίς να λησμονείται ότι υπάρχουν και άλλοι σημαντικοί παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στις συμβάσεις αυτές⁽⁵⁾.

43. προτρέπει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξασφαλίσει ότι η αναθεώρηση της νομοθεσίας για τα απόβλητα και των υφιστάμενων στόχων της πρόληψης, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης, ανάκτησης και εκτροπής από την υγειονομική ταφή των αποβλήτων, στην οποία θα προβεί το 2014, θα λάβει δεόντως υπόψη τη σχετική διερευνητική γνωμοδότηση της ΕτΠ της οποίας η κατάρτιση ζητήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή· θεωρεί ότι η εν λόγω αναθεώρηση θα πρέπει να ανταποκρίνεται στους «προσδοκώμενους στόχους» που εκτίθενται στον Χάρτη πορείας για την αποδοτικότητα των πόρων, διανοίγοντας έτσι το δρόμο προς μια οικονομία που θα βασίζεται στην επαναχρησιμοποίηση και στην ανακύκλωση των αποβλήτων, με σχεδόν μηδενικά υπολειμματικά απόβλητα· ζητά, στο πλαίσιο της αναθεώρησης του 2014, να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα πλαστικά απόβλητα·

44. ως συνέχεια της Πράσινης Βίβλου, καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παρουσιάσει ένα φιλόδοξο νέο πλαίσιο για το κλίμα και την ενέργεια, για την περίοδο μέχρι το 2030 –αυτό το πλαίσιο πρέπει να προβλέπει ρητά υψηλότερα ποσοστά συγχρηματοδότησης της ΕΕ για έργα υποδομής που στηρίζουν τους στόχους που έχουν τεθεί σε σχέση με την αλλαγή του κλίματος και συνδέονται σε μεγάλο βαθμό με το κλίμα·

45. ζητά από την Επιτροπή να καταρτίσει στρατηγική για την ενεργειακή πενία και να τη συνοδεύσει με τις κατάλληλες προτάσεις, συμπεριλαμβανομένου ενός πανευρωπαϊκού ορισμού της ενεργειακής πενίας·

46. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταβάλει κάθε προσπάθεια για την τόνωση της ενεργειακής απόδοσης και να προτείνει δεσμευτικούς εθνικούς στόχους ενεργειακής απόδοσης που να συνδυάζονται με μια λεπτομερή δημοσιονομική εκτίμηση των επιπτώσεων και με μία δέσμη οικονομικών μέτρων· επαναλαμβάνει ότι είναι απαραίτητο κατά την εφαρμογή της πολιτικής στον τομέα αυτό να τηρείται η αρχή της εταιρικής σχέσης και να γίνεται χρήση μιας προσέγγισης πολυεπίπεδης διακυβέρνησης·

Επικουρικότητα, εκτίμηση του αντίκτυπου και βελτίωση της νομοθεσίας

47. παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ξεκινήσει και να ολοκληρώσει ορισμένες από τις αξιολογήσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο της στρατηγικής για τη βελτίωση της νομοθεσίας –και ιδίως του προγράμματος REFIT– και υπενθυμίζει την πρότασή της να συμβάλει και η ίδια σε αυτές, μέσω των συμβουλευτικών δικτύων της·

48. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να θέσει σε εφαρμογή και να καταστήσει υποχρεωτική την Εκτίμηση του Εδαφικού Αντίκτυπου (ΕΕΑ) σε ορισμένους τομείς πολιτικής· υπενθυμίζει τη βούλησή της να συνεργαστεί στενά με την Επιτροπή στον τομέα αυτό και προτείνει η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής της Επιτροπής να καταστεί η ενιαία θυρίδα της ΕΕΑ·

49. προτρέπει την Επιτροπή να υποβάλει στην ΕτΠ προτάσεις συνεργασίας στο πλαίσιο τόσο των προβλεπόμενων, κατά την προνομοθετική φάση, διαβουλεύσεων με τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές (άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας) όσο και της τήρησης των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας·

Πολιτισμός, καινοτομία και τουρισμός

50. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να βελτιώσει το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας και να επικεντρώσει τις προσπάθειές της στην απλούστευση των διαδικασιών και στην πρόσβαση στη χρηματοδότηση· κατά την άποψή της, ο πολιτισμός και η δημιουργία θα πρέπει να ενσωματωθούν καλύτερα στη στρατηγική «Ευρώπη 2020»·

51. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ως συνέχεια της δέσμης μέτρων για τις επενδύσεις στην καινοτομία, να προσδιορίσει σαφώς και να υπογραμμίσει τον ρόλο των αυτοδιοικητικών αρχών στα προγράμματα και τα έργα των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Οι δήμοι και οι περιφέρειες είναι σημαντικοί παράγοντες που συμβάλλουν στη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών πλαισίωσης για καινοτομικά περιβάλλοντα. Συγκεντρώνουν στην επικράτειά τους, ως διαμεσολαβητές, τους κύριους φορείς του τριγώνου της καινοτομίας (ένα κράμα ακαδημαϊκών κύκλων, πανεπιστημίων, ερευνητών, βιομηχανιών και επιχειρήσεων)·

52. εξάγει την ανάγκη να εκδοθεί ανακοίνωση σχετικά με τη στρατηγική για έναν βιώσιμο και ανταγωνιστικό πολιτιστικό τουρισμό, γεγονός που θα επιτρέψει να δημιουργηθούν νέες ευκαιρίες απασχόλησης και τόνωσης των τοπικών και των περιφερειακών οικονομιών –μία τέτοια στρατηγική θα μπορούσε να αποτελέσει ένα κοινό πλαίσιο προώθησης και χρηματοδότησης της αρχιτεκτονικής, εθνογραφικής και βιομηχανικής κληρονομιάς των ευρωπαϊκών περιφερειών·

Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγων

53. αναγνωρίζει την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να ενισχύσει τη συνεργασία της με την ΕτΠ για την ενδυνάμωση της τοπικής και περιφερειακής διάστασης στη διαδικασία διεύρυνσης, και ζητά η πρόθεση αυτή να αντανακλάται στις ετήσιες εκδόσεις προόδου σχετικά με τη διεύρυνση·

54. καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει περαιτέρω τις δυνατότητες επέκτασης της Τοπικής Διοικητικής Διευκόλυνσης, ούτως ώστε να συμπεριληφθούν σε αυτήν και οι τοπικές διοικητικές αρχές της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης και των χωρών εταίρων της Ευρωμεσογειακής Εταιρικής Σχέσης·

55. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο να διατηρήσουν, στο νέο χάρτη πορείας για την Ανατολική Εταιρική Σχέση, μια προσέγγιση που να βασίζεται στην αρχή των αναλογικών κερδών, ούτως ώστε η εν λόγω πρωτοβουλία να θεωρείται κατ'εξοχήν μέσο ανάπτυξης της μετασχηματιστικής δύναμης της συνεισφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να καθιστά δυνατή τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην εφαρμογή της·

⁽⁴⁾ COM(2011) 571 final.

⁽⁵⁾ Πρβλ. CdR 140/2011 fin.

56. στο πλαίσιο της ευρωμεσογειακής συνεργασίας, χαιρετίζει την έμφαση που δίνεται στην περιφερειακή ανάπτυξη, θα επιθυμούσε δε να προβλεφθεί η συμμετοχή της ARLEM στα λεγόμενα πιλοτικά σχέδια περιφερειακής ανάπτυξης·

57. υπενθυμίζει ότι τάσσεται πλήρως υπέρ της ανακήρυξης του 2015 ως ευρωπαϊκού έτους για την ανάπτυξη, με σκοπό να εξασφαλιστεί η παρακολούθηση των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας (ΑΣΧ), και χαιρετίζει τους προβληματισμούς που διατύπωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τη μελλοντική διεθνή προσέγγιση της ανάπτυξης· καλεί την Επιτροπή να υπερασπιστεί ένα γενικό

πλαίσιο για τους μετά το 2015 ΑΣΧ που να συνδέει τις τρεις διαστάσεις της βιώσιμης ανάπτυξης: την οικονομική, την κοινωνική και την περιβαλλοντική·

58. ευελπιστεί ότι οι συστάσεις της θα ληφθούν δεόντως υπόψη κατά τη διαδικασία κατάρτισης του προγράμματος εργασίας της Επιτροπής για το 2014 και αναθέτει στον Πρόεδρο της Επιτροπής των Περιφερειών να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στη Λιθουανική Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ και στην επερχόμενη Ελληνική και Ιταλική Προεδρία.

Βρυξέλλες, 4 Ιουλίου 2013

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η ενίσχυση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης»

(2013/C 280/02)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- έχοντας υπόψη το ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών της 1ης Φεβρουαρίου 2013 με θέμα το «Βιώσιμο μέλλον για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ONE)»⁽¹⁾,
- έχοντας υπόψη τις δύο ανακοινώσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προς μια βαθιά και ουσιαστική Οικονομική και Νομισματική Ένωση - Εκ των προτέρων συντονισμός των σχεδίων για μείζονες μεταρρυθμίσεις οικονομικής πολιτικής» [COM(2013) 166 final] και «Προς μια βαθιά και ουσιαστική Οικονομική και Νομισματική Ένωση - Θέσπιση μέσου σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας» [COM(2013) 165 final, οι οποίες δημοσιεύτηκαν στις 20 Μαρτίου 2013,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 23ης Μαΐου 2013 σχετικά με τις Μελλοντικές νομοθετικές προτάσεις για την ONE - Απάντηση στις ανακοινώσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής [2013/2609(RSP)],
- έχοντας υπόψη τα τελικά συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 27ης και 28ης Ιουνίου 2013,
- έχοντας υπόψη τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας,

Γενικές παρατηρήσεις

- επικαλείται τις αρχές και τους στόχους της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, όπως ορίζονται στα άρθρα 3 και 120 της ΣΛΕΕ·
- υπογραμμίζει ότι η εφαρμογή ήδη εγκεκριμένων μέτρων πρέπει να υπερισχύσει οποιασδήποτε νέας πρότασης και συμφωνεί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ότι κάθε νέα νομοθετική πρωτοβουλία πρέπει να δημιουργεί προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα ήδη υπάρχοντα μέσα·
- τονίζει ότι σε όλες τις αποφάσεις που λαμβάνονται για την επέκταση της ONE, πρέπει να αναγνωριστεί πλήρως και να στηριχθεί, ει δυνατόν, ο ρόλος που διαδραματίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές για την ενίσχυση των οικονομιών και την προαγωγή της απασχόλησης και της ανάπτυξης·
- θεωρεί τις προτάσεις για την εγκαθίδρυση ενός ενιαίου εποπτικού μηχανισμού, εντός του οποίου η ΕΚΤ θα καταλάβει κεντρική θέση, ένα ακόμα βήμα προς την προαγωγή της διαφάνειας και της δημοκρατικής λογοδοσίας·
- χαιρετίζει την έκκληση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 27ης και 28ης Ιουνίου 2013 προς την Επιτροπή για την όσο το δυνατό ταχύτερη υποβολή των προτάσεων της σχετικά με το σχέδιο κανονισμού περί θεσπίσεως ενιαίου μηχανισμού εξυγίανσης και επιδοκιμάζει την πρόθεση υιοθέτησης της σχετικής νομοθεσίας πριν από το τέλος της τρέχουσας κοινοβουλευτικής περιόδου·

Εκ των προτέρων συντονισμός των σχεδίων για μείζονες μεταρρυθμίσεις της οικονομικής πολιτικής

- αναμένει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προσδιορίσει με σαφήνεια στην πρότασή της σχετικά με τον εκ των προτέρων συντονισμό (αναμένεται να δημοσιευτεί το φθινόπωρο του 2013), τη διαφορά μεταξύ αυτού του συντονισμού και των άλλων μέσων και μηχανισμών που είτε εφαρμόζονται ήδη (όπως π.χ. το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο) ή είτε προβλέπεται να τεθούν σε εφαρμογή (όπως π.χ. το Μέσο Σύγκλισης και Ανταγωνιστικότητας - CCI, βλ. παρακάτω)·

- υπογραμμίζει ότι η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τον εκ των προτέρων συντονισμό των σχεδίων για μεταρρυθμίσεις μείζονος σημασίας της οικονομικής πολιτικής – με την αποκλειστική συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου Υπουργών– πρέπει να συμπληρωθεί από μέτρα ενωσιακού και εθνικού χαρακτήρα, βάσει των οποίων θα λαμβάνεται πρόνοια για τη δέουσα ενημέρωση των τοπικών και περιφερειακών αρχών και τη διαβούλευση με αυτές·
- ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή στον αντίκτυπο για τις περιφερειακές, καθώς και στις πιθανές επιπτώσεις για τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών και την εδαφική συνοχή, που συνεπάγεται ο εκ των προτέρων συντονισμός των μεταρρυθμίσεων μείζονος σημασίας της οικονομικής πολιτικής στην ΕΕ·
- τονίζει ότι, δεδομένης της στενής σύνδεσης μεταξύ των συμβατικών ρυθμίσεων και της προβλεπόμενης διαδικασίας εκ των προτέρων συντονισμού, απαιτείται στενή σύνδεση μεταξύ της διαχείρισης και της δημοκρατικής λογοδοσίας των δύο διαδικασιών· προτείνει, ως εκ τούτου, σε περίπτωση περιφερειακών δευτερογενών επιπτώσεων, να διασφαλίζεται η συμμετοχή της Επιτροπής των Περιφερειών και των ενδιαφερόμενων περιφερειακών αρχών κατά τη διαδικασία του οικονομικού διαλόγου σε ευρωπαϊκό επίπεδο·
- συμφωνεί ότι ο εκ των προτέρων συντονισμός πρέπει να αφορά μόνο τα σχέδια για τις μείζονες μεταρρυθμίσεις της οικονομικής πολιτικής. Υπογραμμίζει δε ότι πρέπει να συμπεριληφθούν οι μεταρρυθμίσεις των συστημάτων κοινωνικής προστασίας λόγω της σημασίας τους στο εσωτερικό των κρατών μελών·
- εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι –όσον αφορά τον πύλωνα της ONE που σχετίζεται με τη δημοκρατική νομιμοποίηση και λογοδοσία της διαδικασίας– ελάχιστη συγκεκριμένη πρόοδος έχει πραγματοποιηθεί για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο αμφισβήτησης της συνολικής διαδικασίας, όταν γίνεται αντιληπτό ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη παρεμβαίνουν στη λήψη αποφάσεων, οι οποίες μέχρι τώρα συνήθως λαμβάνονταν σε εθνικό ή ακόμα και περιφερειακό επίπεδο·

⁽¹⁾ CδR 2494/2012 fin.

Η καθιέρωση του μέσου σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας (CCI)

- επαναλαμβάνει την πεποίθησή της ότι η επίτευξη μιας ουσιαστικής και πραγματικής ΟΝΕ προϋποθέτει την ύπαρξη κατάλληλης δημοσιονομικής ικανότητας και ότι το σχετικό προτεινόμενο μέσο μπορεί να συντείνει αποφασιστικά προς αυτή την κατεύθυνση·
 - θεωρεί ότι το νέο μέσο πρέπει να συμπληρώνει τα μέσα άσκησης της πολιτικής συνοχής και άρα εκφράζει τις επιφυλάξεις της ως προς την ονομασία του (δηλ. μέσο σύγκλισης), δεδομένης της συνάφειας των όρων «σύγκλιση» και «συνοχή», η οποία ενδέχεται να συνεπάγεται και επικαλύψεις·
 - χαιρετίζει την εγκαθίδρυση μηχανισμού ενδυνάμωσης του συντονισμού και της εφαρμογής των διαρθρωτικών πολιτικών, βάσει ρυθμίσεων συμβατικής φύσεως μεταξύ των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ· επισημαίνει ότι οι ρυθμίσεις αυτές θα πρέπει να υπόκεινται σε διαδικασία συναπόφασης και εφαρμογής και αιτείται, ως εκ τούτου, τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στη διαμόρφωση των συμβατικών συμφωνιών, με δέουσα τήρηση των εθνικών νομοθεσιών. Ωστόσο, το μέσο αυτό θα πρέπει να είναι επίσης ανοιχτό, σε εθελοντική βάση, και στα κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ·
 - διατυπώνει την ανησυχία της ότι οι συμβατικές ρυθμίσεις, όπως προτείνονται επί του παρόντος στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, θα επιβαρύνουν περαιτέρω την ήδη σύνθετη διακυβέρνηση που συνεπάγεται η νέα νομοθεσία περί οικονομικής εποπτείας (εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων, συστάσεις ανά χώρα και συναφείς κυρώσεις) και η αναθεωρημένη πολιτική συνοχής (συμφωνίες εταιρικής σχέσης, επιχειρησιακά προγράμματα και συναφείς εκ των προτέρων προϋποθέσεις)·
 - φρονεί ότι οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις βασίζονται σε μακροχρόνιες διαδικασίες που απαιτούν πολυετή προγραμματισμό. Επομένως, αμφισβητεί την ανάγκη να συναρτάται η ενεργοποίηση αυτού του νέου μέσου με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο·
- ζητά όλες οι συμβατικές ρυθμίσεις να βασίζονται στην κοινωνική μέθοδο με την πλήρη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων·
 - συμφωνεί ότι η ΕΕ πρέπει να τηρήσει μια εποικοδομητική στάση ως προς τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις σε εθνικό επίπεδο, παρέχοντας με ισορροπημένο τρόπο κίνητρα και όχι επιβάλλοντες ποινές·
 - επισημαίνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαθέτουν αρμοδιότητες άμεσης παρέμβασης σε πεδία που σχετίζονται με τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και ότι, κατά συνέπεια, πρέπει να συμμετέχουν στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή αυτών των συμβατικών ρυθμίσεων·
 - τονίζει, κατά συνέπεια, ότι ο προαναφερθείς πολυετής προγραμματισμός και η υλοποίησή του πρέπει να βασίζονται στην αποτελεσματική πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, με τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και με σεβασμό προς τις αρμοδιότητές τους·

Η κοινωνική διάσταση της ΟΝΕ

- χαιρετίζει το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 27ης και 28ης Ιουνίου 2013 αναγνώρισε ότι είναι αναγκαία η ενίσχυση της κοινωνικής διάστασης της ΟΝΕ· επαναλαμβάνει επ' αυτού ότι ασπάζεται πλήρως τις εκκλήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των κρατών μελών για τη σύναψη συνφώνου κοινωνικών επενδύσεων, στο οποίο θα τίθενται στόχοι για την πραγματοποίηση κοινωνικών επενδύσεων εθνικής εμβέλειας με σκοπό την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» ως προς το κοινωνικό, εκπαιδευτικό και εργασιακό της σκέλος.

Βρυξέλλες, 4 Ιουλίου 2013

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

102Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ, 3-4 ΙΟΥΛΙΟΥ 2013

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Οι μεθοριακοί εργαζόμενοι — Εκτίμηση της κατάστασης μετά από είκοσι χρόνια λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς: προβλήματα και προοπτικές»

(2013/C 280/03)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- σημειώνει ότι υπάρχει έλλειψη αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων για τους «διακινούμενους εργαζομένους»·
- επιμένει ότι το άρθρο 5 της οδηγίας σχετικά με τα μέτρα που διευκολύνουν την άσκηση των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στους εργαζόμενους στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων (COM (2013) 236) πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να επιτραπεί στα κράτη μέλη να ορίσουν διαπεριφερειακές διαρθρώσεις για την προώθηση, την ανάλυση, την παρακολούθηση και την υποστήριξη της ίσης μεταχείρισης όλων των εργαζομένων και των μελών των οικογενειών τους·
- τονίζει ότι οι εθνικοί φορείς συντονισμού του EURES (σε λειτουργία από το 2015 και μετά) θα πρέπει συστηματικά να έχουν στενή συνεργασία με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές·
- εφιστά εξάλλου την προσοχή στο θεμελιώδη ρόλο των διαπεριφερειακών φορέων παροχής συμβουλών και εμπειρογνωμοσύνης·
- εκφράζει τη λύπη της διαπιστώνοντας ότι η έλλειψη συντονισμού όσον αφορά τις ρυθμίσεις για τους κατώτατους μισθούς οδηγεί, κυρίως σε παραμεθόριες περιοχές, στον κίνδυνο της εξωτερικής ανάθεσης σε κλάδους υψηλής έντασης εργασίας και υπηρεσιών, και σε κοινωνικό ντάμπινγκ.

Εισηγητής

ο κ. Karl-Heinz LAMBERTZ (BE/PSE), Πρωθυπουργός της γερμανόφωνης κοινότητας του Βελγίου

Έγγραφο αναφοράς

I. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Η διασυνοριακή κινητικότητα του εργατικού δυναμικού και οι επιδράσεις της στη στρατηγική «Ευρώπη 2020»

1. υπενθυμίζει ότι η στρατηγική Ευρώπη 2020 τονίζει τη θετική επίδραση της κινητικότητας τόσο στην ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας όσο και στη βελτίωση της προσαρμοστικότητας και της απασχολησιμότητας των εργαζομένων στην ΕΕ·

2. παρατηρεί ότι η παράδοση κατάσταση της έλλειψης εργατικού δυναμικού σε συγκεκριμένους τομείς, όπου παρατηρείται υψηλή μακροχρόνια ανεργία, ιδίως των ανειδίκευτων εργαζομένων, απαιτεί περισσότερη ευελιξία και κινητικότητα στις ευρωπαϊκές παραμεθόριες περιοχές·

3. υπογραμμίζει ότι η κινητικότητα προσφέρει ιδιαίτερα στους νέους τη δυνατότητα να βελτιώσουν τις δεξιότητες και τις γνώσεις τους και να αποκτούν νέες εμπειρίες. Ως εκ τούτου, υποστηρίζει σθεναρά τις πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που εστιάζονται στους νέους, όπως π.χ. η Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος Ευρωπαϊκής εγγύησης για τους νέους που αποφασίστηκε το Μάρτιο του 2013, η εμβληματική πρωτοβουλία «Νεολαία σε κίνηση» ή το πιλοτικό πρόγραμμα «Η πρώτη σου δουλειά μέσω του EURES»·

4. τονίζει την κοινωνική διάσταση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού και τη συμβολή της στην προώθηση της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης·

5. χαιρετίζει την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση του δικτύου ευρέσεως εργασίας με την προαγωγή της κινητικότητας EURES, που μπορεί να συμβάλει στην αύξηση της κινητικότητας των εργαζομένων μεταξύ κρατών μελών. Η μεταρρύθμιση αυτή θα πρέπει επίσης να διευκολύνει την κινητικότητα στις παραμεθόριες περιοχές, όπου σημειώνονται οι υψηλότερες ροές κινητικότητας, ενισχύοντας παράλληλα περαιτέρω τα υφιστάμενα δίκτυα EURES T.

Διασυνοριακή κινητικότητα του εργατικού δυναμικού μετά από 20 χρόνια λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς

6. σημειώνει ότι μετά την υιοθέτηση της πρώτης γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών για τους μεθοριακούς εργαζόμενους στις 29 Σεπτεμβρίου 2004, έχουν προκύψει νέες προκλήσεις, αλλά και ευκαιρίες σε σχέση με την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού·

7. χαιρετίζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έκδοση οδηγίας σχετικά με τα μέτρα που διευκολύνουν την άσκηση των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στους εργαζόμενους στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων (COM (2013) 236), η οποία στοχεύει στην επιβολή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 492/2011 της 5ης Απριλίου 2011 περί ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης. Θεωρεί ότι η νομική ιδιαιτερότητα της πρότασης οδηγίας για την επιβολή ενός κανονισμού ο οποίος από μόνος του τίθεται κατ'αρχήν άμεσα

σε ισχύ αποκαλύπτει το μέγεθος των νομικών και διοικητικών προκλήσεων που εξακολουθούν να υφίστανται σε επίπεδο εθνικής νομοθεσίας και διοίκησης στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων. Επιμένει ότι το άρθρο 5 της οδηγίας πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να επιτραπεί στα κράτη μέλη να ορίσουν διαπεριφερειακές διαρθρώσεις για την προώθηση, την ανάλυση, την παρακολούθηση και την υποστήριξη της ίσης μεταχείρισης όλων των εργαζομένων και των μελών των οικογενειών τους. Ζητεί να συμπεριληφθεί στους παραλήπτες της έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας (άρθρο 10)·

8. χαιρετίζει την έγκριση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 492/2011 της 05.04.2011 περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης, που κωδικοποιεί τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68, ο οποίος ενισχύει τα δικαιώματα των διακινούμενων εργαζομένων με την παράλληλη επιβολή της υφιστάμενης νομοθεσίας·

9. αναγνωρίζει τη θετική επίδραση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό της κοινωνικής ασφάλισης και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 για τον καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΕ) 465/2012, που απλοποίησε και εκσυγχρόνησε το δίκαιο της Ένωσης·

10. υποστηρίζει την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την καλύτερη προστασία των δικαιωμάτων των αποσπασμένων εργαζομένων, που αποτελούν σημαντική μερίδα των εργαζομένων σε ορισμένες παραμεθόριες περιοχές. Η προτεινόμενη οδηγία σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 96/71/ΕΚ μπορεί να συμβάλει στη μείωση των υφιστάμενων περιορισμών εφαρμογής των διατάξεων και στη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων εθνικών αρχών. Ωστόσο, υπενθυμίζει τη γνωμοδότηση που εξέδωσε στις 29 Νοεμβρίου 2012 στην οποία:

— διαπιστώνει ότι απαιτούνται περαιτέρω στοχευμένες πρωτοβουλίες και δράσεις, προκειμένου να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά το κοινωνικό ντάμπινγκ και η απάτη·

— εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι δεν εξετάζονται στην προτεινόμενη οδηγία τα θεμελιώδη ζητήματα που εγείρει η νομολογία, και ιδιαίτερα οι αποφάσεις σχετικά με την επέκταση της εφαρμογής των συλλογικών συμβάσεων, την επέκταση του «σκληρού πυρήνα εφαρμόσιμων κανόνων», την εφαρμογή πιο ευνοϊκών όρων στη χώρα υποδοχής και τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων όπως το δικαίωμα για απεργία·

— προτείνει την εξασφάλιση μεγαλύτερης κοινωνικής ευθύνης από την πλευρά των εργοδοτών και των υπεργολάβων με την εισαγωγή διάταξης που περιορίζει τον αριθμό των επιπέδων υπεργολαβίας·

11. υπενθυμίζει ότι περισσότερο από το ένα τρίτο των πολιτών της ΕΕ ζουν σε παραμεθόριες περιοχές, όπου η διέλευση των συνόρων για λόγους αναμυχής, συμμετοχής σε μια πολιτιστική εκδήλωση ή για λόγους εργασίας είναι μέρος της καθημερινής τους ζωής. Κατά συνέπεια, τα νομικά και πρακτικά εμπόδια στην κινητικότητα συνιστούν ιδιαίτερη πρόκληση σε αυτές τις περιοχές·

12. σημειώνει ότι υπάρχει έλλειψη αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων για τους «διακινούμενους εργαζομένους», έννοια που ορίζεται ως εξής στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71: «κάθε μισθωτός ή αυτοαπασχολούμενος ο οποίος ασκεί την επαγγελματική του δραστηριότητα στο έδαφος ενός κράτους μέλους και κατοικεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους όπου επιστρέφει, κατά κανόνα, κάθε ημέρα ή τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα». Σύμφωνα με την «Επιστημονική Έκθεση σχετικά με την κινητικότητα των διασυνοριακών εργαζομένων εντός των χωρών ΕΕ-27/ΕΟΧ/ΕΖΕΣ» που εκπονήθηκε για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2009, ο αριθμός των διασυνοριακών εργαζομένων ανήλθε στην ΕΕ (συμπεριλαμβανομένων των ΕΟΧ/ΕΖΕΣ) την περίοδο 2006/2007 σε περίπου 780 000. Για την περιοχή ΕΕ-15/ΕΟΧ/ΕΖΕΣ ο συνολικός αριθμός των διασυνοριακών εργαζομένων αυξήθηκε κατά 26 % μεταξύ 2000 και 2006/2007.

13. παρατηρεί ότι οι σημαντικότερες ροές διασυνοριακής μετακίνησης παρατηρούνται στο κέντρο της Βορειοδυτικής Ευρώπης και στο νότιο τμήμα της Σκανδιναβίας. Επίσης, σε ορισμένες μεθοριακές περιοχές κατά μήκος των νέων εσωτερικών συνόρων (π.χ. μεταξύ της Εσθονίας και της Φινλανδίας, της Ουγγαρίας και της Αυστρίας), η διασυνοριακή κινητικότητα εργατικού δυναμικού είναι σημαντική. Η Ένωση Ευρωπαϊκών Μεθοριακών Περιφερειών δημοσίευσε το 2012 λεπτομερή έκθεση στην οποία αναλύεται η ένταση της διασυνοριακής κινητικότητας εργατικού δυναμικού σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές και προσδιορίζονται οι ανάγκες πληροφόρησης και εξυπηρέτησης των μεθοριακών εργαζομένων.

14. αναφέρει ότι ο αντίκτυπος της διεύρυνσης της ΕΕ το 2004 και το 2007 επί της κινητικότητας των εργαζομένων κατά μήκος των «παλαιών» εξωτερικών συνόρων ήταν μέτριος. Οι διακινούμενοι εκτός των «νέων» κρατών μελών δεν αντιπροσωπεύουν περισσότερο του 15 % των διασυνοριακών εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι αναζητήσεις πληροφοριών σχετικά με τις ευκαιρίες απασχόλησης και τις συνθήκες εργασίας σε μια γειτονική χώρα έχουν αυξηθεί σημαντικά κατά μήκος των «παλαιών» εξωτερικών συνόρων, ιδίως μετά την άρση όλων των υπόλοιπων περιορισμών στην αγορά εργασίας -με εξαίρεση τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία- τον Μάιο του 2011.

15. συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής⁽¹⁾ ότι ο αριθμός των διακινούμενων εργαζομένων στην Ευρώπη είναι πολύ χαμηλός για να επιτευχθεί μια πραγματικά ευρωπαϊκή αγορά εργασίας. Όντως, σύμφωνα με έρευνα του 2011, που είχε αντικείμενο το εργατικό δυναμικό στην ΕΕ, μόλις 3,1 % των ευρωπαίων πολιτών σε εργάσιμη ηλικία (15-64) ζούσαν σε κράτος μέλος της ΕΕ άλλο από αυτό στο οποίο γεννήθηκαν. Η Επιτροπή των Περιφερειών πιστεύει ότι ο αριθμός των μεθοριακών εργαζομένων θα μπορούσε να είναι υψηλότερος, ιδίως εάν οι πολίτες μπορούσαν να έχουν καλύτερη και πιο αξιόπιστη πληροφόρηση και εξατομικευμένη υποστήριξη. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις θα μπορούσαν να συμβάλουν ιδιαίτερα στην παροχή αυτού του είδους υποστήριξης, για παράδειγμα, με την προάσπιση των συμφερόντων των εργαζομένων που απασχολούνται σε πολυεθνικό περιβάλλον. Η Επιτροπή των Περιφερειών πιστεύει ότι ο αριθμός των μεθοριακών εργαζομένων θα μπορούσε να είναι υψηλότερος, ιδίως εάν οι πολίτες μπορούσαν να έχουν καλύτερη και πιο αξιόπιστη πληροφόρηση και εξατομικευμένη υποστήριξη. Οι στόχοι αυτοί θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται και στις διαβουλεύσεις γύρω από τις προτεραιότητες των ευρωπαϊκών προγραμμάτων χρηματοδότησης την περίοδο 2014-2020. Η ΕτΠ απευθύνει άμεση έκκληση στα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν την επαρκή χρηματοδότηση των προτεραιοτήτων EURES.

(1) Βλ. Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: «Στοχεύοντας σε μια ανάκαμψη με άφθορες θέσεις απασχόλησης» (COM(2012) 173 final).

Εμπόδια στην κινητικότητα και προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι διακινούμενοι εργαζόμενοι

16. χαιρετίζει την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που δρομολογήθηκε το 2012 προκειμένου να εξετασθούν φορολογικά μέτρα για τους μεθοριακούς εργαζομένους. Τα φορολογικά εμπόδια παραμένουν κύρια πηγή των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι μεθοριακοί εργαζόμενοι οι οποίοι εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν δυσκολίες για να τύχουν φορολογικών διευκολύνσεων, απαλλαγών και εκπτώσεων που θα απολάμβαναν αν δεν είχαν την ιδιότητα του μεθοριακού εργαζομένου.

17. θεωρεί ότι η πολυπλοκότητα των κανόνων συντονισμού των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης συνιστά σημαντική πρόκληση. Είναι σχεδόν αδύνατο να μειωθούν τα προβλήματα που σχετίζονται με τις διαφορές μεταξύ των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στην ΕΕ, καθώς οι εθνικές νομοθετικές και διοικητικές διατάξεις αλλάζουν συνεχώς και γείρουν νέες προκλήσεις. Κατά συνέπεια, πρέπει να βελτιωθεί περαιτέρω η πρόσβαση σε αξιόπιστες και τακτικά επικαιροποιημένες πληροφορίες αλλά και σε συμβουλευτικές υπηρεσίες. Δεδομένου ότι η κατάσταση των μεθοριακών εργαζομένων διαφέρει σε μεγάλο βαθμό από τις συνήθεις καταστάσεις, οι μεθοριακοί εργαζόμενοι θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε εξατομικευμένες πληροφορίες. Οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες αποτελούν επίσης σημαντικό εργαλείο, αλλά δεν μπορούν να αντικαταστήσουν τις εξατομικευμένες υπηρεσίες.

18. παρατηρεί ότι υπάρχουν συχνά αβεβαιότητες που σχετίζονται με το ερώτημα της ερμηνείας και της εφαρμογής των υφιστάμενων νομικών βάσεων. Κατά συνέπεια, ορισμένα προβλήματα παρουσιάζονται συχνά μόνο και μόνο επειδή δεν υπάρχει γενική συμφωνία στις δημόσιες αρχές σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής της αντίστοιχης νομοθεσίας.

19. έχει επίγνωση του γεγονότος ότι τα πολιτιστικά εμπόδια, όπως η ανεπαρκής γνώση της γλώσσας, δεν μπορεί να ξεπεραστεί σε σύντομο χρονικό διάστημα. Ωστόσο, η πιο στοχευμένη εκμάθηση γλωσσών θα μπορούσε να βοηθήσει ώστε να αλλάξει η στάση απέναντι στην κινητικότητα των εργατικών δυναμικού. Επιπλέον, η δημιουργία των μηχανισμών που προωθούν πρακτικές επαγγελματικής μαθητείας και κατάρτισης τόσο για τους φοιτητές όσο και για τους εργαζομένους, είναι καθοριστικής σημασίας για την βελτίωση της ευελιξίας και της κινητικότητας στις παραμεθόριες περιοχές της ΕΕ.

20. επισημαίνει ότι η μη αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων εξακολουθεί να αποτελεί εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων. Για να διευκολυνθεί η κινητικότητα του εργατικού δυναμικού, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε τον Δεκέμβριο του 2011 πρόταση εκσυγχρονισμού της οδηγίας 2005/36/ΕΚ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων που καθιερώνει την ευρωπαϊκή επαγγελματική ταυτότητα και διευκολύνει την πρόσβαση σε πληροφορίες. Ωστόσο, ιδίως τα νομικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα παραμένουν πρόκληση, δεδομένου ότι απαιτούν την απόδειξη συγκεκριμένων επαγγελματικών προσόντων με βάση το εθνικό δίκαιο. Σε τέτοιες περιπτώσεις, οι διαδικασίες αναγνώρισης μπορεί να είναι περίπλοκες και διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό από το ένα κράτος μέλος στο άλλο.

21. Η ΕτΠ φοβάται ότι η παροχή συμβουλών σε εργαζομένους και άτομα που αναζητούν εργασία δεν θα έχει τόσο προτεραιότητα για το EURES από το 2015 και μετά, γιατί το ενδιαφέρον θα εστιαστεί στην αντιστοίχιση θέσεων εργασίας και την παροχή υπηρεσιών για τους εργοδότες, όχι στην παροχή συμβουλών σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση, τη φορολογία και τους μισθούς και τις συνθήκες εργασίας. Η ΕτΠ επιθυμεί να τονίσει ότι τα καθήκοντα παροχής συμβουλών στους εργαζομένους και τα άτομα που αναζητούν εργασία θα πρέπει αντιθέτως να ενισχυθούν, για παράδειγμα

με την ενδυνάμωση των συντονιακών σημείων πληροφόρησης για τους εργαζόμενους και τα άτομα που αναζητούν εργασία, καθώς και με την προσφορά περισσότερων δυνατοτήτων στους κοινωνικούς εταίρους όσον αφορά την παροχή συμβουλών στους μεθοριακούς εργαζόμενους·

22. εκφράζει τη λύπη της διαπιστώνοντας ότι η έλλειψη συντονισμού όσον αφορά τις ρυθμίσεις για τους κατώτατους μισθούς οδηγεί, κυρίως σε παραμεθόριες περιοχές, στον κίνδυνο της εξωτερικής ανάθεσης σε κλάδους υψηλής έντασης εργασίας και υπηρεσιών, και σε κοινωνικό ντάμπινγκ. Η ΕΠΙ ζητεί, συνεπώς, έναν ευρωπαϊκό συντονισμό των κατώτατων μισθών που θα αναπτυχθεί με τον δέοντα σεβασμό προς τις αντίστοιχες συνθήκες στην αγορά εργασίας και το ρόλο των κοινωνικών εταίρων·

23. παρατηρεί ότι οι διαφορές του επιπέδου των μισθών και/ή της φορολογίας μπορεί να αποτελέσουν για τις επιχειρήσεις σε παραμεθόριες περιοχές κίνητρο μεταγκατάστασης σε γειτονική χώρα. Η συνέπεια για τους εργαζόμενους σε αυτές είναι ότι μετατρέπονται παρά τη θέλησή τους σε μεθοριακούς εργαζόμενους·

24. αναμένει ότι με τις μεταρρυθμίσεις προς την κατεύθυνση της ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ένωσης θα αντιμετωπιστεί ο κατακερματισμός των κεφαλαιαγορών που συνιστά σημαντικό εμπόδιο στην εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού σε ό,τι αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση των ΜμΕ στις παραμεθόριες περιοχές·

25. παρατηρεί ότι οι διαφορές στα επίπεδα των μισθών μεταξύ «νέων» και «παλαιών» κρατών μελών της ΕΕ ευνοούν μερικές φορές το μισθολογικό ντάμπινγκ και ακατάλληλες συνθήκες εργασίας. Αυτό θέτει μια ιδιαίτερη πρόκληση για τις υφιστάμενες συμβουλευτικές υπηρεσίες στα παλαιά εξωτερικά σύνορα. Καλεί, συνεπώς, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι μεθοριακοί εργαζόμενοι που προέρχονται από χώρες με χαμηλότερα επίπεδα μισθών δεν θα υφίστανται διακρίσεις στις χώρες με υψηλότερα μισθολογικά επίπεδα·

Διευκόλυνση της διασυνοριακής κινητικότητας του εργατικού δυναμικού

26. υπενθυμίζει ότι ο βαθμός διασυνοριακής κινητικότητας του εργατικού δυναμικού εξαρτάται από διάφορους παράγοντες. Καθοριστικοί παράγοντες είναι οι μισθολογικές διαφορές και οι καλύτερες ευκαιρίες εργασίας. Η ύπαρξη καλά αναπτυγμένων περιφερειακών και διασυνοριακών δικτύων συγκοινωνιών και η καλή γνώση της γλώσσας της γειτονικής χώρας είναι επίσης σημαντικοί παράγοντες που διευκολύνουν τη διασυνοριακή κινητικότητα του εργατικού δυναμικού·

27. τονίζει ότι οι εθνικοί φορείς συντονισμού του EURES (σε λειτουργία από το 2015 και μετά) θα πρέπει συστηματικά να έχουν στενή συνεργασία με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές·

28. πιστεύει ότι η συστηματική διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των αυτοδιοικητικών αρχών αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για να επισυρθεί η προσοχή των εθνικών φορέων στο θέμα των εμποδίων στα οποία προσκρούει η κινητικότητα και στις προσπάθειες αντιμετώπισής τους·

29. τονίζει την προστιθέμενη αξία της πληροφόρησης και των συμβουλευτικών υπηρεσιών που διατίθενται για τους μεθοριακούς εργαζόμενους στα ευρωπαϊκά σύνορα και στις παραμεθόριες περιοχές. Υπάρχουν περισσότερα από 35 γραφεία πληροφοριών σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο, που παρέχουν εξατομικευμένες συμβουλές και πληροφορίες στους μεθοριακούς εργαζόμενους. Η τεχνογνωσία και η πείρα που διαθέτουν θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο στο πλαίσιο της προσπάθειας να βρεθούν λύσεις στο πρόβλημα·

30. αναγνωρίζει τις προσπάθειες των ευρωπαϊκών παραμεθόριων περιοχών προκειμένου να διευκολυνθεί η διασυνοριακή κινητικότητα του εργατικού δυναμικού, με την αναζήτηση λύσεων για τα εμπόδια κινητικότητας. Έχουν δημοσιευθεί πολλές εκθέσεις στις οποίες αναλύονται λεπτομερώς τα προβλήματα και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μεθοριακοί εργαζόμενοι σε συγκεκριμένες διασυνοριακές περιοχές (π.χ. η έκθεση σχετικά με τα εμπόδια της κινητικότητας των περιοχών Galicia / Norte de Portugal ή Schleswig-Sønderjylland). Επιστά εξάλλου την προσοχή στο θεμελιώδη ρόλο των διαπεριφερειακών φορέων παροχής συμβουλών και εμπειρογνομosύνης, όπως η Ειδική Ομάδα για τους μεθοριακούς εργαζόμενους της ευρύτερης περιφέρειας Saarlouis, η οποία σχετίζεται με τους κοινωνικούς και οικονομικούς εταίρους σε διακρατικό επίπεδο και με τους αρμόδιους για τη λήψη πολιτικών αποφάσεων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Υποστηρίζει κάθε προσπάθεια που αποσκοπεί στην εξασφάλιση της βιωσιμότητας των φορέων αυτών·

31. πιστεύει ότι το ενωσιακό νομικό μέσο «Ευρωπαϊκός Όμιλος Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ)» προσφέρει νέες δυνατότητες για την προώθηση και τη διευκόλυνση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ένας ΕΟΕΣ απασχολεί προσωπικό που προέρχεται συνήθως από περισσότερα του ενός κράτη μέλη, οι εμπειρίες των ΕΟΕΣ σε σχέση με τα νομικά και πρακτικά εμπόδια στην κινητικότητα θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την αναζήτηση πρακτικών λύσεων·

32. αναγνωρίζει τη δέσμευση των κέντρων παροχής επιγραμμικών υπηρεσιών SOLVIT και «Your Europe Advice» που βοηθούν τους ευρωπαίους πολίτες και τις επιχειρήσεις να κατανοήσουν και να υπερασπιστούν τα δικαιώματά τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η SOLVIT δέχεται κάθε χρόνο πάνω από 1 300 αιτήσεις. Ο αριθμός αυτός θα μπορούσε να είναι ακόμη μεγαλύτερος αν η υπηρεσία ήταν περισσότερο γνωστή μεταξύ των πολιτών και των επιχειρήσεων στην ΕΕ. Ως εκ τούτου, καλεί τα κράτη μέλη, τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές να μεριμνήσουν για την ευαισθητοποίηση –ιδίως των ΜΜΕ– ως προς τα κέντρα SOLVIT και να αυξήσουν το προσωπικό τους, προκειμένου αυτά να μπορούν να επεξεργάζονται και να διαχειρίζονται ταχύτερα τα ερωτήματα που τους υποβάλλονται·

Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

33. τονίζει ότι τα υφιστάμενα δίκτυα παροχής συμβουλών (π.χ. EURES T, δίκτυα εμπειρογνομόνων των ευρωπεριφερειών) και τα γραφεία πληροφοριών για τους μεθοριακούς εργαζόμενους προσφέρουν μια μοναδική υπηρεσία και υποστηρίζουν σθεναρά τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αύξηση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Κατά συνέπεια, οι διασυνοριακές συμβουλευτικές υπηρεσίες που διευκολύνουν την κινητικότητα, ιδιαίτερος αυτές που παρέχονται από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και τους κοινωνικούς εταίρους, θα πρέπει να θεωρηθούν ως ένα ευρωπαϊκό έργο και θα πρέπει να τυγχάνουν της αναγκαίας οικονομικής στήριξης·

34. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παρακολουθεί σε τακτική βάση την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, την μη διακριτική μεταχείριση και τον συντονισμό της κοινωνικής ασφάλισης στα κράτη μέλη της ΕΕ, και να συμβάλλει ενεργά στην καλύτερη προστασία των κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εξαιρώντας ταυτόχρονα την ευθύνη που φέρουν όλα τα κράτη μέλη για την ενίσχυση των ελέγχων με σκοπό την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας. Επίσης, θα πρέπει να συλλέγονται σε τακτική βάση ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία σχετικά με τη διασυνοριακή κινητικότητα του εργατικού δυναμικού εντός της ΕΕ, προκειμένου να εξασφαλίζεται η καλύτερη ανταπόκριση στις νέες εξελίξεις και προκλήσεις·

35. αναγνωρίζει τον σημαντικό ρόλο των περιφερειακών/τοπικών αρχών στην προσπάθεια προώθησης της κινητικότητας των εργαζομένων. Η ΕΕ θα πρέπει να αξιοποιήσει την εμπειρία και την τεχνογνωσία που αυτές διαθέτουν και να επεξεργαστεί σε συνεργασία μαζί τους κοινές θεωρήσεις που θα διευκολύνουν τη γεωγραφική κινητικότητα και θα συμβάλουν στη δημιουργία μιας πραγματικά ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας·

36. υποστηρίζει την ιδέα της διασυνοριακής παρακολούθησης της αγοράς εργασίας και τη συλλογή αξιόπιστων στατιστικών δεδομένων σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο. Η διαθεσιμότητα των κατάλληλων δεδομένων είναι σημαντικό στοιχείο για την προετοιμασία ολοκληρωμένων στρατηγικών αγοράς εργασίας και πολιτικών παρεμβάσεων που ανταποκρίνονται στις σήμερα αναδυόμενες τάσεις·

37. πιστεύει ότι ο πολιτικός διάλογος σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό/τοπικό επίπεδο, καθώς και ο διάλογος με τις

συλλογικές οργανώσεις των εργαζομένων και των εργοδοτών είναι απαραίτητος για την αντιμετώπιση των συνεχών νέων προκλήσεων, όπως η αλλαγή της δημογραφικής δομής ή η έλλειψη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού·

38. προτείνει να συσταθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο μια πλατφόρμα που θα επισημαίνει τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μεθοριακοί εργαζόμενοι και θα διατυπώνει συστάσεις για την επίλυσή τους. Η εν λόγω πλατφόρμα θα εξασφαλίζει την ανταλλαγή εμπειριών και την αξιοποίηση πιθανών συνεργιών και θα ενισχύει τον διάλογο με τους αρμόδιους πολιτικούς και διοικητικούς φορείς

39. προτείνει να καταρτιστεί συγκεντρωτικός κατάλογος των πλέον επειγόντων εμποδίων και προβλημάτων κινητικότητας, καθώς και των πιθανών τρόπων εξεύρεσης λύσεων, ο οποίος να επικαιροποιείται τακτικά.

Βρυξέλλες, 3 Ιουλίου 2013

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου»

(2013/C 280/04)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- θεωρεί την εδαφική συνοχή μία τρισδιάστατη έννοια, η οποία θα πρέπει να συνεκτιμάται από τις ευρωπαϊκές, εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές κατά την εφαρμογή των πολιτικών για τις οποίες είναι αρμόδιες και εκφράζει την απογοήτευσή της διότι το έγγραφο εργασίας της Επιτροπής για την αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου καλύπτει μόνο την πρώτη από τις εν λόγω τρεις διαστάσεις και τάσσεται υπέρ της δέουσας επέκτασής του·
- συνιστά, στο πλαίσιο της διαρκούς παρακολούθησης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» από τη σκοπιά των τοπικών και περιφερειακών αρχών, να λαμβάνεται περισσότερο υπόψη η εδαφική επίδραση της στρατηγικής·
- δεν συμφωνεί ότι θα πρέπει να πραγματοποιείται αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου μόνο εάν η νομοθετική πρόταση εστιάζει ρητά σε ορισμένες περιοχές ή όταν υπάρχει κίνδυνος πρόκλησης σημαντικών ασύμμετρων εδαφικών συνεπειών και πιστεύει ότι κανείς πολιτικός τομέας δεν πρέπει να εξαιρείται εκ των προτέρων από την αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου·
- ζητεί να εξετάζουν οι τομεακές πολιτικές εξ αρχής τον εδαφικό αντίκτυπο των μέτρων τους με τον ίδιο τρόπο που εξετάζουν τις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις, ιδίως δε όσον αφορά τις επιπτώσεις τους στα διάφορα περιφερειακά και τοπικά επίπεδα, περιλαμβανομένων των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των εδαφικών επιπέδων, καθώς και των χρηματοδοτικών επιπτώσεων·
- παραπέμπει στις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου του έτους 2010 για την ενεργό συμμετοχή της Επιτροπής των Περιφερειών στις αξιολογήσεις αντικτύπου σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και στην ανάγκη να εξασφαλιστεί και η ενισχυμένη συμμετοχή της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης, της EUROSTAT, του Κοινού Κέντρου Έρευνών και του προγράμματος ESPON για τον εντοπισμό ρεαλιστικών προσεγγίσεων των αξιολογήσεων εδαφικού αντικτύπου·
- προσφέρει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τη στενή συνεργασία της κατά την επιλογή και την πραγματοποίηση αξιολογήσεων εδαφικού αντικτύπου και ενδιαφέρεται να συνεργαστεί στενά με το ΕΚ και το Συμβούλιο προκειμένου η αρχή της αξιολόγησης του εδαφικού αντικτύπου να αντανακλάται σαφέστερα στις νομοθετικές διαδικασίες·
- προτιμάται να αναπτύξει ίδια στρατηγική σχετικά με την αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου ούτως ώστε να τεθεί, με τον τρόπο αυτόν, ένα πλαίσιο δράσης για την περαιτέρω εφαρμογή των μέτρων που προτείνονται στην παρούσα γνωμοδότηση.

| | |
|-------------------------|--|
| Εισηγητής | Ο δρ Michael SCHNEIDER (DE/EPP), Υφυπουργός, εκπρόσωπος του ομόσπονδου κράτους της Σαξονίας-Άνχαλτ στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση |
| Έγγραφο αναφοράς | Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής της 17.01.2013 [διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά]: «Assessing territorial impacts: Operational guidance on how to assess regional and local impacts within the Commission Impact Assessment System (Αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου: Πρακτικός οδηγός για την αξιολόγηση του περιφερειακού και του τοπικού αντικτύπου στο πλαίσιο του συστήματος αξιολόγησης αντικτύπου της Επιτροπής)» SWD (2013) 3 final |

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

A. Γενικές παρατηρήσεις

1. χαιρετίζει το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε στις αρχές του 2013 ένα έγγραφο εργασίας για την αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου, το οποίο παρέχει πρακτικές και μεθοδολογικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον ενδεδειγμένο τρόπο αντιμετώπισης των εδαφικών πτυχών στο πλαίσιο της αξιολόγησης αντικτύπου κατά την προπαρασκευή προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής·

2. επιπλέον, χαιρετίζει άλλες τρέχουσες εξελίξεις, όπως π.χ. την έκθεση του ESPON του Δεκεμβρίου 2012 με θέμα «Territorial Impact Assessment of Policies and EU Directives (Αξιολόγηση εδαφικού αντικτύπου των πολιτικών και των οδηγιών της ΕΕ)» ή τη Διεύθυνση Αξιολόγησης του Αντικτύπου που δημιουργήθηκε πρόσφατα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο·

3. υποστηρίζει τις δηλώσεις που περιλαμβάνονται στην Εδαφική Ατζέντα, ήτοι ότι ο συντονισμός διαφόρων τομεακών στρατηγικών με στόχο τη βελτιστοποίηση της εδαφικής επίδρασης και τη μεγιστοποίηση της συνοχής μπορεί να αυξήσει σημαντικά την επιτυχία των εν λόγω στρατηγικών και να συμβάλει στην αποφυγή αρνητικών επιπτώσεων από αντικρουόμενα μέτρα. Μέσω της ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης μπορεί να επιτευχθεί η βέλτιστη ισορροπία μεταξύ της αειφορίας, της ανταγωνιστικότητας και της κοινωνικής συνοχής·

4. θεωρεί την «αξιολόγηση εδαφικού αντικτύπου» (ΑΕΑ) ένα εργαλείο αξιολόγησης των εδαφικών επιπτώσεων που έχει μία πολιτική πρωτοβουλία ή μία νομοθετική πρόταση στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, λαμβανομένων υπόψη των στόχων και των προοπτικών τους όσον αφορά την πολιτική χωροταξικής ανάπτυξης. Μέσω της έγκαιρης αξιολόγησης του εδαφικού αντικτύπου εξασφαλίζεται η συμμετοχή του τοπικού και του περιφερειακού επιπέδου, μια ρεαλιστική, αντικειμενική και εδαφικά συνδεδεμένη χωροταξική ανάπτυξη, καθώς και η αποτελεσματική χρήση των πόρων. Ωστόσο, οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρμοδιότητες όσον αφορά τη χρήση γης και τον αναπτυξιακό σχεδιασμό δεν είναι ζητήματα για τα οποία υπάρχει διακριτική ευχέρεια λήψης αποφάσεων·

5. υπενθυμίζει ότι για τους περισσότερους τομείς πολιτικής εφαρμόζεται η επιμερισμένη αρμοδιότητα της ΕΕ και των κρατών μελών και συνεπώς ισχύει η αρχή της επικουρικότητας. Η αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου μπορεί, στο πλαίσιο της εξέτασης της επικουρικότητας, να αποτελέσει σημαντικό επιχείρημα υπέρ της δράσης σε επίπεδο ΕΕ, εφόσον η αξιολόγηση καταδεικνύει ότι θα υπάρξουν πιο θετικά αποτελέσματα σε σύγκριση με τη δράση σε επίπεδο κρατών μελών ή περιφερειών·

6. υπογραμμίζει ότι οι αξιολογήσεις εδαφικού αντικτύπου μπορεί να αποδειχθούν κατάλληλες και για την ανάδειξη των ενδεχόμενων αρνητικών επιπτώσεων των ενωσιακών πολιτικών προτάσεων. Αυτό είναι ιδιαίτερος σημαντικό για την τήρηση της αρχής της αναλογικότητας. Συνεπώς, η αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου αποτελεί σημαντικό εργαλείο και στο πλαίσιο της βελτίωσης της νομοθεσίας·

7. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι η «αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου» πρέπει να επιτρέπει τον προσδιορισμό των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων συνεπειών των αποφάσεων που σχεδιάζονται ή λαμβάνονται. Μέσω της διάκρισης των σχετικών μέσω βάσει της ανωτέρω ταξινόμησης θα είναι δυνατός ο πιο αποτελεσματικός προσδιορισμός του μεγέθους και της έντασης του αντικτύπου·

8. διαπιστώνει στενή σχέση μεταξύ της αξιολόγησης του εδαφικού αντικτύπου, της αξιολόγησης του γενικού αντικτύπου και του ελέγχου τήρησης των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας κατά την κατάρτιση νέων νομοθετικών πράξεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο· παραπέμπει στις εργασίες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί από την πλατφόρμα παρακολούθησης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και το δίκτυο παρακολούθησης της επικουρικότητας·

9. λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα της διαβούλευσης⁽¹⁾ σχετικά με το έγγραφο εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, την οποία διεξήγαγε η Επιτροπή των Περιφερειών τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο του 2013·

B. Η αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου ως στοιχείο της εδαφικής συνοχής

10. τονίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3 της ΣΕΕ σε συνδυασμό με τα άρθρα 174, 175 και 349 της ΣΛΕΕ, στην επίτευξη του στόχου της εδαφικής συνοχής και στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής θα πρέπει να συμβάλουν όλοι οι τομείς πολιτικής· επομένως, είναι αναγκαίο να εξετάζονται τα μέτρα όσον αφορά τις εδαφικές τους επιπτώσεις και να αξιολογούνται οι συνέπειες για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές· ειδικότερα, πρέπει να ληφθούν συγκεκριμένα και αποτελεσματικά μέτρα για τη μείωση των αποκλίσεων μεταξύ περιφερειών ως προς τον βαθμό ανάπτυξης και για την αντιστάθμιση των γεωφυσικών και δημογραφικών μειονεκτιμάτων ορισμένων περιοχών·

11. επαναλαμβάνει ότι οι αξιολογήσεις αντικτύπου των νομοθετικών προτάσεων θα πρέπει να διερευνούν, κατά περίπτωση, την εδαφική διάσταση (τοπικές και περιφερειακές πτυχές, δημοσιονομικές και διοικητικές συνέπειες για τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές) των διαφόρων πολιτικών επιλογών που εξετάζονται. Υπενθυμίζει ότι αυτό απορρέει από την υποχρέωση του άρθρου 5

⁽¹⁾ <http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/news/Pages/Assessment-of-Territorial-Impacts.aspx>

του Πρωτοκόλλου 2 της ΣΔΕΕ να «λαμβάνεται δεόντως υπόψη η ανάγκη το τυχόν οικονομικό ή διοικητικό βάρος που βαρύνει [...] τις περιφερειακές ή τοπικές αρχές [...] να είναι το ελάχιστο δυνατό και ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο στόχο»·

12. θεωρεί την εδαφική συνοχή μία τρισδιάστατη έννοια, η οποία θα πρέπει να συνεκτιμάται από τις ευρωπαϊκές, εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές κατά την εφαρμογή των πολιτικών για τις οποίες είναι αρμόδιες·

Η εδαφική συνοχή

— έχει ως στόχο τη γεφύρωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων που υφίστανται μεταξύ των περιφερειών, μέσω διαρθρωτικής στήριξης και αξιοποίησης του ενδογενούς περιφερειακού αναπτυξιακού δυναμικού (εδαφική εξισορρόπηση)·

— δεσμεύει τους ευρωπαϊκούς αρμόδιους φορείς χάραξης πολιτικής να επιδιώκουν την υιοθέτηση προσέγγισης που να είναι συνεκτική τόσο οριζόντια και κάθετα όσο και διατομεακά κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους που έχουν εδαφικές επιπτώσεις (εδαφική ολοκλήρωση)·

— καλεί τους φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και της κοινωνίας των πολιτών, να δικτυωθούν με στόχο την ανάληψη αποτελεσματικής επιτόπιας δράσης (εδαφική διακυβέρνηση)·

13. εκφράζει την απογοήτευσή της διότι το έγγραφο εργασίας της Επιτροπής για την αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου καλύπτει μόνο την πρώτη από τις εν λόγω τρεις διαστάσεις και τάσσεται υπέρ της δέουσας επέκτασής του·

14. συνιστά να δώσει η Επιτροπή μεγαλύτερη προσοχή στην αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου κατά τις εργασίες της για την προώθηση της εδαφικής συνοχής. Αυτό θα μπορούσε να προαγάγει μια κοινή αντίληψη σχετικά με αυτά τα ζητήματα, να βελτιώσει την υλοποίηση της πολιτικής για τη συνοχή, να αυξήσει την ευελιξία της και να την προσαρμόσει καλύτερα στο κατάλληλο εδαφικό επίπεδο, καθώς και στις περιφερειακές και τοπικές συνθήκες και ανάγκες, χωρίς υποχωρήσεις όσον αφορά την αρχή της επικουρικότητας·

15. θεωρεί ότι το έγγραφο εργασίας που παρουσίασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμβάλλει σημαντικά στον πολιτικό διάλογο για την εδαφική συνοχή στην ΕΕ, επιδιώκοντας να προβάλει ποσοτικά και ποιοτικά την εδαφική επίδραση των ευρωπαϊκών πολιτικών στις περιφερειακές/τοπικές αρχές. Η εδαφική συνοχή συνδέεται στενά με τη διαμόρφωση της εδαφικής ανάπτυξης, η αλληλεπίδραση της οποίας με τις τομεακές πολιτικές πρέπει να επιδιωχθεί περαιτέρω και να καθοδηγηθεί πολιτικά·

16. θεωρεί ότι, στο πλαίσιο αυτό, το έγγραφο θα πρέπει να βελτιωθεί περαιτέρω, προκειμένου να εντατικοποιηθεί και πολιτικά ο διάλογος και να εξελιχθεί το έγγραφο εργασίας σε ένα «πλαίσιο πολιτικής» για όλες τις τομεακές πολιτικές·

17. υπογραμμίζει τη σημασία της αξιολόγησης του εδαφικού αντικτύπου για τις διασυνοριακές επιπτώσεις των πολιτικών της ΕΕ σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο. Η εδαφική συνοχή αφορά και τις νέες μορφές εταιρικών σχέσεων μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών φορέων, καθώς και φορέων της κοινωνίας των πολιτών, μέσω συνεργασίας και δικτύωσης σε ευρωπαϊκό πλαίσιο. Σε αυτές τις σχέσεις περιλαμβάνεται ιδίως η διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία. Οι Ευρωπαϊκοί Όμιλοι Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ) μπορούν, στο πλαίσιο αυτό, να αποτελέσουν καλά εργαστήρια για την αξιολόγηση του διασυνοριακού εδαφικού αντικτύπου·

Γ. Η αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου ως συστατικό στοιχείο της ευρωπαϊκής χωροταξικής ανάπτυξης

18. παραπέμπει στις συζητήσεις και στις σχετικές αποφάσεις που αφορούν το Σχέδιο Ανάπτυξης του Κοινοτικού Χώρου (ΣΑΚΧ, 1999), την Εδαφική Ατζέντα της ΕΕ, τον Χάρτη της Λειψίας για την αειφόρο ανάπτυξη των ευρωπαϊκών πόλεων (Μάιος 2007), οι οποίες δημιουργούν, μέσω συστάσεων για μία ολοκληρωμένη πολιτική εδαφικής ανάπτυξης, ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για μέτρα της ΕΕ και των κρατών μελών, ούτως ώστε να κινητοποιηθούν οι δυνατότητες των περιφερειών και των πόλεων για αειφόρο ανάπτυξη και αύξηση της απασχόλησης, καθώς και να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που προκύπτουν από τις δημογραφικές εξελίξεις, τις παγκόσμιες διαρθρωτικές αλλαγές και την αλλαγή του κλίματος·

19. χαιρετίζει το γεγονός ότι η παρούσα τριαδική προεδρία εργάζεται με στόχο την υλοποίηση του Χάρτη Πορείας για την Εφαρμογή της Εδαφικής Ατζέντας, ο οποίος αναπτύχθηκε υπό την Πολωνική Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ (2^ο εξάμηνο 2011)·

20. διαπιστώνει, όσον αφορά την ευρωπαϊκή πολιτική εδαφικής ανάπτυξης, την ανάγκη επικαιροποίησής της, προκειμένου να υπάρξει ανταπόκριση στις μεταβληθείσες εδαφικές συνθήκες –ιδίως μετά τις τελευταίες διευρύνσεις και λόγω της οικονομικής κρίσης και των σοβαρών εδαφικών επιπτώσεών της — και υποστηρίζει, στο πλαίσιο αυτό, την προώθηση των εργασιών της «Εδαφικής Ατζέντας 2020»·

21. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναπτύξει περαιτέρω και καταλλήλως το έγγραφο εργασίας της για την αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου, καθώς και να λάβει περισσότερο υπόψη τις πτυχές της ολοκληρωμένης ευρωπαϊκής εδαφικής ανάπτυξης·

Δ. Η αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

22. εκφράζει την ανησυχία της διότι συγκεκριμένα η στρατηγική «Ευρώπη 2020» δεν αναφέρεται ούτε στις ιδιαιτερότητες ούτε στις ικανότητες των πόλεων και των περιφερειών στην Ευρώπη, όπως επισημάνθηκε και στην τρίτη έκδοση της Επιτροπής των Περιφερειών για την παρακολούθηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» τον Οκτώβριο του 2012· θεωρεί την περιφερειακή πολυμορφία της ΕΕ ως αναξιοποίητο δυναμικό, το οποίο απαιτεί μία διασυνοριακή και εδαφική διάσταση στην πολιτική διαμόρφωση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·

23. θεωρεί ότι η έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη μπορεί να επιτευχθεί μόνο εάν τα πολιτικά μέτρα λαμβάνουν περισσότερο υπόψη τις εδαφικές δυνατότητες ανάπτυξης και τις προκλήσεις εντός της Ευρώπης. Για να μην επαναληφθούν τα λάθη της στρατηγικής της Λισαβόνας, η στρατηγική «Ευρώπη 2020» θα πρέπει να δίδει επαρκή προσοχή στην εδαφική διάσταση και στις δυνατότητές της για προώθηση της έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης·

24. συνιστά, στο πλαίσιο της διαρκούς παρακολούθησης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» από τη σκοπιά των τοπικών και περιφερειακών αρχών, να λαμβάνεται περισσότερο υπόψη η εδαφική επίδραση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και να αξιοποιηθούν για τον σκοπό αυτόν περισσότερο τα στοιχεία της αξιολόγησης του εδαφικού αντικτύπου. Το εν λόγω αίτημα περιλαμβάνονταν και σε πολλές απαντήσεις που δόθηκαν στο πλαίσιο της διεξαχθείσας διαβούλευσης·

25. υπογραμμίζει ότι η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και οι εταιρικές σχέσεις αποτελούν παράγοντες καθοριστικής σημασίας για την υλοποίηση της εδαφικής συνοχής, καθώς και ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση της τοποκεντρικής προσέγγισης·

26. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμπληρώσει αντίστοιχα το έγγραφο εργασίας της για την αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου, προσθέτοντας τη διάσταση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Ε. Η αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου ως εργαλείο για τον βελτιωμένο συντονισμό των τομεακών πολιτικών της ΕΕ

27. υπογραμμίζει την αναγκαιότητα συντονισμού των εδαφικών επιπτώσεων των τομεακών πολιτικών σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών, αλλά και μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών, υποστηρίζει δε την άποψη ότι σημαντικός στόχος της αξιολόγησης του εδαφικού αντικτύπου πρέπει να είναι ο καλύτερος συντονισμός των διαφόρων πολιτικών της ΕΕ όσον αφορά τις εδαφικές τους επιπτώσεις, ειδικότερα σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

28. θεωρεί ότι κανένας τομέας πολιτικής δεν θα πρέπει να αποκλείεται εκ των προτέρων από την αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου. Οι επιπτώσεις κάθε προτεινόμενης δράσης μπορούν να εκτιμηθούν μόνο μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης. Η μη συναγωγή επιπτώσεων από την αξιολόγηση πρέπει να είναι επίσης να τεκμηριώνεται με επαρκή ανάλυση της κατάστασης.

29. θεωρεί ότι θα πρέπει να πραγματοποιούνται υποχρεωτικά αξιολογήσεις του εδαφικού αντικτύπου ιδίως στους ακόλουθους τομείς πολιτικής με ιδιαίτερως σημαντική εδαφική διάσταση: υποδομές, πολιτική συνοχής, μεταφορές και συγκοινωνία, ενέργεια και περιβάλλον, εσωτερική αγορά, αγορά εργασίας και κοινωνικά ζητήματα, καινοτομία, έρευνα και ανάπτυξη, γεωργική και αλιευτική πολιτική, βιομηχανία και πολιτική για τις ΜΜΕ, παιδεία, αστικές και περιφερειακές πολιτικές, αγροτική ανάπτυξη, υπηρεσίες κοινής ωφελείας, ύδρευση, αποχέτευση και επεξεργασία λυμάτων, προώθηση του πολιτισμού και του τουρισμού και όλες οι πολιτικές που σχετίζονται με τις επιπτώσεις σε ορισμένους τύπους περιοχών.

30. ζητεί, συνεπώς, να εξετάζουν οι τομεακές πολιτικές εξ αρχής τον εδαφικό αντίκτυπο των μέτρων τους με τον ίδιο τρόπο που εξετάζουν τις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις, ιδίως δε όσον αφορά τις επιπτώσεις τους στα διάφορα περιφερειακά και τοπικά επίπεδα, περιλαμβανομένων των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των εδαφικών επιπέδων, καθώς και των χρηματοδοτικών επιπτώσεων.

31. υπογραμμίζει τον κεντρικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι αξιολογήσεις του εδαφικού αντικτύπου στον μεγαλύτερο συντονισμό των τομεακών ενωσιακών πολιτικών με στόχο την προώθηση της εδαφικής συνοχής· τάσσεται υπέρ της άποψης ότι δεν χρειάζονται για τον σκοπό αυτόν νέες νομοθετικές πράξεις της ΕΕ και ότι η διοικητική επιβάρυνση θα πρέπει να περιοριστεί όσο το δυνατόν περισσότερο· συμφωνεί επίσης με τη δήλωση της Εδαφικής Ατζέντας ότι πρέπει να αναβαθμιστεί η εποπτεία και η αξιολόγηση της εδαφικής ανάπτυξης και των επιδόσεων των προσπαθειών εδαφικής συνοχής σε επίπεδο ΕΕ και παράλληλα να μην επιβαρύνονται τα κράτη μέλη με επιπρόσθετο διοικητικό φόρτο. Οι υπάρχουσες ενωσιακές πρακτικές και απαιτήσεις ως προς την εκτίμηση, την εποπτεία και την αξιολόγηση –συμπεριλαμβανομένων όσων αφορούν τα Διαρθρωτικά Ταμεία, το Ταμείο Συνοχής, καθώς και την εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»– πρέπει να γίνονται με γνώμονα και τις σχετικές περιφερειακές παραμέτρους (2).

32. εξακολουθεί να στηρίζει συστηματικά τη διενέργεια εκ των υστέρων αξιολογήσεων της νομοθεσίας της ΕΕ, ως αποτελεσματικό μέτρο έξυπνης νομοθεσίας.

ΣΤ. Η μεθοδολογία της αξιολόγησης του εδαφικού αντικτύπου

33. θεωρεί ότι οι μέθοδοι και τα εργαλεία που προτείνονται για την υποστήριξη της αξιολόγησης του εδαφικού αντικτύπου (όπως τα εργαλεία ARTS ή QUICKScan του ESPON) επαρκούν για τη δυνατότητα αξιολόγησης των πιθανών εδαφικών επιπτώσεων που θα μπορούσε να έχει μια συγκεκριμένη πρόταση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

34. συνεπώς, δεν συμφωνεί ότι θα πρέπει να πραγματοποιείται αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου μόνο εάν η νομοθετική πρόταση εστιάζει ρητά σε ορισμένες περιοχές ή όταν υπάρχει κίνδυνος πρόκλησης σημαντικών ασύμμετρων εδαφικών συνεπειών («ακραίων επιπτώσεων»), όπως προτείνεται στο έγγραφο εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αντιθέτως, μόνο με εκ των προτέρων αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου θα είναι δυνατόν να εκτιμηθεί η πραγματική του σημασία· ως εκ τούτου, σύμφωνα με την αρχή της προφύλαξης, ο γενικός κανόνας θα πρέπει να είναι ότι όλες οι νομοθετικές πρωτοβουλίες υπόκεινται σε εκ των προτέρων αξιολόγηση και μόνο κατ' εξαίρεση και βάσει αιτιολόγησης μπορεί να εξαιρεθεί μια πρόταση από την αξιολόγηση, και όχι το αντίστροφο.

35. διαπιστώνει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις, ιδίως στον τομέα των δεδομένων που διατίθενται σε ευρωπαϊκό επίπεδο για το τοπικό (NUTS III) ή το περιφερειακό (NUTS II) επίπεδο, οι οποίες περιορίζουν τη δυνατότητα αποτελεσματικής και στοχευμένης εφαρμογής των διαθέσιμων μεθόδων.

36. εκφράζει την προσδοκία, ιδίως όσον αφορά τον διάλογο με θέμα «ΑεγγΠ και πέραν αυτού», να ακολουθήσουν νέες ιδέες για περαιτέρω δείκτες, προκειμένου να αποκομιστεί συνολικότερη εικόνα της κοινωνικής ευημερίας και των εδαφικών επιπτώσεων· υπενθυμίζει ότι υπάρχουν ήδη δείκτες, διαθέσιμοι μέσω της Eurostat, βάσει των οποίων μπορούν να μετρηθούν ζητήματα κοινωνικής και περιβαλλοντικής υψής.

37. προτείνει δοθεί η δυνατότητα να συμμετάσχουν στα σχεδιαζόμενα εργαστήρια για τη διαδικασία QUICKScan ειδικοί εμπειρογνώμονες και εκπρόσωποι των τοπικών και των περιφερειακών αρχών.

38. υπογραμμίζει τον ιδιαίτερο ρόλο του προγράμματος ESPON στην εμβάθυνση της έρευνας σε όλη την ΕΕ στους τομείς της εδαφικής ανάπτυξης και της προώθησης της ανταλλαγής εμπειριών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και χαίρεται τη δημοσίευση ενός εγχειριδίου για την αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου, το οποίο βασίζεται στο περιεχόμενο του εγγράφου εργασίας της Επιτροπής.

39. θεωρεί ότι είναι αναγκαίο, πέραν της ανάπτυξης μεθόδων αξιολόγησης του εδαφικού αντικτύπου, να λαμβάνονται μέτρα και για την εκπαίδευση και την επιμόρφωση των ενδιαφερόμενων μερών του εν λόγω τομέα.

40. προτείνει να εξεταστεί σε έναν περίπου χρόνο εάν οι μέθοδοι και τα μέσα αξιολόγησης του εδαφικού αντικτύπου απέδειξαν την αξία τους ή εάν απαιτούνται προσαρμογές ή προσθήκες.

Ζ. Η μελλοντική εφαρμογή της αξιολόγησης του εδαφικού αντικτύπου σε ευρωπαϊκό επίπεδο

41. παραπέμπει στις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου του έτους 2010 για την ενεργό συμμετοχή της Επιτροπής των Περιφερειών στις αξιολογήσεις αντικτύπου σε ευρωπαϊκό

(2) Σημείο 49 της «Εδαφικής Ατζέντας της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Προς μια Ευρώπη έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς, με ποικίλες περιφέρειες» όπως συμφωνήθηκε στην άτυπη σύνοδο υπουργών Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, η οποία διεξήχθη στις 19 Μαΐου 2011 στην πόλη Γκεντέλε της Ουγγαρίας.

επίπεδο, καθώς και στην ανάγκη να εξασφαλιστεί και η ενισχυμένη συμμετοχή της EUROSTAT και του Κοινού Κέντρου Ερευνών στην εν λόγω διαδικασία·

42. θεωρεί ότι αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο με σφαιρικό συντονισμό της αξιολόγησης του εδαφικού αντικτύπου εντός της Επιτροπής, προκειμένου, αφενός, να καταστεί δυνατός ο καλύτερος συνυπολογισμός των τοπικών συμφερόντων στο πλαίσιο της αξιολόγησης του γενικού αντικτύπου και, αφετέρου, να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για μία διαρκή συνεργασία με άλλους οργανισμούς·

43. υποστηρίζει, συνεπώς, την άποψη ότι οι μη δεσμευτικές συστάσεις για την υλοποίηση αξιολογήσεων των εδαφικών επιπτώσεων –όπως είναι το έγγραφο εργασίας που παρουσίασε η Επιτροπή– δεν επαρκούν σε καμία περίπτωση για την αντιμετώπιση των απαιτήσεων της εδαφικής συνοχής και της αξιολόγησης του εδαφικού αντικτύπου·

44. διαπιστώνει, στο πλαίσιο αυτό, την αναγκαιότητα για στενή συνεργασία μεταξύ της αρμόδιας για την περιφερειακή πολιτική Γενικής Διεύθυνσης, του Κοινού Κέντρου Ερευνών, του προγράμματος ESPON και της Επιτροπής των Περιφερειών, προκειμένου να εξευρεθούν ρεαλιστικές λύσεις για τις αξιολογήσεις του εδαφικού αντικτύπου·

45. θεωρεί ότι είναι αναγκαίο να συνδυαστούν στενά τα μέτρα για την αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου με τα μέτρα που προτάθηκαν από την Επιτροπή στα τέλη του 2012 για τη βελτίωση της «Καταλληλότητας του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ»⁽³⁾ και παραπέμπει σχετικά στη χωριστή γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για το θέμα αυτό·

46. τονίζει ότι η αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου διαδραματίζει σημαντικό ρόλο και σε εθνικό επίπεδο, προκειμένου να αναγνωρίζονται εγκαίρως οι εδαφικές επιπτώσεις και να λαμβάνονται αντίστοιχα μέτρα·

47. επικροτεί, συνεπώς, την υποχρέωση των κρατών μελών στο πλαίσιο της Εδαφικής Ατζέντας να πραγματοποιούν τα ίδια περισσότερες αξιολογήσεις του εδαφικού αντικτύπου και να αναλύουν τις συνέπειες στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, θεωρεί δε ότι είναι σκόπιμο να ανταλλάσσονται τακτικά, μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ αυτών και των ειδικευμένων υπηρεσιών των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, οι εμπειρίες από την εφαρμογή των εν λόγω αξιολογήσεων, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνέπεια ως προς τη μεθοδολογία, καθώς και η συγκρισιμότητα των μελετών·

48. προτρέπει την Επιτροπή να επωφεληθεί από τη συνεργασία των περιφερειακών και τοπικών αρχών προκειμένου να προωθήσει τις διαβουλεύσεις προς τους ενδιαφερόμενους και τους θιγόμενους, αξιοποιώντας την εμπειρία τους ώστε να θέτει τα σωστά ερωτήματα την κατάλληλη στιγμή και αξιοποιώντας επίσης τη δυνατότητά τους να απευθύνονται στους ενδιαφερόμενους στη μητρική τους γλώσσα, στο μέτρο του δυνατού·

Η. Προτάσεις για την εφαρμογή των αξιολογήσεων του εδαφικού αντικτύπου στην Ευρωπαϊκή Ένωση

49. επαναλαμβάνει το αίτημα που έχει ήδη διατυπώσει στη γνωμοδότησή της σχετικά με την Πράσινη Βίβλο για την εδαφική συνοχή, ήτοι την υιοθέτηση Λευκής Βίβλου για την εδαφική συνοχή, προκειμένου να καθοριστεί σαφέστερα η έννοια της εδαφικής συνοχής και των στόχων της σε επίπεδο ΕΕ. Το έγγραφο εργασίας σχετικά με την αξιολόγηση εδαφικού αντικτύπου που έχει τώρα υποβληθεί δεν μπορεί να υποκαταστήσει την εν λόγω δράση·

50. υποστηρίζει ότι θα πρέπει να εξετάζονται οι εδαφικές επιπτώσεις των προτεινόμενων μέτρων με αξιολόγηση εδαφικού αντικτύπου όχι μόνο όσον αφορά τις νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής, αλλά και όλες τις πολιτικές πρωτοβουλίες –επομένως και τις ανακοινώσεις, τις Πράσινες και τις Λευκές Βίβλους·

51. καλεί τις μελλοντικές Προεδρίες του Συμβουλίου της ΕΕ να δίδουν ιδιαίτερη προσοχή στις εδαφικές πτυχές της πολιτικής για τη συνοχή, στον ρόλο της τοποκεντρικής προσέγγισης (place-based approach) και στην πραγματοποίηση αξιολογήσεων του εδαφικού αντικτύπου·

52. προτείνει να συζητείται τακτικά το θέμα της αξιολόγησης του εδαφικού αντικτύπου στο πλαίσιο του δικτύου σημείων επαφής για την εδαφική συνοχή (Network of Territorial Cohesion Contact Points)·

53. προτείνει επίσης να αξιοποιείται η εκδήλωση «Open Days» και για τη μεγαλύτερη συσχέτιση των αξιολογήσεων του εδαφικού αντικτύπου σε εθνικό και σε ευρωπαϊκό επίπεδο·

54. προτείνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναθέσει στη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής το καθήκον να λειτουργεί ως κεντρική υπηρεσία συντονισμού και προώθησης των αξιολογήσεων εδαφικού αντικτύπου στην Επιτροπή, καθώς και να υποστηρίζει το εν λόγω καθήκον και στην Επιτροπή Αξιολόγησης Αντικτύπου ("Impact Assessment Board"). Στα καθήκοντα της εν λόγω βασικής υπηρεσίας θα πρέπει να υπάγεται και η εξέταση του προγράμματος εργασίας και του προγράμματος αξιολόγησης αντικτύπου της Επιτροπής όσον αφορά την αναγκαιότητα πραγματοποίησης αξιολογήσεων εδαφικού αντικτύπου, καθώς και η μέριμνα για την πραγματοποίηση αντίστοιχων αξιολογήσεων εδαφικού αντικτύπου (σε συνεργασία με την εκάστοτε αρμόδια Γενική Διεύθυνση)·

55. προσφέρει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τη στενή συνεργασία της κατά την επιλογή και την πραγματοποίηση αξιολογήσεων εδαφικού αντικτύπου, όπως προβλέπεται ήδη στο πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ των δύο θεσμικών οργάνων· στο πλαίσιο αυτό, οι υπηρεσίες της Επιτροπής μπορούν να ζητήσουν την υποστήριξη της Επιτροπής των Περιφερειών κατά την κατάρτιση αξιολογήσεων αντικτύπου·

56. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξασφαλίσει τη στενή συνεργασία μεταξύ των φορέων που είναι ιδιαίτερος σημαντικό για την αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου (EUROSTAT, Κοινό Κέντρο Ερευνών, ESPON και Επιτροπή των Περιφερειών), ιδίως προκειμένου να προσδιοριστεί η μελλοντική κατανομή των αρμοδιοτήτων και των εργασιών κατά την εφαρμογή αυτής της διαδικασίας·

57. στο πλαίσιο αυτό, καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει αναφορά –το αργότερο στην προσεχή έκθεση για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή στις αρχές του 2014– σχετικά με τη δυνατότητα ενίσχυσης του συντονισμού των ενωσιακών πολιτικών για την προώθηση της εδαφικής συνοχής και τον αυξημένο συνυπολογισμό των εδαφικών διαστάσεων των ενωσιακών πολιτικών μέσω της συστηματικής εφαρμογής της αξιολόγησης εδαφικού αντικτύπου·

58. ζητεί τη συστηματική συμμετοχή εμπειρογνομόνων και εκπροσώπων των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στον σχεδιασμό και την εφαρμογή αξιολογήσεων του εδαφικού αντικτύπου·

59. ζητεί την υλοποίηση προγραμμάτων περαιτέρω κατάρτισης για την έννοια και την εφαρμογή των αξιολογήσεων εδαφικού αντικτύπου και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διαθέσει τα απαραίτητα κονδύλια·

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/documents/1_EL_ACT_part1_v2.pdf

60. ζητεί τη συνέχιση του προγράμματος ESPON και τη μεγαλύτερη εστίαση σε βασικούς τομείς έρευνας, στους οποίους περιλαμβάνεται αδιαμφισβήτητα και η περαιτέρω εξέλιξη των προτύπων αξιολόγησης του εδαφικού αντικτύπου. Οι τομείς αυτοί πρέπει να τύχουν μεγαλύτερης προβολής στα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα σχετικά αποτελέσματα να ενσωματωθούν καταλλήλως στις υφιστάμενες καθώς και στις υπό εξέλιξη πολιτικές·

61. καλεί την Επιτροπή, στο πλαίσιο της υποβολής εκθέσεων για την εφαρμογή των αξιολογήσεων αντικτύπου, να παράσχει πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση και τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων εδαφικού αντικτύπου σε ειδικό κεφάλαιο·

62. ζητεί την επέκταση των αξιολογήσεων του εδαφικού αντικτύπου και στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και στις προτάσεις για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, τονίζει δε το αίτημά της να περιληφθεί στην Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ένα κεφάλαιο για την περιφερειακή διάσταση του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου·

63. ζητεί, για την αντιμετώπιση των ασύμμετρων επιπτώσεων, οι οποίες αναγνωρίζονται μέσω της αξιολόγησης εδαφικού αντικτύπου, να προβλεφθούν κατάλληλα μέτρα και διαδικασίες, οι οποίες θα εξασφαλίζουν τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων επί τόπου και ιδίως των τοπικών και των περιφερειακών αρχών·

Θ. Ο μελλοντικός ρόλος της Επιτροπής των Περιφερειών στο πλαίσιο της αξιολόγησης του εδαφικού αντικτύπου

64. υπογραμμίζει ότι η αρχή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και της εταιρικής σχέσης αποτελούν βασικούς παράγοντες υλοποίησης της εδαφικής συνοχής και μίας τοποκεντρικής προσέγγισης. Η Επιτροπή των Περιφερειών θα εξακολουθήσει να υποστηρίζει την πλήρη εφαρμογή των εν λόγω αρχών –όπως ζητήθηκε και από όλους τους συμμετέχοντες στο πλαίσιο της διαβούλευσης·

65. επιβεβαιώνει τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει στην υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά τις αξιολογήσεις αντικτύπου· προτείνει οι σχετικές συμφωνίες που περιλαμβάνονται στο κοινό πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών να αξιοποιηθούν και για τη συνεργασία στο πλαίσιο της αξιολόγησης του εδαφικού αντικτύπου·

66. προτείνει, στο πλαίσιο αυτό, να αναπτυχθεί, στον εν λόγω τομέα, μία διαρκής συνεργασία ιδίως με τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής, τη EUROSTAT, το Κοινό Κέντρο Ερευνών και το πρόγραμμα ESPON·

67. εκφράζει το ενδιαφέρον της για στενή συνεργασία και με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, προκειμένου να εφαρμοστεί περισσότερο η αρχή της αξιολόγησης εδαφικού αντικτύπου στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας· καλεί ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να δώσει εντολή στη Διεύθυνση Αξιολόγησης Αντικτύπου να επικεντρωθεί στην εκ των προτέρων ανάλυση του αντικτύπου κατά το προνομοθετικό στάδιο· επισημαίνει ότι και οι τροποποιήσεις που εισάγουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο στις νομοθετικές προτάσεις ενδέχεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και ότι πρέπει, κατά συνέπεια, να εξετάζονται οι εδαφικές επιπτώσεις τους. Αυτό θα διευκόλυνε τη μεγαλύτερη και καλύτερη χρήση των αξιολογήσεων αντικτύπου κατά τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων·

68. είναι επίσης διατεθειμένη να συνεργαστεί στενά για το θέμα αυτό με άλλους εταίρους, όπως είναι, για παράδειγμα, οι ευρωπαϊκές ενώσεις τοπικών και περιφερειακών αρχών, τα ερευνητικά ιδρύματα και τα επαγγελματικά επιμελητήρια·

69. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει μέτρα προκειμένου να βελτιωθούν οι γνώσεις των εκπροσώπων των τοπικών και των περιφερειακών αρχών –με τη χρήση των κατάλληλων διαύλων όπως το Σύμφωνο των Δημάρχων ή το πρόγραμμα Έρασμος για τους δημάρχους– σχετικά με τις μεθόδους και τις δυνατότητες εφαρμογής των αξιολογήσεων του εδαφικού αντικτύπου και είναι πρόθυμη να συμμετάσχει στην εφαρμογή των εν λόγω μέτρων·

70. θεωρεί ότι είναι σημαντικό, στο πλαίσιο της διαρκούς παρακολούθησης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» από τη σκοπιά των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, να λαμβάνονται περισσότερο υπόψη οι εδαφικές επιπτώσεις της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»· προτείνει, στο πλαίσιο αυτό, την κατάρτιση ενός δείκτη περιφερειακής προόδου, ο οποίος θα επιτρέπει, βάσει περιφερειακών στατιστικών, μία λεπτομερέστερη ανάλυση του εδαφικού αντικτύπου της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»· καλεί επίσης την Ευρωπαϊκή Επιτροπή –ιδίως ενόψει της ενδιάμεσης επισκόπησης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»– να αξιοποιήσει το εργαλείο της αξιολόγησης του εδαφικού αντικτύπου·

71. προτίθεται να αναπτύξει ίδια στρατηγική σχετικά με την αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου (πιθανώς ως στοιχείο μίας γενικής στρατηγικής για την αξιολόγηση του αντικτύπου και λαμβανομένων υπόψη, κατά περίπτωση, των υφιστάμενων πορισμάτων από τις στρατηγικές εκτιμήσεις των περιβαλλοντικών επιπτώσεων), ούτως ώστε να τεθεί, με τον τρόπο αυτόν, ένα πλαίσιο δράσης για την περαιτέρω εφαρμογή των μέτρων που προτείνονται στην παρούσα γνωμοδότηση.

Βρυξέλλες, 3 Ιουλίου 2013

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ασφάλεια στον κυβερνοχώρο»

(2013/C 280/05)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- χαιρετίζει την στρατηγική της Επιτροπής για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και την οδηγία για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών (ΑΔΠ) και υποστηρίζει τον στόχο της στρατηγικής να διασφαλιστεί ένας ανοικτός, ασφαλής και προστατευμένος κυβερνοχώρος και να καταστεί το επιγραμμικό περιβάλλον της ΕΕ το ασφαλέστερο στον κόσμο·
- θεωρεί ότι χρειάζεται επείγοντως μία δέσμη μέτρων για τη διασύνδεση του υφιστάμενου με το προτεινόμενο έργο σε αυτό το πεδίο, πράγμα που θα βοηθήσει να διασφαλιστεί ένα συντονισμένο, στρατηγικό όραμα για την Ευρώπη. Η δέσμη είναι ευπρόσδεκτη διότι θα επιτρέψει να εξασφαλισθεί ο συντονισμός, να ενθαρρυνθεί η συνεργασία, να αναληφθούν συγκεκριμένες, αποφασιστικές ενέργειες, να επιτευχθεί ένα κοινό επίπεδο προστασίας στον κυβερνοχώρο, να βελτιωθεί η ικανότητα προσαρμογής των συστημάτων και των δικτύων ΤΠ στις νέες και αναδυόμενες απειλές στον κυβερνοχώρο και να μειωθεί ο κατακερματισμός σε ολόκληρη την έκταση της ΕΕ·
- συνιστά να προβεί η Επιτροπή στη δημοσίευση σχεδίου δράσης με σκοπό να καταδειχθούν οι τρόποι με τους οποίους οι φιλόδοξοι στόχοι που τίθενται με τη δέσμη μέτρων θα μπορέσουν να επιδιωχθούν στην πράξη. Το σχέδιο δράσης θα πρέπει, επίσης, να προβλέπει την παροχή καθοδήγησης για την αξιολόγηση και τη μέτρηση της επίδρασης της στρατηγικής, ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσον υφίσταται όντως συνεργασία και κατά πόσον σημειώνεται πρόοδος·
- τονίζει ότι η νέα δέσμη μέτρων αναμένεται να συμβάλει στη βελτίωση της πρόληψης, του εντοπισμού και της αντιμετώπισης περιστατικών στον κυβερνοχώρο και να έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών και του συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, όταν προκύπτουν μείζονα περιστατικά στον κυβερνοχώρο· για να επιτευχθεί αυτό, θα χρειαστεί να αναπτυχθεί μια πραγματική εταιρική σχέση εργασίας με τη συμμετοχή των κρατών μελών, των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, των τοπικών και περιφερειακών αρχών (ΠΠΑ), του ιδιωτικού τομέα και της κοινωνίας των πολιτών.

| | |
|-------------------------|---|
| Εισηγητής | ο κ. Robert BRIGHT (UK/PES), μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου του Newport City |
| Έγγραφο αναφοράς | Κοινή ανακοίνωση «Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο» JOIN(2013) 1 final Πρόταση οδηγίας σχετικά με μέτρα για την εξασφάλιση κοινού υψηλού επιπέδου ασφάλειας δικτύων και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση COM(2013) 48 final |

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. χαιρετίζει την στρατηγική της Επιτροπής για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και την οδηγία για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών (ΑΔΠ) και υποστηρίζει τον στόχο της στρατηγικής να διασφαλιστεί ένας ανοικτός, ασφαλής και προστατευμένος κυβερνοχώρος και να καταστεί το επιγραμμικό περιβάλλον της ΕΕ το ασφαλέστερο στον κόσμο·

2. ευελπιστεί ότι η νέα δέσμη μέτρων για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο (συμπεριλαμβανομένων της στρατηγικής και της οδηγίας) θα «ανεβάσει τον πήχη» και θα συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη προτύπων ασφαλείας στον κυβερνοχώρο σε ολόκληρη την ΕΕ, περιορίζοντας τη νομική αβεβαιότητα, αυξάνοντας την εμπιστοσύνη στις επιγραμμικές υπηρεσίες, μειώνοντας τις περιττές δαπάνες και τις διοικητικές επιβαρύνσεις και στηρίζοντας, κατά συνέπεια, την ενιαία ψηφιακή αγορά και τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·

3. θεωρεί ότι χρειάζεται επείγοντως μία δέσμη μέτρων για τη διασύνδεση του υφιστάμενου με το προτεινόμενο έργο σε αυτό το πεδίο, πράγμα που θα βοηθήσει να διασφαλιστεί ένα συντονισμένο, στρατηγικό όραμα για την Ευρώπη· η δέσμη είναι ευπρόσδεκτη διότι θα επιτρέψει να εξασφαλισθεί ο συντονισμός, να ενθαρρυνθεί η συνεργασία, να αναληφθούν συγκεκριμένες, αποφασιστικές ενέργειες, να επιτευχθεί ένα κοινό επίπεδο προστασίας στον κυβερνοχώρο, να βελτιωθεί η ικανότητα προσαρμογής των συστημάτων και των δικτύων ΤΠ στις νέες και αναδυόμενες απειλές στον κυβερνοχώρο και να μειωθεί ο κατακερματισμός σε ολόκληρη την έκταση της ΕΕ·

4. συνιστά οι οργανισμοί –συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων αρχών– να αναγνωρίσουν ότι η αντιμετώπιση της εγκληματικότητας στον κυβερνοχώρο είναι μια συνεχής μάχη και να θέσουν επείγοντως ως προτεραιότητα την αντιμετώπιση της απειλής από διαταραχές και επιθέσεις στον κυβερνοχώρο, εντοπίζοντας τυχόν αδυναμίες και αναπτύσσοντας τις οργανωτικές ικανότητες που θα επιτρέψουν τη διαχείριση των παραβάσεων· καθώς το Διαδίκτυο καθίσταται ολοένα περισσότερο αναπόσπαστο μέρος της ζωής των ανθρώπων, αυξάνεται παράλληλα και επεκτείνεται η απειλή της αύξησης της εγκληματικότητας στον κυβερνοχώρο· η εγκληματικότητα στον κυβερνοχώρο, σε όλες της τις μορφές, αποτελεί μία ταχέως αναπτυσσόμενη και ιδιαίτερα νέα απειλή για τα κράτη μέλη, τις οργανώσεις και τους πολίτες της ΕΕ του 21ου αιώνα, μία απειλή που συνεχώς αυξάνει σε συχνότητα και περιπλοκότητα και που δεν γνωρίζει σύνορα·

5. αναγνωρίζει την καθοριστική πρόοδο που έχει σημειώσει η ΕΕ μέχρι σήμερα για την καλύτερη προστασία των πολιτών από το ηλεκτρονικό έγκλημα, με τη μορφή προτάσεων νομοθετικών ρυθμίσεων για τις επιθέσεις κατά των συστημάτων πληροφοριών ή της διαμόρφωσης μιας παγκόσμιας συμμαχίας κατά της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών στο Διαδίκτυο· η δέσμη μέτρων θα πρέπει να δώσει συνέχεια σε προηγούμενες δράσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προσδιορίστηκαν στο «Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη» (2010) ⁽¹⁾, και να συνεισφέρει στην καθιέρωση μιας ισχυρής ευρωπαϊκής πολιτικής άμυνας στον κυβερνοχώρο· καλεί, για τον λόγο αυτό, τους συνομοθέτες, που συζητούν σήμερα την πρόταση οδηγίας της Επιτροπής για τις επιθέσεις κατά των συστημάτων πληροφοριών ⁽²⁾, να καταλήξουν σύντομα σε συμφωνία ως προς την πρόταση·

6. υποστηρίζει τους φιλόδοξους στόχους της στρατηγικής, δεδομένου ότι δεν αποσκοπεί μόνον στην εναρμόνιση των ικανοτήτων ασφαλείας των κρατών μελών στον κυβερνοχώρο και στην συγκέντρωση των διαφόρων στοιχείων των υφιστάμενων και των προτεινόμενων εργασιών με σκοπό την υιοθέτηση κοινών προτύπων και την καθιέρωση ίσων όρων ανταγωνισμού, αλλά και στον συντονισμό και στην επίτευξη συνοχής σε τρεις τομείς πολιτικής –στην επιβολή του νόμου, στο ψηφιακό θεματολόγιο και στην άμυνα, ασφάλεια και εξωτερική πολιτική– που μέχρι σήμερα αποτελούσαν ξεχωριστά πεδία αρμοδιοτήτων·

7. προτείνει να αξιοποιηθούν, στο πλαίσιο της διαμόρφωσης της δέσμης μέτρων, τα στοιχεία που συλλέγονται από τις εθνικές κυβερνήσεις και να συμπεριληφθεί σε αυτήν μια σειρά εναρμονισμένων προτύπων σχετικά με την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών·

8. επιδοκιμάζει την πολυμερή προσέγγιση που υιοθετείται μέσω της δέσμης μέτρων στον τομέα της χάραξης πολιτικής· στη δέσμη μέτρων αναγνωρίζεται η σημασία των συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα και της επίτευξης μιας γνήσιας εταιρικής σχέσης εργασίας με επαρκείς πόρους· εξάλλου, με τη δέσμη μέτρων επιδιώκεται η ολοκλήρωση της ψηφιακής ενιαίας αγοράς της ΕΕ, η οποία θα επιτρέψει τη δημιουργία ενός ασφαλούς, προστατευμένου και ανθηρού επιγραμμικού ψηφιακού περιβάλλοντος για τις επιχειρήσεις, τις κυβερνήσεις και τους πολίτες·

⁽¹⁾ COM(2010) 245, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0245:FIN:EL:HTML>

⁽²⁾ COM(2010) 517, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0517:FIN:EL:PDF>

9. επικροτεί τα μέτρα που προτείνονται στην οδηγία, συμπεριλαμβανομένης της σύστασης προς τα κράτη μέλη: να υιοθετήσουν μία εθνική στρατηγική ΑΔΠ, να συγκροτήσουν ομάδες αντιμετώπισης των έκτακτων αναγκών στην πληροφορική (CERT), να συνεργαστούν με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA) και να δημιουργήσουν έναν σαφή μηχανισμό συνεργασίας μεταξύ τους και μεταξύ αυτών και της Επιτροπής, ώστε να λαμβάνουν ταυτόχρονα έγκαιρες προειδοποιήσεις σχετικά με κινδύνους και περιστατικά μέσω μιας ασφαλούς υποδομής· τα μέτρα αυτά και η κανονιστική προσέγγιση που υιοθετήθηκε στην οδηγία προβλέπεται ότι θα συνεισφέρουν σημαντικά στη βελτίωση της συνοχής, στην καθιέρωση ενός κοινού ελάχιστου επιπέδου ετοιμότητας σε εθνικό επίπεδο και στην ενίσχυση της άμυνας στον κυβερνοχώρο σε ολόκληρη την ΕΕ·

10. παροτρύνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να εγκρίνουν ταχέως την πρόταση οδηγίας για την εξασφάλιση κοινού υψηλού επιπέδου ΑΔΠ σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση·

11. προτείνει, όχι μόνον να δοθούν στην δέση περαιτέρω διευκρινίσεις ως προς τους τρόπους εφαρμογής των μέτρων, αλλά και να δοθούν επιπλέον στοιχεία σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους τα κράτη μέλη κοινοποιούν και συλλέγουν δεδομένα σχετικά με τα εγκλήματα στον κυβερνοχώρο· ζωτική σημασία, στο πλαίσιο αυτό, θα έχουν η συγκρότηση κοινών συστημάτων αναφοράς και η παροχή περαιτέρω διευκρινίσεων ως προς τις απαιτήσεις κοινοποίησης –με τον τρόπο αυτό θα αποφευχθεί το ενδεχόμενο αβεβαιότητας και έλλειψης συνέπειας στον τρόπο με τον οποίο οι εθνικές αρμόδιες αρχές ΑΔΠ θα ορίζουν και θα καταμετρούν τα περιστατικά στον κυβερνοχώρο «με σοβαρές επιπτώσεις»· επιβάλλεται, εξάλλου, κατά τη σύσταση μιας εθνικής αρμόδιας αρχής ΑΔΠ να λαμβάνεται υπόψη η κατανομή των διαφόρων αρμοδιοτήτων εντός των κρατών μελών, ιδίως εντός των κρατών μελών με έντονα ομοσπονδιακή ή αποκεντρωμένη διάρθρωση·

12. εκφράζει συνεπώς κάποια ανησυχία ως προς ορισμένες ρυθμιστικές και νομικές πτυχές της δέσμης μέτρων, ιδιαίτερα δε ως προς την έλλειψη σαφήνειας όσον αφορά: τον καθορισμό των κριτηρίων που πρέπει να πληροί ένα κράτος μέλος για να του επιτραπεί η συμμετοχή στο ασφαλές σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών, τον περαιτέρω προσδιορισμό των συμβάντων ενεργοποίησης της έγκαιρης προειδοποίησης και τον καθορισμό των περιστάσεων υπό τις οποίες οι φορείς της αγοράς και η δημόσια διοίκηση υποχρεούνται να κοινοποιούν συμβάντα· η έλλειψη σαφώς καθορισμένων κανόνων ως προς τα θέματα αυτά υπονομεύει τη νομική ασφάλεια·

13. ανησυχεί, επίσης, ότι η οδηγία θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα να προκύψουν περιττές κανονιστικές επιβαρύνσεις για τις επιχειρήσεις και τους δημόσιους φορείς· πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια, ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο κανονιστικών επικαλύψεων και να εξασφαλιστεί ότι τυχόν πρόσθετες κανονιστικές ρυθμίσεις θα συνάδουν με τις αρχές της αναλογικότητας· αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για τις οργανώσεις εκείνες που ενδεχομένως έχουν ήδη την υποχρέωση να γνωστοποιούν, πράγμα κατ' ουσία παρεμφερές με αυτό που προτείνεται στην προκειμένη περίπτωση·

14. συνιστά να προβεί η Επιτροπή στη δημοσίευση σχεδίου δράσης με σκοπό να καταδειχθούν οι τρόποι με τους οποίους οι φιλόδοξοι στόχοι που τίθενται με τη δέση μέτρων θα μπορούσαν να επιδιωχθούν στην πράξη· το σχέδιο δράσης θα πρέπει, επίσης, να προβλέπει την παροχή καθοδήγησης για την αξιολόγηση και τη μέτρηση της επίδρασης της στρατηγικής, ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσον υφίσταται όντως συνεργασία και κατά πόσον σημειώνεται πρόοδος·

15. καλεί όλα τα κράτη μέλη να αναπτύξουν εθνικές στρατηγικές για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο (μόνο δέκα κράτη μέλη είχαν αναπτύξει σχετική στρατηγική έως το 2012) που να συμπληρώνουν τη νέα στρατηγική της ΕΕ· είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα μεταξύ, αφενός, των εθνικών στρατηγικών και, αφετέρου, της στρατηγικής της ΕΕ, ώστε να διασφαλιστεί η συνοχή· είναι επίσης σημαντικό οι δράσεις της ΕΕ να συμπληρώνουν τις υφιστάμενες διαρθρώσεις και τις βέλτιστες πρακτικές στα κράτη μέλη·

16. χαιρετίζει τις επικείμενες ενέργειες της Επιτροπής για την ανάπτυξη των ικανοτήτων ασφάλειας στον κυβερνοχώρο της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης πιλοτικού έργου για την αντιμετώπιση του προβλήματος των δικτύων προγραμμάτων ρομπότ (botnets) και των κακόβουλων λογισμικών· τη δέσμευση να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των εθνικών ομάδων CERT, του ENISA και του νέου Ευρωπαϊκού Κέντρου για Εγκλήματα στον Κυβερνοχώρο· την ανάπτυξη ενός δικτύου εθνικών κέντρων αριστείας για εγκλήματα στον κυβερνοχώρο· την καθιέρωση μιας πλατφόρμας δημόσιου-ιδιωτικού τομέα για την εξεύρεση λύσεων ΑΔΠ με σκοπό την ανάπτυξη κινήτρων για την υιοθέτηση ασφαλών λύσεων ΤΠΕ· επιδοκιμάζει, επίσης, τον στόχο της στρατηγικής να συγκεκρινωθούν, μετά από πάροδο 12 μηνών, όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη για να αξιολογήσουν την επιτευχθείσα πρόοδο·

17. υπογραμμίζει ότι για να είναι επιτυχής μία στρατηγική για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο πρέπει να βασίζεται στη στενή συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών ΑΔΠ και των αρχών επιβολής του νόμου· συνεπώς, είναι εξαιρετικά σημαντικό να κοινοποιούνται σε συστηματική βάση τα συμβάντα που υπάρχουν υπόνοια ότι έχουν σοβαρό ποινικό χαρακτήρα·

Η συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών

18. πιστεύει ότι οι προτεραιότητες που σκιαγραφούνται στη δέση μέτρων επιτυγχάνουν τη δέουσα ισορροπία και είναι κατάλληλες για την κατάσταση· οι εν λόγω προτεραιότητες, όπως η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής, η διασφάλιση μιας αποτελεσματικής πολυμερούς διακυβέρνησης και η καθιέρωση κοινής ευθύνης στον τομέα της ασφάλειας, αφορούν τομείς στους οποίους οι δήμοι και οι περιφέρειες θα πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο, δεδομένου ότι είναι κάτοχοι πληροφοριών του δημόσιου τομέα·

19. προτείνει να αναγνωριστεί ότι, εκτός από τα κράτη μέλη, και οι περιφέρειες αποτελούν κύριους παράγοντες προώθησης της προτεινόμενης στενότερης συνεργασίας μεταξύ χρηστών και παραγωγών καινοτομιών ΤΠΕ σε διαφορετικές υπηρεσίες των κυβερνήσεων και των διοικήσεων, συμπεριλαμβανομένων αυτών που συνδέονται με την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και την προστασία των δεδομένων·

20. τονίζει ότι η νέα δέση μέτρων αναμένεται να συμβάλει στη βελτίωση της πρόληψης, του εντοπισμού και της αντιμετώπισης περιστατικών στον κυβερνοχώρο και να έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών και του συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, όταν προκύπτουν μείζονα περιστατικά στον κυβερνοχώρο· για να επιτευχθεί αυτό θα χρειαστεί να αναπτυχθεί μια πραγματική εταιρική σχέση εργασίας με τη συμμετοχή των κρατών μελών, των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, των τοπικών και των περιφερειακών αρχών (ΤΠΑ), του ιδιωτικού τομέα και της κοινωνίας των πολιτών·

21. αναγνωρίζει ότι η αντιμετώπιση των απειλών στον κυβερνοχώρο θα απαιτήσει περισσότερους πόρους, ευαισθητοποίηση σχετικά με τις απειλές που συνεπάγεται η εγκληματικότητα στον κυβερνοχώρο, καθώς και αποτελεσματική και επαρκή ασφάλεια στον κυβερνοχώρο· όσον αφορά την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, μια δυναμική προσέγγιση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο οφείλει να εξετάσει το ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, οι οποίες πρέπει να συμμετέχουν πλήρως και ενεργά στη διακυβέρνηση των πρωτοβουλιών που σχετίζονται με τις ΤΠΕ·

22. πιστεύει ότι, καθώς οι παραβιάσεις της ασφάλειας συνιστούν απειλή για τις υπηρεσίες κοινής ωφελείας –π.χ. την τοπική παροχή ύδατος και ενέργειας– και καθώς οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές χρησιμοποιούν και διαχειρίζονται πολλά προϊόντα και υπηρεσίες ψηφιακών πληροφοριών, οι εν λόγω αρχές έχουν σημαντικό ρόλο να διαδραματίσουν στους τομείς της αντιμετώπισης της εγκληματικότητας στον κυβερνοχώρο, της αντιπαραβολής δεδομένων του κυβερνοχώρου και της προστασίας της ασφάλειας των δεδομένων· ένα ολόενα αυξανόμενο μερίδιο ευθύνης ανατίθεται στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, όπως π.χ. η παροχή ψηφιακών υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις κοινότητες και η παροχή εκπαίδευσης σχετικά με την ΑΔΠ στα σχολεία· οι κυβερνήσεις, συμπεριλαμβανομένων των αρχών του τοπικού και του περιφερειακού επιπέδου, είναι υπεύθυνες για τη διασφάλιση της πρόσβασης στον κυβερνοχώρο και για το άνοιγμά του στο ευρύτερο κοινό, για την τήρηση και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των χρηστών του, καθώς και για τη διατήρηση της αξιοπιστίας και της διαλειτουργικότητας του Διαδικτύου·

23. υποδεικνύει, για τη βελτίωση της νομοθεσίας και δεδομένων των αρμοδιοτήτων και του κεντρικού ρόλου που οι ΤΠΑ καλούνται να διαδραματίσουν στη φάση του σχεδιασμού και της εφαρμογής μέτρων στους τομείς των ΤΠΕ (ιδίως όσον αφορά πτυχές που σχετίζονται με την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων και με την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο), τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη να ζητούν συστηματικά τη γνώμη των εν λόγω αρχών, τόσο στη φάση της σύλληψης όσο και της υλοποίησης των μέτρων που έχουν σχεδιαστεί για την θέση σε εφαρμογή του «Ψηφιακού θεματολογίου»· είναι πράγματι λυπηρό το γεγονός ότι δεν καταβλήθηκε ιδιαίτερη προσπάθεια για να συγκεντρωθούν οι απόψεις των ΤΠΑ κατά την κατάρτιση της πρότασης οδηγίας· η ΕτΠ έχει καταστήσει σαφές ότι είναι έτοιμη να συνδράμει την Επιτροπή μέσω διαβουλεύσεων σε πρώιμο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας, όπως αναφέρεται στη Συμφωνία συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών⁽³⁾·

24. συνιστά να προστεθούν στο άρθρο 14 σημείο 1 της οδηγίας, μέτρα προς εφαρμογή στο τοπικό και περιφερειακό επίπεδο· τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν να προβλέπουν τη θέσπιση μιας διαδικασίας για την εκτίμηση και τη διαχείριση κινδύνων, την εφαρμογή μιας πολιτικής για την ασφάλεια των πληροφοριών, την ανάδειξη των προβλημάτων ασφάλειας που προκύπτουν στον κυβερνοχώρο και τη βελτίωση του ψηφιακού γραμματισμού και των ψηφιακών δεξιοτήτων·

25. τονίζει ότι θα πρέπει να ενθαρρυνθούν οι εταιρικές σχέσεις μεταξύ όλων των σχετικών φορέων του υποεθνικού επιπέδου, ώστε να διασφαλιστεί ο συντονισμός των ενεργειών για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και τα αποτελέσματά τους να αξιοποιηθούν για τις αντίστοιχες ενέργειες του εθνικού και του ενωσιακού επιπέδου με σκοπό την καταπολέμηση της εγκληματικότητας και τον περιορισμό στο ελάχιστο δυνατό των επιπτώσεων των περιπτώσεων

άμεσης κλοπής χρημάτων ή πνευματικής ιδιοκτησίας, διακοπής των επικοινωνιών ή ζημίας σε δεδομένα κρίσιμα για τη λειτουργία μιας επιχείρησης·

Επικουρικότητα και αναλογικότητα

26. σημειώνει ότι, σε γενικές γραμμές, οι δύο προϋποθέσεις για τη συμμόρφωση με την αρχή της επικουρικότητας –η ανάγκη ανάληψης δράσης εκ μέρους της ΕΕ και η προστιθέμενη αξία της δράσης που αναλαμβάνεται στο επίπεδο της ΕΕ– φαίνεται να πληρούνται· οι προτεινόμενες δράσεις, αφενός, είναι απαραίτητες, επειδή περιλαμβάνουν διακρατικές πτυχές που δεν μπορούν να ρυθμιστούν σωστά με μεμονωμένες δράσεις των κρατών μελών και/ή των περιφερειακών και τοπικών αρχών· αφετέρου, θα αποφέρουν, κατά πάσα πιθανότητα, σαφή οφέλη σε σύγκριση με μεμονωμένες ενέργειες στο εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, διότι, π.χ., τα προσωπικά δεδομένα διαβιβάζονται έξω από τα εθνικά σύνορα, τόσο τα εσωτερικά όσο και τα εξωτερικά, με ταχέως αυξανόμενους ρυθμούς· επιπλέον, οι ρυθμιστικές υποχρεώσεις που υφίστανται στο επίπεδο της ΕΕ θα συμβάλουν σαφώς στην καθέρωση ισότιμων όρων ανταγωνισμού και στην κάλυψη των νομοθετικών κενών·

27. χαιρετίζει τη θεμελιώδη δέσμευση, που περιλαμβάνει η οδηγία, να τηρούνται οι αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας· λόγω της διασυνοριακής διάστασης των περιστατικών και των κινδύνων ΑΔΠ, οι στόχοι που σκιαγραφούνται στην οδηγία μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της ΕΕ, με βάση την αρχή της επικουρικότητας· έρευνες έχουν καταδείξει ότι οι πολίτες της ΕΕ εμπιστεύονται όργανα όπως η Επιτροπή όσον αφορά την προστασία των προσωπικών δεδομένων⁽⁴⁾· η οδηγία ευθυγραμμίζεται επίσης με την αρχή της αναλογικότητας, καθώς διασφαλίζει ότι η προτεινόμενη δράση της ΕΕ δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων· η οδηγία ευθυγραμμίζεται ουσιαστικά επίσης με την αρχή της αναλογικότητας, καθώς διασφαλίζει ότι η προτεινόμενη δράση της ΕΕ δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων· Εντούτοις, το γεγονός ότι στην πρόταση οδηγίας προβλέπεται για κάθε κράτος μέλος ο ορισμός μίας μόνο αρμόδιας αρχής και μίας εθνικής ομάδας αντιμετώπισης των έκτακτων αναγκών στην πληροφορική (CERT) εγείρει ανησυχίες σε ό,τι αφορά την τήρηση της αρχής της αναλογικότητας και τον σεβασμό των εσωτερικών δομών διακυβέρνησης των κρατών μελών της ΕΕ·

28. είναι της γνώμης ότι, αν και η νομική βάση της δέσμης είναι τα άρθρα 26 και 114 της ΣΛΕΕ, οι προτεινόμενες ενέργειες υπερβαίνουν τα εν λόγω άρθρα, δεδομένου ότι η πρόταση καλύπτει όλα τα πληροφοριακά συστήματα της δημόσιας διοίκησης, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πληροφοριακών συστημάτων όπως το «ενδοδικτύο» (intranet)·

Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων

29. επιδοκιμάζει τη δέσμευση, που αναλαμβάνεται με την οδηγία, να τηρείται ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης· οι κανόνες, οι αρχές και οι αξίες που η ΕΕ υποστηρίζει εκτός του Διαδικτύου, θα πρέπει να εφαρμόζονται και στο Διαδίκτυο· οι τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες όλων των μελών της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που κινδυνεύουν με κοινωνικό αποκλεισμό· όλοι οι χρήστες του Διαδικτύου θα πρέπει να προσδοκούν ότι θα υφίστανται ελάχιστες προδιαγραφές για ένα ευρύ φάσμα αναγκών, μεταξύ των οποίων αξιοπιστία, ασφάλεια, διαφάνεια, απλότητα, διαλειτουργικότητα, μειωμένοι κίνδυνοι

⁽³⁾ Βλ. την ανάθεση του σημείου 7 της Συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών, που υπεγράφη στις 16 Φεβρουαρίου 2012: r_cdr39-2012_pt7_nb_el.doc.

⁽⁴⁾ http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_359_en.pdf

και περιορισμένη ευθύνη. Για λόγους ασφάλειας δικαίου, αποτελεσματικής προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, και για τη διατήρηση της επιφύλαξης περί κοινοβουλευτικού ελέγχου, η ΕτΠ ζητεί να συμπεριληφθούν στην ίδια την οδηγία πιο συγκεκριμένοι, ουσιαστικοί κανόνες όσον αφορά τη διαμόρφωση των προτύπων ασφαλείας για τα δίκτυα και τις πληροφορίες. Θα πρέπει ειδικότερα να θεσπιστούν νομικοί κανόνες για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, καθώς και για την προστασία και την ασφάλεια των δεδομένων στη διαμόρφωση των δικτύων και των πληροφοριών·

30. τονίζει ότι οι προσπάθειες που καταβάλλονται για την προστασία και την υπεράσπιση των πολιτών στο Διαδίκτυο, πρέπει να εξισορροπούνται κατάλληλα με τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που ο Χάρτης αναγνωρίζει στους πολίτες· η σημασία που δίδεται στην διαμόρφωση πολιτικών για τον κυβερνοχώρο σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ είναι ευπρόσδεκτη· όπως έχει αναφερθεί σε προηγούμενες γνωμοδοτήσεις⁽⁵⁾, έχει ζωτική σημασία να διασφαλισθεί ότι οι απαιτήσεις ασφαλείας τηρούνται σε όλα τα επίπεδα, ώστε να εξασφαλισθούν τα βέλτιστα επίπεδα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής και προστασίας των προσωπικών δεδομένων και να αποφευχθεί οποιαδήποτε μη εξουσιοδοτημένη ανίχνευση προσωπικών πληροφοριών και χαρακτηριστικών·

31. υπογραμμίζει ότι, μολονότι οι ιδιωτικές επιχειρήσεις αναλαμβάνουν ολοένα μεγαλύτερες ευθύνες όσον αφορά τις κρίσιμες υποδομές και τις επιγραμμικές υπηρεσίες και παρά την ανάγκη να αναγνωρισθεί ο κείριος ρόλος του ιδιωτικού τομέα, το Κράτος είναι εκείνο που θα πρέπει, εντέλει, να έχει την ευθύνη τόσο της διαφύλαξης της ελευθερίας όσο και της προστασίας της ασφάλειας των πολιτών του στο Διαδίκτυο·

Απλοποίηση

32. παρατηρεί ότι η υιοθέτηση σε όλη την Ευρώπη της αρχής βάσει της οποίας τα στοιχεία των ατόμων και των αντικειμένων καταχωρίζονται μία μόνον φορά, ώστε να μη χρειάζεται πλέον να συμπληρώνονται συνεχώς έντυπα, θα συμβάλει, σε σημαντικό βαθμό, στην κατάργηση των περιττών γραφειοκρατικών διαδικασιών και στη μείωση των δαπανών της δημόσιας διοίκησης· συνεπώς, πρέπει να δοθεί προσοχή στη δέουσα συμμόρφωση προς τη νομοθεσία περί προστασίας των δεδομένων·

Κατάρτιση

33. τονίζει ότι για μία αποτελεσματική άμυνα στον κυβερνοχώρο απαιτείται κατάρτιση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων του υπάρχοντος προσωπικού, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού των ΠΠΑ· θα πρέπει, συνεπώς, να προβλεφθεί εκτενής κατάρτιση για όλο το προσωπικό και, ιδιαίτερα, για τους εξειδικευμένους τεχνικούς, για το προσωπικό που εργάζεται απευθείας με διαδικασίες ασφαλείας που βασίζονται σε διάφορες μεθοδολογίες και για το προσωπικό που συμμετέχει γενικά ή έμμεσα σε σχέδια καινοτομίας και εκσυγχρονισμού σχετικά με θέματα εμπιστοσύνης και ασφαλείας· η συνεχής κατάρτιση είναι σημαντική για την επιτυχία της τοπικής ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, οι δε ΠΠΑ διαδραματίζουν έναν ολοένα σημαντικότερο ρόλο στην παροχή πληροφόρησης και καθοδήγησης στους πολίτες ως προς την ορθή χρήση των συστημάτων και την αναγνώριση των απειλών στον κυβερνοχώρο⁽⁶⁾·

34. σημειώνει ότι βασικός παράγοντας επιτυχίας είναι η «δέσμευση της διοίκησης». Για τον λόγο αυτό, χρειάζεται επίσης στο-

χοητημένη κατάρτιση των εκτελεστικών και των διευθυντικών στελεχών, προκειμένου να τους παρασχεθούν οι απαραίτητες γνώσεις και καλές συνθήκες για την καλλιέργεια μιας νοοτροπίας που να προάγει την ασφάλεια στις οργανώσεις τους·

35. επισημαίνει την βελτίωση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης χάρη στην εισαγωγή της κατάρτισης ΑΔΠ στα σχολεία και στην διοργάνωση ενός πρωταθλήματος για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο το 2014· στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη καθιερωμένες εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται στα κράτη μέλη και να ενθαρρύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Η ΕτΠ επικροτεί τη φιλοδοξία εισαγωγής της κατάρτισης ΑΔΠ στα σχολεία μέσω της στρατηγικής για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο· ωστόσο, δεδομένου ότι η εκπαίδευση εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, η ΕτΠ τονίζει ότι, για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος έως το 2014, θα απαιτηθούν σημαντικοί πόροι και σχεδιασμός·

Στήριξη των επιχειρήσεων, καινοτομία και τεχνικές λύσεις

36. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι η εξασφάλιση της προστασίας της ιδιωτικής ζωής εξαρτάται από διάφορους παράγοντες –π.χ. από τη δομή των φορέων του δημόσιου τομέα (η πλειοψηφία των οποίων βρίσκεται στο τοπικό επίπεδο), από τον βαθμό σύγκλισης της νομοθεσίας της ΕΕ, από το κατά πόσον τόσο οι υπάλληλοι των δημοσίων αρχών όσο και οι πολίτες διαθέτουν καινοτόμο πνεύμα (πράγμα που μπορεί να επιτευχθεί, στην μεν πρώτη περίπτωση, με την υιοθέτηση ενός κοινού κώδικα δεοντολογίας, στην δε δεύτερη περίπτωση, με εκστρατείες ευαισθητοποίησης ως προς τα ψηφιακά δικαιώματα των καταναλωτών), καθώς και από τη χρήση εφαρμογών που βασίζονται σε ΤΠΕ·

37. υποστηρίζει ότι τυχόν νέες δραστηριότητες θα πρέπει να αποσκοπούν στην τόνωση και στην ενθάρρυνση της ανάπτυξης και της εφαρμογής τεχνικών λύσεων για την αντιμετώπιση του προβλήματος του παράνομου περιεχομένου και των βλαβερών συμπεριφορών στο Διαδίκτυο, καθώς και στην προώθηση της συνεργασίας και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ ένα ευρέος φάσματος ενδιαφερομένων σε τοπικό, περιφερειακό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο· από την άποψη αυτή, έχουν υψίστη σημασία οι υπηρεσίες παροχής βοήθειας μέσω τηλεφώνου σε παιδιά, γονείς και κηδεμόνες, οι τηλεφωνικές γραμμές άμεσης επικοινωνίας για την αναφορά καταχρήσεων και τα λογισμικά που επιτρέπουν την καλύτερη αναγνώριση του καταχρηστικού περιεχομένου και την εύκολη και ταχεία κοινοποίηση περιστατικών·

38. συνιστά να καταβληθεί κάθε προσπάθεια για την αύξηση του περιορισμένου ποσοστού επιχειρήσεων στην ΕΕ (26% τον Ιανουάριο του 2012) που διαθέτουν επίσημα καθορισμένη πολιτική ασφαλείας ΤΠΕ⁽⁷⁾· οι επιχειρήσεις όλων των μεγεθών πρέπει να ενθαρρυνθούν να επενδύσουν στην ασφάλεια στον κυβερνοχώρο –στοιχείο που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως μέσο εμπορικής προώθησης έναντι υποψηφίων πελατών– και να μετριάσουν, με τον τρόπο αυτό, τις καταστροφικές συνέπειες των εγκλημάτων στον κυβερνοχώρο· οι επιχειρήσεις θα πρέπει, επίσης, να εξετάσουν το ενδεχόμενο διαμόρφωσης μιας προσέγγισης για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο με γνώμονα τις επιχειρήσεις που να υποστηρίζεται με τεχνολογικά μέσα και να δίνει προτεραιότητα στα πλέον κρίσιμα στοιχεία του ενεργητικού ή των διαδικασιών των επιχειρήσεων·

⁽⁵⁾ CdR 104/2010 fin.

⁽⁶⁾ http://www.enisa.europa.eu/publications/archive/scandinavian_approaches-survey

⁽⁷⁾ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/ICT_security_in_enterprises

Οικονομικό δυναμικό των ΤΠΕ

39. τονίζει ότι, δεδομένου του τεράστιου οικονομικού δυναμικού των ΤΠΕ στην ευρωπαϊκή οικονομία (ισοδύναμο σήμερα περίπου με το 6% του ΑΕγχΠ της ΕΕ⁽⁸⁾), απαιτούνται συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση του ολοένα εντεινόμενου φαινομένου της εγκληματικότητας στον κυβερνοχώρο και για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης τόσο των πολιτών όσο και των επιχειρήσεων στην ασφάλεια στο Διαδίκτυο (με τον τρόπο αυτό θα μειωθεί ο αριθμός των χρηστών του Διαδικτύου στην ΕΕ που ανησυχούν για την ασφάλεια, π.χ., των ηλεκτρονικών πληρωμών⁽⁹⁾).

40. υποστηρίζει ότι για να μειωθούν οι τεράστιες απώλειες πόρων εξαιτίας εγκλημάτων στον κυβερνοχώρο και για να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών, απαιτείται να καταβληθούν επείγουσες προσπάθειες στο τοπικό/περιφερειακό, στο εθνικό και στο ευρωπαϊκό επίπεδο για την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας στον κυβερνοχώρο.

41. θεωρεί ότι η στρατηγική θα ωφελείτο από την προσθήκη περαιτέρω στοιχείων σχετικά με το πώς μπορεί να αναπτυχθεί και να προστατευτεί το υπολογιστικό νέφος (cloud computing), το οποίο διαθέτει τεράστιες οικονομικές δυνατότητες· η ταχεία ανάπτυξη της χρήσης κινητών ηλεκτρονικών συσκευών δεν φαίνεται να παρουσιάζει επιβράδυνση· η έκθεση Gartner αναφέρει ότι μέχρι το 2016 τουλάχιστον το 50% των χρηστών ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των επιχειρήσεων θα κάνει χρήση κινητών τερματικών⁽¹⁰⁾· θα πρέπει να εξεταστούν οι νέες ευκαιρίες και τα προβλήματα που θα προκύψουν από τη χρήση των κινητών ηλεκτρονικών συσκευών και του υπολογιστικού νέφους· επιπλέον, το υπολογιστικό νέφος χρειάζεται την κατάλληλη αρχιτεκτονική για να καταστεί δυνατή η διασφάλιση βέλτιστων επιπέδων ασφαλείας⁽¹¹⁾· η ΕτΠ έχει ήδη εκφράσει την ανησυχία της ως προς το γεγονός ότι η πρόσφατη ανακίνηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το υπολογιστικό νέφος δεν εμβαδύνει αρκούντως στις διασυνδέσεις μεταξύ της προτεινόμενης στρατηγικής και άλλων θεμάτων, όπως η ασφαλής επεξεργασία δεδομένων, η νομοθεσία περί δικαιωμάτων πνευματικής

ιδιοκτησίας, καθώς και η ανάπτυξη των δυνατοτήτων πρόσβασης στα δεδομένα και της φορητότητάς τους⁽¹²⁾.

Διεθνής συνεργασία

42. πιστεύει ότι, δεδομένης της παγκόσμιας, διασυνδεδεμένης και διασυνοριακής απειλής που αντιπροσωπεύει η εγκληματικότητα στον κυβερνοχώρο, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί επίσης η διεθνής συνεργασία και ο διάλογος πέρα από τα σύνορα της ΕΕ, ώστε να εξασφαλιστεί μια πραγματικά παγκόσμια, συντονισμένη προσέγγιση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο· στο πλαίσιο αυτό, όλα τα κράτη θα πρέπει να παροτρυνθούν να αναλάβουν τη δέσμευση να τηρούν τη Διεθνή Σύμβαση για τα εγκλήματα στον κυβερνοχώρο (Σύμβαση της Βουδαπέστης)⁽¹³⁾· εξίσου σημαντική είναι και η ανάπτυξη αδιάλειπτης συνεργασίας σε διμερές επίπεδο, ιδιαίτερα με τις ΗΠΑ, και σε πολυμερές επίπεδο, με μια σειρά από διεθνείς οργανισμούς.

Διασύνδεση με χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ και δημοσιονομικό πλαίσιο

43. τονίζει τη σημασία της βελτίωσης του συντονισμού μεταξύ των υφιστάμενων και των μελλοντικών μέσων χρηματοδότησης –όπως το «Ορίζων 2020», το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Συνεργασίας και το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας– ώστε να εξασφαλιστεί μια πιο συντονισμένη προσέγγιση για τις επενδύσεις που συνδέονται με τον κυβερνοχώρο.

44. διερωτάται κατά πόσον το κονδύλιο του 1,25 εκατ. ευρώ θα είναι αρκετό για να διασφαλιστεί η παροχή μιας στιβαρής και επαρκούς υποδομής ΑΔΠ και εκφράζει την απογοήτευσή της για τη μειωμένη χρηματοδότηση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», που προέκυψε με τη συμφωνία του Συμβουλίου της 8ης Φεβρουαρίου 2013 για το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο της περιόδου 2014-2020· υποστηρίζει ότι απαιτείται ένας ισχυρός και διευρυμένος προϋπολογισμός για την παροχή οικονομικής στήριξης σε καίρια στοιχεία υποδομής ΤΠΕ που θα διασυνδέουν τις ικανότητες ΑΔΠ των κρατών μελών και, κατ' επέκταση, θα διευκολύνουν την ανάπτυξη συνεργασίας σε ολόκληρη την ΕΕ.

II. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Προοίμιο, Αιτιολογική σκέψη (4)

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|---|---|
| (4) Ένας μηχανισμός συνεργασίας πρέπει να δημιουργηθεί σε επίπεδο Ένωσης ώστε να καταστεί δυνατή η ανταλλαγή πληροφοριών και η συντονισμένη ανίχνευση και αντιμετώπιση όσον αφορά την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών («NIS»). Για να είναι αποτελεσματικός και χωρίς αποκλεισμούς ο εν λόγω μηχανισμός, είναι σημαντικό όλα τα κράτη μέλη να διαθέτουν ένα ελάχιστο επίπεδο ικανοτήτων καθώς και μια στρατηγική που θα εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο ασφαλείας δικτύων και πληροφοριών στην επικράτειά τους. Πρέπει επίσης να ισχύουν ελάχιστες απαιτήσεις ασφαλείας και για τη δημόσια διοίκηση και τους φορείς εκμετάλλευσης των υποδομών πληροφοριών ζωτικής σημασίας για την προαγωγή πνεύματος διαχείρισης κινδύνων και για να διασφαλιστεί η αναφορά των σοβαρότερων συμβάντων. | (4) Ένας μηχανισμός συνεργασίας πρέπει να δημιουργηθεί σε επίπεδο Ένωσης ώστε να καταστεί δυνατή η ανταλλαγή πληροφοριών και η συντονισμένη ανίχνευση και αντιμετώπιση όσον αφορά την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών («NIS»). Για να είναι αποτελεσματικός και χωρίς αποκλεισμούς ο εν λόγω μηχανισμός, είναι σημαντικό όλα τα κράτη μέλη να διαθέτουν ένα ελάχιστο επίπεδο ικανοτήτων καθώς και μια στρατηγική που θα εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο ασφαλείας δικτύων και πληροφοριών στην επικράτειά τους. Πρέπει επίσης να ισχύουν ελάχιστες απαιτήσεις ασφαλείας και για τη δημόσια διοίκηση, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών και των τοπικών αρχών , και τους φορείς εκμετάλλευσης των υποδομών πληροφοριών ζωτικής σημασίας για την προαγωγή πνεύματος διαχείρισης κινδύνων και για να διασφαλιστεί η αναφορά των σοβαρότερων συμβάντων. |

⁽⁸⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-71_el.htm

⁽⁹⁾ http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_390_en.pdf

⁽¹⁰⁾ <http://www.sophos.com/medialibrary/PDFs/other/SophosSecurityThreatReport2012.pdf>

⁽¹¹⁾ <http://www.mcafee.com/hk/resources/reports/tp-sda-cyber-security.pdf>

⁽¹²⁾ CdR 1673 (2012)

⁽¹³⁾ <http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/ChercheSig.asp?NT=185&CM=&DF=&CL=ENG>

Τροπολογία 2

Προοίμιο, Αιτιολογική σκέψη (9)

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕΠ |
|---|--|
| (9) Για την επίτευξη και τη διατήρηση κοινού υψηλού επιπέδου ασφάλειας των δικτύων και των συστημάτων πληροφοριών, κάθε κράτος μέλος πρέπει να διαθέτει εθνική στρατηγική ΑΔΠ που να καθορίζει τους στρατηγικούς στόχους και τις συγκεκριμένες δράσεις πολιτικής που πρέπει να εφαρμοστούν. Πρέπει να εκπονηθούν σε εθνικό επίπεδο σχέδια συνεργασίας ΑΔΠ που να συμμορφώνονται με τις βασικές απαιτήσεις προκειμένου να επιτευχθούν επίπεδα ικανότητας απόκρισης που να επιτρέπουν αποτελεσματική και αποδοτική συνεργασία σε εθνικό και σε ενωσιακό επίπεδο σε περίπτωση συμβάντων. | (9) Για την επίτευξη και τη διατήρηση κοινού υψηλού επιπέδου ασφάλειας των δικτύων και των συστημάτων πληροφοριών, κάθε κράτος μέλος πρέπει να διαθέτει εθνική στρατηγική ΑΔΠ που να καθορίζει τους στρατηγικούς στόχους και τις συγκεκριμένες δράσεις πολιτικής που πρέπει να εφαρμοστούν. Πρέπει να εκπονηθούν σε εθνικό επίπεδο, <u>με πλήρη συμμετοχή των περιφερειακών και των τοπικών αρχών</u> , σχέδια συνεργασίας ΑΔΠ που να συμμορφώνονται με τις βασικές απαιτήσεις προκειμένου να επιτευχθούν επίπεδα ικανότητας απόκρισης που να επιτρέπουν αποτελεσματική και αποδοτική συνεργασία σε εθνικό και σε ενωσιακό επίπεδο σε περίπτωση συμβάντων. |

Τροπολογία 3

Προοίμιο, Αιτιολογική σκέψη (35)

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕΠ |
|---|---|
| (35) Έχει ιδιαίτερη σημασία η Επιτροπή να προβαίνει σε κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τη διάρκεια του προπαρασκευαστικού έργου της, μεταξύ άλλων, σε επίπεδο εμπειρογνομόνων. Η Επιτροπή, όταν ετοιμάζει και συντάσσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, θα πρέπει να εξασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. | (35) Έχει ιδιαίτερη σημασία η Επιτροπή να προβαίνει σε κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τη διάρκεια του προπαρασκευαστικού έργου της, μεταξύ άλλων, σε επίπεδο εμπειρογνομόνων. Η Επιτροπή, όταν ετοιμάζει και συντάσσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις <u>με στόχο την συμπλήρωση ή τροποποίηση ορισμένων επουσιωδών στοιχείων της βασικής πράξης</u> , θα πρέπει να εξασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. |

Τροπολογία 4

Κεφάλαιο 4,

Άρθρο 14(1)

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕΠ |
|--|--|
| Άρθρο 14 Απαιτήσεις ασφάλειας και κοινοποίηση συμβάντων 1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η δημόσια διοίκηση και οι φορείς της αγοράς λαμβάνουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη διαχείριση των κινδύνων όσον αφορά την ασφάλεια των δικτύων και των συστημάτων πληροφοριών που ελέγχουν και χρησιμοποιούν στην επιχειρησιακή λειτουργία τους. Λαμβανομένων υπόψη των πλέον πρόσφατων τεχνικών δυνατοτήτων, τα μέτρα αυτά εγγυώνται επίπεδο ασφάλειας ανάλογο προς τους παρουσιαζόμενους κινδύνους. Ιδιαίτερος, λαμβάνονται μέτρα για την αποτροπή και ελαχιστοποίηση του αντίκτυπου από συμβάντα που επηρεάζουν το οικείο δίκτυο και σύστημα πληροφοριών ως προς τις βασικές υπηρεσίες που παρέχουν, εξασφαλίζοντας επομένως τη συνέχεια της παροχής υπηρεσιών που στηρίζονται σε αυτά τα δίκτυα και τα συστήματα πληροφοριών. | Άρθρο 14 Απαιτήσεις ασφάλειας και κοινοποίηση συμβάντων 1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η δημόσια διοίκηση και οι φορείς της αγοράς λαμβάνουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη διαχείριση των κινδύνων όσον αφορά την ασφάλεια των δικτύων και των συστημάτων πληροφοριών που ελέγχουν και χρησιμοποιούν στην επιχειρησιακή λειτουργία τους. <u>Μεταξύ των μέτρων αυτών θα μπορούσαν να περιλαμβάνονται, στο τοπικό και στο περιφερειακό επίπεδο, η καθιέρωση μιας διαδικασίας εκτίμησης και διαχείρισης των κινδύνων, η εφαρμογή μιας πολιτικής για την ασφάλεια των δεδομένων, η ευαισθητοποίηση ως προς τα προβλήματα ασφάλειας που προκύπτουν στον κυβερνοχώρο και η βελτίωση του ψηφιακού γραμματισμού και των ψηφιακών δεξιοτήτων.</u> Λαμβανομένων υπόψη των πλέον πρόσφατων τεχνικών δυνατοτήτων, τα μέτρα αυτά εγγυώνται επίπεδο ασφάλειας ανάλογο προς τους παρουσιαζόμενους κινδύνους. Ιδιαίτερος, λαμβάνονται μέτρα για την αποτροπή και ελαχιστοποίηση του αντίκτυπου από συμβάντα που επηρεάζουν το οικείο δίκτυο και σύστημα πληροφοριών ως προς τις βασικές υπηρεσίες που παρέχουν, εξασφαλίζοντας επομένως τη συνέχεια της παροχής υπηρεσιών που στηρίζονται σε αυτά τα δίκτυα και τα συστήματα πληροφοριών. |

Αιτιολογία

Ο ρόλος των ΤΠΑ στις δράσεις για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας στον κυβερνοχώρο έχει καιρική σημασία και πρέπει να αναγνωριστεί πλήρως.

Τροπολογία 5

Κεφάλαιο 4,

Άρθρο 16

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|--|---|
| <p>Άρθρο 16</p> <p>Τυποποίηση</p> <p>1. Για να εξασφαλιστεί συγκλίνουσα εφαρμογή του άρθρου 14 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τη χρήση των προτύπων ή/και προδιαγραφών σχετικών με την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών.</p> <p>2. Η Επιτροπή καταρτίζει, με εκτελεστικές πράξεις, κατάλογο των προτύπων που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Ο κατάλογος δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.</p> | <p>Άρθρο 16</p> <p>Τυποποίηση</p> <p>1. Για να εξασφαλιστεί συγκλίνουσα εφαρμογή του άρθρου 14 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τη χρήση των εναρμονισμένων προτύπων ή/και προδιαγραφών σχετικών με την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών.</p> <p>2. Η Επιτροπή καταρτίζει, με εκτελεστικές πράξεις, κατάλογο των προτύπων που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Ο κατάλογος δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.</p> |

Αιτιολογία

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η εφαρμογή εκ μέρους των κρατών μελών προτύπων που αποκλίνουν αποτελεί μείζονα πρόκληση. Συνεπώς, έχει ουσιαστική σημασία τα πρότυπα να εναρμονιστούν, ώστε να διασφαλιστεί ένα κοινό επίπεδο ασφαλείας των δικτύων και των πληροφοριών σε όλη την έκταση της ΕΕ.

Βρυξέλλες, 3 Ιουλίου 2013

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Έξυπνες πόλεις και κοινότητες — Ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας»

(2013/C 280/06)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- τονίζει ότι οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης όχι μόνον καθιστούν εφικτή τη δραστηριότητα της βιομηχανίας και είναι πελάτες της, αλλά και διαδραματίζουν πρωτοποριακό ρόλο στην καινοτομία, γεγονός που πρέπει να αναγνωριστεί·
- επίσης, επισημαίνει ότι η προσέγγιση της Επιτροπής, που είναι προσανατολισμένη προς τη βιομηχανία, πρέπει να στηρίζεται σε επακριβώς και σαφώς προσδιορισμένες ανάγκες των πολιτών. Οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης διαδραματίζουν σημαίνοντα ρόλο κατά τον προσδιορισμό και την έκφραση των αναγκών και της ζήτησης των δημόσιων και ιδιωτικών επιτόπιων φορέων (οικονομικοί φορείς, επιστήμονες, κοινωνία των πολιτών και τοπικός πληθυσμός). Ο καθοριστικός ρόλος συνδέσμου που διαδραματίζουν, πρέπει να συνίσταται, μεταξύ άλλων, στη διοργάνωση ακροάσεων και στην εγκαθίδρυση αποτελεσματικών μηχανισμών συμμετοχής του τοπικού επιπέδου και να κατέχει σημαντική θέση στο επιτελούμενο έργο·
- θεωρεί ότι η Επιτροπή οφείλει απαραίτητως να διευκρινίσει περαιτέρω τα κριτήρια για τον προσδιορισμό και την επιλογή πρωτοποριακών καινοτόμων λύσεων. Η Επιτροπή θα πρέπει να μεριμνήσει ώστε η αντίστοιχη διαδικασία να είναι μεν διαφανής και ανοιχτή, αλλά και να συνδέεται κατά προτίμηση με συγκεκριμένη διαδικασία υποβολής προσφορών. Θα πρέπει, επίσης να διατίθενται και επαρκείς πόροι·
- συνιστά στην Επιτροπή να συγκεντρώσει σε έναν σαφή οδηγό όλα τα ευρωπαϊκά προγράμματα και τις πρωτοβουλίες που διευκολύνουν τη χρηματοδότηση καινοτόμων σχεδίων τα οποία μπορούν να υλοποιηθούν στα πλαίσια της σύμπραξης ΕΠΚ. Ο οδηγός αυτός θα πρέπει να αναφέρει πρωτοβουλίες, όπως ο Πράσινος Ψηφιακός Χάρτης, το Σύμφωνο των Δημάρχων, οι πρωτοβουλίες CIVITAS, CONCERTO κ.ά. και να παρέχει συνοπτικές πληροφορίες σχετικά με όλα τα προγράμματα που αφορούν την πρωτοβουλία «Έξυπνες πόλεις και κοινότητες»·
- τονίζει ιδιαίτερα ότι βασικό στοιχείο των εργασιών στα πλαίσια των συμπράξεων ΕΠΚ θα είναι η ανάπτυξη ευφών δικτύων.

Εισηγητής

ο κ. Ilmar REEPALU (SE/SPE), μέλος του δημοτικού συμβουλίου του Malmö

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής «Έξυπνες πόλεις και κοινότητες – ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας»

C(2012) 4701 final

I. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

Γενικές παρατηρήσεις

1. σημειώνει ότι η Επιτροπή, με την ανακοίνωσή της «Έξυπνες πόλεις και κοινότητες – ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας», αναλαμβάνει πρωτοβουλία για μία ευρωπαϊκή σύμπραξη με στόχο την κοινή αξιοποίηση πόρων και με σκοπό την ανάπτυξη και τη διάδοση καινοτόμων τεχνικών λύσεων στις πόλεις, βασιζόμενων σε ολοκληρωμένες τεχνολογίες στον τομέα της ενέργειας των μεταφορών, της πληροφορίας και της επικοινωνίας·

2. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για την ΕΕ συνίσταται στη μετατροπή των ευρωπαϊκών πόλεων σε «έξυπνους» και βιώσιμους χώρους διαβίωσης, υπό το πρίσμα της κοινωνίας, της οικονομίας και του περιβάλλοντος. Έχει τονίσει επανειλημμένα τη σημασία αποτελεσματικών μέτρων και αλλαγών για τη στήριξη και την ενθάρρυνση των προσπαθειών με στόχο μία μακροπρόθεσμα βιώσιμη κοινωνία. Τούτο προϋποθέτει την αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας και της κοινωνικής ευημερίας. Τονίζει, επίσης, ότι οι πόλεις συνδέονται στενά με τις περιαστικές και αγροτικές περιοχές από οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική άποψη, καθώς και ότι η στενή αυτή σχέση είναι σημαντική για την ισορροπημένη και βιώσιμη ανάπτυξη τόσο των αστικών όσο και των αγροτικών περιοχών, δεδομένου ότι οι αγροτικές περιοχές υφίστανται την ατμοσφαιρική ρύπανση και τη ρύπανση των υδάτων που προκαλούν οι πόλεις·

3. επιδοκιμάζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής για μία σύμπραξη καινοτομίας. Χαιρετίζει το γεγονός ότι με αυτήν την πρωτοβουλία, η Επιτροπή αναγνωρίζει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι πόλεις και οι δήμοι στο πλαίσιο όλων των εργασιών της Ένωσης στον τομέα της έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης. Έχει σημασία να υπογραμμιστεί ότι οι πόλεις πολύ συχνά πρωτοστατούν στην προαγωγή μιας μακροπρόθεσμα βιώσιμης κοινωνίας. Η θετική αυτή εξέλιξη και οι υψηλές φιλοδοξίες των πόλεων πρέπει να στηριχθούν και να προαχθούν από την ΕΕ στα πλαίσια των εργασιών της·

4. θεωρεί ότι η εφαρμογή των αρχών της ολοκλήρωσης συστημάτων και της διαλειτουργικότητας αποτελούν προϋπόθεση για τη δημιουργία έξυπνων πόλεων. Επικροτεί συνεπώς το σχέδιο ολοκληρωμένων ολιστικών λύσεων που προτείνει η Επιτροπή και είναι πεπεισμένη ότι οι ολοκληρωμένες λύσεις μπορούν –σε σύγκριση με τις ειδικές, ανά κλάδο λύσεις– να αποφέρουν τεράστια προστιθέμενη αξία. Αντιθέτως, οι ειδικές, κλαδικές λύσεις μπορεί να συνιστούν αποτελεσματικά και συμπληρωματικά μέτρα και κατάλληλες λύσεις σε άλλες περιπτώσεις·

5. υπογραμμίζει ότι οι τρεις τεχνολογικοί τομείς της σύμπραξης καινοτομίας «έξυπνες πόλεις και κοινότητες» (ΕΠΚ) μπορεί να έχουν διαφορετική βαρύτητα και σημασία, ανάλογα με τον βαθμό στον οποίο τα έργα περιέχουν καινοτόμες συστημικές λύσεις για τις ανάγκες που έχουν καταγραφεί. Επίσης, έχει τη γνώμη ότι και

άλλοι τομείς που συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη των αστικών κέντρων –όπως το νερό, τα απορρίμματα, ο αέρας, η χωροταξία και οι καινοτόμες υπηρεσίες που ενθαρρύνουν τους πολίτες να χρησιμοποιούν και να αναπτύσσουν νέες λύσεις– πρέπει να αξιοποιηθούν κατά την ανάπτυξη και την υλοποίηση έργων και λύσεων εφόσον προσφέρουν πρόσθετη αξία στην ανάπτυξη·

6. διαπιστώνει ότι η Επιτροπή προτείνει να αναλάβει η βιομηχανία την ηγεσία της σύμπραξης, σε συνεργασία με τις πόλεις. Σκοπός της πρωτοβουλίας είναι να διευκολύνει την είσοδο στην αγορά πρωτοπόρων, καινοτόμων λύσεων που βασίζονται σε ολοκληρωμένες τεχνολογίες στον τομέα της ενέργειας και των μεταφορών, με την αξιοποίηση των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας·

7. υπογραμμίζει σε αυτό το πλαίσιο τον καιρίο, και σε πολλές περιπτώσεις εξέχοντα, ρόλο που διαδραματίζει η τοπική αυτοδιοίκηση στο επιτελούμενο έργο. Στις στρατηγικές και στα έργα που θα σχεδιαστούν και θα αποφασιστούν στα πλαίσια της σύμπραξης ΕΠΚ, οι επιμέρους αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και οι συμμετέχοντες οργανισμοί κάθε δημογραφικού μεγέθους πρέπει να αναλαμβάνουν σημαντικό ρόλο και κρίνεται επίσης σκόπιμο να έχουν τον πρώτο λόγο στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης αφορά δημόσια κονδύλια που διαχειρίζεται η τοπική αυτοδιοίκηση·

8. τονίζει ότι οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης όχι μόνον καθίστανται εφικτή τη δραστηριότητα της βιομηχανίας και είναι πελάτες της, αλλά και διαδραματίζουν πρωτοποριακό ρόλο στην καινοτομία, γεγονός που πρέπει να αναγνωριστεί·

9. επίσης, επισημαίνει ότι η προσέγγιση της Επιτροπής, που είναι προσανατολισμένη προς τη βιομηχανία, πρέπει να στηρίζεται σε επακριβώς και σαφώς προσδιορισμένες ανάγκες των πολιτών. Οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης συνιστούν το εγγύτερο στους πολίτες επίπεδο διακυβέρνησης και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο κατά τον προσδιορισμό και την έκφραση των αναγκών και της ζήτησης των δημόσιων και ιδιωτικών επιτόπιων φορέων (οικονομικοί φορείς, επιστήμονες, κοινωνία των πολιτών και τοπικός πληθυσμός). Ο καθοριστικός αυτός ρόλος συνδέσμου που διαδραματίζουν, πρέπει να συνίσταται, μεταξύ άλλων, στη διοργάνωση ακροάσεων και στην εγκαθίδρυση αποτελεσματικών μηχανισμών συμμετοχή του τοπικού επιπέδου και να κατέχει σημαντική θέση στο επιτελούμενο έργο. Για τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να αναπτυχθούν λύσεις οι οποίες να στηρίζονται στις ειδικές και συγκεκριμένες ανάγκες των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, των φορέων και των πολιτών, προσφέροντας πρόσθετη αξία, σε σύγκριση με τις τομεακές και ενδεχομένως όχι βέλτιστες δυνατές λύσεις·

10. επιδοκιμάζει τον μακροπρόθεσμο στόχο που επιδιώκει η Επιτροπή μέσω της πρωτοβουλίας ΕΠΚ, δηλαδή, να έχουν προταθεί και διαδοθεί έως το 2020 τουλάχιστον 20 πρωτοποριακές καινοτόμες λύσεις που να συνδυάζουν τεχνολογίες στον τομέα της ενέργειας, των μεταφορών, της πληροφορίας και της επικοινωνίας. Επισημαίνει σχετικά ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό να δημιουργηθούν οι

κατάλληλες προϋποθέσεις για την υιοθέτηση, προσαρμογή και εφαρμογή καινοτόμων λύσεων σε πολλές πόλεις της Ένωσης. Εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή υπογραμμίζει την ανάγκη της λήψης μέτρων στον τομέα της ζήτησης (π.χ. ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών προτύπων). Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η ΕΤΠ επισημαίνει ότι η Επιτροπή πρέπει, μεταξύ των κριτηρίων επιλογής των έργων, να ζητά την τεκμηρίωση στο πλαίσιο της πρότασης μιας ισχυρής σχέσης μεταξύ της καινοτόμου πρωτοποριακής λύσης και της εφαρμογής και διάδοσης των αποτελεσμάτων για την εφαρμογή τους στις περιφέρειες και τις κοινότητες σε διάφορα μέρη της Ευρώπης. Τα έργα θα πρέπει να παράγουν γόνιμες συνέργειες βάσει διασυνδέσεων μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων, καθώς και μέσω της ανάπτυξης και της χρήσης χρηματοδοτικών μέσων. Παράλληλα, θα πρέπει να παρασχεθεί βοήθεια στις πόλεις για τον περιορισμό του περιβαλλοντικού αντικτύπου τους με την αναζήτηση λύσεων οι οποίες, μέσω της εντατικής χρήσης των ΤΠΕ, θα συμβάλουν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των πόλεων, στην προαγωγή της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στη διευκόλυνση της κινητικότητας με σημαντική μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και άλλων ρύπων, στο πλαίσιο ενός μοντέλου βιώσιμης αστικής ανάπτυξης.

11. πέραν της συμμετοχής των πολιτών και της λαϊκής διαβούλευσης, ένας άλλος συντελεστής επιτυχίας της ΕΠΚ είναι να ληφθεί ουσιαστική μέριμνα σε επίπεδο κοινότητας έτσι ώστε όλες οι αποφάσεις να λαμβάνονται μαζί με την υπεύθυνη αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης και με τη συμμετοχή όλων των συναρμόδιων κεντρικών ή περιφερειακών υπηρεσιών, φορέων του εθελοντισμού και του τοπικού επιχειρηματικού κόσμου, λαμβανομένου υπόψη του θεμελιώδους ρόλου που θα διαδραματίζουν οι επιχειρήσεις ενεργειακών υπηρεσιών (ΕΕΥ) και εφόσον συνδέονται άμεσα με τους στόχους της πρωτοβουλίας ΕΠΚ.

12. θεωρεί απαραίτητο να διευκρινίσει η Επιτροπή περαιτέρω τα κριτήρια για τον προσδιορισμό και την επιλογή πρωτοποριακών καινοτόμων λύσεων. Η Επιτροπή θα πρέπει να μεριμνήσει ώστε η αντίστοιχη διαδικασία να είναι μεν διαφανής και ανοιχτή, αλλά και να συνδέεται κατά προτίμηση με συγκεκριμένη διαδικασία υποβολής προσφορών. Θα πρέπει, επίσης να διατίθενται και επαρκείς πόροι.

13. επισημαίνει τις διαφορές που υφίστανται όσον αφορά τη διάρθρωση των αστικών κέντρων στην ΕΕ. Σε ορισμένες περιοχές υπάρχουν πολυκεντρικές πόλεις, ενώ σε άλλες κυριαρχεί ένα μεγάλο αστικό κέντρο έναντι πολλών μικρότερων πόλεων στην περιφέρεια. Ανεξάρτητα από το μέγεθός τους, οι πόλεις συνιστούν κέντρα παροχής δημόσιων ή ιδιωτικών υπηρεσιών, αλλά και κέντρα παραγωγής γνώσης, καινοτομίας και ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Κατ' εξαίρεση, υφίστανται περιφέρειες με μειζόνες δημογραφικές ανισορροπίες και περιοχές όπου δεν μπορεί να γίνει λόγος για δίκτυο πόλεων. Σε αυτές τις περιπτώσεις ενδέχεται να υφίστανται τοπικές δομές που περιλαμβάνουν διάφορους πληθυσμούς που μπορούν να συμμετάσχουν στο πλαίσιο των ΕΠΚ.

14. διαπιστώνει ότι όλες οι πόλεις, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους, αντιμετωπίζουν συχνά τις ίδιες προκλήσεις και χρειάζονται παρόμοιες τεχνικές λύσεις για τη δημιουργία βιώσιμων χώρων διαβίωσης. Έχει τη γνώμη ότι η σύμπραξη ΕΠΚ πρέπει να συνεκτιμά το γεγονός αυτό, καθώς επίσης ότι χρειάζεται να αναπτυχθούν καινοτόμες λύσεις που να δημιουργούν οικονομικές συνέργειες οι οποίες να έχουν απτά αποτελέσματα για τις πόλεις και τους κατοίκους τους.

15. υπενθυμίζει ότι η συμπερίληψη των κοινοτήτων στον τίτλο ΕΠΚ έγινε για να δοθεί έμφαση στη μη παγιωμένη έννοια της πόλης ή της αστικής περιοχής στην Ευρώπη. Υπάρχουν πολλές περιπτώσεις σε αρκετά κράτη μέλη στις οποίες οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης δεν είναι δημοτικές, αλλά έχουν πολύ μεγαλύτερο μέγεθος, δυνατότητες και πόρους σε σχέση με έναν δήμο/πόλη υπό την αυστηρά θεσμική ή γεωγραφική έννοια του όρου. Ομοίως, σε πολλές περιπτώσεις, ομάδες αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης μπορούν και ενώνουν τις δυνάμεις τους σε κλίμακα και εμβέλεια πολύ σημαντικότερες από αυτήν μιας κανονικής πόλης. Σε αυτές τις περιπτώσεις, όπως και στις μητροπολιτικές περιοχές ή στα μεγάλα πολεοδομικά συγκροτήματα, ο ρόλος των τοπικών αρχών μπορεί να αποβεί καθοριστικός για τον συντονισμό και την προώθηση των ολοκληρωμένων πολιτικών.

Υλοποίηση της σύμπραξης καινοτομίας για «έξυπνες πόλεις και κοινότητες»

16. επιδοκιμάζει το γεγονός ότι το 7ο πρόγραμμα - πλαίσιο για την Έρευνα και την Ανάπτυξη 2013 προβλέπει περισσότερους πόρους για έργα συναφή με αυτά της σύμπραξης καινοτομίας ΕΠΚ.

17. θεωρεί σημαντικό να προβλεφθούν στα πλαίσια του νέου προγράμματος «Ορίζοντας 2020» επαρκείς πιστώσεις σε επίπεδο ΕΕ, ώστε η πρωτοβουλία ΕΠΚ να μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων που αναφέρει η Επιτροπή.

18. τονίζει ότι η υλοποίηση της πρωτοβουλίας ΕΠΚ δεν πρέπει να συνεπάγεται περικοπές της χρηματοδότησης άλλων τρεχόντων προγραμμάτων, μέσω των οποίων στηρίζονται οι προσπάθειες των τοπικών και των περιφερειακών αρχών για την προαγωγή των έξυπνων πόλεων και κοινοτήτων, κυρίως διότι τα προγράμματα αυτά έχουν εφαρμοστεί επιτυχώς σε τοπικό επίπεδο. Επιπλέον, η Επιτροπή θα πρέπει να προσδιορίσει τους θεματικούς τομείς καθώς και τα κονδύλια που διατίθενται στα πλαίσια του προγράμματος «Ορίζοντας 2020».

19. διαπιστώνει ότι η περιφερειακή πολιτική και τα Διαρθρωτικά Ταμεία έχουν επιδράσει θετικά στις στρατηγικές προαγωγής έξυπνων πόλεων και τονίζει ότι θα μπορούσαν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο και κατά την περαιτέρω ανάπτυξη της πρωτοβουλίας ΕΠΚ. Στην πρόταση για την αναθεώρηση της πολιτικής συνοχής μετά το 2014 διακρίνεται μία σαφής αστική διάσταση, όπως αποδεικνύει, μεταξύ άλλων, η διάθεση κονδυλίων για τη βιώσιμη ανάπτυξη των πόλεων στα πλαίσια του Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης. Θα πρέπει όμως να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίο τα κονδύλια αυτά μπορούν να συμβάλουν αφενός στη δημιουργία έξυπνων πόλεων ώστε να επιτευχθούν συνέργειες και αφετέρου σε μία ολιστική προσέγγιση των ζητημάτων αστικής ανάπτυξης στην οποία θα συνυπολογίζονται και οι περιβάλλουσες αγροτικές περιοχές.

20. συνιστά στην Επιτροπή να συγκεντρώσει σε έναν σαφή οδηγό όλα τα ευρωπαϊκά προγράμματα και τις πρωτοβουλίες που διευκολύνουν τη χρηματοδότηση καινοτόμων σχεδίων τα οποία μπορούν να υλοποιηθούν στα πλαίσια της σύμπραξης ΕΠΚ. Ο οδηγός αυτός θα πρέπει να αναφέρει πρωτοβουλίες όπως ο Πράσινος Ψηφιακός Χάρτης, το Σύμφωνο των Δημάρχων, οι πρωτοβουλίες CIVITAS, CONCERTO κ.ά. Παρόμοιος οδηγός θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμος για τις τοπικές αρχές και τη βιομηχανία, διότι θα περιείχε πληροφορίες σχετικά με όλα τα προγράμματα που αφορούν την πρωτοβουλία «Έξυπνες πόλεις και κοινότητες». Θα μπορούσε επίσης να διατίθεται στο Διαδίκτυο μέσω της Πλατφόρμας των Ενδιαφερόμενων Μερών.

21. υπογραμμίζει τη σημασία μιας ολιστικής προσέγγισης όσον αφορά την ενωσιακή χρηματοδότηση της σύμπραξης ΕΠΚ και άλλες πηγές ενωσιακής χρηματοδότησης, όπως το Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό Ταμείο Επενδύσεων, ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» και το πρόγραμμα LIFE για την περίοδο 2014-2020, έτσι ώστε να υπάρχει συνεχής στήριξη της ανάπτυξης της σύμπραξης ΕΠΚ, χωρίς περιττές ασυνέπειες και επικαλύψεις·

22. επιδοκιμάζει το γεγονός ότι η Επιτροπή συνιστά στα κράτη μέλη να διαθέσουν κονδύλια για τη χρηματοδότηση μέτρων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη και διάδοση καινοτόμων λύσεων στα πλαίσια της πρωτοβουλίας ΕΠΚ·

23. διαπιστώνει ότι τα εμβληματικά έργα, που συνιστούν καίριο στοιχείο της πρωτοβουλίας ΕΠΚ, είναι στην ουσία συμπράξεις στρατηγικής σημασίας μεταξύ προσανατολισμένων προς την καινοτομία επιχειρήσεων στους τρεις αυτούς τομείς και των τοπικών φορέων λήψης αποφάσεων και αρχών·

24. επισημαίνει σε αυτό το πλαίσιο τους διαφορετικούς ρόλους και τις διαφορετικές προοπτικές των επιχειρήσεων και των δήμων. Σημαντικός στόχος των επιχειρήσεων είναι η ανάπτυξη τεχνικών προτύπων και λύσεων που υιοθετούνται και εφαρμόζονται σε πολλές πόλεις. Οι πόλεις και οι κοινότητες και οι κάτοικοί τους έχουν κατά κύριο λόγο την ευθύνη για την εξακρίβωση και τη γνωστοποίηση των συγκεκριμένων τοπικών αναγκών για τις οποίες πρέπει να βρεθούν οι αρμόζουσες τεχνικές λύσεις. Συνεπώς, έχει εξαιρετική σημασία να βασίζεται ο σχεδιασμός και ο προσανατολισμός των έργων στις ανάγκες και τη ζήτηση, με εξέταση της προστιθέμενης αξίας από τεχνολογική ή καινοτόμο σκοπιά·

25. θεωρεί ότι τα εμβληματικά έργα αποτελούν καίρια στοιχεία της σύμπραξης ΕΠΚ. Επειδή οι τοπικές αρχές είναι σε καλύτερη θέση να εκτιμήσουν τις ανάγκες των πόλεων για βιώσιμες λύσεις, θα πρέπει να κατέχουν σημαντικό και ηγετικό ρόλο στα πλαίσια των συμπράξεων και των εμβληματικών έργων. Το γεγονός αυτό δεν αντικατοπτρίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής και πρέπει να διευκρινιστεί στις μελλοντικές εργασίες·

26. είναι της άποψης ότι θα πρέπει να διευκρινιστεί σαφώς και ο ρόλος των λοιπών ενδιαφερομένων που συμμετέχουν στις συμπράξεις και στα σχέδια, ώστε να δημιουργηθούν ευνοϊκές προϋποθέσεις και ισορροπία στις συμπράξεις. Η μορφή των εμβληματικών έργων και των συμπράξεων θα πρέπει να διευκρινίζεται στα πλαίσια των προκηρύξεων για την υποβολή προσφορών, ώστε να ορίζεται σαφώς η μορφή των συμπράξεων και ο ρόλος των επιμέρους παραγόντων που συμμετέχουν στην υλοποίηση σχεδίων, ενώ οι βασικοί όροι δημιουργίας μιας σύμπραξης ΕΠΚ θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από μεγαλύτερη διαφάνεια·

27. σημειώνει ότι η Επιτροπή δηλώνει στην ανακοίνωσή της ότι είναι πρόθυμη να εξετάσει τη μελλοντική ρύθμιση αυτού του τομέα ώστε να διευκολύνεται η εμπορική αξιοποίηση μελλοντικών λύσεων. Μολονότι η Επιτροπή των Περιφερειών δεν επιθυμεί να αποκλείσει παρόμοια μέτρα, θεωρεί σημαντικό μία ενδεχόμενη ρύθμιση να λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις αρχές της αναλογικότητας και της επικουρικότητας, αλλά και την ανάγκη λύσεων προσαρμοσμένων στις τοπικές συνθήκες·

28. είναι της γνώμης ότι η Επιτροπή θα πρέπει να αναφέρει τι ακριβώς θα αφορούν οι ενδεχόμενες μελλοντικές ρυθμίσεις καθώς και παραδείγματα παρόμοιων ρυθμίσεων ή τομέων. Αυτό θα αποτελούσε πολύτιμη πληροφορία για τους ενδιαφερόμενους φορείς των συμπράξεων και των έργων·

29. θεωρεί σημαντικό να καθοριστούν κατάλληλοι δείκτες για τις δραστηριότητες κάθε έργου που να αντιστοιχούν στις προτεραιότητες και τις βασικές προκλήσεις στον τομέα της ενέργειας, των μεταφορών και των ΤΠΕ σε επίπεδο ΕΕ, όπως, π.χ. περιβαλλοντικές επιδόσεις, ενεργειακές επιδόσεις των πόλεων, μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών στη χρήση ενέργειας, κοινή χρήση υποδομών, κλπ·

30. επαναλαμβάνει ότι σε κάθε πόλη επικρατούν διαφορετικές συνθήκες και τονίζει συνεπώς ότι είναι πολύ σημαντικό να μπορούν οι τοπικές αρχές να προσαρμόζουν τους δείκτες στα τοπικά δεδομένα. Το πόσο ψηλά πρέπει να τεντρί ο πήχυς για κάθε επιμέρους δείκτη θα πρέπει να αποφασίζεται από τις τοπικές αρχές σε συμφωνία με τις συμπράξεις επιχειρήσεων. Συγχρόνως, οι δείκτες πρέπει να χρησιμεύουν ως κατευθυντήρια γραμμή για τις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, κατά τρόπο που να συνάδει με τους ευρύτερους στόχους και τις κυριότερες προκλήσεις σε επίπεδο ΕΕ. Σε κάθε περίπτωση οι στόχοι θα τεντούν στο πλαίσιο της στρατηγικής "20-20-20" της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2020·

31. προτείνει να χρηματοδοτήσει η Επιτροπή την έρευνα και την ανάπτυξη των απαιτούμενων περιφερειακών καινοτόμων οικοσυστημάτων σε όλη την Ευρώπη. Χρειάζεται να πραγματοποιηθούν πειράματα σχετικά με τις «έξυπνες πόλεις» συνδέοντας τα υλικά και επιχειρησιακά χαρακτηριστικά των κτιρίων και όλων των έργων υποδομής με διάφορους τύπους ανάπτυξης και υπηρεσιών που παράγουν και διατηρούν οι πόλεις και άλλοι φορείς. Αυτή η υποβοηθούμενη από τις ΤΠΕ περιφερειακή τυποποίηση είναι απαραίτητη για την απόκτηση μιας αξιόπιστης βάσης των αναλύσεων του κύκλου ζωής της δημοτικής οικονομίας, αλλά και για την ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ανταποκρινόμενων στις ανάγκες των χρηστών, για την ανάληψη πρωτοβουλιών εκ μέρους των πολιτών και για τη λήψη αποφάσεων·

32. χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής να στηρίζονται τα συστήματα εποπτείας σε υφιστάμενες διαδικασίες, όπως αυτές που εφαρμόζονται σε συνάρτηση με το Σύμφωνο των Δημάρχων και τον Πράσινο Ψηφιακό Χάρτη. Αξίζει να τονιστεί ότι οι στόχοι σε επίπεδο ΕΕ αποτελούν ελάχιστους στόχους και ότι οι πόλεις θα πρέπει να παροτρύνονται να θέτουν υψηλότερους στόχους και να αποτελούν παραδείγματα προς μίμηση στον τομέα αυτόν·

33. επικροτεί το γεγονός ότι η Επιτροπή ενθαρρύνει την ανταλλαγή εμπειριών και τη διάδοση βέλτιστων λύσεων σε παγκόσμιο επίπεδο. Με την ανάδειξη συγκεκριμένων και επιτυχών ευρωπαϊκών παραδειγμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο, προβάλλεται η ευρωπαϊκή βιομηχανία. Συγχρόνως θα δοθεί νέα ώθηση στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Οι στόχοι στον τομέα της διεθνούς συνεργασίας στα πλαίσια της πρωτοβουλίας ΕΠΚ, θα πρέπει να στηριχθούν με ειδικούς πόρους·

34. διαπιστώνει ότι η Επιτροπή αναφέρει ορισμένους διαθεματικούς τομείς που θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο έργων, όπως τα έξυπνα κτίρια, τα έξυπνα συστήματα και υπηρεσίες προσφοράς και ζήτησης και οι αειφόρες ψηφιακές υποδομές. Τα θέματα αυτά είναι ασφαλώς σημαντικά, αλλά ο κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός. Θα μπορούσαν δε να συμπεριληφθούν και

άλλα σημαντικά θέματα. Οι τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας θα πρέπει, για παράδειγμα, να αναδειχθούν σε βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη οικονομικών και φιλικών προς τους χρήστες ηλεκτρονικών υπηρεσιών σε όλους τους τομείς που καλύπτει η πρωτοβουλία. Στον θεματικό κατάλογο των έργων θα πρέπει να συμπεριληφθεί επίσης ο συντονισμός της διαχείρισης της ενέργειας και των αποβλήτων·

35. τονίζει ιδιαίτερα ότι βασικό στοιχείο των εργασιών στα πλαίσια των συμπράξεων ΕΠΚ θα είναι η ανάπτυξη ευφυών δικτύων. Σε αυτό το πλαίσιο παραπέμπει στη γνωμοδότηση που εξέδωσε πρόσφατα με τίτλο «Ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές: σημαντικός παράγοντας στην ευρωπαϊκή αγορά ενέργειας» και υπογραμμίζει εκ νέου τη μεγάλη σημασία που θα πρέπει να δοθεί στην ανάπτυξη ευφυών δικτύων·

36. επισημαίνει και πάλι τη μεγάλη πρόκληση που συνιστά η διοχέτευση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε ενεργειακά δίκτυα που δεν έχουν κατασκευαστεί για αυτήν τη μορφή ενέργειας. Η ευρύτερη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές απαιτεί επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό των δικτύων, των οποίων η σημερινή κατάσταση εμποδίζει την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό, η ανάπτυξη ευφυών δικτύων διαδραματίζει σημαντικό ρόλο·

37. επισημαίνει έναν άλλον τομέα στον οποίο τα ευφυή δίκτυα μπορούν να έχουν τεράστια πρόσθετη αξία και, συγκεκριμένα, την αποθήκευση του ενεργειακού πλεονάσματος, που μπορεί να συμβάλει στην καλύτερη εξισορρόπηση προσφοράς και ζήτησης ενέργειας. Τα ευφυή δίκτυα και οι σχετικές τεχνικές εφαρμογές που συμβάλλουν στην εξισορρόπηση των διακυμάνσεων παραγωγής και ζήτησης ενέργειας, καθώς και στη σταθερότερη ροή ενέργειας, αναμένεται να συντελέσουν σημαντικά στην οικονομική ανάκαμψη, στη μείωση του κόστους, τόσο για τους παραγωγούς όσο και για τους καταναλωτές, καθώς και στην ανάπτυξη «έξυπνων πόλεων»·

38. συγχρόνως, τονίζει ότι δεν επαρκούν τα τεχνικά συστήματα και οι τεχνικές εφαρμογές για τη δημιουργία βιώσιμων και έξυπνων πόλεων. Οι τεχνικές εξελίξεις θα πρέπει μάλλον να συνοδεύονται και από μέτρα που παρακινούν τους πολίτες και τις επιχειρήσεις να αλλάξουν συνήθειες κατανάλωσης ενέργειας·

39. επισημαίνει πως πολλές ευρωπαϊκές πόλεις εμφανίζουν αστικό ιστό με μεγάλες πολεοδομικές ασυμμετρίες όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση. Η ανάπτυξη βιώσιμων αστικών οντοτήτων απαιτεί ειδική προσπάθεια για την αποκατάσταση των κτιρίων, με ανάλογους μηχανισμούς χρηματοδότησης και με ιδιαίτερη έμφαση στις ανανεώσιμες μορφές ενέργειας·

Διακυβέρνηση της σύμπραξης καινοτομίας για «έξυπνες πόλεις και κοινότητες»

40. εκτιμά ότι η διακυβέρνηση θα πρέπει να είναι αποτελεσματική και στοχοθετημένη, αλλά συγχρόνως απλή και διαφανής, ώστε η σύμπραξη ΕΠΚ να μπορεί να ανταποκριθεί στην αποστολή της.

Εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν προβάλλει επαρκώς τον ουσιαστικό ρόλο που πρέπει να αναλάβουν οι τοπικές αρχές στα πλαίσια της διακυβέρνησης. Οι τοπικές αρχές κάθε δημογραφικού μεγέθους θα πρέπει να διαθέτουν ουσιαστικές δυνατότητες άσκησης επιρροής και συμμετοχής σε όλα τα επίπεδα της διακυβέρνησης: στις ομάδες υψηλού επιπέδου και στην πλατφόρμα ενδιαφερομένων, αλλά και στις ομάδες εργασίας που θα συσταθούν στη συνέχεια·

41. κρίνει σκόπιμο να προσδιορίσει η Επιτροπή τις συνθήκες και τη διαδικασία ορισμού των μελών της ομάδας υψηλού επιπέδου. Η διαδικασία αυτή θα πρέπει να εξασφαλίζει η δέουσα εκπροσώπηση των τοπικών αρχών στην ομάδα υψηλού επιπέδου·

42. θεωρεί, επίσης, σημαντικό να καταστεί δυνατή η ευρεία εκπροσώπηση των τοπικών αρχών και στα διάφορα όργανα της Πλατφόρμας Ενδιαφερομένων (π.χ. στην ομάδα «Χάρτης Πορείας»), έτσι ώστε οι θέσεις των τοπικών αρχών να λαμβάνονται επαρκώς υπόψη·

43. συνηγορεί υπέρ της στενής συμμετοχής των τοπικών αρχών στη διακυβέρνηση. Με αυτόν τον τρόπο θα εξασφαλίζεται η υλοποίηση έργων και λύσεων που χρειάζονται πράγματι οι πολίτες και οι πολίτες τους. Όπως προαναφέρθηκε, οι τοπικές αρχές γνωρίζουν καλύτερα τις ανάγκες των πολιτών τους και τα σύνθετα συστήματα των πόλεων. Χωρίς τις γνώσεις αυτές και τις απαιτούμενες δεξιότητες διακυβέρνησης, δεν θα επιτευχθούν παρά λιγότερο ενδεδειγμένες λύσεις·

44. θεωρεί αυτονόητο η δομή της διακυβέρνησης να περιλαμβάνει μηχανισμό ελέγχου και εφαρμογής των επακόλουθων μέτρων, έτσι ώστε όλες οι διαθέσιμες πιστώσεις να χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά και σε συμφωνία με τους στόχους της σύμπραξης ΕΠΚ. Ο μηχανισμός ελέγχου και τα επακόλουθα μέτρα πρέπει να χαρακτηρίζονται από διαφάνεια και να ενημερώνονται σχετικά οι ενδιαφερόμενοι φορείς·

45. θεωρεί εξαιρετικά σημαντικό, όλες οι βασικές πληροφορίες σχετικά με την πρωτοβουλία να κοινοποιούνται με αποτελεσματικό τρόπο στους συμμετέχοντες φορείς και να διευκολύνεται η πρόσβαση στις πληροφορίες αυτές, ώστε να συγκεντρώνονται και να αναπτύσσονται περαιτέρω όλες οι μελλοντοστραφείς ιδέες σχεδίων, αποτελώντας στη συνέχεια τη βάση έργων. Η Επιτροπή διαδραματίζει σημαντικό ρόλο σε αυτό το πλαίσιο, αλλά ιδιαίτερη σημασία έχουν και τα εναύσματα που προέρχονται από τις τοπικές αρχές, δεδομένου ότι γνωρίζουν καλύτερα την τοπική οικονομία και τις τοπικές επιχειρήσεις. Από αυτήν την άποψη, καίριο ρόλο μπορεί να διαδραματίσουν και οι διάφορες μορφές δικτύων σε ευρωπαϊκό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, δεν πρέπει να λησμονείται η σημασία της εφαρμογής συστήματος πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, σύμφωνα με το οποίο κάθε επίπεδο της δημόσιας διοίκησης θα συμβάλλει στην ανάπτυξη των έργων βάσει των αρμοδιοτήτων και των πόρων του·

46. υπογραμμίζει ότι οι διαδικασίες των εργασιών, συνεδριάσεων, επεξεργασίας εγγράφων, κ.ά. θα πρέπει να διαμορφωθούν με αποτελεσματικό τρόπο, ώστε να μην εμποδίζουν, αλλά, αντιθέτως, να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή κάθε ενδιαφερόμενου φορέα. Οι διαδικασίες διεξαγωγής των εργασιών πρέπει να προσδιορίζονται σαφώς και ευκρινώς σε όλες τις ομάδες μελέτης.

Βρυξέλλες, 4 Ιουλίου 2013

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Σχέδιο δράσης 2012-2020 για την ηλ-υγεία — Καινοτομική υγειονομική περίθαλψη για τον 21ο αιώνα»

(2013/C 280/07)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επισημαίνει ότι η ανάπτυξη των υπηρεσιών ηλ-υγείας πρέπει να είναι επωφελής για το σύνολο των πολιτών της ΕΕ, να παρέχει τη δυνατότητα αρτότερου ελέγχου της υγείας και να μη δημιουργεί σε ανισότητες – ή να οξύνει τις ήδη υπάρχουσες – ως προς τη δυνατότητα πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης.
- επισημαίνει ότι σε αρκετά κράτη μέλη της ΕΕ οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι επιφορτισμένες με τον σχεδιασμό, εκπόνηση, εφαρμογή, αξιολόγηση και χρηματοδότηση της πολιτικής της υγείας και της κοινωνικής πρόνοιας. Άρα οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να συμμετέχουν στενά σε κάθε μεταρρύθμιση που επηρεάζει τους δύο αυτούς τομείς.
- ζητά να προάγονται συνεχώς η διαπαιδαγώγηση, η καινοτομία, και οι μεταβολές σε θέματα υγείας, με προσήλωση στην αριστεία και έχοντας επίγνωση ότι στον τομέα της ηλ-υγείας, οι λύσεις του σήμερα μπορούν αύριο να αποδειχθούν παρωχημένες.
- εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι μολονότι σήμερα διαθέτουμε μεγάλο όγκο δεδομένων για την υγεία, την ευζωία και τις κοινωνικές υπηρεσίες, η αποθήκευσή τους εξακολουθεί να πραγματοποιείται κατά τρόπο ασύνδετο. Υποστηρίζει ότι η πιο αποτελεσματική διηρησιακή χρήση αυτών των δεδομένων θα επέτρεπε να αρθρωθούν κατά τρόπο πιο στέρεο, συνεχή και λειτουργικό τα ευρωπαϊκά συστήματα υγείας.
- σημειώνει ότι η ουσιαστική συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων, η αποκεντρωμένη αποθήκευση των δεδομένων, η ορθή κοινοποίηση των πληροφοριών στους πολίτες και στους ασθενείς, καθώς και η ενεργός συμμετοχή των εργαζομένων στον κλάδο της υγείας, αποτελούν ουσιώδεις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη και τη σταδιακή διάδοση της ηλ-υγείας
- θεωρεί ότι η διάδοση σε μεγάλη κλίμακα των υπηρεσιών ηλ-υγείας δεν είναι απλώς ζήτημα εφαρμογής νομοθετικού ή τεχνικού χαρακτήρα, αλλά εξαρτάται πρωτίστως από την εμπιστοσύνη με την οποία οι πολίτες, οι ασθενείς και οι εργαζόμενοι του κλάδου της υγείας θα περιβάλουν αυτό το εγχείρημα. Ως εκ τούτου, είναι της άποψης ότι η βασική πρόκληση συνίσταται αφ' ενός μεν στον σεβασμό του ιδιωτικού βίου, στην εχεμύθεια, στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και στην υπευθυνότητα, αφ' ετέρου δε στη συνεχή επαγρύπνηση για την προστασία των ευαίσθητων πληροφοριών από δικτυοπαραβιάσεις, διαρροές, παρεισφρήσεις στον ιδιωτικό βίο ή από κάθε άλλη μορφή κατάχρησης.

Εισηγητής

ο κ. Johan SAUWENS (BE, PPE), Μέλος του Φλαμανδικού Κοινοβουλίου

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Σχέδιο δράσης 2012-2020 για την ηλ-υγεία - καινοτομική υγειονομική περιήλαση για τον 21ο αιώνα»

COM(2012)736

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ****Γενικές παρατηρήσεις**

1. Επιδιοκμάζει την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα το σχέδιο δράσης για την ηλ-υγεία ενόψει της περιόδου 2012-2020, στο οποίο οριοθετούνται η ενωσιακή στρατηγική της ηλεκτρονικής υγείας και οι κύριοι στόχοι για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων του τομέα αυτού. Με το εν λόγω σχέδιο δράσης προλειαίνεται σε μεγάλο βαθμό το έδαφος για την αναβάθμιση των παροχών των ευρωπαϊκών συστημάτων υγειονομικής περιήλασης, την αποτελεσματικότερη χρήση των ολοένα και πιο ισχνών πόρων που διατίθενται για την υγεία, τον περιορισμό του διοικητικού κόστους που επωμίζονται οι ασθενείς, οι φορείς αυτών των υπηρεσιών και οι αρμόδιες δημόσιες αρχές, καθώς και για την προαγωγή της καινοτομίας στην πληροφορική, στην τεχνολογία, στην παραγωγή και στις υπηρεσίες.

2. Ενστερνίζεται τη διαπίστωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι ακόμα και τα πιο άρτια συστήματα υγείας είναι άχρηστα για τους πολίτες της ΕΕ, εφόσον ο σχεδιασμός και η εφαρμογή τους είναι κατακερματισμένοι και γίνονται μεμονωμένα. Επιδιοκμάζει δε την προσοχή που αποδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη διαλειτουργικότητα, στις κατευθυντήριες γραμμές και στις προδιαγραφές από νομικής, οργανωτικής, σημασιολογικής και τεχνικής άποψης.

3. Παρατηρεί ότι σε πολλά κράτη μέλη της ΕΕ η πολιτική στον τομέα της υγείας και της κοινωνικής πρόνοιας ασκείται από την τοπική αυτοδιοίκηση και ως εκ τούτου, πρέπει να ακούγεται περισσότερο η φωνή των περιφερειακών αρχών στον σχετικό διάλογο.

4. Επισημαίνει ότι η ανάπτυξη των υπηρεσιών ηλ-υγείας πρέπει να είναι επωφελής για το σύνολο των πολιτών της ΕΕ, χωρίς να οδηγεί σε ανισότητες –ή να οξύνει τις ήδη υπάρχουσες– ως προς τη δυνατότητα πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών υγειονομικής περιήλασης. Οι υπηρεσίες ηλ-υγείας σηματοδοτούν μεν ένα πραγματικό σημείο καμπής, αλλά ο ασθενής θα πρέπει να εξακολουθήσει να βρίσκεται στο επίκεντρο της προσοχής. Έχει το δικαίωμα να αποφασίζει ο ίδιος για την πρόσβαση των υπολοίπων στα προσωπικά του δεδομένα και πρέπει να είναι πλήρως ενήμερος για τον τρόπο προσπέλασης των δεδομένων του καθώς και για τα άτομα που έχουν αυτή τη δυνατότητα. Η ηλ-υγεία πρέπει να δίνει τη δυνατότητα στους πολίτες και στους ασθενείς να έχουν καλύτερο έλεγχο της υγείας τους.

5. Υπογραμμίζει ότι οι νέες εφαρμογές πρέπει να είναι εύχρηστες και να παρέχουν αυτονομία στα ΑμεΑ, στους ηλικιωμένους και στα υπόλοιπα ευπαθή άτομα. Η προσπελασιμότητα πρέπει επομένως να αποτελεί υποχρεωτικό κριτήριο για την έγκριση όλων των προϊόντων και εφαρμογών λογισμικού πριν διατεθούν στην αγορά.

II. ΣΗΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

6. Επισημαίνει ότι σε αρκετά κράτη μέλη της ΕΕ οι τοπικές και περιφερειακές αρχές έχουν την αρμοδιότητα του σχεδιασμού, εκπόνησης, εφαρμογής, αξιολόγησης και χρηματοδότησης της πολιτικής της υγείας και της κοινωνικής πρόνοιας. Επομένως, εξυπακούεται ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με κάθε μεταρρύθμιση με προεκτάσεις στους δύο αυτούς τομείς.

7. Επικαλείται σχετικά την έκθεση του 2011 για τις στρατηγικές της ηλ-υγείας με θέμα τις υποδομές, σύμφωνα με την οποία στις μεγάλες χώρες η διαχείριση των ηλεκτρονικών φακέλων του κάθε ασθενούς είναι ιδιαίτερα περίπλοκο εγχείρημα. Η πείρα στην ΕΕ δείχνει ότι σε χώρες με πληθυσμό μεγαλύτερο των 10 εκατομμυρίων κατοίκων, οι στόχοι δεν επιτυγχάνονται, ιδίως εάν το εθνικό σύστημα υγείας δεν έχει οργάνωση πυραμίδας. Επομένως, φαίνεται ότι πρέπει να αναζητηθεί μια μέση λύση, δηλαδή ένα τοπικό ή περιφερειακό σύστημα υγείας βασισμένο σε εθνικές υποδομές.

8. Τονίζει ότι στην πρόσφατη μελέτη της με τίτλο "Dynamic health systems and new technologies: eHealth solutions at local and regional levels" («Δυναμικά συστήματα υγείας και νέες τεχνολογίες: ηλεκτρονικές λύσεις στον τομέα της υγείας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο») επισημαίνεται ότι η ηλ-υγεία αποτελεί μία από τις βασικότερες προτεραιότητες των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην ΕΕ.

9. Υποστηρίζει ότι οι περιφέρειες πρέπει να συνεργαστούν ακόμα πιο στενά και να ενισχύσουν τις ανταλλαγές εμπειριών σε ζητήματα πολιτικών και μεθόδων έτσι ώστε όσες από αυτές έχουν υπάρξει πρωτοπόρες στον τομέα της ηλ-υγείας, να μπορούν να μοιραστούν τις γνώσεις τους και με τις υπόλοιπες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να συμβάλει σε αυτό με την συγκέντρωση και την ενοποίηση γνώσεων και ορθών πρακτικών. Επίσης, πρέπει να πραγματοποιηθεί μια ενδελεχής ανάλυση των πρωτοβουλιών και των συστημάτων ηλ-υγείας που μπορούν να μεταφερθούν ευκολότερα σε πανευρωπαϊκή κλίμακα.

Η άρτια γνώση του αντικειμένου της υγειονομικής περιήλασης

10. Θεωρεί ότι η βελτίωση των γνώσεων στον τομέα της υγείας συνιστά βασική παράμετρο των στρατηγικών που στόχο έχουν την

εξάλειψη των σχετικών ανισοτήτων. Σε συνδυασμό με την ικανότητα χειρισμού των ψηφιακών εργαλείων και τη δυνατότητα ταχείας σύνδεσης στο Διαδίκτυο, η αναβάθμιση της γνώσης στον τομέα της υγείας μπορεί να βοηθήσει πολλά άτομα που ζουν σε απόκεντρες, αραιοκατοικημένες ή για άλλους λόγους μειονεκτικές περιφέρειες να έχουν ορθή ενημέρωση, πρόσβαση σε μέσα υγειονομικής πρόληψης και να λαμβάνουν ιατρικές συμβουλές. Παράλληλα, θα μπορούν εύκολα κατ' αυτόν τον τρόπο να λαμβάνουν βοήθεια και να υπόκεινται σε θεραπεία ή ιατρική παρακολούθηση μέσω του Διαδικτύου.

11. Θεωρεί ότι η κατάλληλη, αξιόπιστη, προσιτή και ειδικά προσαρμοσμένη –βάσει των αναγκών κάθε κοινωνικής ομάδας– ενημέρωση συνιστά βασική προϋπόθεση για την ικανότητα σωστού χειρισμού των ψηφιακών εργαλείων στον τομέα της περίθαλψης. Αυτό σημαίνει ότι οι δημόσιες αρχές και ο ιδιωτικός τομέας θα πρέπει να παρέχουν σαφή και χρήσιμα δεδομένα και, πιο συγκεκριμένα, πρέπει οι επαγγελματίες του κλάδου της υγείας να έχουν επίγνωση της εξοικείωσης των ασθενών τους με τα θέματα υγείας.

Οι προκλήσεις

12. Τονίζει ότι η ηλ-υγεία ακολουθεί μια ιδιαίτερα εξελικτική και συνεχώς αναπτυσσόμενη διαδικασία. Οι κυρίαρχες έννοιες και κατακτήσεις του σήμερα μπορούν αύριο να αποδειχθούν παρωχημένες. Προκειμένου για τη μετάβαση από τις κλασικές στην ηλεκτρονική μορφή περίθαλψης δεν απαιτούνται μόνο η ύπαρξη τεχνολογικών υποδομών πληροφορικής και η άρτια γνώση χειρισμού των ψηφιακών εργαλείων, αλλά κυρίως η μεταβολή της σχέσης μεταξύ του ιατρικού προσωπικού, του προσωπικού παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, των ερευνητών, των φορέων ασφάλειας ζωής, των ασθενών και των δημόσιων αρχών. Ομοίως, πρέπει να προάγονται συνεχώς η καινοτομία, οι μεταβολές, η κατάρτιση και η εξειδικευμένη γνώση.

13. Υπενθυμίζει ως προς αυτό τα πορίσματα του εργαστηρίου που πραγματοποιήθηκε το 2010 στις Βρυξέλλες με θέμα την παρακολούθηση των εθνικών στρατηγικών για την ηλ-υγεία: «Η εφαρμογή των στρατηγικών για την ηλ-υγεία στην Ευρώπη αποδείχθηκε εγχείρημα σαφώς πιο περίπλοκο και μακροχρόνιο απ' ό,τι είχε αρχικά εκτιμηθεί. Εξάλλου, υποτιμήθηκε εν πολλοίς ο σύνθετος χαρακτήρας της πρόσκλησης που συνιστά η ηλ-υγεία από διοικητικής άποψης».

14. Επισημαίνει ότι σε ορισμένες δε περιφέρειες τόσο οι γνώσεις πληροφορικής των εργαζομένων στον κλάδο της υγείας και του προσωπικού παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, όσο και η κατανόηση των προοπτικών που διαγράφονται στον τομέα της ηλ-υγείας είναι πολύ χαμηλότερες του επιθυμητού επιπέδου. Το ίδιο ισχύει και για την ποιότητα, την ευκολία χρήσης και τις δυνατότητες ορισμένων λογισμικών που διατίθενται στην αγορά απευθυνόμενα στους επαγγελματίες του ιατρικού κλάδου και στο προσωπικό παροχής κοινωνικών υπηρεσιών. Πρόκειται για καταδικαστέες περιπτώσεις, εξαιτίας των οποίων δυσχεραίνεται η ομαλή εξέλιξη της ηλ-υγείας. Είναι δυνατόν να διατυπωθούν σαφέστερα οι προδιαγραφές που θα πρέπει να πληρούν τα διαθέσιμα ιατρικά λογισμικά και πιο συγκεκριμένα ο ηλεκτρονικός ιατρικός φάκελος, έτσι ώστε να είναι εφικτή η εξακρίβωση της ποιότητάς τους και να μπορούν να υποβάλλονται σε

διαδικασίες αξιολόγησης. Προς το παρόν πάντως, διαπιστώνεται απουσία αποτελεσματικής επικοινωνίας του τομέα της υγείας με αυτόν της πληροφορικής.

Η διαλειτουργικότητα

15. Εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι μολονότι σήμερα διαθέτουμε μεγάλο όγκο δεδομένων για την υγεία, την ευζωία και τις κοινωνικές υπηρεσίες, η αποθήκευσή τους εξακολουθεί να πραγματοποιείται κατά τρόπο ασύνδετο. Εάν τα δεδομένα αυτά χρησιμοποιούνταν πιο αποτελεσματικά, η παροχή υπηρεσιών φροντίδας θα ήταν μεμιάς πολύ διαφορετική και θα καθίστατο εφικτό να αρθρωθεί κατά τρόπο πιο στέρεο, συνεχή και λειτουργικό. Οι δύο παραπάνω στόχοι προϋποθέτουν ότι επ' ουδενί οι υποδομές πληροφορικής και επικοινωνίας δεν θα περιορίζονται στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, αλλά θα χρησιμοποιούνται και στις κοινωνικές υπηρεσίες, την κατ' οίκον φροντίδα και την πρόληψη και την ευζωία. Πρόκειται για λογικό παρεπόμενο της αρχής ότι ένα σύστημα υγείας και κοινωνικής πρόνοιας πρέπει να είναι διαρθρωμένο με βάση τον δικαιούχο των υπηρεσιών περίθαλψης και ότι οι διάφορες υπηρεσίες που τον συνδέτουν πρέπει να λειτουργούν απαρέγκλιτα με γνώμονα αυτή την αρχή. Οι υπηρεσίες ηλε-υγείας μπορούν να συμβάλουν στην άρση της περιχαράκωσης των παροχών και στην προαγωγή της συνολικής προσέγγισης του αποδέκτη τους.

16. Πιστεύει ότι απαραίτητη προϋπόθεση για –μεταξύ άλλων– την παροχή καλύτερων και πιο εύστοχων υπηρεσιών φροντίδας με μεγαλύτερη συνέχεια και έμφαση στον ασθενή είναι να μπορούν οι διάφοροι αρμόδιοι παράγοντες να ανταλλάσσουν δεδομένα διά της ηλεκτρονικής οδού. Η κατάσταση που επικρατεί μέχρι και σήμερα σε πολλές χώρες και περιφέρειες είναι η διασκορπισμένη αποθήκευση των ιατρικών δεδομένων στα αρχεία διαφόρων υπολογιστών, είτε πρόκειται γι' αυτόν του ανεξάρτητου ιατρού (παθολόγου ή ειδικευμένου) είτε πρόκειται για τους υπολογιστές του νοσοκομείου, χωρίς να υπάρχει η δυνατότητα ανταλλαγής των πληροφοριών μεταξύ όσων συμμετέχουν στη θεραπεία του ασθενούς. Έτσι, ο παθολόγος εφημερίας ή ο ιατρός που εφημερεύει στη μονάδα έκτατων περιστατικών μιας κλινικής ενδέχεται να βρεθούν αντιμέτωποι με ένα περιστατικό κατά το οποίο θα τους είναι αδύνατο να έχουν εικόνα του βασικού ιατρικού φακέλου του ασθενούς ή της θεραπευτικής αγωγής που ακολουθεί. Αυτό το πρόβλημα καθίσταται ακόμα οξύτερο όταν ο ασθενής βρίσκεται στο εξωτερικό και δεν μπορεί να επικοινωνήσει στην ξένη γλώσσα με αυτόν που τον περιθάλλει. Τουτό δε επιδεινώνεται ακόμα περισσότερο από τη στιγμή που θα αρχίσουν να γίνονται αισθητές επί τόπου οι διατάξεις της οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 9ης Μαρτίου 2011 για την εφαρμογή των δικαιωμάτων των ασθενών στη διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη και τη ζήτηση αυτών των υπηρεσιών. Ελλείψει πρόσφατων ιατρικών δεδομένων του ασθενούς, θα πρέπει να επαναλαμβάνονται οι εξετάσεις κλινικής βιολογίας ή ιατρικής απεικόνισης, γεγονός που συνιστά σαφή στατάλη πόρων.

17. Θεωρεί καθ' όλα αξιόπαινο το ότι το σχέδιο δράσης για την ηλ-υγεία δίνει ιδιαίτερη έμφαση στο πρόβλημα της διαλειτουργικότητας. Η αγορά της ηλ-υγείας στην ΕΕ είναι κατακερματισμένη και τα παρεχόμενα μέσα πληροφορικής και επικοινωνίας, λόγω του ενίοτε ιδιαίτερα τοπικού χαρακτήρα τους, είναι πολύ ακριβότερα απ' ό,τι θα έπρεπε, δυσπρόσιτα για τους τρίτους, αναξιόπιστα ή ακόμα και ακατάλληλα για άλλες χρήσεις (κατόπιν τροποποίησης) ή νέες εφαρμογές. Αυτή η κατάσταση υπονομεύει και τη δυναμική

των επιχειρήσεων του τομέα της πληροφορικής, η πρόσβαση του οποίου στην αγορά είναι σε μεγάλο βαθμό περιορισμένη και δυσχεραίνεται από τη μειωμένη ανταποδοτικότητα της ανάπτυξης των προϊόντων του, με συνέπεια αυτό να αποβαίνει εις βάρος της –μολαταύτα ζωτικής σημασίας– καινοτομίας. Το σχέδιο δράσης προσφέρει τόσο στις μεγάλες όσο και στις μικρές επιχειρήσεις του τομέα και σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ την ευκαιρία να αναλαμβάνουν οικονομικές πρωτοβουλίες.

18. Θεωρεί αποφασιστικό βήμα προόδου την πρόταση ένταξης του δικτύου ηλε-υγείας σε ένα πλαίσιο διαλειτουργικότητας, εντός μάλιστα του τρέχοντος έτους. Κατά την εξέταση της εθνικής νομοθεσίας των κρατών μελών με θέμα τους ηλεκτρονικούς ιατρικούς φακέλους θα ήταν σκόπιμο να εξεταστεί και η αντίστοιχη των περιφερειών.

19. Πιστεύει ότι θα ήταν συνετό να υπάρξει στενότερη συνεργασία με τις διεθνείς και παγκόσμιες οργανώσεις όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ). Πρέπει να συναφθούν συμφωνίες όσον αφορά την κωδικοποίηση των ιατρικών δεδομένων και την ενιαία χρήση των διεθνών συστημάτων κατηγοριοποίησης ασθενειών και παθήσεων με σκοπό τη διευκόλυνση, χάρη στα προγράμματα πληροφορικής, της λήψης ιατρικών αποφάσεων.

Η εμπιστοσύνη

20. Θεωρεί ότι η διάδοση σε μεγάλη κλίμακα των υπηρεσιών ηλε-υγείας δεν είναι απλώς ζήτημα εφαρμογής νομοθετικού ή τεχνικού χαρακτήρα- εξαρτάται πρωτίστως από την εμπιστοσύνη με την οποία οι πολίτες, οι ασθενείς και οι εργαζόμενοι του κλάδου της υγείας θα περιβάλουν αυτό το εγχείρημα. Η βασική πρόκληση συνίσταται αφ' ενός μεν στον σεβασμό του ιδιωτικού βίου, στην εχεμύθεια, στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και στην υπευθυνότητα, αφ' ετέρου δε στη συνεχή επαγρύπνηση για την προστασία των ευαίσθητων πληροφοριών από δικτυοπαραβιάσεις, διαρροές, παρεισφρήσεις στον ιδιωτικό βίο ή από κάθε άλλη μορφή κατάχρησης.

21. Επισημαίνει ότι ένα από τα κυριότερα πορίσματα της διεθνούς έρευνας που διεξήγαγε η εταιρεία KPMG με θέμα τον ηλεκτρονικό φάκελο των ασθενών (δημοσιεύτηκε στις 6 Φεβρουαρίου 2012 και βασίστηκε στις μελέτες και συγκρίσεις με άλλα έξι κράτη μέλη) είναι ότι παρατηρείται μια τάση εγκατάλειψης των προγραμμάτων μεγάλης εμβέλειας και εθνικής κλίμακας προς όφελος μιας πιο περιφερειακής διαχείρισης. Χάρη δε σε αυτή τη διαχείριση είναι δυνατόν να αντιμετωπιστεί η περιπλοκότητα του ζητήματος και να ενισχυθεί η τοπική κινητοποίηση. Επίσης, στην έρευνα της KPMG εκτιμάται ότι η χρήση ενιαίων προδιαγραφών καθιστά ολοένα και πιο σαφές ότι δεν είναι επ' ουδενί απαραίτητη η ύπαρξη βάσεων δεδομένων σε εθνική κλίμακα και ότι, αντιθέτως, η αποθήκευση των πληροφοριών στην πηγή τους κατά τρόπο αποκεντρωμένο μπορεί να ελέγχεται χωρίς προβλήματα. Η ουσιαστική συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων, η αποκεντρωμένη αποθήκευση των δεδομένων, η ορθή κοινοποίηση των πληροφοριών στους πολίτες και στους ασθενείς, καθώς και μια διαδικασία που προχωρεί βήμα-βήμα, με την ύπαρξη πιλοτικών προγραμμάτων και την ενεργό συμμετοχή των εργαζομένων στον κλάδο της υγείας, αποτελούν ουσιώδεις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη και τη σταδιακή διάδοση της ηλε-υγείας.

Οι σχέσεις

22. Σημειώνει ότι η σχέση των εργαζομένων στον κλάδο της υγείας με τους ασθενείς είναι και πρέπει να παραμείνει προσωπική

και μοναδική. Να μεν η σχέση αυτή μπορεί να ενισχυθεί και να βελτιωθεί χάρη στην ανάπτυξη της ηλε-υγείας, αλλά –εκτός από απευκταίο– είναι και μάταιο να πιστεύουμε ότι οι εικονικές σχέσεις πρέπει να αντικαταστήσουν πλήρως την επαφή πρόσωπο με πρόσωπο. Για τους λόγους αυτούς, οι ηλεκτρονικές εφαρμογές του τομέα της υγείας θα πρέπει να περιορίζονται αποκλειστικά στις ήδη αναγνωρισμένες κατηγορίες επαγγελματιών στον τομέα της υγείας.

23. Διαπιστώνει ομοίως ολοένα και πιο ισχυρές εντάσεις στον καθορισμό του κατόχου και του υπευθύνου διαχείρισης των κοινών προσωπικών δεδομένων στον ηλεκτρονικό φάκελο του ασθενούς. Το ιδανικό θα ήταν να έχει ο ασθενής τα δικά του προς συμπλήρωση πεδία στον φάκελό του, στα οποία θα καταχωρίζει π.χ. τα αποτελέσματα των ελέγχων που θα κάνει από μόνος του (π.χ. τη μέτρηση της γλυκαιμίας, της αρτηριακής πίεσης ή την καταγραφή της ψυχικής του διάθεσης).

24. Επισημαίνει ότι, λόγω της γήρανσης του πληθυσμού, οι χρόνιες παθήσεις καταλαμβάνουν ολοένα και σημαντικότερη θέση στην ιατρική πρακτική, στις σχετικές στατιστικές και στον κατάλογο με τους παράγοντες κόστους του εκάστοτε συστήματος υγείας- συνεπώς ένα ζήτημα το οποίο θα είναι συνεχώς στο προσκήνιο αφορά την ανάγκη πολυτομεακής αντιμετώπισης των ατόμων που πάσχουν από χρόνιες παθήσεις. Πολλοί από αυτούς τους πιο ηλικιωμένους ασθενείς πάσχουν ταυτόχρονα από διάφορες ασθένειες και χρειάζονται τις υπηρεσίες διαφορετικών ειδικοτήτων με συμπληρωματικό χαρακτήρα. Τούτο ισχύει για τις υγειονομικές υπηρεσίες που παρέχονται τόσο σε κλινικές όσο και σε εξωτερικά ιατρεία. Οι υπηρεσίες ηλε-υγείας και η ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ του ασθενούς, του ατόμου που έχει αναλάβει τη φροντίδα του και των υπευθύνων για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψή του είναι στοιχεία που μπορούν να αποδειχθούν πολύτιμα για την έγκαιρη και ορθή θεραπεία του ασθενούς.

Η χρηματοδότηση

25. Εκφράζει τη διαφωνία της με τις βαθύτατες περικοπές στον προϋπολογισμό του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», ο οποίος από τα 50 δισ. ευρώ –εκ των οποίων 9,2 δισ. ευρώ για την ταχεία σύνδεση στο Διαδίκτυο και τις λοιπές ψηφιακές υπηρεσίες– μειώθηκε στα 29,3 δισ. ευρώ και μόλις στο 1 δισ. για τους επόμενους αυτούς τομείς.

26. Διερωτάται κατά πόσον είναι ακόμα εφικτή η εφαρμογή σε μεγάλη κλίμακα των διακρατικών και διαλειτουργικών υπηρεσιών ηλε-υγείας έως το 2014 όπως σχεδίαζε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», καθώς και κατά πόσον προτίθεται το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να συναίνεσει στη χρήση των ειδικών κονδυλίων για αυτόν τον σκοπό.

27. Απεύχεται την επιβολή περικοπών στον προϋπολογισμό των δράσεων υπέρ της έρευνας και της καινοτομίας που έχουν προγραμματιστεί για την περίοδο 2014-2020 στον άξονα «υγεία, δημογραφική μεταβολή και ευημερία» του προγράμματος «Ορίζοντας 2020». Παράλληλα εκφράζει την ελπίδα οι μελέτες να δώσουν έμφαση στην αποτελεσματικότητα των τεχνολογιών της ηλε-υγείας

ως προς το κόστος τους, στις εγγυήσεις για την προστασία του ιδιωτικού βίου του ατόμου, στη συμμετοχή των δικαιούχων, καθώς και στην ενσωμάτωση στα ευρωπαϊκά συστήματα υγείας μηχανισμών με γνώμονα τον ασθενή.

Η επικουρικότητα

28. Τονίζει ότι τα κράτη μέλη είναι αρμόδια για την οργάνωση και την παροχή των υγειονομικών υπηρεσιών και ιατρικής φροντίδας. Σε αρκετά εξ αυτών οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι υπεύθυνες για το σύνολο ή μεγάλο μέρος της πολιτικής στον τομέα της υγείας και της κοινωνικής πρόνοιας.

29. Παρατηρεί ότι ιδίως για τις λιγότερο εύπορες περιφέρειες είναι ακόμα δύσκολο, από τεχνικής, υλικοτεχνικής και οικονομικής άποψης, να δημιουργηθούν οι υποδομές πληροφορικής και επικοινωνίας, να παγιωθούν, καθώς και να αναπτυχθούν δυνατότητες υπηρεσιών ηλε-υγείας. Θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο να υπάρξει παρέμβαση της ΕΕ, εφόσον κριθεί απαραίτητος ο συντονισμός και η παροχή κινήτρων. Αυτή η διαπίστωση ισχύει προπαντός σε αρκετά πεδία όπου ιδανικά θα πρέπει να αναλαμβάνεται δράση σε ενωσιακό επίπεδο. Τέτοια πεδία είναι η διακρατική υγειονομική περίθαλψη, η αναγνώριση των τυπικών προσόντων, τα κοινά εμπόδια, οι κανόνες ή οι μέθοδοι έρευνας για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εφαρμογών της ηλε-υγείας. Εξίσου χρήσιμη θα ήταν η οικονομική ενίσχυση για την κάλυψη των υψηλών αρχικών δαπανών.

30. Επισημαίνει ότι το σχέδιο δράσης 2014-2020 αρθρώνεται στην έρευνα, την καινοτομία και τη διαλειτουργικότητα και φανερώνει τι μορφή θα μπορούσε να λάβει το σχετικό νομικό και τεχνικό πλαίσιο. Όλοι οι αρμόδιοι φορείς, από τις επιχειρήσεις, τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και τους εργαζόμενους του κλάδου μέχρι τους απλούς πολίτες και τους ασθενείς, θα ωφεληθούν από αυτό. Δεδομένου ότι το σχέδιο δράσης είναι αρκετά εκτενές, η Επιτροπή θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερο βάρος στην ιεράρχηση των δραστηριοτήτων της.

31. Υποστηρίζει ότι η ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ από τις επιχειρήσεις μπορεί αφ' ενός μεν να προσπορίσει επιπρόσθετα οφέλη στις πολιτικές του τομέα της υγείας και στην παροχή των συναφών υπηρεσιών σε περιφερειακή κλίμακα, αφ' ετέρου δε να συντελέσει στην ανάδειξη ενός ευρωπαϊκού χώρου ηλε-υγείας και ηλεκτρονικής κοινωνικής πρόνοιας.

32. Κατά τη γνώμη της, υπάρχουν βάσιμες ελπίδες ότι η υλοποίηση του υπό εξέταση σχεδίου δράσης δεν θα γίνει μόνο με γνώμονα τα κράτη μέλη, αλλά και τοπικές και περιφερειακές αρχές, οι οποίες μπορούν να αναλάβουν καθοριστικό ρόλο επικοινωνώντας με τους πολίτες και τους ασθενείς, ενημερώνοντάς τους, μεριμνώντας για την κατάρτιση και την επιμόρφωση των επαγγελματιών του κλάδου της υγείας, παρακινώντας την τοπική κοινότητα να υιοθετήσει σε μεγάλο βαθμό την ηλε-υγεία, δρομολογώντας συναφή πιλοτικά προγράμματα και υπερβαίνοντας τις δυσκολίες αυτού του εγχειρήματος, καθώς και αναλαμβάνοντας, σε ορισμένες περιφέρειες, νομοθετική δράση.

Βρυξέλλες, 3 Ιουλίου 2013

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ενέργειας»

(2013/C 280/08)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- Πιστεύει ότι οι μικρής κλίμακας παραγωγοί ενέργειας θα πρέπει να έχουν εύκολη πρόσβαση στα ενεργειακά /έξυπνα δίκτυα. Πρέπει να αναπτυχθούν σωστοί κανόνες για την είσοδο αυτών των νέων προμηθευτών στα δίκτυα.
- αμφιβάλλει αν τα προτεινόμενα από την Επιτροπή μέτρα αρκούν για την ενδυνάμωση των καταναλωτών και την καταπολέμηση της ενεργειακής ένδειας, και ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία των καταναλωτών. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να δοθεί προσοχή στην ασύμμετρη θέση των χρηστών ενέργειας έναντι μεγάλων εταιρειών.
- καλεί τις αρχές να αντιμετωπίσουν το θέμα των κινήτρων για τις κατάλληλες επενδύσεις της αγοράς σε εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς, αποθήκευσης και στην εξισορρόπηση προσφοράς/ζήτησης και συνιστά, παράλληλα με τα υφιστάμενα προγράμματα (ΕΕΠΑ, διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη, πολιτική συνοχής της ΕΕ, πρόγραμμα ΔΕΔ-Μ, Horizon 2020), να αναζητηθούν νέα μέσα χρηματοδότησης για την κατασκευή των υποδομών.
- υποστηρίζει σθεναρά ότι υπάρχει επιτακτική ανάγκη εκσυγχρονισμού των υφιστάμενων δικτύων και ανάπτυξης έξυπνων δικτύων, επιδοκιμάζει δε τη συνεργασία για την ανάπτυξη των ευφυών δικτύων σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και τη θέσπιση ευρωπαϊκών προτύπων για τα έξυπνα δίκτυα.
- τονίζει τη σημασία της διαφάνειας και της συμμετοχής των πολιτών και των τοπικών κοινοτήτων στον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την υλοποίηση των δικτύων.

| | |
|-------------------------|---|
| Εισηγητής | ο κ. P.G. (Piet) de VEY MESTDAGH (NL/ALDE), Μέλος του εκτελεστικού συμβουλίου της επαρχίας Groningen |
| Έγγραφο αναφοράς | Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ενέργειας. COM(2012) 663 final |

I. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

A. Άνοιγμα των αγορών και δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού

1. παρατηρεί ότι οι αυτοδιοικητικές αρχές διαδραματίζουν καιρίο ρόλο στην αγορά ενέργειας της ΕΕ, και υπογραμμίζει τη συμβολή τους στην υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας και τη μείωση των διαφορών μεταξύ των κρατών μελών. Επιπλέον, οι αυτοδιοικητικές αρχές, οι οποίες ως το εγγύτερο στους πολίτες επίπεδο διακυβέρνησης παρέχουν πλήθος δυνατοτήτων επικοινωνίας, έχουν άμεση εμπειρία πολλών από τα προβλήματα που εξακολουθούν να υφίστανται στις αγορές ενέργειας της ΕΕ σχετικά με την ανταγωνιστικότητα, τη διαφάνεια και τη συνολική ρύθμιση του τομέα της ενέργειας·

2. υποστηρίζει με θέρμη την υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης εσωτερικής αγοράς ενέργειας, η οποία θα επιτρέψει στις περιφέρειες να επικεντρωθούν στις δυνάμεις τους, έτσι ώστε να αναπτυχθεί ένας περιφερειακά προσανατολισμένος, αποκεντρωμένος και ανανεώσιμος ενεργειακός τομέας από τον οποίο θα ωφεληθούν οι υποδομές γνώσης, η οικονομία και η αγορά εργασίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Η Επιτροπή των Περιφερειών προτείνει την πρόωξη μιας στρατηγικής με σκοπό την υποστήριξη της ανάπτυξης περιφερειακών συσπειρώσεων (εξειδίκευση) και τις εταιρικές σχέσεις, και υποστηρίζει ότι πρέπει να επιτραπεί στις πρωτοποριακές περιφέρειες — με γνώση συστημάτων καινοτομίας, λειτουργικές αγορές ανανεώσιμης ενέργειας, ανάπτυξη ευφών συστημάτων δικτύου κλπ.— να διαδραματίσουν μεγαλύτερο ρόλο στην κάλυψη των κενών που υπάρχουν σήμερα στον ευρωπαϊκό ενεργειακό χώρο·

3. ζητεί την ανάπτυξη Περιφερειακών Σχεδίων για την Ενέργεια, στα οποία θα περιλαμβάνονται έργα για την παραγωγή, μεταφορά, αποθήκευση και διανομή ενέργειας, την υλοποίηση των αναγκαίων υποδομών και των περιφερειακών προγραμμάτων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και εξοικονόμησης ενέργειας, όπως υποστήριξε στη γνωμοδότησή της για την 3η δέσμη νομοθετικών μέτρων, CdR 21/2008 fin. Αυτού του είδους τα περιφερειακά προσανατολισμένα σχέδια για την ενέργεια, που θα καταρτίζονται στο επίπεδο των περιφερειακών αρχών ή που θα καλύπτουν μία σειρά περιοχών, και σε γειτονικές ακόμη χώρες, θα πρέπει να είναι ορθώς συντονισμένα και ολοκληρωμένα τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο.

4. υποστηρίζει την πιο ενεργητική επιβολή της 3ης δέσμης μέτρων για την ενέργεια και την έναρξη των διαδικασιών επί παραβάσει, και τονίζει την ανάγκη να εφαρμοστούν με αυστηρότητα οι κανόνες για την εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού σε όλους τους παράγοντες της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των νεοεισερχόμενων. Τα κράτη μέλη στα οποία εξακολουθεί να υπάρχει ένας μόνο προμηθευτής, θα πρέπει να υποχρεωθούν να εξαλείψουν τα εμπόδια πρόσβασης στην αγορά και να βοηθηθούν στην ανάπτυξη (διασυννοριακών) υποδομών, έτσι ώστε οι καταναλωτές να έχουν τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής προμηθευτή σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ελευθέρωση της παραγωγής και των τιμών, σε συνδυασμό με αποτελεσματικό συντονισμό σε επίπεδο ΕΕ, μπορεί να συμβάλει

σε μια δίκαιη ισορροπία πόρων μεταξύ των περιφερειών της Ευρώπης, να σταθεροποιεί και να βελτιώνει τις γενικές συνθήκες στον ευρωπαϊκό τομέα της ενέργειας, να προωθεί έναν βιώσιμο ενεργειακό εφοδιασμό και να διασφαλίζει ότι το κόστος της ενεργειακής μετάβασης είναι περιορισμένο·

5. τονίζει ότι είναι σημαντικό να τηρούνται οι συμφωνίες σχετικά με τον διαχωρισμό των δικτύων μεταφοράς και διανομής και παραγωγής σε όλη την ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών για την ανεξάρτητη θέση των ρυθμιστικών αρχών των αρμόδιων για θέματα ενέργειας και των απαιτήσεων προστασίας των καταναλωτών. Συνιστά προτεραιότητα να υποστηριχθεί και να αναπτυχθεί περαιτέρω ο ρόλος του Οργανισμού της ΕΕ για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER), και ιδίως την ικανότητά του να ελέγχει τις αποφάσεις των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και να επιλύει τις διαφορές·

6. υποστηρίζει πλήρως τη λήψη μέτρων με στόχο την εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τη δημιουργία πιο αποκεντρωμένων και ανταγωνιστικών μοντέλων αγοράς, καθώς αυτά δημιουργούν περισσότερες ευκαιρίες για τους τοπικούς παραγωγούς ενέργειας και την υποστήριξη της βιομηχανίας, τονίζει όμως ότι η εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού περιλαμβάνει την παροχή της απαραίτητης υποδομής δικτύου, προκειμένου να μπορούν και οι απομακρυσμένες περιφέρειες — συμπεριλαμβανομένων των νησιωτικών — να επωφεληθούν από αυτές τις ευκαιρίες. Η ανάπτυξη υποδομών, ακόμη και στις πιο απομονωμένες περιοχές, καθώς και η ανάγκη να γίνουν σε περιφερειακό επίπεδο προσπάθειες για τις διεθνείς συνδέσεις, τις νησιωτικές συνδέσεις και την ικανότητα μεταφοράς, αποτελούν συνεπώς ζωτικής σημασίας σκέλη της προσπάθειας για την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας·

7. Η ΕτΠ διαπιστώνει ότι οι διαφορές μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τους φόρους και τις εισφορές βλάπτουν την ανταγωνιστικότητα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, και έχουν αποδεδειγμένα αρνητικές επιπτώσεις σε άλλους τομείς της οικονομίας. Το γεγονός αυτό επιδρά επίσης αρνητικά στους καταναλωτές αλλά και τις βιομηχανίες έντασης ενέργειας, οι οποίες, ανάλογα με τον τόπο εγκατάστασής τους, είτε τυγχάνουν σημαντικών ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων είτε αντιμετωπίζουν σοβαρά μειονεκτήματα. Για να εξασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού είναι αναγκαίο να καταργηθούν οι άμεσες και οι «κρυφές» επιδοτήσεις που χορηγούνται για τα ορυκτά καύσιμα και την παραγωγή πυρηνικής ενέργειας.

B. Κεντρικός ρόλος για τους καταναλωτές

8. τονίζει ότι η ενεργειακή πολιτική θα πρέπει να έχει ως επίκεντρο τον καταναλωτή, όπως αναφέρει στη γνωμοδότησή της για την 3η δέσμη νομοθετικών μέτρων σχετικά με την ευρωπαϊκή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, CdR 21/2008 fin. Ο καταναλωτής θα πρέπει να είναι το κεντρικό σημείο εστίασης και σε τελευταία ανάλυση — ως άτομο ή ομάδα, συνεργασία ή οργάνωση— να έχει άμεση πρόσβαση στην αγορά ενέργειας, είτε μέσα από μια ποικιλία πηγών ενέργειας από διαφορετικούς παραγωγούς είτε άμεσα με την απευθείας αγορά·

9. είναι πεπεισμένη ότι, για να μπορούν οι καταναλωτές να κάνουν τις καλύτερες επιλογές (όσον αφορά τη βιωσιμότητα, την αποδοτικότητα του κόστους και την ενεργειακή απόδοση) και να επιλέγουν τους καταλληλότερους παρόχους, πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην εκπαίδευση, την πληροφόρηση και τη διαφάνεια όσον αφορά την ενέργεια, και ότι πρέπει να διευκολυνθεί η πληροφόρηση των καταναλωτών σχετικά με τις δυνατότητες που προσφέρουν η εσωτερική αγορά ενέργειας και οι νέες τεχνολογίες για τη μείωση των λογαριασμών ενέργειας. Επιπλέον, οι καταναλωτές θα πρέπει να γνωρίζουν τρόπους ελέγχου της κατανάλωσης ενέργειας, τις δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και την μικρή κλίμακα παραγωγή. Η ΕΤΠ συνιστά ως εκ τούτου στην Επιτροπή και τα κράτη αναλάβουν ενημερωτικές εκστρατείες φιλικές προς τον καταναλωτή στις οποίες να λαμβάνουν ενεργό μέρος οι τοπικές και περιφερειακές κυβερνήσεις και άλλες ενδιαφερόμενες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών περιφερειακού επιπέδου.

10. πιστεύει ότι, παράλληλα με τις προτεινόμενες ενημερωτικές εκστρατείες για τους παρόχους ενέργειας και τις τιμές, η εφαρμογή έξυπνων και αποδεκτών ως προς τις τεχνικές απαιτήσεις συστημάτων μέτρησης της παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας σε πραγματικό χρόνο και δικτύων διανομής είναι ζωτικής σημασίας για την παροχή πληροφοριών που επιτρέπουν στους καταναλωτές να αποφασίζουν, καθώς τους παρέχουν τη δυνατότητα να έχουν μεγαλύτερη επίγνωση των τιμών της ενέργειας, της ενεργειακής κατανάλωσης (πρότυπα) και της σχέσης μεταξύ κατανάλωσης και τιμών της ενέργειας. Ως εκ τούτου, οδηγούν σε μια πιο καλά μελετημένη και βιώσιμη χρήση, με την οποία δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για τη χρήση έξυπνων (οικιακών) ηλεκτρικών συσκευών, με αποτέλεσμα την εξοικονόμηση ενέργειας. Η ΕΤΠ συνιστά στην Επιτροπή να διατηρήσει την πολιτική προώθησης των έξυπνων μετρητών, όπως ορίζεται σε προηγούμενες ανακοινώσεις, οι οποίες επιτρέπουν τον έλεγχο της κατανάλωσης και των ευέλικτων ικανοτήτων αποθήκευσης, παραγωγής και χρήσης αλλά και της αλληλεπίδρασης τους, λαμβάνοντας υπόψη την ακρίβεια, την αξιοπιστία, την προστασία της ιδιωτικής ζωής και θέματα απάτης, συνεχιζόμενα ταυτόχρονα τις προσπάθειες της για την ανάπτυξη προτύπων.

11. αμφιβάλει αν τα προτεινόμενα από την Επιτροπή μέτρα αρκούν για την ενδυνάμωση των καταναλωτών και την καταπολέμηση της ενεργειακής ένδειας, και ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία των καταναλωτών. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να δοθεί προσοχή στην ασύμμετρη θέση των χρηστών ενέργειας έναντι μεγάλων εταιρειών, διαφορετικά η αγορά θα παραμείνει μια αδρανής διεπαφή που εμποδίζει την ανάδραση μεταξύ χρηστών και φορέων χάραξης πολιτικής/ρυθμιστικών αρχών. Βέλτιστες πρακτικές σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο σχετικά με σημαντικά θέματα προστασίας του καταναλωτή, όπως η πρόσβαση σε πληροφορίες, οι δυνατότητες σύγκρισης των τιμών και η πρόσβαση στους λογαριασμούς, καθώς και η γνώση της ειδικής θέσης των ευάλωτων καταναλωτών, θα πρέπει να ανταλλάσσονται με τη βοήθεια του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (CEER).

12. ζητεί να αναπτυχθούν περισσότερο σε σύγκριση με τα σημερινά επίπεδα τα κίνητρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, να υποστηριχθούν οι κλασικές αλλά και οι σύγχρονες τεχνολογικές λύσεις και οι ενεργειακές υπηρεσίες προς την κατεύθυνση της εξοικονόμησης ενέργειας. Για την καταπολέμηση της ενεργειακής πενίας, θα πρέπει να εφαρμόζονται μηχανισμοί μειωμένης τιμολό-

γησης της ηλεκτρικής ενέργειας ή εκπτώσεων επί των δημοσιευμένων τιμολογίων κάθε Προμηθευτή, σε κοινωνικά ευάλωτες και ευπαθείς ομάδες (κοινωνικό οικιακό τιμολόγιο). Ταυτόχρονα, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, θα πρέπει να υπάρχει ειδική μέριμνα για τη δυνατότητα ένταξης των νοικοκυριών των ομάδων αυτών σε ειδικά σχεδιασμένα προγράμματα ενεργειακής αναβάθμισης. Για τους υπόλοιπους καταναλωτές θα πρέπει να ισχύει ενιαία, και να αποφεύγεται η κλιμακωτή τιμολόγηση της ενέργειας, διότι η κλιμακωτή τιμολόγηση, σαν μέτρο, μπορεί σε πολλές περιπτώσεις να δρα ανασταλτικά ως προς όπωσ για παράδειγμα στη χρήση αντλιών θερμότητας ως εναλλακτικών συστημάτων θέρμανσης. Τέλος, σε περιφερειακό και το τοπικό επίπεδο θα πρέπει να γίνει εκστρατεία ενημέρωσης ως προς τις μεθόδους βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας και των αντικειμενικών και συγκριτικών πλεονεκτημάτων από την εφαρμογή τους.

Γ. Η σημασία της παραγωγής μικρής κλίμακας

13. υπογραμμίζει πόσο σημαντικό είναι η εκ μέρους τόσο των κρατών μελών όσο και των τοπικών/περιφερειακών κυβερνήσεων διευκόλυνση των τοπικών ενεργειακών λύσεων (π.χ. με τη μορφή συνεργασιών), με τη μορφή της παραγωγής σε μικρή κλίμακα, την ανάπτυξη έξυπνων δικτύων και τη συμμετοχή της πλευράς της ζήτησης, δεδομένου ότι οι εν λόγω πρωτοβουλίες συνιστούν ένα ολοένα και πιο σημαντικό πυλώνα για την ανανέωση των ενεργειακών αγορών της ΕΕ. Η Επιτροπή των Περιφερειών δίσσεται υπέρ μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης, όχι μόνο για τη διευκόλυνση της πιο ενσυνείδητης κατανάλωσης, αλλά και την παροχή κινήτρων για μικρής κλίμακας παραγωγή, ανάπτυξη έξυπνων δικτύων και ισχυρή ανταπόκριση της ζήτησης στα δίκτυα διανομής.

14. αναγνωρίζει ότι ολοένα και περισσότεροι καταναλωτές θα επενδύουν μάλλον στη δική τους παραγωγή, παρά στην εξάρτηση από άλλους ("παραγωγο-καταναλωτές", δηλαδή, καταναλωτές ενέργειας που παράγουν ενέργεια για την κάλυψη των δικών τους αναγκών και των γειτόνων τους). Πρόκειται για μια θετική εξέλιξη, από την άποψη της ευαισθητοποίησης των καταναλωτών και της βιωσιμότητας. Οι μικρής κλίμακας επιχειρήσεις και οι πρωτοβουλίες (νοικοκυριά, τοπικές κοινότητες, γειτονίες, περιφερειακές συνεργασίες) θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στον ενεργειακό εφοδιασμό σε τοπικό/περιφερειακό, επιδρώντας θετικά στην τοπική/περιφερειακή οικονομία και την αγορά εργασίας. Οι μικρής κλίμακας παραγωγοί ενέργειας θα πρέπει να έχουν, ως εκ τούτου, εύκολη πρόσβαση στα ενεργειακά /έξυπνα δίκτυα. Πρέπει να αναπτυχθούν σωστοί κανόνες για την είσοδο αυτών των νέων προμηθευτών στα δίκτυα, κανόνες οι οποίοι να παροτρύνουν τα μεμονωμένα νοικοκυριά και τους μικρότερους παραγωγούς να αναλάβουν τον κίνδυνο και να επενδύσουν σε ηλεκτρική παραγωγή μικρής κλίμακας. Η ΕΤΠ καλεί την Επιτροπή να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην αυξανόμενη σημασία μικρής κλίμακας παραγωγή ενέργειας και στις ειδικές απαιτήσεις που θέτει, ενθαρρύνοντας την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, προκειμένου να διευκολυνθεί αυτή η εξέλιξη.

15. τονίζει ότι η ενδυνάμωση των καταναλωτών και η αυξανόμενη σημασία της μικρής κλίμακας παραγωγής όχι μόνο απαιτεί την προώθηση της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων μέτρησης, αλλά προϋποθέτει και τον εκσυγχρονισμό της θεώρησης των έξυπνων δικτύων στην ΕΕ. Ενώ η Επιτροπή αναμένει ότι ένα "εύρυθμο και έξυπνο δίκτυο" θα προαγάγει τον ανταγωνισμό στην εσωτερική

αγορά ενέργειας, δεν υπάρχει συγκεκριμένη αναφορά στην αυξανόμενη σημασία της μικρής κλίμακας παραγωγής και στον δυνητικό ρόλο των καταναλωτών ενέργειας ως παραγωγών και ενδιάμεσων παραγόντων αποθήκευσης σε μικρή κλίμακα. Η ΕΤΠ πιστεύει, επομένως, ότι η έννοια των έξυπνων δικτύων στην ΕΕ θα πρέπει να επικαιροποιηθεί και να υπάρξει ανταλλαγή των διαθέσιμων γνώσεων και καινοτομιών, ώστε να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική υποστήριξη της μικρής κλίμακας παραγωγής.

Δ. Ανταγωνιστικές αγορές χονδρικής και διαφάνεια των αγορών

16. επισημαίνει ότι οι αγορές χονδρικής πώλησης ενέργειας παρέχουν τις ενδείξεις των τιμών που επηρεάζουν τις επιλογές των παραγωγών και των καταναλωτών, καθώς και τις αποφάσεις για επενδύσεις σε εγκαταστάσεις παραγωγής και υποδομές μεταφοράς. Αυτές οι ενδεικτικές τιμές θα πρέπει να αντανακλούν τις πραγματικές συνθήκες της προσφοράς και της ζήτησης ενέργειας. Η ύπαρξη μεγαλύτερης διαφάνειας στις χονδρικές αγορές ενέργειας μειώνει τον κίνδυνο χειραγώγησης των αγορών και στρέβλωσης των ενδεικτικών τιμών. Η ΕΤΠ τονίζει, συνεπώς, ότι η εφαρμογή του κανονισμού REMIT συνιστά βασικό μέτρο για την αντιμετώπιση των αδυναμιών της αγοράς ενέργειας σε ένα πανευρωπαϊκό πλαίσιο·

17. πιστεύει ότι, για την αποτελεσματική λειτουργία της ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας, είναι σημαντικό να αναπτυχθούν κώδικες δικτύου, να διευθετηθούν τα εναπομένοντα ρυθμιστικά ζητήματα σε σχέση με τον κώδικα δικτύου για την ευρωπαϊκή αγορά εξισορρόπησης και να αναπτυχθεί μια συντονιστική πρωτοβουλία για την αντιμετώπιση των αναδυόμενων ρυθμιστικών και τεχνικών θεμάτων. Η ΕΤΠ υποστηρίζει τα μέτρα αυτά ως μέσα δημιουργίας και ενίσχυσης μιας ευέλικτης και ασφαλούς αγοράς ενέργειας στην Ευρώπη, πιστεύει δε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις περιφερειακές διαφορές σε επίπεδο ανάπτυξης, θα πρέπει να παρακολουθεί διαρκώς την τήρηση των κωδικών δικτύου, προκειμένου να εξασφαλιστεί όχι μόνο η ταχεία και αποτελεσματική εφαρμογή τους, αλλά και η λειτουργικότητα και η αποτελεσματικότητά τους στην αγορά·

18. συμφωνεί με την Επιτροπή σχετικά με τις δυνατότητες ενός εναρμονισμένου συστήματος σε ολόκληρη την Ευρώπη. Κατά την ανάπτυξη του κώδικα, προέκυψε ότι χρειάζεται μια ισχυρότερη σύνδεση μεταξύ των κανονισμών που δημιουργήθηκαν παράλληλα σε επίπεδο ΕΕ και σε επίπεδο κρατών μελών. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΤΠ συζητείται τη γνώμη της ACER ότι η καλύτερη διασύνδεση μεταξύ των εθνικών δικτύων ενέργειας πρέπει να παραμείνει το επίκεντρο των κωδικών δικτύου·

19. είναι πεπεισμένη για τις δυνατότητες του φυσικού αερίου, κυρίως ως παράγοντα εξισορρόπησης και εφεδρικής δυναμικότητας, συμμερίζεται όμως τις ανησυχίες της Επιτροπής όσον αφορά τις διαφορές διαθεσιμότητας των υποδομών φυσικού αερίου μεταξύ των περιφερειών της Ευρώπης. Η διασπορά υποδομών μεταφοράς και αποθήκευσης (υγροποιημένου) φυσικού αερίου σε όλες τις περιφέρειες της Ευρώπης και η ενσωμάτωση των δικτύων φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας θα διευκόλυνε την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας. Η ΕΤΠ συμφωνεί με την Επιτροπή και την ACER ότι οι περιφερειακές πρωτοβουλίες θα πρέπει να συμβάλουν στη συγκρότηση πρόσθετων περιφερειακών κόμβων διαπραγμάτευσης φυσικού αερίου και ανταλλαγής ενέργειας, με στόχο την πλήρη σύζευξη της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Για αυτόν το λόγο, είναι αναγκαίο να ενισχυθούν οι διασυνδέσεις ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου με τις απομακρυσμένες περιφέρειες και τις νησιωτικές περιοχές. Πρέπει να προαχθεί η ανάπτυξη σε τοπικό/περιφερειακό και η διά-

δοση των αποτελεσμάτων πιλοτικών έργων για τη μετατροπή ηλεκτρικής ενέργειας σε φυσικό αέριο και αντιστρόφως.

Ε. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

20. είναι πεπεισμένη ότι η επιδίωξη του στόχου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας θα συμβάλει στην ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, αναγνωρίζει, ωστόσο, ότι η ελευθέρωση που βασίζεται αποκλειστικά στον παράγοντα "τιμή" δεν θα επιφέρει αναγκαστικά την απαλλαγή του ενεργειακού συστήματος της ΕΕ από τις ανθρακούχες εκπομπές. Ωστόσο, μια ολοκληρωμένη εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας περιορίζει την αστάθεια των τιμών σε συγκεκριμένες περιφερειακές αγορές, πράγμα που επιτρέπει την πιο αποτελεσματική ανάπτυξη και ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο δίκτυο. Οι επενδύσεις στον ενεργειακό τομέα θα πρέπει να αρχίσουν να ευνοούν τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Δεδομένης της έλλειψης συνέπειας μεταξύ των αποφάσεων των επιμέρους κρατών μελών για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η Επιτροπή των Περιφερειών, απευθύνει έκκληση για μια κοινή ευρωπαϊκή στρατηγική με σκοπό την ανάπτυξη ρυθμιστικών μηχανισμών βασιζόμενων στην αγορά, όπως παρατηρεί και στη γνωμοδότησή της με θέμα "Ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές", CdR 2182/2012 fin·

21. προτείνει, προκειμένου να διευκολυνθεί η ενσωμάτωση του αυξανόμενου μεριδίου της αιολικής και ηλιακής ενέργειας και να εξασφαλιστεί μια σταθερή ισορροπία προσφοράς και ζήτησης, να θεσπιστεί ένα σαφές κανονιστικό πλαίσιο που καθορίζει το ρόλο των διαφόρων φορέων και επιτρέπει την αναζήτηση κατευθυνόμενων από την αγορά λύσεων που αποφέρουν ορθές ενδείξεις τιμών στην αγορά ενέργειας. Από την πλευρά της ζήτησης, οι σαφείς ενδεικτικές τιμές θα οδηγήσουν σε εξοικονόμηση ενέργειας. Από την πλευρά της προσφοράς, θα προσφέρουν την απαραίτητη ευελιξία. Αυτό περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών που εξασφαλίζει την παροχή κατάλληλων κινήτρων για επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ευελιξία. Η Επιτροπή των Περιφερειών, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Εκπομπών της ΕΕ παρέχει επαρκή κίνητρα επένδυσης στην ανάπτυξη τεχνολογιών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, απευθύνει έκκληση για μια διαρθρωτική λύση στο πιεστικό πρόβλημα της υπερπροσφοράς δικαιωμάτων εκπομπών·

22. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι, λόγω της έλλειψης συντονισμού σε επίπεδο ΕΕ και της ύπαρξης διαφορετικών, συχνά ασύμβατων εθνικών καθεστώτων στήριξης και των μηχανισμών ανταμοιβής των ικανοτήτων παραγωγής, «οι ρυθμιστικές προτιμησιακές επιλογές» καθίσταται καθοριστικό στοιχείο των επενδυτικών αποφάσεων σε σταθμούς παραγωγής ενέργειας στην Ευρώπη. Η ΕΤΠ υπογραμμίζει ότι η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας δεν μπορεί να εξετάζεται αποσπασματικά και δεν πρέπει να εμποδίζει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας. Τα προγράμματα κρατικής στήριξης στα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σαφώς στοχοθετημένα, προβλέψιμα, προσαρμοσμένα στους επιδιωκόμενους στόχους, αναλογικά και να περιλαμβάνουν διατάξεις σταδιακής τους κατάργησης σε συνάρτηση με τις μεταβολές στην εμπορική βιωσιμότητα του στηριζόμενου είδους παραγωγής. Κάθε μέτρο στήριξης πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν για την εσωτερική αγορά και τις κρατικές ενισχύσεις στην ΕΕ. Οι αρχές, ιδίως στις παραμεθόριες περιοχές, θα πρέπει να συνεκτιμούν σε όλη του την έκταση τον αντίκτυπο που έχουν οι προβλεπόμενες αποφάσεις στο σύστημα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε γειτονικές περιοχές/χώρες, και αυτό πριν από την εφαρμογή νέων μέτρων στήριξης. Η ΕΤΠ υποστηρίζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές σε μηχανισμούς στήριξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·

23. υποστηρίζει, καθώς σήμερα η φορολογία της ενέργειας σε τοπικό και εθνικό επίπεδο ποικίλλει σημαντικά σε ολόκληρη την ΕΕ, τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής για μια ενιαία, πιο έξυπνη φορολόγηση της ενέργειας στην Ευρώπη. Ένα πίο εναρμονισμένο φορολογικό πλαίσιο, που επιτρέπει να οργανωθεί η φορολογική επιβάρυνση για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τα ορυκτά σε αντικειμενική βάση, η είσπραξη απαιτήσεων με βάση το ενεργειακό περιεχόμενο και τις εκπομπές CO² για κάθε προϊόν, θα συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων 20/20/20 και στον περιορισμό των εκπομπών CO² και στην επίτευξη των στόχων του ενεργειακού χάρτη πορείας 2050. Για τον σκοπό αυτό, είναι ανάγκη να καθοριστούν μια δίκαιη μεθοδολογία όσον αφορά την κατανομή των δικαιωμάτων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα που συνδέονται με την παραγωγή και την κατανάλωση ενέργειας πέραν των περιφερειακών και των εθνικών συνόρων, στο πλαίσιο ενός ελευθερωμένου πανευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς και διανομής ενέργειας·

24. τονίζει, εκτός από τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τη σημασία της ενεργειακής απόδοσης και της εξοικονόμησης ενέργειας. Ο πολεοδομικός και χωροταξικός σχεδιασμός σε τοπικό/περιφερειακό επίπεδο, καθώς και τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης και βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης κατοικιών και κτιρίων που θεσπίζονται από τις τοπικές/περιφερειακές αρχές, θα συμβάλουν στην εξοικονόμηση ενέργειας και την τόνωση τοπικών ενεργειακών λύσεων, όπως μεταξύ άλλων η συμπαραγωγή ενέργειας-θερμότητας. Η ΕτΠ συνιστά διαρκή επίβλεψη της πολιτικής αυτής και προτείνει να χρησιμοποιούνται οι ορθές πρακτικές σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για την ενίσχυση των αντίστοιχων ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών.

ΣΤ. Μηχανισμοί χωρητικότητας, κάλυψη της ζήτησης και ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού

25. τονίζει ότι η πρόωγη εισαγωγή κακοσχεδιασμένων μηχανισμών δυναμικότητας μπορεί να οδηγήσει σε κατακερματισμό της εσωτερικής αγοράς και να εμποδίζει τις επενδύσεις. Η ΕτΠ τρέφει αμφιβολίες για τους μηχανισμούς δυναμικότητας μιας σειράς κρατών μελών, οι οποίοι έχουν σχεδιαστεί προκειμένου να βοηθήσουν οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας να διατηρήσουν διαθέσιμο το παραγωγικό δυναμικό τους, ώστε να εξασφαλιστεί επαρκής δυναμικότητα ακόμη και όταν διακόπτεται η παραγωγή ορισμένων πηγών ηλεκτρικής ενέργειας, όπως η αιολική και η ηλιακή. Αντιστρόφως, τα πλεονάσματα ενέργειας (π.χ. από την αιολική παραγωγή), δεν θα πρέπει να διοχετεύονται μέσω δικτύων γειτονικών χωρών χωρίς σχετική πρότερη συμφωνία διότι έτσι θα υπήρχε κίνδυνος στρέβλωσης της αγοράς ενέργειας στις χώρες αυτές («παραθυράκια»). Σε άλλες περιπτώσεις, το πλεόνασμα ενεργειακού δυναμικού μιας περιοχής μπορεί να καλύψει τις ελλείψεις μιας άλλης προς όφελος και των δύο περιοχών. Η ΕτΠ συμφωνεί με την πολιτική της Επιτροπής να εξετάσει διασυνοριακές λύσεις. Πριν οριστούν οποιαδήποτε μέτρα με περιφερειακό ή εθνικό χαρακτήρα, θα πρέπει να διεξάγονται οι δέουσες αναλύσεις προκειμένου να επιβεβαιώνεται αν αντιμετωπίζεται πρόβλημα δυναμικότητας και δεν υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις, και να επαληθεύεται ότι τα προτεινόμενα μέτρα συνεκτιμούν τον αντίκτυπο σε διασυνοριακό επίπεδο. Χρειάζεται μια συντονισμένη προσέγγιση της ασφάλειας του εφοδιασμού·

26. πιστεύει ότι η μελλοντική ευρωπαϊκή αγορά ενέργειας δεν θα πρέπει πλέον να καθορίζεται αποκλειστικά και μόνο από την προσφορά, αλλά και με τον έλεγχο της ζήτησης, ιδιαίτερα σε περιόδους αιχμής της κατανάλωσης. Πρέπει να επιδιωχθεί η μείωση της βιομηχανικής και της οικιακής κατανάλωσης ενέργειας και να δημιουργηθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις που θα επιτρέψουν την αξιοποίηση των νέων λειτουργιών των έξυπνων δικτύων και μετρη-

τών. Η ΕτΠ υποστηρίζει, συνεπώς, την ανάπτυξη μηχανισμών συντονισμού της ικανότητας σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι οποίοι θα είναι σε θέση να εξομαλύνουν τις αιχμές της κατανάλωσης, να διασφαλίζουν τη λειτουργία των ευρωπαϊκών συστημάτων ηλεκτρικής ενέργειας (ιδιαίτερα σε περιόδους αιχμής της κατανάλωσης), και να συμβάλουν στη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας·

27. είναι πεπεισμένη ότι, κατά την οικοδόμηση του συνολικού ευρωπαϊκού σχεδίου υποδομών, η ανάπτυξη των υποδομών διαχειριστών δικτύων διανομής πρέπει να εξεταστεί στον ίδιο βαθμό με αυτήν των διαχειριστών δικτύων μεταφοράς. Η ανάπτυξη των υποδομών διανομής είναι αναγκαία για την επίτευξη των στόχων του 2020 και επιτακτικά αναγκαία για τη σύνδεση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με τα ευφυή δίκτυα και την ενσωμάτωση αποκεντρωμένων ενεργειακών προϊόντων στο σύστημα. Αυτή η προσπάθεια δεν μπορεί να επιτύχει όταν ο σχεδιασμός των υποδομών σταματά στο επίπεδο της μεταφοράς.

Z. Δίκτυα υποδομών

28. αναγνωρίζει ότι, καθώς η αγορά ενέργειας διεθνοποιείται όλο και περισσότερο, οι διασυνδέσεις, οι εφεδρικές και αποθηκευτικές εγκαταστάσεις και οι υποδομές είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας. Η Επιτροπή των Περιφερειών υποστηρίζει συνεπώς τη συμφωνία σχετικά με το Ευρωπαϊκό δέσμη υποδομών που επιτεύχθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2012, επιμένει όμως ότι, εκτός από τις μεγάλης κλίμακας (διεθνείς) επενδύσεις, χρειάζονται και επενδύσεις σε περιφερειακά ή ακόμη και τοπικά δίκτυα, καθώς και στη διασύνδεση με απομονωμένα ή ημι-απομονωμένα συστήματα νησιών, εφόσον η ενέργεια παράγεται όλο και συχνότερα σε τοπικό/περιφερειακό επίπεδο·

29. καλεί τις αρχές να αντιμετωπίσουν το θέμα των κινήτρων για τις κατάλληλες επενδύσεις της αγοράς σε εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς, αποθήκευσης και στην εξισορρόπηση προσφοράς/ζήτησης και συνιστά, παράλληλα με τα υφιστάμενα προγράμματα (ΕΕΠΑ, διευκόλυση Συνδέοντας την Ευρώπη, πολιτική συνοχής της ΕΕ, πρόγραμμα ΔΕΔ-Μ, Horizon 2020), να αναζητηθούν νέα μέσα χρηματοδότησης για την κατασκευή των υποδομών. Οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, η κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων, καινοτόμες χρηματοδοτικές συμφωνίες ή φορολογικά μέτρα θα μπορούσαν να αποτελέσουν πιθανούς τρόπους συγκέντρωσης πρόσθετων πόρων. Για να ενεργοποιηθεί η ροή ιδιωτικών επενδύσεων, υπάρχει ανάγκη μεγαλύτερης βεβαιότητας σε ό,τι αφορά το ερώτημα ποιες επενδύσεις είναι μακροπρόθεσμα επωφελείς. Ως εκ τούτου, η ΕτΠ τονίζει τη σημασία μιας (μακροπρόθεσμης) ευρωπαϊκής ατζέντας επενδύσεων στην ενέργεια. Η απλούστευση της πρόσβασης των τοπικών/περιφερειακών αρχών σε χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) για έργα που σχετίζονται με την ενεργειακή αειφορία θα πρέπει να συνεχιστεί. Επιπλέον, οι ρυθμιστικές αρχές πρέπει να είναι σε θέση να ενσωματώνουν τις βελτιώσεις των υποδομών και την υλοποίηση κατασκευής εφεδρικών και αποθηκευτικών εγκαταστάσεων στις τιμές της ενέργειας·

30. επισημαίνει ότι ο εξορθολογισμός των διαδικασιών αδειοδότησης εντός της ΕΕ και η βελτίωση της κατανομής του κόστους για διασυνοριακά έργα θα συμβάλουν στην ανάπτυξη των δικτύων υποδομών και στην εισροή επενδύσεων. Επιπλέον, αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε ενίσχυση της ασφάλειας του εφοδιασμού

της ΕΕ και στην ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μέσω της βελτίωσης των δυνατοτήτων μεταφοράς της. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στο θέμα αυτό με την απλούστευση των διαδικασιών σχεδιασμού και την ενσωμάτωση των ενεργειακών υποδομών στον προγραμματισμό τους·

31. θεωρεί ότι οι δαπάνες για το ενεργειακό δίκτυο και την επέκτασή του, οι οποίες πραγματοποιούνται σε όλη την ΕΕ προς το συμφέρον τόσο του περιβάλλοντος όσο και των καταναλωτών, θα πρέπει να κατανεμηθούν σε βάση αλληλεγγύης και όχι να επιβαρύνουν αποκλειστικά τη χώρα στην οποία επεκτείνεται το δίκτυο. Η ΕτΠ υποστηρίζει, συνεπώς, την περαιτέρω ανάπτυξη και την εφαρμογή σταθερών «μηχανισμών επιμερισμού του κόστους» στον κανονισμό σχετικά με τη δέσμη μέτρων για τις ενεργειακές υποδομές, καθώς και τις εργασίες που πραγματοποιούνται σήμερα από τα εποπτικά όργανα ACER και ENTSOG με σκοπό την περαιτέρω διαμόρφωση της πολιτικής αυτής.

Η. Έξυπνα δίκτυα

32. υποστηρίζει σθεναρά την επιτακτική ανάγκη εκσυγχρονισμού των υφιστάμενων δικτύων και ανάπτυξης έξυπνων δικτύων, επιδοκιμάζει δε τη συνεργασία για την ανάπτυξη των ευφύων δικτύων σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και τη θέσπιση ευρωπαϊκών προτύπων για τα έξυπνα δίκτυα. Τα εθνικά και περιφερειακά σχέδια δράσης για τον εκσυγχρονισμό των δικτύων είναι μια απαραίτητη προσθήκη στα υπάρχοντα σχέδια. Τα προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης (Πρόγραμμα Πλαίσιο, Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη) θα πρέπει να συνδράμουν τη βιομηχανία από την άποψη αυτή. Ειδικότερα, τα πιλοτικά σχέδια σε τοπικό και/ή περιφερειακό επίπεδο θα μπορούσαν να δείξουν τις δυνατότητες έξυπνων δικτύων και να βοηθήσουν στην ανάπτυξη δικτύων σε όλη την Ευρώπη. Η ΕτΠ καλεί συνεπώς την Επιτροπή να συνεργαστεί με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές στην εκπόνηση σχεδίων δράσης για την ανάπτυξη έξυπνων δικτύων·

33. τονίζει ότι, για τη μετατροπή του δικτύου σε έξυπνα δίκτυα, πέραν των επενδύσεων για τη δημιουργία νέων υποδομών, απαιτούνται κεφάλαια. Θα πρέπει να εξεταστεί αν οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να επιτρέψουν στις επιχειρήσεις να ενσωματώσουν αυτή την οικονομική υποχρέωση στη δομή των τιμολογίων τους, κάτι που επί του παρόντος δεν επιτρέπεται. Επιπλέον, η ΕτΠ ζητεί να συμπεριληφθούν στις μεθοδολογίες για τη συγκριτική αξιολόγηση των τιμολογίων και των δαπανών πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς και προμήθειας, που καθορίζονται από τις ρυθμιστικές αρχές, όχι μόνο ποσοτικές πτυχές (κόστος), αλλά και ποιοτικές (π.χ. κριτήρια αξιοπιστίας της ποιότητας του δικτύου), έτσι ώστε να διατηρηθεί το τρέχον επίπεδο ποιότητας του δικτύου·

34. υποστηρίζει ότι για τον ταχύ εκσυγχρονισμό και τη δημιουργία ευφύεστερων δικτύων, το κανονιστικό πλαίσιο πρέπει οπωσδήποτε και χωρίς καθυστέρηση να ενθαρρύνει τις αναγκαίες επενδύσεις μέσω μιας δίκαιης απόδοσης, και να διασαφηνίζει τους ρόλους και τις ευθύνες κάθε πλευράς. Καθώς οι επιχειρήσεις διαχείρισης δικτύου χρειάζονται ένα σταθερό, προβλέψιμο, υποστηρικτικό και μακρόπνοο κανονιστικό πλαίσιο που θα διευκολύνει και παρέχει κίνητρα για τις απαιτούμενες καινοτομίες, πρέπει να υπάρχει ένα μακροσκοπικό όραμα.

35. τονίζει ότι η διαφάνεια και η συμμετοχή των πολιτών και των κοινοτήτων στον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την κατασκευή των δικτύων συνιστούν καθοριστικούς παράγοντες για την αποδοχή τους από το κοινό. Η διαδικασία σχεδιασμού των δικτύων θα πρέπει να αναδιαμορφωθεί ώστε να προσαρμοστεί στη νέα εποχή της ενεργειακής απόδοσης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της διαχείρισης της ζήτησης και να εξασφαλισθεί η μέγιστη ευελιξία και σταθερότητα αυτών εντός του συστήματος. Η ΕτΠ συμφωνεί ότι η διαδικασία σχεδιασμού των δικτύων θα πρέπει να είναι διαφανής, δημοκρατική και χωρίς αποκλεισμούς.

Βρυξέλλες, 4 Ιουλίου 2013

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η επανεξέταση των βασικών στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τα απόβλητα»

(2013/C 280/09)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- τονίζει ότι η βελτιωμένη πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων καθώς και η πλήρης εφαρμογή της αρχής "ο ρυπαίνων πληρώνει" θα μειώσει τον οικονομικό και οργανωτικό φόρτο των ΤΠΑ που είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση των αποβλήτων. Ζητεί να υιοθετηθούν φιλόδοξοι και δεσμευτικοί στόχοι με βάση τα καλύτερα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί μέχρι σήμερα. Το 2020, η ποσότητα των αστικών αποβλήτων θα πρέπει να μειωθεί κατά 10% σε σύγκριση με τα επίπεδα που είχαν καταγραφεί το 2010·
- ζητεί να τεθούν στα κράτη μέλη ελάχιστοι χωριστοί ποσοτικοί στόχοι δεσμευτικού χαρακτήρα για κάθε κατηγορία αποβλήτων που χαρακτηρίζονται επαναχρησιμοποιήσιμα, λαμβανομένου υπόψη του βαθμού συμμόρφωσης με τους υφιστάμενους στόχους ανά την ΕΕ·
- τάσσεται υπέρ της εξέτασης των δυνατοτήτων αύξησης του υφιστάμενου υποχρεωτικού στόχου όσον αφορά την ανακύκλωση των αστικών στερεών αποβλήτων σε 70% έως το 2025, λαμβανομένου υπόψη του βαθμού συμμόρφωσης με τον υφιστάμενο στόχο ανά την ΕΕ, καθώς και υπέρ του καθορισμού ενδιάμεσων στόχων και μεταβατικών περιόδων, κατόπιν διαπραγμάτευσης·
- τάσσεται υπέρ της υιοθέτησης στόχων ανακύκλωσης για τα βιομηχανικά απόβλητα. Οι στόχοι αυτοί θα μπορούσαν να καθοριστούν ανάλογα με τα υλικά και όχι ανάλογα με το είδος του αποβλήτου. Θα πρέπει να είναι τόσο φιλόδοξοι όσο και οι στόχοι για τα οικιακά απόβλητα·
- τονίζει την ανάγκη υιοθέτησης των αυστηρότερων δυνατών κοινών ρυθμιστικών προτύπων όσον αφορά τη διαλογή και τον καθαρισμό των αποβλήτων. Έως το 2020 το 100% των αποβλήτων θα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο αποτελεσματικής διαλογής·
- τάσσεται υπέρ της απαγόρευσης έως το 2020 οποιουδήποτε οργανικού ή βιοαποικοδομήσιμου αποβλήτου, το οποίο μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί, να ανακυκλωθεί εξ ολοκλήρου ή εν μέρει ή έχει θερμογόνο αξία. Ο γενικός στόχος θα μπορούσε να τείνει προς τη διοχέτευση του 5% ή λιγότερο των αποβλήτων σε χώρους υγειονομικής ταφής, ανεξάρτητα από την προέλευση ή τη φύση τους·
- τάσσεται υπέρ της εξέτασης των δυνατοτήτων αύξησης των στόχων για την ανακύκλωση των πλαστικών συσκευασιών —κάθε είδους πλαστικού— σε 70% και των στόχων ανακύκλωσης για τα απορρίμματα συσκευασιών από γυαλί, μέταλλο, χαρτί, χαρτόνι και ξύλο σε 80%, λαμβανομένου υπόψη του βαθμού συμμόρφωσης με τον υφιστάμενο στόχο ανά την ΕΕ. Επίσης, τάσσεται υπέρ του καθορισμού, κατόπιν διαπραγμάτευσης, ενδιάμεσων στόχων και μεταβατικών περιόδων.

Εισηγητής

ο κ. Michel LEBRUN (BE/PPE), Μέλος του Κοινοβουλίου της Γαλλικής Κοινότητας

Έγγραφο αναφοράς

Επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 14ης Δεκεμβρίου 2012

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

1. πιστεύει ότι μια υπεύθυνη και βιώσιμη πολιτική όσον αφορά την πρόληψη και τη διαχείριση των αποβλήτων θα πρέπει να αποσκοπεί στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων της παραγωγής και της διαχείρισης των αποβλήτων στο περιβάλλον και στην ανθρώπινη υγεία, καθώς και στη διαφύλαξη των φυσικών πόρων και στην επαναφορά των υλικών στο οικονομικό κύκλωμα πριν καταστούν απόβλητα·

2. διαπιστώνει ότι έχει σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά την πρόληψη και την επεξεργασία των αποβλήτων χάρη σε ένα εθελοντικό ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο. Επισημαίνει με ικανοποίηση ότι ορισμένα κράτη μέλη και ορισμένες τοπικές και περιφερειακές αρχές (ΤΠΑ) υπερβαίνουν τους στόχους που έδωσε η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) στον τομέα. Η μελλοντική νομοθεσία θα πρέπει να ενθαρρύνει τα λιγότερο προηγμένα στον τομέα αυτό κράτη μέλη να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους για να βελτιώσουν τα επίπεδα απόδοσής τους·

3. διαπιστώνει ότι υπάρχουν σημαντικές ανισότητες μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της διαχείρισης των αποβλήτων. Πρέπει να υποστηριχθεί η ανάπτυξη υποδομών, μεθόδων και δεξιοτήτων χρηστής διαχείρισης των αποβλήτων από και για τα κράτη μέλη και τις ΤΠΑ που παρουσιάζουν χαμηλότερες επιδόσεις, ιδίως μέσω της ενίσχυσης της εθνικής και εδαφικής συνεργασίας σε τοπικό και διεθνές επίπεδο·

4. τονίζει ότι έχει μεγάλη σημασία οι ευρωπαϊκές στατιστικές για τα απόβλητα να προχωρήσουν και στη συλλογή δεδομένων για το περιφερειακό επίπεδο. Επικροτεί στο πλαίσιο αυτό το γεγονός ότι η βάση δεδομένων της Eurostat περιλαμβάνει ήδη στοιχεία για την ανακύκλωση των δημοτικών αποβλήτων για τις περιφέρειες σε πολλές χώρες. Είναι χρήσιμη η αξιολόγηση των περιφερειακών διαφορών ως προς τη διαχείριση των αποβλήτων, διότι η ύπαρξη ουσιαστικών διαφορών στο εσωτερικό των χωρών καταδεικνύει τη σημασία και τη σχετική επιτυχία των περιφερειακών πολιτικών (1)·

5. έχει επίγνωση του γεγονότος ότι η παρούσα γνωμοδότηση προηγείται της αξιολόγησης και της αναθεώρησης της ισχύουσας νομοθεσίας. Οι νέοι στόχοι που θα προκύψουν από αυτή τη διαδικασία θα πρέπει να συνδυαστούν με τους «φιλόδοξους στόχους» που καθορίζονται στον χάρτη πορείας για την αποδοτικότητα των πόρων (2) και να ενταχθούν στο 7ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον (3), συμβάλλοντας έτσι στην επίτευξη της στρατηγικής

«Ευρώπη 2020» για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και υποστηρίζοντας επίσης τα μέτρα της πρωτοβουλίας της ΕΕ για τη διαφύλαξη των πρώτων υλών (4)·

6. εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόσκληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς την Επιτροπή των Περιφερειών (ΕτΠ) να εκφράσει τη γνώμη της όσον αφορά την επανεξέταση των στόχων της ΕΕ για τη διαχείριση των αποβλήτων στο πλαίσιο της αναθεώρησης της οδηγίας για τα απόβλητα (5), της οδηγίας περί υγειονομικής ταφής των αποβλήτων (6) και της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας (7)·

7. θεωρεί ότι η πρόταση να τεθούν πιο φιλόδοξοι στόχοι γενικότερα στην ΕΕ –ακόμα και όταν προβλέπονται μεταβατικές περιόδους και ενδιάμεσοι στόχοι για τα κράτη μέλη και τις ΤΠΑ με τις χαμηλότερες επιδόσεις– πρέπει να γίνει αφού προηγουμένως μελετηθούν οι λόγοι για τους οποίους δεν επιτεύχθηκαν ανά τόπο οι σημερινοί στόχοι·

8. τονίζει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι ΤΠΑ στην εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ σε αυτόν τον τομέα, στη δημιουργία και τη χρηματοδότηση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας και αποθήκευσης των αποβλήτων και στην επιχειρησιακή διαχείριση των ροών αποβλήτων. Η βέλτιστη διαχείριση των αποβλήτων είναι σήμερα μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ΤΠΑ. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕτΠ ζητεί να συμμετέχει σε κάθε φάση της χάραξης πολιτικής που θα υιοθετηθεί στον τομέα αυτό·

9. τονίζει ότι, αξιολογώντας την πολιτική της ΕΕ για τα απόβλητα ως μία από τις πέντε προτεραιότητες του προγράμματος εργασίας της για την επικουρικότητα το 2013, η Επιτροπή των Περιφερειών έχει αποδείξει τη βούλησή της να ενισχύσει τη συμμετοχή των ΤΠΑ στην ανάπτυξη των νέων στόχων που θα πρέπει να επιδιώξουν. Η ΕτΠ, στο πλαίσιο αυτό, καλεί την ΕΕ να εξασφαλίσει στις ΤΠΑ τη δυνατότητα παρέμβασης και συνεργασίας με πλήρη σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας. Η ΕτΠ έχει πραγματοποιήσει διαβούλευση για την επικουρικότητα με την Ομάδα εμπειρογνομόνων της για την επικουρικότητα και με τους εταίρους του Δικτύου παρακολούθησης της επικουρικότητας όσον αφορά την αναθεώρηση της νομοθεσίας της ΕΕ για τα απόβλητα·

10. επισημαίνει ότι η υιοθέτηση νέων στόχων θα πρέπει να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Η ΕτΠ καλεί την ΕΕ, τηρώντας την αρχή της προφύλαξης, να λάβει υπόψη τις επιπτώσεις που θα μπορούσαν να έχουν τα νέα μέτρα στις ΤΠΑ, στους προϋπολογισμούς τους και στη διοικητική και επιχειρησιακή τους ικανότητα. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στη δυνατότητα υλοποίησης της μελλοντικής πολιτικής για

(1) Έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) αριθ. 2/2013.

(2) COM(2011) 571 τελικό, CdR 140/2012 fin.

(3) COM(2012) 710 final.

(4) COM(2011) 25 τελικό

(5) 2008/98/ΕΚ.

(6) 99/31/ΕΚ.

(7) 94/62/ΕΚ.

τα κράτη μέλη και τις ΤΠΑ με χαμηλές επιδόσεις. Η υιοθέτηση ενδιάμεσων αποσυνδεδεμένων στόχων και η παροχή επιχειρησιακής ευελιξίας στις ΤΠΑ είναι αναγκαίες για την επίτευξη των τελικών στόχων. Εν προκειμένω θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι γεωγραφικές, δημογραφικές και κοινωνικοοικονομικές ιδιαιτερότητες.

11. Ζητεί η αναθεώρηση των στόχων να βασίζεται στην αρχή της εγγύτητας. Η αρχή αυτή θα πρέπει να ερμηνευθεί τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο: η μελλοντική νομοθεσία θα πρέπει να προωθήσει κατά προτεραιότητα τη διατήρηση και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων διαχείρισης των αποβλήτων στην ευρωπαϊκή επικράτεια. Η ΕτΠ ζητά η αναθεώρηση των στόχων να μην ζημιώσει την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών δημόσιων και ιδιωτικών φορέων που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτόν και την παροχή ίσων ευκαιριών προς τους εν λόγω φορείς, καθώς και να υποστηρίξει την εν λόγω οικονομική δραστηριότητα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κοινή γλώσσα όσον αφορά τη διαχείριση των αποβλήτων

12. τάσσεται υπέρ της έγκρισης εντός της Ένωσης μιας ενιαίας, αποτελεσματικής και διαφανούς μεθόδου υπολογισμού των αποβλήτων, προκειμένου να καταστεί δυνατός ο εξορθολογισμός των στόχων και η συγκρισιμότητα των καταστάσεων και της προόδου που έχει σημειωθεί. Κατά την έγκριση αυτής της μεθόδου, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι τοπικές συνθήκες κάθε κράτους μέλους. Η ΕτΠ ζητεί, ειδικότερα, να αντικατασταθούν οι σημερινές τέσσερις μέθοδοι υπολογισμού όσον αφορά τον στόχο των οικιακών και παρεμφερών αποβλήτων της οδηγίας-πλαίσου για τα απόβλητα⁽⁸⁾ με μία διαφανή, αξιόπιστη και φιλόδοξη μέθοδο υπολογισμού.

13. Ζητεί να δημιουργηθεί ένα ευρωπαϊκό λεξιλόγιο με την ακριβή και πλήρη ορολογία που χρησιμοποιείται για τα απόβλητα, τις μεθόδους επεξεργασίας, ανάκτησης, ανακύκλωσης και αξιοποίησής τους, καθώς και τις δομές, τις υποδομές και τους φορείς του τομέα.

14. ενθαρρύνει τη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής ονοματολογίας των αποβλήτων, που να περιλαμβάνει το σύνολο των ρών αποβλήτων, ώστε να καταστεί δυνατή η αδιαφιλονίκητη κατηγοριοποίηση κάθε ροής στην ιεράρχηση των αποβλήτων.

Οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα: ενίσχυση και επιδίωξη νέων στόχων

15. τάσσεται υπέρ της αποσύνδεσης των στόχων και υπέρ της υιοθέτησης, στο πλαίσιο των γενικών στόχων που θα τεθούν για κάθε φάση της ιεράρχησης, ξεχωριστών στόχων ανάλογα με τον τύπο των ρών αποβλήτων και των υλικών που θα πρέπει να υποβληθούν σε επεξεργασία.

16. ζητεί την υιοθέτηση ειδικών στόχων για κρίσιμα υλικά τα οποία είναι μεν σημαντικά για την οικονομία, αλλά δεν μπορούν να ανακτηθούν μόνο μέσω ειδικών στόχων ανά ροή αποβλήτων.

17. ζητεί να υιοθετηθεί η αρχή της αυτόματης ένταξης των διάφορων τύπων αποβλήτων υψηλότερο δυνατό επίπεδο της ιεράρχησης. Κατά την κατηγοριοποίηση κάθε ροής αποβλήτων στο πλαίσιο της ιεράρχησης των αποβλήτων, δεν θα πρέπει να υπερισχύει ο τύπος των αποβλήτων, αλλά η φύση των υλικών που περιέχουν.

18. επιθυμεί η χρηματοδότηση της ΕΕ να χορηγείται κατά προτεραιότητα στις δραστηριότητες που βρίσκονται στα υψηλότερα

επίπεδα της ιεράρχησης. Για να χορηγηθούν επιδοτήσεις σε έργα που ανήκουν στα χαμηλότερα επίπεδα, θα πρέπει να έχουν εφαρμοστεί προηγουμένως όλα τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για τα υψηλότερα επίπεδα.

Πρόληψη

19. επισημαίνει ότι η διαχείριση των αποβλήτων συμβάλλει εν μέρει μόνο στον περιορισμό των επιπτώσεών τους στο περιβάλλον, οπότε είναι σημαντικό να ενθαρρυνθεί η ορθολογική διαχείρισή τους, η οποία θα προωθήσει την αντικατάσταση των φυσικών πόρων με υλικά παραγόμενα από τα απόβλητα. Η πρόληψη των αποβλήτων παραμένει ο πρώτος και πιο σημαντικός τρόπος για να μειωθεί η επιβάρυνση στο περιβάλλον.

20. τονίζει ότι η βελτιωμένη πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων καθώς και η πλήρης εφαρμογή της αρχής "ο ρυπαίνων πληρώνει" θα μειώσει τον οικονομικό και οργανωτικό φόρτο των ΤΠΑ που είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση των αποβλήτων.

21. ζητεί αύξηση του επιπέδου των απαιτήσεων όσον αφορά την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων. Θα πρέπει να υιοθετηθούν φιλόδοξοι και δεσμευτικοί στόχοι με βάση τα καλύτερα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί μέχρι σήμερα. Συγκεκριμένα, το 2020, η ποσότητα των αστικών αποβλήτων θα πρέπει να μειωθεί κατά 10% σε σύγκριση με τα επίπεδα που είχαν καταγραφεί το 2010. Ωστόσο, όταν ο γενικός στόχος μείωσης των αποβλήτων της νέας οδηγίας έρχεται σε σύγκρουση με τον κατ' άτομο στόχο, θα πρέπει να υπερισχύει ο πρώτος.

22. καλεί να ληφθούν μέτρα για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων και των αποβλήτων συσκευασίας τροφίμων, καθώς και να αναζητηθούν νέες δυνατότητες εφοδιασμού των φτωχών και εξαρτημένων από την κοινωνική πρόνοια οικογενειών με τρόφιμα που μπορούν ακόμα να καταναλωθούν. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να προωθούν την καλύτερη ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με τις προθεσμίες κατανάλωσης και λήξης των προϊόντων, το αποτύπωμα διοξειδίου του άνθρακα των προϊόντων αυτών, καθώς και τα οικολογικά πλεονεκτήματα των συσκευασιών που μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν. Θα πρέπει να αναληφθούν προσπάθειες ευαισθητοποίησης των πολιτών σχετικά με την ανάγκη προσαρμογής των ποσοτήτων που αγοράζουν στις πραγματικές τους ανάγκες και τη συνεκτίμηση του είδους συσκευασίας στις αγοραστικές τους αποφάσεις. Πέραν αυτών, ο περιορισμός της σπατάλης τροφίμων θα πρέπει να συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα της εκπαίδευσης στην παραγωγή, την επεξεργασία, την γαστρονομία και το εμπόριο τροφίμων.

Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού και του εισαγωγέα, οικολογικός σχεδιασμός των προϊόντων

23. παρατηρεί ότι η αρχή της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού ή του εισαγωγέα αποδεικνύεται σε ορισμένες περιπτώσεις αποτελεσματικός μοχλός της πολιτικής για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων. Εκτός από την ενθάρρυνση της συστηματικής συλλογής των χρησιμοποιημένων προϊόντων, παροτρύνει έντονα τους παραγωγούς και τους εισαγωγείς να τροποποιήσουν τον σχεδιασμό των προϊόντων για τη βελτίωση της οικολογικής τους απόδοσης και του οικολογικού τους σχεδιασμού.

24. αναγνωρίζει ότι το κόστος που συνεπάγεται η διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού και του εισαγωγέα μετακυλιέται στους τελικούς καταναλωτές χωρίς τα κέρδη που επιτυγχάνονται να διατίθενται στη διαδικασία της διαχείρισης των αποβλήτων. Η ΕτΠ

⁽⁸⁾ Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2011/753/ΕΕ.

ζητεί οι πόροι που απελευθερώνονται από την εφαρμογή και τον έλεγχο των μέτρων που έχουν ληφθεί δυνάμει αυτής της αρχής να διατίθενται στη χρηματοδότηση των υποδομών διαλογής, προετοιμασίας για νέα χρήση και ανακύκλωσης των αποβλήτων·

25. ζητεί να εισαχθεί στη νομοθεσία της ΕΕ για τα απόβλητα η αρχή της προσεκτικής διαχείρισης των προϊόντων, ούτως ώστε οι λιανοπωλητές να αποκτήσουν μεγαλύτερη ευθύνη όσον αφορά την υποστήριξη της συλλογής και της επιστροφής των προϊόντων στους κατασκευαστές·

26. ζητεί να καθιερωθεί η υποχρέωση των κρατών μελών να συγκρίνουν κοινά προϊόντα για τα οποία η προγραμματισμένη αχρήστευση αποτελεί συνήθη πρακτική και να αξιολογούν τη διάρκεια ζωής και τις δυνατότητες επιδιορθώσεως και επαναχρησιμοποίησής τους. Τα στοιχεία αυτά θα πρέπει εν συνεχεία να χρησιμοποιούνται για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων εντός πέντε ετών. Οι κατασκευαστές θα πρέπει να υποχρεούνται να πωλούν τα προϊόντα με εκτεταμένες εγγυήσεις και να θέτουν στη διάθεση των αγοραστών εξαρτήματα επισκευής. Θα πρέπει να υποστηρίζονται οι επιχειρήσεις που παρέχουν καταναλωτικά προϊόντα, όπως μεγάλες οικιακές συσκευές, υπό μορφήν υπηρεσίας και όχι αγοράς, διότι έτσι θα αυξηθεί η ζήτηση προϊόντων με μεγάλη διάρκεια ζωής και με σχεδιασμό που επιτρέπει την επισκευή·

27. ελπίζει να ενισχυθεί η νομοθεσία για τον οικολογικό σχεδιασμό, ώστε να βελτιστοποιηθούν οι διαδικασίες αποσυναρμολόγησης, καθαρισμού, ανακύκλωσης και ανάκτησης των αποβλήτων από την αρχή του σχεδιασμού του προϊόντος. Η θέσπιση των αυστηρότερων δυνατών προτύπων στον τομέα αυτό θα ενθαρρύνει την κατηγοριοποίηση ορισμένων τύπων αποβλήτων σε υψηλότερο επίπεδο της ιεράρχησης·

28. τάσσεται υπέρ της αυξημένης υποστήριξης της ΕΕ στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης του οικολογικού σχεδιασμού μέσω των διαρθρωτικών ταμείων, του Ταμείου Συνοχής και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Η προσπάθεια αυτή θα πρέπει να συνοδεύεται από μεγαλύτερη επαγρύπνηση σχετικά με πιθανές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού που ενδέχεται να προκύψουν από την υιοθέτηση των νέων προτύπων·

Επαναχρησιμοποίηση και προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση

29. ζητεί να τεθούν στα κράτη μέλη ελάχιστοι χωριστοί ποσοτικοί στόχοι δεσμευτικού χαρακτήρα για κάθε κατηγορία αποβλήτων που χαρακτηρίζονται επαναχρησιμοποιήσιμα, λαμβανομένου υπόψη του βαθμού συμμόρφωσης με τους υφιστάμενους στόχους ανά την ΕΕ·

30. υπογραμμίζει το δυναμικό που αντιπροσωπεύει η επαναχρησιμοποίηση και η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων στην ανάπτυξη της κυκλικής οικονομίας. Θα πρέπει να εγκριθούν μέτρα στήριξης των φορέων που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό με τη μορφή διευκόλυνσης της πρόσβασης στις ροές των αποβλήτων και χρηματοδοτικής και άλλης ενίσχυσης για την έναρξη των οικονομικών και εμπορικών τους σχεδίων·

31. θεωρεί ότι οι φορείς που προέρχονται από την κοινωνική οικονομία πρέπει να συμμετέχουν στην εκπόνηση της μελλοντικής ευρωπαϊκής νομοθεσίας σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση και την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων·

Ανακύκλωση

32. εκφράζει τη λύπη της που, παρά τη σταδιακή βελτίωση των αριθμητικών στοιχείων για την ανακύκλωση και την ανάκτηση ενέρ-

γιας, μεγάλες ποσότητες από ανακυκλώσιμες ή επαναχρησιμοποιήσιμες ύλες εξακολουθούν να προορίζονται για υγειονομική ταφή ή καύση σε εγκαταστάσεις χαμηλής ενεργειακής απόδοσης. Η μελλοντική νομοθεσία θα πρέπει να αποσκοπεί στη βελτίωση της χρήσης των πόρων που περιέχονται στα απόβλητα·

33. τάσσεται υπέρ της εξέτασης των δυνατοτήτων αύξησης του υφιστάμενου υποχρεωτικού στόχου όσον αφορά την ανακύκλωση των αστικών στερεών αποβλήτων σε 70% έως το 2025, λαμβανομένου υπόψη το βαθμού συμμόρφωσης με τον υφιστάμενο στόχο ανά την ΕΕ⁽⁹⁾. Στα πλαίσια του ευρωπαϊκού μέσου στόχου, θα πρέπει να καθοριστούν ενδιάμεσοι στόχοι και μεταβατικές περίοδοι, κατόπιν διαπραγμάτευσης ιδίως με τα κράτη μέλη και τις ΤΠΑ που παρουσιάζουν τις χαμηλότερες επιδόσεις·

34. προβλέπει ότι η αναβάθμιση των γενικών στόχων θα συμβάλει στον επαναπροσανατολισμό μέρους της ροής αποβλήτων που προορίζονται για καύση ή υγειονομική ταφή στην ανακύκλωση. Η αύξηση του όγκου των προς ανακύκλωση αποβλήτων θα απαιτήσει τη δημιουργία νέων υποδομών και τη διενέργεια νέων επενδύσεων στον τομέα. Οι ΤΠΑ, οι οποίες είναι ως επί το πλείστον υπεύθυνες για την επιχειρησιακή διαχείριση των αποβλήτων, θα πρέπει να τυγχάνουν υλικοτεχνικής και οικονομικής υποστήριξης σε περίπτωση ανάγκης. Παράλληλα, θα πρέπει να υποστηρίζεται η διαφύλαξη των πρώτων υλών και η επαναχρησιμοποίηση των υλικών·

35. επαναλαμβάνει την έκκλησή της να υιοθετήσει η ΕΕ ένα νομικό πλαίσιο για τον στόχο της ανακύκλωσης των οργανικών αποβλήτων στο πλαίσιο της αναθεωρημένης οδηγίας για τα απόβλητα. Το πλαίσιο αυτό θα ενθαρρύνει την ανάπτυξη του συγκεκριμένου κλάδου και θα θέσει ποσοτικούς στόχους, παρέχοντας ταυτόχρονα σε κάθε κράτος μέλος και σε κάθε ΤΠΑ την ελευθερία για συνεργασία και για οργάνωση της ανακύκλωσης ανάλογα με τις ιδιαιτερότητές τους·

36. ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη χρήση των οργανικών αποβλήτων. Οι ΤΠΑ πρέπει να ενθαρρύνονται να λαμβάνουν μέτρα για την προώθηση της οικολογικής κηπουρικής και της ατομικής κομποστοποίησης και να αναπτύξουν τις δικές τους ικανότητες αποθήκευσης και επεξεργασίας οργανικών αποβλήτων·

37. τάσσεται υπέρ της βελτιστοποίησης της ανακύκλωσης των οργανικών αποβλήτων και ζητά την απαγόρευση της υγειονομικής ταφής τους, καθώς και τον περιορισμό της καύσης τους. Κρίνεται αναγκαία τόσο η εναρμόνιση σε επίπεδο ΕΕ των ποιοτικών προδιαγραφών της κομποστοποίησης όσο και η καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας των παραγόμενων με αυτόν τον τρόπο προϊόντων, τα οποία να εγγυώνται υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος·

38. τάσσεται υπέρ της υιοθέτησης στόχων ανακύκλωσης για τα βιομηχανικά απόβλητα. Οι στόχοι αυτοί θα μπορούσαν να καθοριστούν ανάλογα με τα υλικά και όχι ανάλογα με το είδος του αποβλήτου. Θα πρέπει να είναι τόσο φιλόδοξοι όσο και οι στόχοι για τα οικιακά απόβλητα·

39. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι η ένταξη των βιομηχανικών αποβλήτων στις ροές που προορίζονται για ανακύκλωση θα

⁽⁹⁾ Αυτό επισημάνθηκε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης επικουρικήτας όσον αφορά την αναθεώρηση της νομοθεσίας της ΕΕ για τα απόβλητα

αυξήσει σημαντικά τον φόρτο που αναλαμβάνουν οι ΤΠΑ. Θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε οι ΤΠΑ να έχουν τα μέσα που απαιτούνται για την εκπλήρωση της αποστολής τους. Κατά συνέπεια η αρχή "ο ρυπαίων πληρώνει" πρέπει να εφαρμοστεί πλήρως σε όλα τα κράτη μέλη.

40. τονίζει την ανάγκη υιοθέτησης των αυστηρότερων δυνατών κοινών ρυθμιστικών προτύπων όσον αφορά τη διαλογή και τον καθαρισμό των αποβλήτων, όχι μόνο έναντι των νοικοκυριών και των βιομηχανιών, αλλά και έναντι των κέντρων διαλογής. Έως το 2020 το 100% των αποβλήτων θα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο αποτελεσματικής διαλογής. Η ΕτΠ φρονεί εξάλλου ότι, για τα κράτη μέλη και τις ΤΠΑ που δεν έχουν σημειώσει ακόμη ικανοποιητική πρόοδο στον τομέα της ανακύκλωσης των αποβλήτων, θα πρέπει να καθοριστούν ενδιάμεσοι στόχοι και μεταβατικές περιόδους, που θα συμφωνηθούν μαζί τους. Ζητεί δε, παράλληλα με την αναβάθμιση των στόχων όσον αφορά τη συλλογή και τη διαλογή των αποβλήτων, να προβλεφθούν επαρκή χρηματοδοτικά μέσα και να ενισχυθούν τα μέτρα ελέγχου.

Ανάκτηση ενέργειας

41. υποστηρίζει το αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁰⁾ προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει την απαγόρευση καύσης των ανακυκλώσιμων και βιολογικών αποβλήτων έως το 2020, θα απέκλειε όμως όσες εγκαταστάσεις επιτυγχάνουν πολύ υψηλά επίπεδα απόδοσης μέσω της παραγωγής θερμότητας, της Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας ή συμπαγωγής. Ως προς αυτό λαμβάνονται υπόψη τα φυσικοχημικά χαρακτηριστικά των αποβλήτων.

42. εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι οι αποθερωτήρες που λειτουργούν σήμερα σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ ενδέχεται να καίουν περισσότερα μη ανακυκλώσιμα απόβλητα από τη συνολική παραγωγή στα εν λόγω κράτη. Η κατάσταση αυτή ενέχει τον κίνδυνο να κατευθύνονται προς τους αποθερωτήρες ροές αποβλήτων που θα μπορούσαν να ανακυκλωθούν ή να επαναχρησιμοποιηθούν.

43. εκφράζει τη λύπη της που, προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα ορισμένων υπεράριθμων αποθερωτήρων ή με πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, ορισμένα κράτη μέλη δεν έχουν επενδύσει επαρκώς στην πρόληψη, στη διαλογή και στην ανακύκλωση.

44. ζητεί να δοθεί προσοχή στην εξέταση οποιασδήποτε μελλοντικής επένδυσης ή χρηματοδότησης των υποδομών καύσης ή ανάκτησης ενέργειας. Τα διαρθρωτικά ταμεία και το Ταμείο Συνοχής θα πρέπει να συμμετέχουν σε τέτοια έργα μόνον εφόσον εντάσσονται σε μια συνεκτική στρατηγική διαχείρισης των αποβλήτων, με επαρκείς υποδομές που θα εξασφαλίζουν προηγούμενως τη διαλογή, τον καθαρισμό και την ανακύκλωση των συλλεχθέντων αποβλήτων.

45. επιθυμεί οι υποδομές που προορίζονται για την ανάκτηση ενέργειας από τα απόβλητα να πληρούν τα αυστηρότερα δυνατά πρότυπα σε ό,τι αφορά την ανάκτηση θερμότητας, την παραγωγή ενέργειας, τον περιορισμό των εκπομπών CO₂ και την ανάκτηση και εκμετάλλευση της σκωρίας αποτέφρωσης. Αυτά τα δυναμικά και κοινά πρότυπα θα πρέπει να καθορίζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Οδηγία περί υγειονομικής ταφής των αποβλήτων

46. τάσσεται υπέρ της απαγόρευσης έως το 2020 οποιουδήποτε οργανικού ή βιοαποικοδομήσιμου αποβλήτου, το οποίο μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί, να ανακυκλωθεί εξ ολοκλήρου ή εν μέρει ή έχει θερμογόνο αξία. Ο γενικός στόχος θα μπορούσε να τείνει προς τη διοχέτευση του 5% ή λιγότερο των αποβλήτων σε χώρους υγειονομικής ταφής, ανεξάρτητα από την προέλευση ή τη φύση τους.

47. παρατηρεί ότι η αύξηση των τιμών ανά τόνο αποβλήτων σε χώρους υγειονομικής ταφής θα ήταν ένα αποτελεσματικό μέσο για τον περιορισμό της ποσότητας των αποβλήτων και τον αναπροσανατολισμό των ροών αποβλήτων σε υψηλότερα επίπεδα ιεράρχησης. Τα επίπεδα τιμών θα πρέπει να καθορίζονται σύμφωνα με την αποτελεσματικότητά τους. Θα μπορούσε ενδεχομένως να μελετηθεί η εναρμόνιση των τιμών αυτών με τον καθορισμό ελάχιστων προτύπων, για να αποφευχθεί η εμφάνιση των στρεβλώσεων στον τομέα αυτό.

Οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας

48. τάσσεται υπέρ της εξέτασης των δυνατοτήτων αύξησης των στόχων για την ανακύκλωση των πλαστικών συσκευασιών —κάθε είδους πλαστικού— σε 70% και των στόχων ανακύκλωσης για τα απορρίμματα συσκευασιών από γυαλί, μέταλλο, χαρτί, χαρτόνι και ξύλο σε 80%, λαμβανομένου υπόψη το βαθμού συμμόρφωσης με τον υφιστάμενο στόχο ανά την ΕΕ ⁽¹¹⁾. Στα πλαίσια αυτών των συνολικών ευρωπαϊκών μέσων στόχων, θα πρέπει να καθοριστούν, κατόπιν διαπραγμάτευσης, ενδιάμεσοι στόχοι και μεταβατικές περιόδους για κάθε κράτος μέλος και ΤΠΑ, ιδίως δε για εκείνα που παρουσιάζουν τις χαμηλότερες επιδόσεις.

49. επισημαίνει ότι η αρχή της ευθύνης του παραγωγού ή του εισαγωγέα αποδεικνύεται αποτελεσματικός μοχλός της πολιτικής για την πρόληψη των απορριμμάτων συσκευασίας. Η υποχρέωση ανάκτησης με ίδια μέσα ή μέσω οργανισμών διαχείρισης των αποβλήτων θα μπορούσε να αποδειχθεί αναγκαία για την λογοδοσία τους.

Κοινωνική συνοχή όσον αφορά τη διαχείριση των αποβλήτων

50. ζητεί η μελλοντική νομοθεσία να βασίζεται σε κοινές αρχές όπως η διαχείριση των ροών των αποβλήτων στο σύνολό τους, η εφαρμογή της ιεράρχησης, η διαφάνεια της επιχειρησιακής διαχείρισης, η χρηματοδότηση, το κόστος, τα φορολογικά μέτρα, ο έλεγχος, η ανιχνευσιμότητα, καθώς και η συνεκτικότητα του ρόλου που διαδραματίζουν οι ΤΠΑ και οι φορείς που διασφαλίζουν τη συνεργασία μεταξύ τους. Η διαφάνεια των προγραμμάτων εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ θα καταστήσει δυνατή τη συγκρισιμότητα των καταστάσεων, την αξιολόγηση των διαφορετικών πρακτικών και τη σταδιακή εμφάνιση μιας ενιαίας βάσης των κοινών βέλτιστων πρακτικών.

51. ζητεί ο καθορισμός φιλόδοξων στόχων για το 2020 να συνοδεύεται από ειδικούς χάρτες πορείας, οι οποίοι θα διαμορφωθούν έπειτα από διαπραγμάτευση με κάθε κράτος μέλος ή —εάν συντρέχει περίπτωση— με κάθε αρμόδια ΤΠΑ. Οι χάρτες αυτοί θα

⁽¹⁰⁾ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 24ης Μαΐου 2012 σχετικά με μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους (2011/2068(INI)).

⁽¹¹⁾ Αυτό επισημάνθηκε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης επικουρικήτας όσον αφορά την αναθεώρηση της νομοθεσίας της ΕΕ για τα απόβλητα.

πρέπει να περιλαμβάνουν προσωρινό χρονοδιάγραμμα και ενδιάμεσους στόχους για κάθε τύπο αποβλήτων και κάθε επίπεδο της ιεράρχησης, οι οποίοι θα μπορούν να επιτευχθούν από το συγκεκριμένο κράτος μέλος σε μεγαλύτερη χρονική προθεσμία από τον γενικό ευρωπαϊκό μέσο στόχο. Κατ' αυτόν τον τρόπο, τα κράτη μέλη και οι ΤΠΑ με τις χαμηλότερες επιδόσεις θα μπορέσουν να καλύψουν την υστέρησή τους, ενώ παράλληλα θα υποστηριχθούν οι προσπάθειες των πιο προηγμένων κρατών μελών.

52. υποστηρίζει ότι η γενική αρχή της εγγύτητας πρέπει να αποτελεί τη βάση κάθε πολιτικής που θα υιοθετήσει η ΕΕ για τη διαχείριση και την επεξεργασία των αποβλήτων. Σύμφωνα με την αρχή της εγγύτητας, τα σχέδια διαχείρισης των αποβλήτων θα πρέπει να ενθαρρύνουν την επεξεργασία των αποβλήτων όσο το δυνατό πλησιέστερα στον τόπο παραγωγής τους, αν και αναμένεται ότι οι μεταφορές αποβλήτων εντός του ισχύοντος πλαισίου της ΕΕ θα χρειαστεί να συνεχιστούν, όποτε αποδεικνύεται ότι δεν είναι πρακτικώς εφικτή μια τοπική λύση. Στο πλαίσιο αυτό, κατά τον καταμερισμό της ετήσιας δυναμικότητας επεξεργασίας ή αποθήκευσης των αποβλήτων, θα πρέπει να δίδεται προτεραιότητα στην τοπική και περιφερειακή παραγωγή. Συνιστά επίσης οι δημόσιοι και οι ιδιωτικοί φορείς διαχείρισης των αποβλήτων να προέρχονται, ει δυνατόν, από το τοπικό επίπεδο, διότι έτσι περιορίζεται ο περιβαλλοντικός αντίκτυπος της μεταφοράς αποβλήτων και δημιουργούνται θέσεις εργασίας σε τοπικό επίπεδο. Η μετάβαση προς μια πιο κυκλική οικονομία θα πρέπει να ακολουθήσει ρεαλιστικά χρονοδιαγράμματα, τα οποία να επιτρέπουν την κατασκευή των έργων υποδομής και τον προγραμματισμό των ρυθμίσεων που θα απαιτηθούν.

53. ζητεί να θεσπιστούν μηχανισμοί για τη διαβούλευση και τη συνεργασία των ΤΠΑ, ιδίως σε διασυνοριακό επίπεδο. Η δημιουργία

για περιφερειακών πόλων διαχείρισης και επεξεργασίας των αποβλήτων θα πρέπει να ενθαρρύνεται και να εσπεύεται από την ΕΕ, προκειμένου να καταστεί δυνατός ο εξορθολογισμός της διαχείρισης των ρών αποβλήτων και της βέλτιστης χρήσης των διαθέσιμων υποδομών και πόρων σε αυτόν τον τομέα.

54. επιμένει οποιαδήποτε χορήγηση ευρωπαϊκών επιδοτήσεων να εξαρτάται από την έγκριση εκ μέρους της ΕΕ των σχεδίων που έχουν υποβληθεί από τα αιτούντα κράτη μέλη, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή των ασκούμενων πολιτικών και να αποφεύγονται οι περιττές ή ακόμη και αντιπαραγωγικές επενδύσεις. Οι επενδύσεις θα πρέπει να είναι ανάλογες των στόχων που καθορίζονται στα σχέδια διαχείρισης των αποβλήτων.

55. ζητεί οι φορείς και οι υποδομές που συνιστούν έναν διασυνοριακό περιφερειακό πόλο να λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή και την αξιολόγηση του εθνικού σχεδίου διαχείρισης των αποβλήτων του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου είναι εγκατεστημένο τμήμα αυτών των φορέων και των υποδομών.

56. υποστηρίζει τη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής πλατφόρμας για την παρουσίαση των βέλτιστων πρακτικών που εφαρμόζονται εντός — ή και εκτός — της ΕΕ όσον αφορά την πρόληψη και τη διαχείριση των αποβλήτων. Αυτή η πλατφόρμα θα πρέπει να ενσωματώνει την έννοια της περιφερειακής συνεργασίας, η οποία επιτρέπει στις ΤΠΑ που το επιθυμούν να συνεργαστούν με τις ομολόγους τους ακόμη και σε διασυνοριακό επίπεδο. Μια τέτοια πλατφόρμα θα διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών και τη σταδιακή καθιέρωση κοινών βέλτιστων πρακτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Βρυξέλλες, 4 Ιουλίου 2013

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

102Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ, 3-4 ΙΟΥΛΙΟΥ 2013

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Μείωση του κόστους εγκατάστασης ευρυζωνικών υπηρεσιών»

(2013/C 280/10)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- λαμβάνει υπόψη την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για μέτρα μείωσης του κόστους εγκατάστασης υψίρρυθμων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, την οποία παρουσίασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 26 Μαρτίου 2013 και η οποία εντάσσεται σε ένα σχέδιο δέκα σημείων, το οποίο υπεβλήθη στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης του Ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη·
- χαιρετίζει τις προτεραιότητες που καθορίζονται στην πρόταση κανονισμού –τα υψίρρυθμα δίκτυα, τα τεχνικά έργα, την από κοινού χρήση των υφιστάμενων υποδομών και την αποτελεσματικότερη εγκατάσταση νέων υλικών υποδομών, τη μείωση των διοικητικών επιβαρύνσεων και της γραφειοκρατίας– οι οποίες αφορούν, στο σύνολό τους, τομείς, στους οποίους οι πόλεις και οι περιφέρειες είναι ταυτόχρονα ενδιαφερόμενοι φορείς, πάροχοι και λήπτες υπηρεσιών·
- έχει ήδη υπογραμμίσει στο παρελθόν ότι η υιοθέτηση μέτρων εξορθολογισμού, εκσυγχρονισμού και μείωσης του διοικητικού κόστους ως δράσης προτεραιότητας για τη μείωση του κόστους, καθώς και ο εξορθολογισμός και η απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών και υπηρεσιών θα προωθήσουν την οικονομική δραστηριότητα και θα μειώσουν τη γραφειοκρατία και τα διοικητικά εμπόδια· επιπλέον, θα διευκολύνουν τις σχέσεις μεταξύ πολιτών και διοίκησης και θα συμβάλουν στη μείωση του διοικητικού κόστους των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων (ιδίως αυτών που σχετίζονται με τη δημιουργία υποδομών υψίρρυθμου διαδικτύου), στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους και στην τόνωση της ανάπτυξής τους·
- επισημαίνει ότι, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η αδυναμία των ιδιωτικών φορέων εκμετάλλευσης να καλύψουν περιοχές που αξιολογούν ως ελάχιστα προσοδοφόρες όπως οι αγροτικές περιοχές, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές αναγκάζονται να συμβάλλουν στη χρηματοδότηση των ψηφιακών υποδομών. Για να εξασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβαση όλων των πολιτών και όλων των περιοχών στις νέες τεχνολογίες, καλεί την Επιτροπή αφενός να στηρίξει τις προσπάθειες χρηματοδότησης από τους ΟΤΑ, επιτρέποντας τη συμμετοχή των ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων σε όλες τις περιοχές της Ένωσης, και αφετέρου να αναγνωρίσει το χαρακτήρα υπηρεσίας γενικού και οικονομικού συμφέροντος των έργων ψηφιακού εξοπλισμού στις αγροτικές και αραιοκατοικημένες περιοχές.

| | |
|--------------------------|--|
| Γενικός εισηγητής | Ο κ. Gábor BIHARY (HU/PSE), μέλος της γενικής συνέλευσης της Βουδαπέστης |
| Έγγραφο αναφοράς | Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για μέτρα μείωσης του κόστους εγκατάστασης υψίρρυθμων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών COM(2013) 147 final |

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. λαμβάνει υπόψη την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για μέτρα μείωσης του κόστους εγκατάστασης υψίρρυθμων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, την οποία παρουσίασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 26 Μαρτίου 2013 και η οποία εντάσσεται σε ένα σχέδιο δέκα σημείων, το οποίο υπεβλήθη στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης του Ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη·

2. παρατηρεί με ικανοποίηση ότι η πρόταση κανονισμού βασίζεται σε ορθές πρακτικές των κρατών μελών, ενώ παράλληλα παρέχει στα τελευταία σημαντική διακριτική ευχέρεια για τις οργανωτικές πτυχές και υποστηρίζει τη νέα νοοτροπία υψίρρυθμης πρόσβασης·

3. χαιρετίζει τις προτεραιότητες που καθορίζονται στην πρόταση κανονισμού –τα υψίρρυθμα δίκτυα, τα τεχνικά έργα, την από κοινού χρήση των υφιστάμενων υποδομών και την αποτελεσματικότερη εγκατάσταση νέων υλικών υποδομών, τη μείωση των διοικητικών επιβαρύνσεων και της γραφειοκρατίας– οι οποίες αφορούν, στο σύνολό τους, τομείς, στους οποίους οι πόλεις και οι περιφέρειες είναι ταυτόχρονα ενδιαφερόμενοι φορείς, πάροχοι και λήπτες υπηρεσιών·

4. υπενθυμίζει ότι η υψίρρυθμη ευρυζωνική υποδομή αποτελεί τη σπονδυλική στήλη της ενιαίας ψηφιακής αγοράς, καθώς και προϋπόθεση για ανταγωνιστικότητα σε παγκόσμια κλίμακα, μεταξύ άλλων στο πεδίο του ηλ-εμπορίου. Όπως υπενθυμίζεται στην ανακοίνωση «Πράξη για την Ενιαία Αγορά II» ⁽¹⁾, μια αύξηση 10% στην ευρυζωνική διείσδυση μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα ετήσια αύξηση 1-1,5% του ΑΕΠ και 1,5% αύξηση της παραγωγικότητας εργασίας ⁽²⁾. Η οφειλόμενη στην ευρυζωνικότητα καινοτομία στις επιχειρήσεις έχει τη δυνατότητα να συμβάλει στη δημιουργία 2 εκατομμυρίων νέων θέσεων εργασίας έως το 2020 ⁽³⁾.

5. τονίζει ότι η Ένωση δεν επιτρέπεται να αφήσει επιχειρήσεις και ευρωπαίους πολίτες εκτός του πεδίου γεωγραφικής κάλυψης

των υποδομών αυτών και ότι έχει δεσμευτεί για την επιδίωξη φιλόδοξων ευρυζωνικών στόχων του Ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη: βασική ευρυζωνική πρόσβαση για όλους τους ευρωπαίους πολίτες έως το 2013 και, έως το 2020, (i) πρόσβαση σε ταχύτητες άνω των 30 Mbps για όλους τους ευρωπαίους πολίτες, και (ii) εγκατάσταση διαδικτυακής σύνδεσης ταχύτητας άνω των 100 Mbps, τουλάχιστον για το 50% των ευρωπαϊκών νοικοκυριών. Ωστόσο, οι στόχοι αυτοί θα επιτευχθούν μόνο εφόσον μειωθεί το κόστος κατασκευής των εν λόγω υποδομών σε όλη την ΕΕ·

6. υπογραμμίζει ότι, στο πλαίσιο της διαχείρισης των διαδικασιών τις οποίες αφορούν η παρούσα πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και οι πολιτικές που τη συνοδεύουν, είναι εξαιρετικά σημαντικό να συντονιστούν οι δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των κρατών μελών και των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και να τηρείται πλήρως η αρχή της επικουρικότητας, όπως αναφέρει η Επιτροπή των Περιφερειών στη Λευκή Βίβλο της για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση ⁽⁴⁾.

7. εφιστά την προσοχή, σύμφωνα με τις θέσεις που έχει διατυπώσει σε προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της, στην αναγκαιότητα να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες της Ευρώπης για την ανάπτυξη υπηρεσιών ΤΠΕ στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, καθώς και να χρησιμοποιηθούν οι ΤΠΕ ως μέσο βελτίωσης των υπηρεσιών των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε τομείς όπως η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, η παιδεία, η δημόσια τάξη, η ασφάλεια ή οι κοινωνικές υπηρεσίες. Οι υποστηριζόμενες από την ΕΕ συμπράξεις δημοσίου-ιδιωτικού τομέα μεταξύ ΜΜΕ που αναπτύσσουν ΤΠΕ και τοπικών και περιφερειακών αρχών στον τομέα των δημοσίων υπηρεσιών ΤΠΕ μπορεί να αποτελέσουν εξαιρετική βάση για την ενίσχυση των τοπικών δεξιοτήτων και γνώσεων σε ολόκληρη την ΕΕ ⁽⁵⁾.

8. έχει ήδη υπογραμμίσει στο παρελθόν ότι η υιοθέτηση μέτρων εξορθολογισμού, εκσυγχρονισμού και μείωσης του διοικητικού κόστους ως δράσης προτεραιότητας για τη μείωση του κόστους, καθώς και ο εξορθολογισμός και η απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών και υπηρεσιών θα προωθήσουν την οικονομική δραστηριότητα και θα μειώσουν τη γραφειοκρατία και τα διοικητικά εμπόδια· επιπλέον, θα διευκολύνουν τις σχέσεις μεταξύ πολιτών και διοίκησης και θα συμβάλουν στη μείωση του διοικητικού κόστους των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων (ιδίως αυτών που σχετίζονται με τη δημιουργία υποδομών υψίρρυθμου διαδικτύου), στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους και στην τόνωση της ανάπτυξής τους ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ COM(2012) 573 final.

⁽²⁾ Booz & Company (2012), Maximising the impact of Digitalisation [Βελτιστοποίηση του αντικτύπου της ψηφιοποίησης].

⁽³⁾ Οι εκτιμήσεις της Επιτροπής βασίζονται στις ακόλουθες εθνικές έρευνες: Liebenau, J., Atkinson, R., Karrberg, P., Castro, D. and Ezell, S., 2009, The UK Digital Road to Recovery [Ψηφιακή οδός προς την ανάπτυξη του ΗΒ]· Katz R.L. et al, 2009, The Impact of Broadband on Jobs and the German Economy [Ο αντίκτυπος των ευρυζωνικών υπηρεσιών στην απασχόληση και τη γερμανική οικονομία].

⁽⁴⁾ CdR 89/2009 fin.

⁽⁵⁾ CdR 156/2009 fin.

⁽⁶⁾ CdR 65/2011 fin.

9. τονίζει ότι είναι αναγκαίο να λάβουν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη όλα τα απαραίτητα μέτρα, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές συμμετέχουν πλήρως και ενεργά στη διαχείριση των πρωτοβουλιών που άπτονται των ΤΠΕ ⁽⁷⁾.

10. λαμβάνει υπόψη την πρόθεση που εμπεριέχει η πρόταση κανονισμού να βελτιωθούν ποιοτικά οι υπηρεσίες και τα προϊόντα πληροφοριών που απευθύνονται στους ευρωπαίους καταναλωτές, καθώς και να μειωθούν οι άσκοπες δαπάνες και οι διοικητικές επιβαρύνσεις, ενώ παράλληλα θα υποστηριχθούν η ενιαία ψηφιακή αγορά και οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Πρόσβαση σε ευρυζωνικές υπηρεσίες

11. υπογραμμίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές είναι μεταξύ των βασικών παραληπτών των συστάσεων που διατυπώνονται στο Ψηφιακό θεματολόγιο, ιδίως όσον αφορά την εγκατάσταση των ευρυζωνικών υπηρεσιών, δύνανται δε να συμβάλουν με αποφασιστικό τρόπο στην υλοποίησή του. Οι προτεραιότητες της νέας στρατηγικής σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο μπορούν να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής, να υποστηρίξουν την κοινωνική και οικονομική δραστηριότητα των πολιτών, να τονώσουν την περιφερειακή ανάπτυξη και να προωθήσουν τις πιο αποτελεσματικές και εξατομικευμένες δημόσιες υπηρεσίες και τοπικές επιχειρήσεις. Οι περιφέρειες και οι πόλεις διαθέτουν πολυάριθμα μέσα για να βελτιώσουν την αξιοποίηση αυτών των δυνατοτήτων.

12. διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η πρόταση κανονισμού παρουσιάζει δυνατότητες που της επιτρέπουν να συμβάλει σημαντικά στη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος και στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», ανταποκρινόμενη παράλληλα στις βασικές ανάγκες των ευρωπαίων πολιτών στον κοινωνικό, πολιτιστικό και οικονομικό τομέα ⁽⁸⁾.

13. αναγνωρίζει ότι η κοινωνία της πληροφορίας επιτάχυνε εντυπωσιακά την οικονομική και κοινωνική πρόοδο και εκτιμά ότι μία καλύτερη εγκατάσταση των υποδομών ευρυζωνικών υπηρεσιών πρόκειται να ενισχύσει την εν λόγω τάση. Ωστόσο, η ΕΤΠ εφιστά την προσοχή στην ευκολία με την οποία μπορεί να διαδοθεί περιεχόμενο επικίνδυνο για τους νέους και τις θεμελιώδεις δημοκρατικές αξίες και υπογραμμίζει ότι η εν λόγω απειλή μπορεί να αντισταθμιστεί από την κατάλληλη εκπαίδευση βάσει αξιών και από την ευρεία κατάρτιση σχετικά με τα μέσα επικοινωνίας ⁽⁹⁾.

14. υπενθυμίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρέπει να διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην παροχή βοήθειας για την εξασφάλιση ισότιμης και οικονομικά προσιτής ευρυζωνικής πρόσβασης, π.χ. σε περιοχές όπου δεν επαρκούν οι μηχανισμοί της αγοράς, για την προώθηση πιλοτικών έργων που αποσκοπούν στη γεφύρωση του υφιστάμενου χάσματος της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας και για την ανάπτυξη νέων ανθρωποκεντρικών προσεγγίσεων όσον αφορά τις ηλεκτρονικές δημόσιες υπηρεσίες προς τον πολίτη ⁽¹⁰⁾.

15. εφιστά την προσοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο γεγονός ότι, όσον αφορά τη χρηματοδότηση των ευρυζωνικών υποδομών από τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι κρατικές, μη επιστρεπτές ενισχύσεις μπορεί να αποδειχθούν αναγκαίες και ζητεί να θεσπιστεί ρύθμιση προς αυτήν την κατεύθυνση.

16. επαναλαμβάνει την πρόταση που ήδη διατυπώθηκε στη γνωμοδότηση με θέμα το Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη, ήτοι ότι η χρηματοδότηση και τα άλλα μέτρα στήριξης θα πρέπει να προωθήσουν την υλοποίηση ευρυζωνικών δικτύων ανοικτής πρόσβασης τα οποία να βασίζονται σε οριζοντίως δομημένη αρχιτεκτονική δικτύου και σε επιχειρηματικό πρότυπο που διαχωρίζει την πρακτική πρόσβαση στο δίκτυο από την παροχή υπηρεσιών, καθώς και ότι τα υφιστάμενα δίκτυα οπτικών ινών θα πρέπει να καταστούν ανοικτά στον ανταγωνισμό ⁽¹¹⁾. Πρακτικά, αυτό σημαίνει ότι στην παθητική υποδομή πρέπει να περιληφθούν ανενεργές ίνες για κοινή χρήση.

17. εκτιμά ότι, μολονότι οι περιφέρειες με υψηλή πληθυσμιακή πυκνότητα παρουσιάζουν προφανές εμπορικό ενδιαφέρον, η εγγύηση της γεωγραφικής ισορροπίας απαιτεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην τόνωση των ιδιωτικών επενδύσεων σε αγροτικές περιοχές και σε περιοχές με χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα καθώς και στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες. Στο πλαίσιο αυτό, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να διαδραματίσουν ιδιαίτερο σημαντικό ρόλο συντονίζοντας τη ζήτηση πρόσβασης σε ευρυζωνικές υπηρεσίες από διοικητικές αρχές, οργανισμούς δημόσιας ασφάλειας, τοπικά σχολικά ιδρύματα και δομές υπηρεσιών υγείας, αλλά και δημιουργώντας ομάδες σε τοπικό επίπεδο (από σχολεία, κοινότητες, ΜΜΕ κ.λπ.) και περιοχές επίδειξης ευρυζωνικών υποδομών για τους καταναλωτές, καθώς και παρέχοντας κατάρτιση.

18. επισημαίνει ότι, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η αδυναμία των ιδιωτικών φορέων εκμετάλλευσης να καλύψουν περιοχές που αξιολογούν ως ελάχιστα προσοδοφόρες όπως οι αγροτικές περιοχές, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές αναγκάζονται να συμβάλλουν στη χρηματοδότηση των ψηφιακών υποδομών. Για να εξασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβαση όλων των πολιτών και όλων των περιοχών στις νέες τεχνολογίες, καλεί την Επιτροπή αφενός να στηρίξει τις προσπάθειες χρηματοδότησης από τους ΟΤΑ, επιτρέποντας τη συμμετοχή των ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων σε όλες τις περιοχές της Ένωσης, και αφετέρου να αναγνωρίσει το χαρακτήρα υπηρεσίας γενικού και οικονομικού συμφέροντος των έργων ψηφιακού εξοπλισμού στις αγροτικές και αραιοκατοικημένες περιοχές.

Ψηφιακές υπηρεσίες και ηλεκτρονική διακυβέρνηση

19. υπογραμμίζει ότι οι ΤΠΕ, οι οποίες στηρίζουν μια ανοικτή σε όλους κοινωνία της πληροφορίας, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες όλων των μελών της κοινωνίας, ιδίως εκείνων που κινδυνεύουν να υποστούν κοινωνικό αποκλεισμό.

⁽⁷⁾ CdR 283/2008 fin.

⁽⁸⁾ CdR 14/2010 fin.

⁽⁹⁾ CdR 133/2009 fin.

⁽¹⁰⁾ CdR 5/2008 fin.

⁽¹¹⁾ CdR 104/2010 fin.

20. τονίζει εκ νέου ότι η πρόσβαση σε υψίρρυθμες συνδέσεις υψηλής ποιότητας σε λογικές τιμές μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της ευκολίας πρόσβασης σε υπηρεσίες που παρέχονται από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, καθώς και στην ποιότητα των εν λόγω υπηρεσιών, διευκολύνοντας παράλληλα την εμπορική διάθεση των προϊόντων των πολύ μικρών επιχειρήσεων και των ΜΜΕ. Οι απομακρυσμένες περιφέρειες και κοινότητες, ιδίως δε οι εξόχως απόκεντρες, αναμένεται ειδικότερα ότι θα ωφεληθούν σημαντικά από τη δυνατότητα εκτενέστερης και ταχύτερης πρόσβασης σε ευρυζωνικές υπηρεσίες ⁽¹²⁾.

21. τονίζει με έμφαση ότι οι νέες ψηφιακές εφαρμογές και υπηρεσίες συνιστούν διακυβεύματα ζωτικής σημασίας για την ελκυστικότητα και την ισορροπημένη ανάπτυξη των τοπικών και περιφερειακών αρχών και θεωρεί ότι η γενικευμένη πρόσβαση στις ψηφιακές υπηρεσίες για όλους αποτελεί προϋπόθεση για την ορθή υλοποίηση των στόχων της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

22. συνιστά, σύμφωνα με τις θέσεις που έχει διατυπώσει σε προηγούμενη γνωμοδότησή της ⁽¹³⁾, να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες που θα προσφέρει στην Ευρώπη η ταχύτερη ανάπτυξη του δικτύου χάρις στον εν λόγω κανονισμό, προκειμένου να αναπτυχθούν οι υπηρεσίες ΤΠΕ στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, και, κατά συνέπεια, να χρησιμοποιηθούν οι ΤΠΕ ως μέσο βελτίωσης των υπηρεσιών των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε τομείς όπως η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, η παιδεία, οι δημόσιες συμβάσεις, η ασφάλεια ή οι κοινωνικές υπηρεσίες.

23. επίσης, συνιστά, σύμφωνα με τις θέσεις που έχει διατυπώσει σε προηγούμενη γνωμοδότηση ⁽¹⁴⁾, να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες που θα προσφέρει στην Ευρώπη η ταχύτερη ανάπτυξη του δικτύου χάρις στον εν λόγω κανονισμό, προκειμένου να αναπτυχθούν οι διακρατικές ηλεκτρονικές διοικητικές υπηρεσίες, καθώς και να δοθεί προσοχή ώστε τα σχετικά έργα πληροφοριοποίησης να καλύπτουν τις πτυχές που σχετίζονται με τη διαλειτουργικότητα και την ηλεκτρονική ταυτοποίηση των πολιτών (πρόγραμμα STORK), τις ηλεκτρονικές υπογραφές, την ηλεκτρονική επίδοση εγγράφων, καθώς και άλλες δομικές συνιστώσες της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, με στόχο τη διευθέτησή τους εντός ευρωπαϊκού πλαισίου.

24. σημειώνει ότι δεν θα καταστεί δυνατή η αξιοποίηση των δυνατοτήτων του υπολογιστικού νέφους, εάν δεν αναπτυχθεί εγκαίρως η βάση υποδομών που είναι αναγκαία για τον σκοπό αυτόν ⁽¹⁵⁾.

Έξυπνα ενεργειακά δίκτυα, ψηφιοποίηση και δημιουργικό περιεχόμενο: χρήση των ΤΠΕ

25. τονίζει ότι η ψηφιακή ενιαία αγορά αποτελεί θεμελιώδη βάση του Ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη που, αφενός, θα προωθήσει μια αναπτυσσόμενη, επιτυχημένη και δυναμική πανευρωπαϊκή αγορά για τη δημιουργία και τη διανομή νόμιμου ψηφιακού περιεχομένου και επιγραμμικών υπηρεσιών και, αφετέρου, θα

παράσχει στους καταναλωτές εύκολη, ασφαλή και ευέλικτη πρόσβαση στις αγορές ψηφιακού περιεχομένου και υπηρεσιών ⁽¹⁶⁾· επικροτεί συνεπώς τον διττό αντίκτυπο επιτάχυνσης και μείωσης του κόστους που θα έχει ο προτεινόμενος κανονισμός στην εν λόγω διαδικασία·

26. θεωρεί ότι είναι απαραίτητο, παράλληλα με την εγκατάσταση υψίρρυθμων δικτύων, να διαθέτουν οι δημόσιες υπηρεσίες περιφερειακού και τοπικού επιπέδου τις δέουσες εσωτερικές ικανότητες και τους βιώσιμους χρηματοδοτικούς πόρους που απαιτούνται για την ψηφιοποίηση των φακέλων ⁽¹⁷⁾.

27. αναγνωρίζει ότι ο προτεινόμενος κανονισμός θα έχει αντίκτυπο στα μέτρα που επιδιώκουν την αντιμετώπιση των προκλήσεων στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης βάσει των ΤΠΕ ⁽¹⁸⁾, καθώς και στην προσαρμογή των δομών αξιοποίησης φυσικών πόρων·

Πρόσβαση στις υφιστάμενες υλικές υποδομές και διαφάνεια

28. συμφωνεί με τον στόχο να μεγιστοποιηθούν οι συνέργειες μεταξύ των δικτύων, μέσω της υιοθέτησης κανονισμού που θα απευθύνεται όχι μόνο σε παρόχους δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, αλλά και σε κάθε ιδιοκτήτη υλικής υποδομής, όπως, π.χ. δικτύων ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου, ύδρευσης και αποχέτευσης, θέρμανσης και μεταφορών, κατάλληλων να δεχθούν στοιχεία από δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών· εκφράζει ωστόσο την ανησυχία της όσον αφορά την εφαρμογή του κανονισμού σε κρίσιμες υποδομές, όπως οι σήραγγες του μετρό των μεγάλων πόλεων, για λόγους ασφαλείας και λόγω του υψηλού κόστους που θα προκύψει·

29. εκφράζει την απογοήτευσή της διότι οι υπηρεσίες και οι υποδομές τηλεπικοινωνιών εξακολουθούν να είναι ιδιαίτερες κατακερματισμένες ακολουθώντας τα εθνικά σύνορα, μολονότι οι ευρυζωνικές υψίρρυθμες υποδομές αποτελούν τον πυλώνα της ψηφιακής ενιαίας αγοράς και προϋπόθεση για την παγκόσμια ανταγωνιστικότητα·

30. δεδομένου ότι τα τεχνικά έργα αποτελούν το σημαντικότερο μέρος του συνολικού κόστους εγκατάστασης των δικτύων, θεωρεί απαραίτητο ρυθμιστικό βήμα προόδου το γεγονός ότι κάθε φορέας εκμετάλλευσης δικτύου θα διατηρεί το δικαίωμα προσφοράς πρόσβασης στις υλικές υποδομές (όπως είναι π.χ. οι αγωγοί, οι σωληνώσεις, τα φρεάτια, τα κυτία σύνδεσης, οι ιστοί, οι κεραίες, οι πύργοι και άλλες φέρουσες κατασκευές) ή χρήσης αυτών (με δίκαιη τιμή και λογικούς όρους), ενόψει της εγκατάστασης στοιχείων από υψίρρυθμα δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών· προκειμένου δε να διασφαλιστεί η διαφάνεια, οι απαραίτητες προς τον σκοπό αυτόν πληροφορίες θα πρέπει να διατίθενται σε ενιαίο σημείο ενημέρωσης·

31. τονίζει, ωστόσο, ότι δεν θα πρέπει να παραβλέπεται η σημασία που έχει και ο συνυπολογισμός των κοινωνικών στόχων και των στόχων συνοχής κατά τον καθορισμό της τιμής και της τιμολόγησης·

⁽¹²⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽¹³⁾ CdR 156/2009 fin.

⁽¹⁴⁾ CdR 65/2011 fin.

⁽¹⁵⁾ CdR 1673/2012 fin.

⁽¹⁶⁾ CdR 104/2010 fin.

⁽¹⁷⁾ CdR 247/2009 fin.

⁽¹⁸⁾ CdR 254/2008 fin.

Συντονισμός των τεχνικών έργων

32. χαιρετίζει το γεγονός ότι ο κανονισμός αναφέρεται στο ζήτημα του συντονισμού των τεχνικών έργων, δεδομένου μάλιστα ότι οι εν λόγω επενδύσεις χρηματοδοτούνται εν μέρει ή συνολικά από δημόσιους πόρους· σημειώνει, ωστόσο, ότι ο κανονισμός δεν περιέχει οιαδήποτε αναφορά στον αντίκτυπο όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις·

33. εκφράζει την απογοήτευσή της διότι ο κανονισμός δεν αναφέρει τον ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, μολονότι ο συντονισμός των τεχνικών έργων θα πραγματοποιηθεί στην επικράτεια τους· συνιστά, συνεπώς, στην Επιτροπή να αναφέρει τις τοπικές αρχές στη ρύθμισή της·

Αδειοδότηση

34. υποστηρίζει τον ρόλο του ενιαίου σημείου ενημέρωσης για τη διευκόλυνση και τον συντονισμό της διαδικασίας αδειοδότησης και θεωρεί επαρκή την ανώτατη προθεσμία έξι μηνών·

35. εκφράζει την απογοήτευσή της για το γεγονός ότι ο κανονισμός δεν αναφέρεται στον ρόλο των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης κατά τη διαδικασία αδειοδότησης, μολονότι, στις περισσότερες περιπτώσεις, η εν λόγω διαδικασία υπάγεται στην αρμοδιότητα των τοπικών αρχών· διατυπώνει την ανησυχία της για το σημαντικό κόστος που καλούνται συχνά να αναλάβουν οι τοπικές αρχές στο πλαίσιο αυτό·

Εξοπλισμός στο εσωτερικό των κτιρίων και δυνατότητα πρόσβασης

36. θεωρεί σημαντικότερο βήμα προόδου τη διάταξη που θέτει ως κριτήριο, στο πλαίσιο της αίτησης αδειοδότησης, την υποχρέωση να εγκατασταθούν σε νέες κατασκευές υλικές υποδομές προσαρμοσμένες στις υψίρρυθμες υπηρεσίες, έως τα σημεία τερματισμού του δικτύου·

37. χαιρετίζει την υποχρέωση να περιλαμβάνεται σε πολυκατοικίες που υφίστανται σημαντικές εργασίες ανακαίνισης ή σε νέες πολυκατοικίες ένα σημείο συγκέντρωσης προσβάσιμο σε παρόχους δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών· ωστόσο, θεωρεί ότι είναι σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι η εν λόγω υποχρέωση ισχύει επίσης και για επενδύσεις σε κοινωνικές κατοικίες, προκειμένου να δοθεί προσοχή ώστε οι ομάδες που αντιμετωπίζουν απειλή ψηφιακού αποκλεισμού και κατοικούν στα εν λόγω κτίρια να έχουν πρόσβαση στις ευρυζωνικές υπηρεσίες. Σε αυτήν την περίπτωση θα πρέπει όμως να παρέχεται πλήρης υποστήριξη για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου·

Επικουρικότητα, αναλογικότητα και βελτίωση της νομοθεσίας

38. αναγνωρίζει ότι, με την παρούσα μορφή τους, τα μέτρα που περιλαμβάνονται στην πρόταση κανονισμού φαίνεται ότι είναι σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας. Η μείωση του κόστους εγκατάστασης των υποδομών υψίρρυθμων ηλεκτρονικών επικοινωνιών θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο παρέμβασης της Ένωσης,

προκειμένου να βελτιωθούν οι όροι εγκατάστασης και λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, ώστε να αρθούν τα εμπόδια στη λειτουργία της ενιαίας αγοράς που οφείλονται στους διαφορετικούς κανόνες και τις διαφορετικές διοικητικές πρακτικές που ισχύουν σε εθνικό και διακρατικό επίπεδο· οι εν λόγω διαφορές εμποδίζουν την επέκταση και την ανάπτυξη των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, έχουν αρνητική επίπτωση στην ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης και δημιουργούν εμπόδια στις επενδύσεις και στις διασυνοριακές δραστηριότητες·

39. εκτιμά ότι τα προτεινόμενα μέτρα στους τομείς που παρουσιάζουν διασυνοριακά στοιχεία είναι απαραίτητα, διότι τα κράτη μέλη ή/και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές δεν έχουν τη δυνατότητα από μόνες τους να ρυθμίσουν με επαρκή τρόπο τα διακρατικά στοιχεία που είναι σημαντικά για αυτές, ενώ μία πλήρης ευρυζωνική κάλυψη θα ενίσχυε την εδαφική συνοχή·

40. αναγνωρίζει ότι ο παρών κανονισμός αποβλέπει βασικά στη διευκόλυνση και κινητροδότηση της εγκατάστασης υψίρρυθμων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, προωθώντας την κοινή χρήση των υφιστάμενων υλικών υποδομών και δημιουργώντας τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότερη εγκατάσταση νέων υλικών υποδομών, προκειμένου να μειωθεί το κόστος που σχετίζεται με την εγκατάσταση των εν λόγω δικτύων·

41. είναι της γνώμης ότι τα προτεινόμενα μέτρα παρουσιάζουν σαφή πλεονεκτήματα συγκριτικά με τις μεμονωμένες δράσεις που πραγματοποιούνται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ιδίως διότι τα κύρια μέτρα επικεντρώνονται στα ακόλουθα τέσσερα ζητήματα: τα υψίρρυθμα δίκτυα, τα τεχνικά έργα, την κοινή χρήση των υφιστάμενων υποδομών και την αποτελεσματικότερη εγκατάσταση νέων υλικών υποδομών, καθώς και τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης·

42. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι μία κοινή ευρωπαϊκή προσέγγιση των επίμαχων ζητημάτων θα αποφέρει προστιθέμενη αξία με την αποφυγή της άσκοπης επικάλυψης των εργασιών και θα δημιουργήσει οικονομίες κλίμακας· υπογραμμίζει ότι η εν λόγω προσέγγιση είναι απαραίτητη, δεδομένου ότι το Διαδίκτυο, λόγω της πανταχού παρουσίας και διασυνοριακής φύσης του, είναι απαραίτητο εργαλείο για τη βελτιστοποίηση των οικονομικών και κοινωνικών δυνατοτήτων των ΤΠΕ·

43. αναγνωρίζει ότι, με την παρούσα μορφή τους, τα μέτρα που περιλαμβάνονται στην πρόταση κανονισμού φαίνεται ότι είναι σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Τα εν λόγω μέτρα περιορίζονται στα απαραίτητα για την επίτευξη των καθορισμένων στόχων, επιδιώκοντας τον περιορισμό των στοιχείων που εμποδίζουν την πρόσβαση στις υλικές υποδομές·

44. σημειώνει ότι τα μέτρα μείωσης του κόστους που προτείνονται στον κανονισμό επικεντρώνονται στη βελτίωση του συντονισμού και της διαφάνειας, καθώς και στην ελάχιστη εναρμόνιση των εργαλείων, παρέχοντας στους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς τη δυνατότητα αξιοποίησης συνεργειών και περιορισμού των ελλείψεων στη διαδικασία εγκατάστασης·

45. υπογραμμίζει ότι τα προτεινόμενα μέτρα δεν επιβάλλουν κανένα συγκεκριμένο οικονομικό μοντέλο και επιτρέπουν στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να υιοθετήσουν λεπτομερέστερες διατάξεις. Με τον τρόπο αυτόν, θα συμπληρώσουν μάλλον παρά θα επηρεάσουν τις εθνικές εν εξελίξει πρωτοβουλίες. Παράλληλα, θα επιτρέψουν στα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν περαιτέρω τα μέτρα που ισχύουν στην επικράτειά τους, οργανώνοντας κάθε νέο ή υφιστάμενο μέτρο κατά τρόπο που να εξυπηρετεί καλύτερα τις ιδιαιτερότητές τους, χωρίς κατ' ανάγκην επιβολή πρόσθετων δαπανών·

46. υπογραμμίζει, ωστόσο, ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου, ο κανονισμός πρέπει να διευκρινίζει ποια μέτρα θα ληφθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μετά την κοινοποίηση των μέτρων εξαίρεσης από τα κράτη μέλη·

47. αποδέχεται την επιλογή του κανονισμού ως νομοθετικού μέσου, μολονότι η οδηγία δίδει μεγαλύτερο περιθώριο ελιγμών στα κράτη μέλη· εκτιμά, ωστόσο, ότι εάν εφαρμοστεί με επαρκώς ευέλικτο τρόπο, ο κανονισμός θα επιτρέψει να διατίθενται σε σύντομο χρονικό διάστημα εργαλεία μείωσης του κόστους και να

διατηρηθεί η δυναμική των στόχων του Ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη, οι οποίοι θα πρέπει να έχουν επιτευχθεί έως το 2020·

48. όσον αφορά τη βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου, παρατηρεί γενικώς ότι σε διάφορα σημεία της πρότασης κανονισμού γίνεται συγκεκριμένη αναφορά στο τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο. Δεδομένων των αρμοδιοτήτων των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, καθώς και του θεμελιώδους ρόλου που καλούνται να διαδραματίσουν στην κατάρτιση και την υλοποίηση μέτρων που συνδέονται με τομείς εφαρμογής των ΤΠΕ (και ιδιαιτέρως με την ανάπτυξη υψίρρυθμων δικτύων), θα ήταν σκόπιμο τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη να συμβουλευούνται τακτικά τις εν λόγω τοπικές αρχές στο πλαίσιο της κατάρτισης και της εφαρμογής των μέτρων που έχουν ως στόχο την υλοποίηση του Ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη·

49. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ζητήσει εγκαίρως τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την έκθεση επανεξέτασης, η οποία θα παρουσιαστεί τρία χρόνια μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού.

II. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Προτεινόμενη τροπολογία 1

Άρθρο 2, νέο σημείο 11

Ορισμοί

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕΠ |
|----------------------------------|--|
| | 11. «εθνικό όργανο επίλυσης διαφορών»: η εν λόγω αποστολή ανατίθεται στην εθνική ρυθμιστική αρχή στην περίπτωση κατά την οποία το κράτος μέλος δεν όρισε άλλο όργανο ως αρμόδιο, το οποίο να είναι νομικά διακριτό και λειτουργικά ανεξάρτητο από όλους τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων· |

Αιτιολογία

Για τη διευκόλυνση της δυνατότητας κατανόησης και εφαρμογής του κανονισμού, είναι σκόπιμο να περιληφθεί στους ορισμούς το εθνικό όργανο επίλυσης διαφορών.

Προτεινόμενη τροπολογία 2

Άρθρο 2, νέο σημείο 12

Ορισμοί

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕΠ |
|----------------------------------|---|
| | 12. «ενιαίο σημείο πληροφόρησης»: στην περίπτωση κατά την οποία το κράτος μέλος δεν έχει ορίσει άλλο όργανο ως αρμόδιο, σε κάθε κράτος μέλος η εν λόγω αποστολή ανατίθεται στην εθνική ρυθμιστική αρχή. |

Αιτιολογία

Για τη διευκόλυνση της δυνατότητας κατανόησης και εφαρμογής του κανονισμού, είναι σκόπιμο να περιληφθεί στους ορισμούς το ενιαίο σημείο πληροφόρησης.

Τροπολογία 3

Άρθρο 7, παράγραφος 2

Εξοπλισμός εντός κτιρίου

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|--|--|
| <p>2. Όλες οι νεόδμητες πολυκατοικίες, για τις οποίες έχουν υποβληθεί αιτήσεις για έκδοση οικοδομικής άδειας μετά τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ακριβής ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού], είναι εξοπλισμένες με σημείο συγκέντρωσης, εντός ή εκτός του κτιρίου, το οποίο εξασφαλίζει τη σύνδεση με εξοπλισμό εντός κτιρίου, προσαρμοσμένο για υψηλές ταχύτητες. Η ίδια υποχρέωση ισχύει και στην περίπτωση έργων μείζονος ανακαίνισης για τα οποία έχουν υποβληθεί αιτήσεις για έκδοση οικοδομικής άδειας μετά τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ακριβής ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού].</p> | <p>2. Όλες οι νεόδμητες πολυκατοικίες, <u>περιλαμβανομένων των κοινωνικών κατοικιών</u>, για τις οποίες έχουν υποβληθεί αιτήσεις για έκδοση οικοδομικής άδειας μετά τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ακριβής ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού], είναι εξοπλισμένες με σημείο συγκέντρωσης, εντός ή εκτός του κτιρίου, το οποίο εξασφαλίζει τη σύνδεση με εξοπλισμό εντός κτιρίου, προσαρμοσμένο για υψηλές ταχύτητες. Η ίδια υποχρέωση ισχύει και στην περίπτωση έργων μείζονος ανακαίνισης για τα οποία έχουν υποβληθεί αιτήσεις για έκδοση οικοδομικής άδειας μετά τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ακριβής ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού].</p> |

Αιτιολογία

Στόχος της εν λόγω τροποποίησης είναι να διευκρινιστεί ότι δεν μπορεί να μειωθεί το κόστος κατασκευής των κοινωνικών κατοικιών με το να στερηθούν οι τελευταίες εξοπλισμό απαραίτητο για την υψιρρυθμη σύνδεσή τους, με στόχο να εξασφαλιστεί ότι παρέχονται ίσες ευκαιρίες στους κατοίκους τους.

Προτεινόμενη τροπολογία 4

Άρθρο 10

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|--|--|
| <p>Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, έως τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ακριβής ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού + 3 έτη] σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση περιλαμβάνει περίληψη του αντίκτυπου των μέτρων που προβλέπονται από τον παρόντα κανονισμό και αξιολόγηση της προόδου προς την επίτευξη των στόχων του.</p> | <p>Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, έως τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ακριβής ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού + 3 έτη] σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση περιλαμβάνει περίληψη του αντίκτυπου των μέτρων που προβλέπονται από τον παρόντα κανονισμό και αξιολόγηση της προόδου προς την επίτευξη των στόχων του. <u>Η έκθεση πρέπει να υποβληθεί στην Επιτροπή των Περιφερειών ενόψει της κατάρτισης γνωμοδότησης.</u></p> |

Αιτιολογία

Η τροπολογία προτείνει να καταστεί υποχρεωτική η διαβούλευση με την ΕτΠ ενόψει της κατάρτισης γνωμοδότησης.

Βρυξέλλες, 3 Ιουλίου 2013

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Κατασκευή, παρουσίαση και πώληση των προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων»

(2013/C 280/11)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- φρονεί ότι η αναθεώρηση της οδηγίας είναι αναγκαία και, ως εκ τούτου, πρέπει να ολοκληρωθεί χωρίς περαιτέρω καθυστερήσεις, ώστε να προστατεύεται η υγεία του πληθυσμού της Ευρώπης, και ιδιαίτερα των πιο νέων, από τους κινδύνους του καπνίσματος·
- καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν μια ισορροπημένη οδηγία που να οδηγεί σε καλύτερη προστασία της υγείας των καταναλωτών, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη την παραγωγή και την οικονομική αξία της καλλιέργειας του καπνού·
- εκτιμά ότι τα κράτη μέλη πρέπει να απαγορεύσουν την αρχή της δωρεάν διανομής προϊόντων καπνού (μέσω ηλεκτρονικών καταστημάτων λιανικής πώλησης ή σε δημόσιους χώρους) λόγω της έντονης προσέλκυσης νέων (και νεαρών) καπνιστών·
- καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη να αναζητήσουν μία λύση που να αντισταθμίζει την απώλεια θέσεων εργασίας στους τομείς του καπνού και της βιομηχανίας συσκευασίας·
- θεωρεί ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να απαγορεύουν τις διασυνοριακές πωλήσεις προϊόντων καπνού για την καλύτερη προστασία της υγείας των νεαρών πολιτών τους·
- είναι πεπεισμένη ότι πρέπει να προωθηθούν δημόσιες εκστρατείες εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης για την παροχή συμβουλών στα σχολεία της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με θέμα τις ιδιαίτερα βλαβερές συνέπειες του καπνίσματος στην ανθρώπινη υγεία·
- καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο στήριξης των περιοχών όπου καλλιεργείται ή μεταποιείται σήμερα ο καπνός με στόχο την αντικατάστασή του από πιο βιώσιμες καλλιέργειες·
- εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι κυκλοφορούν στην αγορά μη τυποποιημένα πακέτα και η απόσυρσή τους θα επηρεάσει αρνητικά τις περιοχές στις οποίες παράγονται.

| | |
|-------------------------|---|
| Εισηγητής | Ο κ. Δημήτριος ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ (EL/EPP) Δημοτικός Σύμβουλος Αιγάλεω |
| Έγγραφο αναφοράς | Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση των προϊόντων καπνού και των συναφών προϊόντων |
| | COM(2012) 788 final |

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Εισαγωγή

1. σημειώνει ότι δώδεκα χρόνια μετά την υιοθέτηση εκ μέρους της ΕΕ της τρέχουσας οδηγίας για τα προϊόντα καπνού (η οποία περιλαμβάνει σειρά μέτρων ελέγχου), το κάπνισμα παραμένει η κυριότερη αιτία αποτρέψιμου θανάτου στην ΕΕ, προκαλώντας τον θάνατο 700 000 ατόμων ανά έτος, και ότι άνω του 70 % των καπνιστών αρχίζουν το κάπνισμα πριν από τα 18 έτη· υποστηρίζει, συνεπώς, σθεναρά την ανάγκη επείγουσας αναθεώρησης της τρέχουσας οδηγίας και την πρόβλεψη αυστηρότερων μέτρων για την εφάρμογή της·

2. χαιρετίζει την απόφαση της Επιτροπής να στηρίξει και να συμπληρώσει τις προσπάθειες των κρατών μελών και των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) για την αντιμετώπιση του καπνίσματος. Η Επιτροπή των Περιφερειών (ΕπΠ) παρατηρεί ότι ο καπνός είναι νόμιμη καλλιέργεια, χρειάζεται, ωστόσο, προσεκτικός έλεγχος της επίδρασής του στην υγεία των πολιτών·

3. υποστηρίζει την επιλογή του άρθρου 114 της ΣΛΕΕ ως νομική βάση της πρότασης οδηγίας ενόψει του στόχου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για εναρμόνιση των νομοθεσιών και διοικητικών διατάξεων που παρουσιάζουν ακόμη αποκλίσεις στο πεδίο της πρότασης οδηγίας προκειμένου να εξασφαλιστεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Τονίζει ότι η προσέγγιση αυτή επικυρώνεται και με την απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης C-380/03 Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από την άλλη πλευρά, η πρόταση οδηγίας επιτρέπει στα κράτη μέλη να υιοθετούν αυστηρότερα μέτρα από τα προβλεπόμενα στο διατακτικό της οδηγίας·

Συμβολή της πολιτικής της ΕΕ στην εξασφάλιση της υγείας

4. αναγνωρίζει τη συμβολή που μπορούν να προσφέρουν εν γένει οι πολιτικές στήριξης της ΕΕ, σύμφωνα με τον στόχο που τάσσεται στο άρθρο 114 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, καθώς και στο άρθρο 35 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, δηλαδή ότι «κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή όλων των πολιτικών και δράσεων της Ένωσης, εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας του ανθρώπου»·

5. φρονεί ότι η αναθεώρηση της οδηγίας είναι αναγκαία και, ως εκ τούτου, πρέπει να ολοκληρωθεί χωρίς περαιτέρω καθυστερήσεις, ώστε να προστατεύεται η υγεία του πληθυσμού της Ευρώπης, και ιδιαίτερα των πιο νέων, από τους κινδύνους του καπνίσματος·

6. τονίζει ότι η ΕΕ, από κοινού με τις εθνικές περιφερειακές και τοπικές αρχές, θα πρέπει να εντείνει τις προσπάθειες στον τομέα της δημόσιας υγείας, δρομολογώντας εκστρατείες εκπαίδευσης, ευαισθητοποίησης και προώθησης της υγείας, οι οποίες παρέχουν πληροφορίες για τις συνέπειες του καπνίσματος και οι οποίες έχουν αποδειχθεί, μέχρι σήμερα, αποτελεσματικότερες ως προς τον στόχο του περιορισμού της κατανάλωσης καπνού καθώς επίσης και περιοριστικά μέτρα που έχουν αλλάξει τα επίπεδα κατανάλωσης·

7. ζητά η αναθεωρημένη οδηγία για τα προϊόντα καπνού να ευθυγραμμιστεί με το 3ο πολυετές πρόγραμμα δράσης της ΕΕ «Υγεία για την ανάπτυξη» για την περίοδο 2014-2020, στόχος του οποίου είναι η προώθηση της ανάπτυξης συνεργιών, χωρίς επικαλύψεις με άλλα συναφή προγράμματα και δράσεις της ΕΕ·

Συνδυασμός της προστασίας της υγείας με την οικονομική ανάπτυξη

8. συμφωνεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι θα πρέπει να επιδιωχθεί –σε συμφωνία με τα άρθρα 114, 168 και 169 της ΣΛΕΕ– ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας, το οποίο να χρησιμεύει ως βάση όταν θα πρέπει να γίνεται μία επιλογή μεταξύ των διαφόρων δυνατοτήτων πολιτικής που περιλαμβάνει η ΟΠΚ· υποστηρίζει ότι η προστασία της υγείας αποτελεί αδιαπραγμάτευτο στόχο στο πλαίσιο του οποίου θα πρέπει να συυπολογίζονται παράγοντες που συνδέονται με την προαγωγή της υγείας και την πρόληψη των ασθενειών, όπως κοινωνικοοικονομικές συνθήκες, τρόπος ζωής, πολιτισμικό περιβάλλον, εκπαίδευση, περιβαλλοντικοί παράγοντες, σε όλους τους σημαντικούς για την κοινωνία τομείς, ώστε να είναι δυνατός ο προσδιορισμός των παραγόντων κινδύνου και ο μετριασμός των αρνητικών τους συνεπειών στο πρωιμότερο δυνατό στάδιο·

9. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο τροποποίησης των προτεινόμενων διατάξεων, ώστε να εξασφαλιστεί η υιοθέτηση μιας ισορροπημένης οδηγίας, η οποία, πέρα από τη διατήρηση των αναγκαίων προειδοποιήσεων για την υγεία που προστατεύουν τους καταναλωτές, να λαμβάνει επίσης υπόψη την παραγωγή και την οικονομική αξία της συγκεκριμένης καλλιέργειας·

10. η ΕτΠ υποστηρίζει τα μέτρα που αποβλέπουν στη μείωση του κινδύνου εθισμού και της τοξικότητας του καπνού, βάσει επιστημονικών στοιχείων, καθώς και τα μέτρα που επιδιώκουν αντικειμενικά την αποτροπή της δημιουργίας σύγχυσης στους καταναλωτές, όπως η απαγόρευση πρόσθετων που μπορεί να δημιουργήσουν την εντύπωση ότι ορισμένα προϊόντα καπνού έχουν ευεργετικές για την υγεία ή θεραπευτικές ιδιότητες.

Προστασία της απασχόλησης και της παραγωγής

11. πιστεύει ότι, σε πολλές περιφέρειες της ΕΕ, ο καπνός καλλιεργείται σε εδάφη όχι πολύ εύφορα, και ότι η παραγωγή καπνού απαιτεί τη χρήση μεγάλων ποσοτήτων λιπάσματος και παρασιτοκτόνων.

12. υπενθυμίζει, σύμφωνα με τη γνωμοδότηση της ΕτΠ σχετικά με την ΚΓΠ, ότι είναι αναγκαία η εξέλιξη της ευρωπαϊκής γεωργίας προς βιώσιμες μεθόδους παραγωγής, καθώς και η προσαρμογή της στην κλιματική αλλαγή. Λαμβανομένου υπόψη του αντικτύπου της στο περιβάλλον, η καλλιέργεια καπνού θα έπρεπε, συνεπώς, να αντικατασταθεί από πιο βιώσιμες καλλιέργειες.

13. καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο στήριξης των περιοχών όπου καλλιεργείται ή μεταποιείται σήμερα ο καπνός με στόχο την αντικατάστασή του από πιο βιώσιμες καλλιέργειες.

14. καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη να αναζητήσουν μία λύση που να αντισταθμίζει την απώλεια θέσεων εργασίας στους τομείς του καπνού και της βιομηχανίας συσκευασίας.

Είσπραξη φόρων, μέτρα ασφάλειας και ιχνηλασιμότητας, λαθρεμπόριο

15. υπενθυμίζει ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση εισπράττονται σχεδόν 100 δις ευρώ ανά έτος από φόρους στα προϊόντα καπνού και ότι, σήμερα, το λαθρεμπόριο καπνού ανέρχεται περίπου στο 10 %, με αποτέλεσμα να διαφεύγουν εισπράξεις φόρων της τάξεως των 10 δις ανά έτος. Αυτό αποδεικνύει την ανάγκη καλύτερης προστασίας της ευρωπαϊκής αγοράς από τους κινδύνους του λαθρεμπορίου και καλύτερης ενημέρωσης των πολιτών σχετικά με τους κινδύνους που εγκυμονεί η κατανάλωση προϊόντων καπνού άγνωστης ή παράνομης προέλευσης, που δεν έχουν υποβληθεί σε κανέναν έλεγχο ποιότητας και είναι επικίνδυνα για την ασφάλεια των καταναλωτών.

16. φρονεί ότι τα ειδικά μέτρα που προβλέπονται στην πρόταση οδηγίας για τον έλεγχο της ιχνηλασιμότητας και την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου θα επιφέρουν τεράστιο οικονομικό και διοικητικό φόρτο για τις επιχειρήσεις (ιδίως τις μικρότερες) και για τα κράτη μέλη, γεγονός που θα δυσχεράνει την αποτελεσματικότητά τους και που αντιβαίνει στις σχετικές διατάξεις της σύμβασης πλαίσιο για τον έλεγχο του καπνού του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ).

17. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι αυτή τη στιγμή κυκλοφορούν στις εθνικές και περιφερειακές αγορές της Ευρώπης μη

τυποποιημένα πακέτα και η απόσυρσή τους θα επηρεάσει αρνητικά, από πλευράς εσόδων, τις περιοχές όπου παράγονται αυτά τα πακέτα. Αυτή η αρνητική οικονομική επίπτωση μπορεί να είναι ιδιαίτερα σημαντική στις περιοχές που πλήττονται ήδη από την τρέχουσα οικονομική κρίση.

18. εξάλλου, προειδοποιεί ότι τα εν λόγω μέτρα ελέγχου δεν θα είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά εάν οι υπόλοιπες διατάξεις της οδηγίας ευνοήσουν τελικά την αύξηση του λαθρεμπορίου, ιδιαίτερα σε παραμεθόριες περιφέρειες και δήμους καθώς και του λαθρεμπορίου από τρίτες χώρες. Συνεπώς, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να ενισχύσουν την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου.

Ανάγκη συνέπειας μεταξύ των διαφόρων πολιτικών της ΕΕ

19. θεωρεί άστοχο και άσκοπο τον νέο ορισμό για τα «πουράκια» που προτείνεται στο κείμενο της οδηγίας, δεδομένου ότι δεν συμφωνεί με την οδηγία 2011/64/ΕΕ του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 2011, για τη διάρθρωση και τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά.

Επικουρικότητα και κατ' εξουσιοδότηση πράξεις

20. προειδοποιεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διατηρεί ευρείες εξουσίες, μέσω κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων, για την εκ των υστέρων και μονομερή ανάπτυξη βασικών πτυχών της οδηγίας, όπως τα ανώτατα επίπεδα πρόσθετων, τα αρώματα ή γεύσεις που μπορούν να απαγορευούνται ή η διατύπωση, η θέση και το μέγεθος των προειδοποιήσεων υγείας.

21. πιστεύει ότι η προσφυγή σε κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, έτσι όπως προβλέπεται, αποδίδει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπερβολική διακριτική ευχέρεια για την ανάληψη δράσης, γεγονός που ενδέχεται να αντιβαίνει στη Συνθήκη της Λισαβόνας, όπου διευκρινίζεται ότι η προσφυγή σε κατ' εξουσιοδότηση πράξεις μπορεί να αφορά μόνο την ανάπτυξη «μη ουσιωδών στοιχείων» μίας οδηγίας, πράγμα που δεν ισχύει στην προκειμένη περίπτωση.

22. όσον αφορά τα πούρα, τα πουράκια και τον καπνό πίπας, επισημαίνει ότι στην πρόταση οδηγίας διατηρείται η δυνατότητα αυτόματης κατάργησης ορισμένων εξαιρέσεων που περιλαμβάνονται στο κείμενο, εάν προκύψει «ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών», η οποία συνδέεται με την αύξηση του όγκου των πωλήσεων κατά 10 % τουλάχιστον σε τουλάχιστον 10 από τα κράτη μέλη ή την αύξηση κατά 5 % των καπνιστών ηλικίας κάτω των 25 ετών. Σε 10 από τα σημερινά 27 κράτη μέλη, η αγορά των προϊόντων αυτών είναι εξαιρετικά μικρή και είναι πολύ εύκολο να προκύψει διακύμανση της τάξης του 10 %· άρα, το μέτρο στερείται νοήματος και προκαλεί μεγάλη έλλειψη ασφάλειας δικαίου στον συγκεκριμένο επιμέρους κλάδο. Η ΕτΠ φρονεί ότι η διάταξη αυτή είναι υπερβολικά γενική και ευρεία και ενδέχεται να οδηγήσει σε διακριτική εφαρμογή εκ μέρους της Επιτροπής.

II. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Αιτιολογική σκέψη 8

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|---|---|
| <p>Σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Συνθήκη), θα πρέπει να ληφθεί ως βάση η επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας, λαμβανομένων ιδίως υπόψη όσων νέων εξελίξεων βασίζονται σε επιστημονικά δεδομένα. Τα προϊόντα καπνού δεν είναι συνήθη εμπορεύματα και, λόγω των ιδιαίτερα επιβλαβών συνεπειών του καπνού, η προστασία της υγείας θα πρέπει να έχει υψηλή προτεραιότητα, ιδίως για τη μείωση του γενικευμένου καπνίσματος μεταξύ των νέων.</p> | <p>Σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Συνθήκη), θα πρέπει να ληφθεί ως βάση η επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας, λαμβανομένων ιδίως υπόψη όσων νέων εξελίξεων βασίζονται σε επιστημονικά δεδομένα. Τα προϊόντα καπνού δεν είναι συνήθη εμπορεύματα και, λόγω των ιδιαίτερα επιβλαβών συνεπειών του καπνού, η προστασία της υγείας θα πρέπει να έχει υψηλή προτεραιότητα, ιδίως για τη μείωση του γενικευμένου καπνίσματος μεταξύ των νέων. <u>Πρέπει να προωθηθούν σε τακτικά διαστήματα δημόσιες εκστρατείες εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης για την παροχή συμβουλών στα σχολεία της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.</u></p> |

Αιτιολογία

Σε ό,τι αφορά τη δημόσια υγεία οι δημόσιες εκστρατείες εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης θα είναι πιο αποτελεσματικές απ' ό,τι τα απλά μέτρα παρέμβασης ή απαγόρευσης, τα οποία βασίζονται σε αυθαίρετες απαγορεύσεις.

Τροπολογία 2

Αιτιολογική σκέψη 13

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|--|--|
| <p>Η τρέχουσα χρήση διαφορετικών μορφοτύπων υποβολής στοιχείων δυσκολεύει τους κατασκευαστές, τους εισαγωγείς και τα κράτη μέλη να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους να υποβάλουν στοιχεία βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας και δυσχεραίνει το έργο της Επιτροπής να συγκρίνει, να αναλύει και να εξάγει συμπεράσματα βάσει των στοιχείων που λαμβάνει. Συνεπώς, θα πρέπει να υπάρχει κοινός υποχρεωτικός μορφότυπος για την υποβολή των κοινοποιήσεων σχετικά με τα συστατικά και τις εκπομπές. Θα πρέπει να εξασφαλιστεί η μεγαλύτερη δυνατή διαφάνεια των πληροφοριών για τα προϊόντα προς όφελος του ευρέος κοινού, με ταυτόχρονη μέριμνα ότι τα δικαιώματα εμπορικής και πνευματικής ιδιοκτησίας των κατασκευαστών προϊόντων καπνού λαμβάνονται δεόντως υπόψη.</p> | <p>Η τρέχουσα χρήση διαφορετικών μορφοτύπων υποβολής στοιχείων δυσκολεύει τους κατασκευαστές, τους εισαγωγείς και τα κράτη μέλη να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους να υποβάλουν στοιχεία βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας και δυσχεραίνει το έργο της Επιτροπής να συγκρίνει, να αναλύει και να εξάγει συμπεράσματα βάσει των στοιχείων που λαμβάνει. Συνεπώς, θα πρέπει να υπάρχει κοινός υποχρεωτικός μορφότυπος για την υποβολή των κοινοποιήσεων σχετικά με τα συστατικά και τις εκπομπές. Θα πρέπει να εξασφαλιστεί η μεγαλύτερη δυνατή διαφάνεια των πληροφοριών για τα προϊόντα προς όφελος του ευρέος κοινού, με ταυτόχρονη μέριμνα ότι τα δικαιώματα εμπορικής και πνευματικής ιδιοκτησίας των κατασκευαστών προϊόντων καπνού λαμβάνονται δεόντως υπόψη, <u>καθώς και ότι τηρούνται οι συμφωνίες υπό τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ).</u></p> |

Αιτιολογία

Σε διεθνές επίπεδο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεσμεύεται να κοινοποιήσει επισήμως την πρόταση οδηγίας στην Επιτροπή Τεχνικών Εμποδίων στο Εμπόριο (ΟΤΕ) καθότι ορισμένες προτάσεις ενδέχεται να αντίκεινται στους κανόνες του διεθνούς εμπορίου.

Τροπολογία 3

Αιτιολογική σκέψη 18

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|---|---|
| <p>Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η οδηγία εστιάζεται στους νέους, τα προϊόντα καπνού που είναι διαφορετικά από τα τσιγάρα, τον καπνό για στριφτά τσιγάρα και τα μη καπνιζόμενα προϊόντα καπνού και που καταναλώνονται κυρίως από καταναλωτές μεγαλύτερης ηλικίας θα πρέπει να εξαιρεθούν από ορισμένες απαιτήσεις για τα συστατικά, αν δεν υπάρχει ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών ως προς τον όγκο των</p> | <p>Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η οδηγία εστιάζεται στους νέους, τα προϊόντα καπνού που είναι διαφορετικά από τα τσιγάρα, <u>και τον καπνό για στριφτά τσιγάρα και τα μη καπνιζόμενα προϊόντα καπνού και</u> που καταναλώνονται κυρίως από καταναλωτές μεγαλύτερης ηλικίας, θα πρέπει να εξαιρεθούν από ορισμένες απαιτήσεις για τα συστατικά, αν δεν υπάρχει ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών ως προς τον όγκο των</p> |

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|---|---|
| πωλήσεων ή τις καταναλωτικές συνήθειες όσον αφορά τους νέους. | πωλήσεων ή τις καταναλωτικές συνήθειες όσον αφορά τους νέους. |

Αιτιολογία

Η εν λόγω τροπολογία λαμβάνει τη γενική προσέγγιση που συμφωνήθηκε σχετικά με την οδηγία από το Συμβούλιο «Απασχόληση, Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Καταναλωτές» κατά τη συνεδρίασή του στις 21/06/13, σύμφωνα με την οποία η απαγόρευση προϊόντων που έχουν χαρακτηριστικά αρώματα/γεύσεις θα πρέπει να επεκταθεί στα τσιγάρα και στον καπνό για στριφτά τσιγάρα και όχι σε άλλα είδη προϊόντων καπνού.

Τροπολογία 4

Αιτιολογική σκέψη 24

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|--|--|
| <p>Τα προϊόντα καπνού που προορίζονται για κάπνισμα, πλην των τσιγάρων και του καπνού για στριφτά τσιγάρα, και τα οποία καταναλώνονται κυρίως από άτομα μεγαλύτερης ηλικίας θα πρέπει να εξαιρούνται από ορισμένες απαιτήσεις επισήμανσης, αν δεν υπάρχει ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών ως προς τον όγκο των πωλήσεων ή τις καταναλωτικές συνήθειες των νέων. Η επισήμανση αυτών των άλλων προϊόντων καπνού θα πρέπει να ακολουθεί ειδικούς κανόνες. Θα πρέπει να εξασφαλιστεί η προβολή των προειδοποιήσεων για την υγεία στα μη καπνιζόμενα προϊόντα καπνού. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να τίθενται προειδοποιήσεις και στις δύο κύριες επιφάνειες των συσκευασιών των μη καπνιζόμενων προϊόντων καπνού.</p> | <p>Τα προϊόντα καπνού που προορίζονται για κάπνισμα, πλην των τσιγάρων και του καπνού για στριφτά τσιγάρα, και που καταναλώνονται κυρίως από καταναλωτές μεγαλύτερης ηλικίας, <u>με εξαίρεση ορισμένες τοπικές κοινότητες</u>, θα πρέπει να εξαιρούνται από ορισμένες απαιτήσεις επισήμανσης, αν δεν υπάρχει ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών ως προς τον όγκο των πωλήσεων ή τις καταναλωτικές συνήθειες όσον αφορά τους νέους. Η επισήμανση αυτών των άλλων προϊόντων καπνού θα πρέπει να ακολουθεί ειδικούς κανόνες. Θα πρέπει να εξασφαλιστεί η προβολή των προειδοποιήσεων για την υγεία στα μη καπνιζόμενα προϊόντα καπνού. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να τίθενται προειδοποιήσεις και στις δύο κύριες επιφάνειες των συσκευασιών των μη καπνιζόμενων προϊόντων καπνού. <u>Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην παρακολούθηση της κατάvalωσης των εξειδικευμένων προϊόντων καπνού, όπως τα προϊόντα ναργίλε, από μέλη εθνοτικών μειονοτήτων στο εσωτερικό κρατών μελών.</u></p> |

Τροπολογία 5

Αιτιολογική σκέψη 30

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|--|--|
| <p>Οι διασυνοριακές εξ αποστάσεως πωλήσεις προϊόντων καπνού διευκολύνουν την πρόσβαση των νέων στα προϊόντα καπνού και ενδέχεται να υπονομεύσουν την τήρηση των απαιτήσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία καταπολέμησης του καπνού, και ιδίως από την παρούσα οδηγία. Είναι αναγκαίο να θεσπιστούν κοινói κανόνες για ένα σύστημα κοινοποίησης, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι η παρούσα οδηγία αξιοποιεί πλήρως τις δυνατότητές της. Η διάταξη της παρούσας οδηγίας περί κοινοποίησης των εξ αποστάσεως διασυνοριακών πωλήσεων προϊόντων καπνού θα πρέπει να εφαρμόζεται παρά τη διαδικασία κοινοποίησης που προβλέπεται στην οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας (1). Οι εξ αποστάσεως διασυνοριακές πωλήσεις προϊόντων καπνού από επιχειρήσεις σε καταναλωτές ρυθμίζονται επίσης από την οδηγία 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 1997, για την προστασία των καταναλωτών</p> | <p>Οι διασυνοριακές εξ αποστάσεως πωλήσεις προϊόντων καπνού <u>πρέπει</u> μπορούν να απαγορευτούν από τα κράτη μέλη, διότι διευκολύνουν την πρόσβαση των νέων στα προϊόντα καπνού και ενδέχεται να υπονομεύσουν την τήρηση των απαιτήσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία καταπολέμησης του καπνού, και ιδίως από την παρούσα οδηγία. Είναι αναγκαίο να θεσπιστούν κοινói κανόνες για ένα σύστημα κοινοποίησης, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι η παρούσα οδηγία αξιοποιεί πλήρως τις δυνατότητές της. Η διάταξη της παρούσας οδηγίας περί κοινοποίησης των εξ αποστάσεως διασυνοριακών πωλήσεων προϊόντων καπνού θα πρέπει να εφαρμόζεται παρά τη διαδικασία κοινοποίησης που προβλέπεται στην οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας (1). Οι εξ αποστάσεως διασυνοριακές πωλήσεις προϊόντων καπνού από επιχειρήσεις σε καταναλωτές ρυθμίζονται επίσης από την οδηγία 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου,</p> |

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|---|--|
| <p>στις εξ αποστάσεως συμβάσεις, η οποία θα αντικατασταθεί, από τις 13 Ιουνίου 2014, από την οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών^(?).</p> <p>(¹) ΕΕ L 178, 17.7.2000, σ. 1-16. (²) ΕΕ L 144, 4.6.1997, σ. 19-27 και ΕΕ L 304, 22.11.2011, σ. 64-88.</p> | <p>της 20ής Μαΐου 1997, για την προστασία των καταναλωτών κατά τις εξ αποστάσεως συμβάσεις, η οποία θα αντικατασταθεί, από τις 13 Ιουνίου 2014, από την οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών^(?).</p> <p>(¹) ΕΕ L 178, 17.7.2000, σ. 1-16. (²) ΕΕ L 144, 4.6.1997, σ. 19-27 και ΕΕ L 304, 22.11.2011, σ. 64-88.</p> |

Αιτιολογία

Οι διασυνοριακές εξ αποστάσεως πωλήσεις αποτελούν μικρό μέρος του εμπορίου προϊόντων καπνού. Ενδέχεται να διευκολύνουν την πρόσβαση των νέων σε προϊόντα καπνού και, συνεπώς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να απαγορεύσουν τις εν λόγω πωλήσεις από επιχειρήσεις σε καταναλωτές, εφόσον εκφραστούν ανησυχίες σε επίπεδο περιφέρειας ή κράτους. Εάν δεν υπάρξει τέτοια απαγόρευση, θα χρειαστούν παρ' όλα αυτά κοινοί κανόνες κοινοποίησης, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι τηρούνται πλήρως οι κανόνες που θεσπίζονται από την οδηγία.

Τροπολογία 6

Αιτιολογική σκέψη 30

Νέα αιτιολογική σκέψη μετά την αιτιολογική σκέψη 30

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|----------------------------------|---|
| | <u>Ααμβάνοντας υπόψη το ισχυρό δυναμικό της προσέλκυσης νέων (και νεαρών) καπνιστών, τα κράτη μέλη πρέπει να απαγορεύσουν την αρχή της δωρεάν διανομής προϊόντων καπνού (μέσω ηλεκτρονικών καταστήματα λιανικής πώλησης ή σε δημόσιους χώρους).</u> |

Αιτιολογία

Η προτεινόμενη τροπολογία σχετίζεται με το σημείο 1 του σχεδίου γνωμοδότησης: πρέπει να περιοριστεί η κατανάλωση καπνού για το 70% των καπνιστών που αρχίζουν το κάπνισμα πριν από την ηλικία των 18 ετών.

Τροπολογία 7

Αιτιολογική σκέψη 31

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|---|--|
| <p>Όλα τα προϊόντα καπνού μπορούν να προκαλέσουν θνησιμότητα, νοσηρότητα και αναπηρία και η κατανάλωσή τους θα πρέπει να ανασχεθεί. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να παρακολουθούνται οι εξελίξεις όσον αφορά τα νέα προϊόντα καπνού. Θα πρέπει να επιβληθεί στους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς μια υποχρέωση κοινοποίησης για τα νέα προϊόντα καπνού, με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας των κρατών μελών να τα απαγορεύουν ή να τα εγκρίνουν. Η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί την εξέλιξη της κατάστασης ως προς τα προϊόντα αυτά και να υποβάλει έκθεση πέντε έτη μετά την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο των κρατών μελών, προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσον είναι απαραίτητο να υπάρξουν τροποποιήσεις της παρούσας οδηγίας.</p> | <p>Όλα τα προϊόντα καπνού μπορούν να προκαλέσουν θνησιμότητα, νοσηρότητα και αναπηρία και η κατανάλωσή τους θα πρέπει να ανασχεθεί. Ως εκ τούτου, <u>είναι σημαντικό πρέπει να προωθηθούν δημόσιες εκστρατείες εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης και ανάλογα προγράμματα με θέμα τις ιδιαίτερα βλαβερές συνέπειες του καπνίσματος στην ανθρώπινη υγεία, και να παρακολουθούνται οι εξελίξεις όσον αφορά τα νέα προϊόντα καπνού. Θα πρέπει να επιβληθεί στους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς μια υποχρέωση κοινοποίησης για τα νέα προϊόντα καπνού, με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας των κρατών μελών να τα απαγορεύουν ή να τα εγκρίνουν. Η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί την εξέλιξη της κατάστασης ως προς τα προϊόντα αυτά και να υποβάλει έκθεση πέντε έτη μετά την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο των κρατών μελών, προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσον είναι απαραίτητο να υπάρξουν τροποποιήσεις της παρούσας οδηγίας.</u></p> |

Αιτιολογία

Οι δημόσιες εκστρατείες εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης με θέμα τη δημόσια υγεία θα είναι πιο αποτελεσματικές απ' ό,τι τα απλά μέτρα παρέμβασης ή απαγόρευσης, τα οποία βασίζονται σε αυθαίρετες απαγορεύσεις.

Τροπολογία 8

Άρθρο 2.20

Νέο σημείο υπό το άρθρο 2 μετά το σημείο 2.20

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|----------------------------------|---|
| | <u>Ο όρος «εξειδικευμένα προϊόντα καπνού» καλύπτει τα περισσότερα μη καπνιζόμενα προϊόντα καπνού και καπνού για πίπα, όπως Gutkha, Zarda, καπνός εισρόφησης, Sishaand Beedi, που παραδοσιακά καταναλώνονται από συγκεκριμένες κοινότητες τη Νότιας Ασίας και άλλες.</u> |

Αιτιολογία

Στην οδηγία δεν προσδιορίζονται τα «εξειδικευμένα προϊόντα καπνού».

Τροπολογία 9

Άρθρο 5.4

Νέο σημείο υπό το άρθρο 5 μετά το σημείο 5.4

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|----------------------------------|--|
| | <u>Τα κράτη μέλη υποχρεώνουν τους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς να δημοσιοποιούν τις δαπάνες τους για εκστρατείες διαφήμισης, προώθησης και χορηγίας ανά κράτος μέλος, σε ετήσια βάση, αρχής γενομένης από το πλήρες ημερολογιακό έτος που έπεται εκείνου της έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας.</u> |

Αιτιολογία

Η τροπολογία απορρέει από τις απαιτήσεις του άρθρου 13 της Σύμβασης πλαισίου της ΠΟΥ για τον Έλεγχο του Καπνού. Επί του παρόντος, τα στοιχεία δεν είναι διαθέσιμα για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροπολογία 10

Άρθρο 6.4

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|---|---|
| 4. Τα κράτη μέλη απαγορεύουν τη χρήση των ακόλουθων πρόσθετων ουσιών στα προϊόντα καπνού: | 4. Τα κράτη μέλη απαγορεύουν τη χρήση των ακόλουθων πρόσθετων ουσιών στα προϊόντα καπνού: |
| α) βιταμίνες και άλλα πρόσθετα που δημιουργούν την εντύπωση ότι ένα προϊόν καπνού ωφελεί την υγεία ή ενέχει μειωμένους κινδύνους για την υγεία, ή | α) βιταμίνες και άλλα πρόσθετα που δημιουργούν την εντύπωση ότι ένα προϊόν καπνού ωφελεί την υγεία ή ενέχει μειωμένους κινδύνους για την υγεία, ή |
| β) καφεΐνη και ταυρίνη και άλλα πρόσθετα και τονωτικές ενώσεις που θεωρείται ότι δίνουν ενέργεια και ζωτικότητα, ή | β) καφεΐνη και ταυρίνη και άλλα πρόσθετα και τονωτικές ενώσεις που θεωρείται ότι δίνουν ενέργεια και ζωτικότητα, ή |
| γ) πρόσθετα τροφίμων με χρωστικές ιδιότητες για τις εκπομπές. | γ) πρόσθετα τροφίμων με χρωστικές ιδιότητες για τις εκπομπές. |
| | <u>δ) πρόσθετες ουσίες που ενισχύουν τις εθιστικές ιδιότητες της νικοτίνης.</u> |

Αιτιολογία

Αυτονόητη. Απαιτήση που περιλαμβάνεται επίσης στην απόφαση της Άνω Βουλής της Γερμανίας της 22.03.2013. (πρβλ.: <http://dipbt.bundestag.de/dip21/brd/2012/0820-12B.pdf> στα γερμανικά)

Τροπολογία 11

Άρθρο 6.10

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|--|--|
| Τα προϊόντα καπνού πλην των τσιγάρων, του καπνού για στριφτά τσιγάρα και των μη καπνιζόμενων προϊόντων καπνού εξαιρούνται από τις απαγορεύσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 5. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 22, για την ανάκληση της εξαίρεσης αυτής, αν υπάρξει ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών, η οποία θα διαπιστώνεται με έκθεση της Επιτροπής. | Τα προϊόντα καπνού πλην των τσιγάρων, <u>και</u> του καπνού για στριφτά τσιγάρα και των μη καπνιζόμενων προϊόντων καπνού εξαιρούνται από τις απαγορεύσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 5. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 22, για την ανάκληση της εξαίρεσης αυτής, αν υπάρξει ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών, η οποία θα διαπιστώνεται με έκθεση της Επιτροπής. |

Αιτιολογία

Η εν λόγω τροπολογία λαμβάνει υπόψη τη γενική προσέγγιση που συμφωνήθηκε σχετικά με την οδηγία από το Συμβούλιο «Απασχόληση, Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Καταναλωτές» κατά τη συνεδρίασή του στις 21/06/13.

Τροπολογία 12

Άρθρο 9 παρ. 1 γ

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία |
|--|--|
| (γ) καλύπτουν το 75% της εξωτερικής επιφάνειας τόσο της εμπρόσθιας όσο και της οπίσθιας πλευράς της μονάδας συσκευασίας και κάθε εξωτερικής συσκευασίας· | (γ) καλύπτουν το 75 <u>65</u> % της εξωτερικής επιφάνειας τόσο της εμπρόσθιας όσο και της οπίσθιας πλευράς της μονάδας συσκευασίας και κάθε εξωτερικής συσκευασίας· |

Αιτιολογία

Συνάδει με τη γενική προσέγγιση που συμφωνήθηκε σχετικά με την οδηγία από το Συμβούλιο «Απασχόληση, Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Καταναλωτές» κατά τη συνεδρίασή του στις 21/06/13.

Τροπολογία 13

Άρθρο 9 παρ. 1 ε

| Κείμενο που προτείνει Επιτροπή | Τροπολογία |
|---|--|
| ε) είναι τοποθετημένες στο άνω άκρο της μονάδας συσκευασίας και κάθε άλλης εξωτερικής συσκευασίας και στην ίδια κατεύθυνση με όλες τις άλλες πληροφορίες που αναγράφονται στη συσκευασία· | ε) είναι τοποθετημένες στο άνω <u>ή το κάτω</u> άκρο της μονάδας συσκευασίας και κάθε άλλης εξωτερικής συσκευασίας και στην ίδια κατεύθυνση με όλες τις άλλες πληροφορίες που αναγράφονται στη συσκευασία· |

Αιτιολογία

Τα μαλακά πακέτα «κανονικών διαστάσεων» δεν διαθέτουν αρθρωτό καπάκι και, στο άνω άκρο τους, τοποθετείται η φορολογική ταινία, η οποία έχει επίσης τη λειτουργία να κλείνει τη συσκευασία. Εάν επιβληθεί η τοποθέτηση της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία στο άνω άκρο, η συνέπεια θα είναι να οδηγηθεί σε εξάλειψη το συγκεκριμένο είδος προϊόντος. Ως εκ τούτου, προτείνεται να καταστεί πιο ευέλικτη η τοποθέτηση της προειδοποίησης υγείας για αυτό το είδος πακέτου, χωρίς να καταργείται η αναγκαία προβολή των προειδοποιήσεων, μέσω της εναλλακτικής επιλογής να τοποθετείται η προειδοποίηση υγείας στο κάτω άκρο της συσκευασίας.

Τροπολογία 14

Άρθρο 9 παρ. 1 ζ

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία |
|---|---|
| <p>ζ) για τις μονάδες συσκευασίας (πακέτα) τσιγάρων, έχουν τις ακόλουθες διαστάσεις:</p> <p>i) ύψος: τουλάχιστον 64 mm·</p> <p>ii) πλάτος: τουλάχιστον 55 mm.</p> | <p>ζ) για τις μονάδες συσκευασίας (πακέτα) τσιγάρων, έχουν τις ακόλουθες διαστάσεις:</p> <p>i) ύψος: τουλάχιστον 64 <u>44</u> mm·</p> <p>ii) πλάτος: τουλάχιστον 55 <u>52</u> mm.</p> |

Τροπολογία 15

Άρθρο 13 παρ. 1

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕΠ |
|---|--|
| <p>Οι μονάδες συσκευασίας τσιγάρων έχουν σχήμα ορθογώνιου παραλληλεπίπεδου. Οι μονάδες συσκευασίας καπνού για στριφτά τσιγάρα έχουν σχήμα σακούλας, δηλ. μικρού ορθογώνιου σάκου με καπάκι που καλύπτει το άνοιγμα. Το καπάκι της σακούλας καλύπτει τουλάχιστον το 70% του εμπρόσθιου μέρους της μονάδας συσκευασίας. Οι μονάδες συσκευασίας τσιγάρων περιέχουν τουλάχιστον 20 τσιγάρα. Οι μονάδες συσκευασίας καπνού για στριφτά τσιγάρα περιέχουν καπνό βάρους τουλάχιστον 40 gr.</p> | <p>Οι μονάδες συσκευασίας τσιγάρων έχουν σχήμα ορθογώνιου παραλληλεπίπεδου. Οι μονάδες συσκευασίας καπνού για στριφτά τσιγάρα έχουν σχήμα σακούλας, δηλ. μικρού ορθογώνιου σάκου με καπάκι που καλύπτει το άνοιγμα. Το καπάκι της σακούλας καλύπτει τουλάχιστον το 70% του εμπρόσθιου μέρους της μονάδας συσκευασίας. Οι μονάδες συσκευασίας τσιγάρων περιέχουν τουλάχιστον 20 τσιγάρα. Οι μονάδες συσκευασίας καπνού για στριφτά τσιγάρα περιέχουν καπνό βάρους τουλάχιστον 40 gr.</p> |

Αιτιολογία

Στο άρθρο 13 παράγραφος 1 του σχεδίου οδηγίας συμπεριλαμβάνεται ήδη η ρύθμιση ότι οι μονάδες συσκευασίας καπνού για στριφτά τσιγάρα έχουν σχήμα σακούλας. Σε γενικές γραμμές επικροτούνται, από πλευράς υγείας, οι αυστηρότερες διατάξεις που προβλέπονται στην υπό εξέταση πρόταση οδηγίας, λόγου χάρη, η εκτεταμένη επισήμανση προειδοποιήσεων για την υγεία στις συσκευασίες τσιγάρων και τις συσκευασίες καπνού για στριφτά τσιγάρα. Ωστόσο, η επιδιωκόμενη απαγόρευση, π.χ. των σύνθετων πολυστρωματικών δοχείων, με τον περιορισμό των επιτρεπόμενων συσκευασιών στις συσκευασίες σε σχήμα σακούλας για τη συγκεκριμένη κατηγορία προϊόντων, δεν συμβάλλει σε ουσιαστική ενίσχυση της προστασίας της υγείας, δεδομένου ιδίως ότι τα συμφέροντα προστασίας των καταναλωτών μπορούν να διασφαλιστούν με την επισήμανση προειδοποιήσεων για την υγεία επί των συσκευασιών καπνού, η οποία να εναρμονίζεται με τις κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής του άρθρου 11 της σύμβασης-πλακίσου της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (ΠΟΥ) για τον έλεγχο του καπνού.

Βρυξέλλες, 3 Ιουλίου 2013

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Καθαρή ενέργεια για τις μεταφορές»

(2013/C 280/12)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- τονίζει ότι αυτή η πρόταση της Επιτροπής δεν μπορεί να υλοποιηθεί μόνον μέσω μεταβολών στα συστήματα μεταφορών, αλλά επίσης μέσω της εθνικής ενεργειακής πολιτικής, καθότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να στραφούν προς μια μακροπρόθεσμη πολιτική επενδύσεων για τη δημιουργία υποδομών εναλλακτικών καυσίμων·
- στον καθορισμό των προθεσμιών για την κατασκευή τοπικών υποδομών, η Επιτροπή θα πρέπει να συνυπολογίσει, εκτός από τις γεωγραφικές και τις κλιματικές συνθήκες μιας περιοχής, τις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις και τις προσπάθειες στον τομέα της έρευνας και της ανάπτυξης, και να καταρτίσει ενδεδειγμένο χρονοδιάγραμμα, ώστε να αναπτυχθεί ένα κοινό πρότυπο και να επιτευχθεί συμφωνία επ' αυτού·
- υπογραμμίζει ότι στις πολιτικές αποφάσεις πρέπει να δοθεί έμφαση στο γεγονός ότι οι τιμές των καυσίμων πρέπει να παραμείνουν οικονομικά προσιτές για τους πολίτες, ειδικά σε μια εποχή όπου το εισόδημα των νοικοκυριών σε πολλά κράτη μέλη εξακολουθεί να μειώνεται·
- θεωρεί απαραίτητη τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην κατάρτιση των εθνικών στρατηγικών πλαισίων πολιτικής στον τομέα των μεταφορών, καθώς και των διοικητικών και νομικών προτύπων, ώστε να εξασφαλιστεί η δέουσα επιτόπια εφαρμογή τους, καθώς και η συνεκτίμηση των τοπικών συνθηκών·
- κρίνει ότι τα εθνικά στρατηγικά πλαίσια πρέπει να προβλέπουν ένα ισορροπημένο ενεργειακό μίγμα, ώστε σε καμία περίπτωση να μην υπάρξει μετάπτωση από τη μία εξάρτηση (πετρέλαιο από τρίτες χώρες) σε μια άλλη (φυσικό αέριο από τρίτες χώρες)·
- τονίζει ότι τα πρότυπα για την ανάπτυξη των υποδομών πρέπει να στηριχθούν στα πρότυπα της ΕΕ, τα οποία είναι πλήρως εναρμονισμένα με τα αντίστοιχα διεθνή πρότυπα, ώστε να αποφευχθεί η αναδιώρηση αυτών των προτύπων·
- κρίνει ότι η αλλαγή της καταναλωτικής συμπεριφοράς είναι μείζονος σημασίας για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, οι οποίες μπορούν να επηρεάσουν τις προτιμήσεις και τις επιλογές των καταναλωτών, παρέχοντας εκπτώσεις προς όφελός τους·
- τονίζει ότι οι απαιτήσεις σχετικά με την ανάπτυξη των αστικών και περιαστικών υποδομών, θα πρέπει να αντικατασταθούν με απαιτήσεις που θα καθορίσουν τα ίδια τα κράτη μέλη, με τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών.

Εισηγήτρια

η κ. Saima KALEV (EE/EA), μέλος του δημοτικού συμβουλίου του Jõgeva

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Καθαρή ενέργεια για τις μεταφορές: Μια ευρωπαϊκή στρατηγική εναλλακτικών καυσίμων

COM(2013) 17 final

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων

COM(2013) 18 final

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

1. επικροτεί τις προτάσεις που περιέχονται στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα «Καθαρή ενέργεια για τις μεταφορές», οι οποίες παρέχουν τη δυνατότητα για υλοποίηση της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους» στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»⁽¹⁾ και των στόχων που τέθηκαν στη Λευκή Βίβλο για την πολιτική μεταφορών⁽²⁾. Ωστόσο, η ΕτΠ τονίζει ότι αυτή η δυνατότητα δεν μπορεί να υλοποιηθεί αποκλειστικά μέσω μεταβολών στα συστήματα μεταφορών, αλλά επίσης μέσω της εθνικής ενεργειακής πολιτικής, καθότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσανατολιστούν προς μια μακροπρόθεσμη πολιτική επενδύσεων για τη δημιουργία υποδομών εναλλακτικών καυσίμων.

2. συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι το κύριο ερώτημα που τίθεται όσον αφορά τη διείσδυση των εναλλακτικών καυσίμων στην αγορά είναι κατά πόσο μπορούν να εξασφαλιστούν οικονομίες κλίμακας και η διάδοση των εναλλακτικών καυσίμων σε ολόκληρη την ΕΕ. Προς τούτο, πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή μια ενιαία, σταθερή και συνολική στρατηγική με ένα κανονιστικό πλαίσιο που να ευνοεί τις επενδύσεις, το οποίο εξακολουθεί να απουσιάζει. Επομένως, στον καθορισμό των προθεσμιών για την κατασκευή τοπικών υποδομών, η Επιτροπή θα πρέπει να συνυπολογίσει, παράλληλα με τις γεωγραφικές και τις κλιματικές συνθήκες μιας συγκεκριμένης περιοχής, και τις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις, καθώς και τις προσπάθειες στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης. Κρίνεται σκόπιμο να καταρτίσει ένα ενδεδειγμένο χρονοδιάγραμμα, ούτως ώστε να αναπτυχθεί ένα κοινό πρότυπο και να επιτευχθεί συμφωνία επ' αυτού.

3. θεωρεί υπερβολικά σύντομες τις προθεσμίες που καθορίζονται στην πρόταση οδηγίας της Επιτροπής⁽³⁾, δεδομένου ότι, πριν από τη θέσπιση των εθνικών πλαισίων πολιτικής και των συναφών διοικητικών και νομοθετικών πράξεων, απαιτείται η συνεργασία με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, καθώς και μια εμπειριστατωμένη εθνική ανάλυση, συζήτηση και επεξεργασία των χρηματοδοτικών λύσεων.

4. υπογραμμίζει ότι στις πολιτικές αποφάσεις που θα ληφθούν πρέπει να δοθεί έμφαση στο γεγονός ότι οι τιμές των καυσίμων

πρέπει να παραμείνουν οικονομικά προσιτές για τους πολίτες, ειδικά σε μια εποχή όπου το εισόδημα των νοικοκυριών σε πολλά κράτη μέλη εξακολουθεί να μειώνεται. Το ίδιο ισχύει και για το κόστος των υποδομών και των εναλλακτικών καυσίμων.

Σπουδαιότητα και ρόλος του τοπικού και του περιφερειακού επιπέδου

5. επισημαίνει ότι η στρατηγική εναλλακτικών καυσίμων εξυπηρετεί τον στόχο της πολιτικής μεταφορών σχετικά με την εισαγωγή εναλλακτικών καυσίμων σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, στοιχείο που επηρεάζει δραστικά τον τρόπο οργάνωσης και χρήσης των μεταφορών σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο. Από την άποψη αυτή, η ενίσχυση του ρόλου των περιφερειακών και τοπικών πολιτικών θα αποβεί καθοριστική για την ανάπτυξη των εναλλακτικών καυσίμων στις μεταφορές.

6. Για τον λόγο αυτόν, είναι απαραίτητη η συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην κατάρτιση των εθνικών στρατηγικών πλαισίων στον τομέα της πολιτικής μεταφορών, καθώς και των διοικητικών και νομικών προτύπων, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η δέουσα επιτόπια εφαρμογή τους, καθώς και η συνεκτίμηση των τοπικών συνθηκών, ενώ θα διασφαλίζεται επίσης η εφαρμογή μιας πολιτικής για τα εναλλακτικά καύσιμα, σύμφωνα με τις προτάσεις της Επιτροπής. Παράλληλα, πρέπει να αξιοποιηθούν ήδη υφιστάμενες πρωτοβουλίες δήμων της Ευρώπης, όπως το Σύμφωνο των Δημάρχων, προκειμένου να καθοδηγηθούν καταλλήλως και να ενισχυθούν οι δεσμεύσεις των σχεδίων δράσης υπέρ της βιώσιμης ενέργειας όσον αφορά τα τοπικά συστήματα εναλλακτικών καυσίμων στις μεταφορές.

7. θεωρεί ότι η ΕτΠ, ως εκπρόσωπος του τοπικού και του περιφερειακού επιπέδου, θα πρέπει να εντατικοποιήσει και να στηρίξει τις διαβουλεύσεις και την ανταλλαγή εμπειριών στον τομέα των εναλλακτικών καυσίμων, προκειμένου να δημιουργηθούν πιο καθαρές και πιο «πράσινες» πόλεις και περιφέρειες. Η Επιτροπή των Περιφερειών θα πρέπει να ενθαρρύνει διαβουλεύσεις σχετικά με το πώς οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές μπορούν να επηρεάσουν τη συμπεριφορά των πολιτών και να τους ωθήσουν προς τη χρήση οχημάτων που τροφοδοτούνται με εναλλακτικά καύσιμα.

8. αναδεικνύει την άποψη της Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία η ανάληψη ενεργού δράσης εκ μέρους της Ένωσης, ως πρωτοπόρου στην προώθηση καινοτόμων λύσεων για τα εναλλακτικά καύσιμα, θα δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για την ευρωπαϊκή βιομηχανία, θα

⁽¹⁾ COM (2011) 21 final.

⁽²⁾ CdR 101/2011 fin.

⁽³⁾ COM(2013) 18 final.

τονώσει την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ στις παγκόσμιες αγορές και θα εξασφαλίσει 700.000 νέες θέσεις εργασίας⁽⁴⁾. Αυτές οι θέσεις εργασίας θα δημιουργηθούν σε τοπικό επίπεδο και, επομένως, οι αυτοδιοικητικές αρχές θα πρέπει να έχουν δικαίωμα λόγου κατά την εκπόνηση των σχετικών εθνικών στρατηγικών·

9. είναι της άποψης ότι, με τη στήριξη του ρόλου των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, θα αυξηθούν οι συνέργειες και θα βελτιστοποιηθεί το κόστος για την ανάπτυξη των υποδομών. Έτσι, για παράδειγμα, με την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων λήψης αποφάσεων και των μορφών διασυνοριακής συνεργασίας μπορεί να καταστεί δυνατή η χρήση αυτών των υποδομών·

10. υπενθυμίζει τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Λευκή Βίβλος — Χάρτης πορείας για έναν ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο μεταφορών»⁽⁵⁾ και επιδοκιμάζει τον στόχο που θέτει η Λευκή Βίβλος να ελαττωθεί στο ήμισυ η χρήση των αυτοκινήτων που κινούνται με συμβατικά καύσιμα μέχρι το 2030, να επιτευχθεί η πλήρης κατάργησή τους έως το 2050 και, ουσιαστικά, να απαλλαγθούν οι αστικές μεταφορές από τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα στα μεγάλα αστικά κέντρα έως το 2030·

Ενεργειακή εξάρτηση από τρίτες χώρες

11. προτρέπει την Επιτροπή να υπογραμμίσει στην πρόταση οδηγίας της ότι, για να προωθηθεί ο βασικός της στόχος (δηλαδή η εξασφάλιση της ανεξαρτησίας από το πετρέλαιο), το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πρέπει να περιέχει ένα ισορροπημένο ενεργειακό μίγμα. Σε καμία όμως περίπτωση δεν θα πρέπει να υπάρξει μετάπτωση από τη μία εξάρτηση (πετρέλαιο από τρίτες χώρες) σε μια άλλη (φυσικό αέριο από τρίτες χώρες). Στην πρόταση για τη διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας για τα εναλλακτικά καύσιμα θα πρέπει να συνυπολογιστούν οι διάφορες πρώτες ύλες που απαιτούνται για την παραγωγή των εναλλακτικών καυσίμων και βρίσκονται στη διάθεση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών·

Χρηματοδότηση από τα διαθέσιμα ταμεία της ΕΕ

12. ανησυχεί ότι η εφαρμογή της υπό εξέταση πρότασης οδηγίας θα επιφέρει χρηματοοικονομικούς περιορισμούς, ακόμη και στις περιπτώσεις όπου οι προτεινόμενες δραστηριότητες θα χρηματοδοτηθούν εν μέρει από τα προγράμματα «Ορίζοντας 2020», ΔΕΔ Μ ή από τον ιδιωτικό τομέα. Στο μέλλον, θα πρέπει επίσης να εξασφαλίζεται η δυνατότητα χρηματοδότησης τοπικών και περιφερειακών δράσεων πολιτικής για καθαρές μεταφορές από πόρους της πολιτικής για τη συνοχή. Οι ανάγκες για επενδύσεις τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο πρέπει συνυπολογιστούν κατά τον προγραμματισμό των δαπανών για την επόμενη χρηματοδοτική περίοδο·

13. εκφράζει την ανησυχία της σχετικά με τη χρηματοδότηση των διασυνοριακών συμμαχιών, δεδομένου ότι, στις 8 Φεβρουαρίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατέληξε σε συμφωνία για το μελλοντικό πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο⁽⁶⁾ και τις δημοσιονομικές προτεραιότητες της ΕΕ κατά την περίοδο 2014-2020, όπου προβλέπεται η συρρίκνωση των πόρων για τη διασυνοριακή συνεργασία·

14. ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί ώστε να αποτραπεί το ενδεχόμενο οι πολιτικές που θεσπίζουν τα κράτη μέλη να προκαλούν επιπτώσεις λόγω συνόρων, εξαιτίας των περιφερειακών ανισο-

τήτων· συνιστάται, επομένως, να προβλεφθούν ελάχιστοι μηχανισμοί που να μετριάζουν το φαινόμενο αυτό (λ.χ. θέσπιση διαδρόμων προτεραιότητας για εναλλακτικά καύσιμα στις εμπορευματικές μεταφορές, με συγχρηματοδότηση από πόρους της ΕΕ)·

15. υπενθυμίζει ότι, κατά την άποψη της⁽⁷⁾, ενδέχεται να χρειαστούν επενδύσεις σε υποδομές που παρέχουν βασικές υπηρεσίες στο κοινό –συμπεριλαμβανομένων των τομέων του περιβάλλοντος και των μεταφορών– ακόμη και σε πιο αναπτυγμένες περιφέρειες, ιδίως σε συνδυασμό με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αύξηση της χρήσης των εναλλακτικών καυσίμων στις μεταφορές. Όσον αφορά τις πιθανές χρηματοοικονομικές ενισχύσεις και τις χρηματοδοτήσεις, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων συνιστά έναν σημαντικό εταίρο για τη δρομολόγηση των επενδύσεων. Παρέχει τεχνική βοήθεια και χρηματοδοτεί επενδύσεις μέσω των δανείων ΕΣΚ (Ευρωπαϊκές Συμπράξεις Καινοτομίας — EIP — European Innovation Partnerships)·

16. υπογραμμίζει ότι οι προβλέψεις των επενδυτικών αναγκών πρέπει να είναι συνολικές και ρεαλιστικές, ενώ οι επιλογές χρηματοδότησης από τα διάφορα ταμεία της ΕΕ και στα πλαίσια των θεματικών στόχων της περιόδου 2014-2020 θα πρέπει να υποβάλλονται με σαφή και συνεκτικό τρόπο και να συνοδεύονται από διασυνδέσεις με τις μελλοντικές στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης·

17. συνιστά να χρηματοδοτηθούν οι υποδομές επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού με καύσιμα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα από τους χρήστες. Κρατικές ενισχύσεις θα πρέπει να χορηγούνται μόνον ως κίνητρο έναρξης της δραστηριότητας·

Κοινά πρότυπα

18. συμφωνεί με την άποψη ότι η έλλειψη εναρμόνισης στην ανάπτυξη των υποδομών εναλλακτικών καυσίμων παρεμποδίζει την ανάπτυξη οικονομικών κλίμακας, από πλευράς εφοδιασμού, και την κινητικότητα, από πλευράς ζήτησης. Για να διακοπεί αυτός ο φαύλος κύκλος, η Επιτροπή θα πρέπει να θέσει ως προτεραιότητά της την ανάπτυξη νέων δικτύων υποδομής·

19. υπενθυμίζει ότι η ΕτΠ έχει ήδη επιδοκιμάσει και στηρίζει τη Λευκή Βίβλο με θέμα «Χάρτης πορείας για έναν ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών — Για ένα ανταγωνιστικό και ενεργειακά αποδοτικό σύστημα μεταφορών»⁽⁸⁾, καθώς και το σχέδιο δράσης που περιέχεται σε αυτήν. Στο έγγραφο αυτό προτείνεται να καθοριστούν κατάλληλα πρότυπα για τις εκπομπές CO₂ στις εξατμίσεις όλων των οχημάτων που κινούνται με καθαρά καύσιμα, καθώς και κατευθυντήριες γραμμές και προδιαγραφές για οικολογικές υποδομές σταθμών διανομής καυσίμων·

20. συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι είναι αναγκαία η θέσπιση κοινών τεχνικών προδιαγραφών για να εξασφαλιστεί η διείσδυση στην αγορά, η οικονομική ανάπτυξη και η ευρύτερη διάδοση των εναλλακτικών καυσίμων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και υπενθυμίζει ότι τέτοιου είδους λύσεις πρέπει να βρεθούν σύντομα, λαμβάνοντας ωστόσο υπόψη τις οικονομικές ανάγκες κάθε κράτους μέλους. Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει ότι, κατά τον υπολογισμό των χρονικών προθεσμιών σχετικά με την ανάπτυξη των υποδομών, θα πρέπει να εξασφαλιστεί περισσότερος χρόνος για την εκπόνηση, την έγκριση και την εφαρμογή των κοινών προτύπων, απ' ό,τι προβλέπεται στην παρούσα πρόταση οδηγίας·

⁽⁴⁾ COM(2013) 17 final.

⁽⁵⁾ CdR 101/2011 fin.

⁽⁶⁾ CdR 2182/2012 fin

⁽⁷⁾ CdR 5/2012 fin.

⁽⁸⁾ COM(2011) 144 final.

21. προτρέπει τα πρότυπα που θα καθοριστούν για την ανάπτυξη των υποδομών να στηριχθούν στα ευρωπαϊκά πρότυπα, τα οποία είναι πλήρως εναρμονισμένα με τα αντίστοιχα διεθνή. Είναι σημαντικό να αποφευχθεί η ανάγκη αναθεώρησης αυτών των προτύπων. Επίσης, η ΕτΠ πιστεύει ότι το δικαίωμα της Επιτροπής να μεταβάλει τις τεχνικές προδιαγραφές για τα σημεία επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού, που ορίζεται στην πρόταση οδηγίας, θα προκαλέσει αβεβαιότητα στους επενδυτές, τη βιομηχανία και τους καταναλωτές όσον αφορά τη χρηματοδότηση μακροπρόθεσμων επενδύσεων·

22. αν και αναγνωρίζει ότι οι οικονομίες κλίμακας σε μικρά κράτη μέλη, περιφέρειες ή δήμους ενδέχεται να μην οδηγήσουν σε οικονομικά συμφέρουσα ανάπτυξη εναλλακτικών καυσίμων, εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι τα πρότυπα για τις υποδομές πρέπει να είναι προσανατολισμένα στην οικονομική σκοπιμότητα και συμβατά με τις υφιστάμενες επενδύσεις, καθώς και με τα οχήματα που κυκλοφορούν ήδη στην αγορά·

23. σημειώνει ότι στο στρατηγικό πλαίσιο θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται απαιτήσεις ενημέρωσης, πολιτικά και ρυθμιστικά μέτρα για τη διεξαγωγή επιστημονικών μελετών και τον καθορισμό στόχων, καθώς και πρότυπα σχετικά με τη συνεργασία με άλλα κράτη μέλη, προκειμένου να εξασφαλιστούν μια ενιαία διεθνής υποδομή και η ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων και αγαθών σε ολόκληρη την ΕΕ·

24. υποστηρίζει την πρόθεση να συμπεριληφθούν στην προτεινόμενη στρατηγική όλες οι δυνατές επιλογές, τηρώντας την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας και χωρίς να δοθεί προτίμηση σε κανένα συγκεκριμένο τύπο καυσίμου, και, ταυτόχρονα, να προβλεφθούν κοινές τεχνικές προδιαγραφές για το σύνολο των επιλογών. Η ΕτΠ υπενθυμίζει ότι είναι ζωτικό να καταρτιστούν και να εφαρμοστούν αποτελεσματικά κριτήρια για τη βιωσιμότητα των βιοκαυσίμων. Εκτός αυτού, πρέπει να εξασφαλιστεί η διαθεσιμότητα των βιοκαυσίμων δεύτερης γενιάς στην αγορά, ούτως ώστε να μην διαταραχθούν η φυσική ισορροπία του περιβάλλοντος, ο επισιτιστικός εφοδιασμός, η οικονομική ισορροπία της αγοράς ή η κοινωνική ισορροπία, όπως έχει ήδη υποστηρίξει η ΕτΠ σε προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της (*)·

25. φρονεί ότι οι απαιτήσεις σχετικά με τη θαλάσσια ναυσιπλοΐα θα πρέπει να συνάδουν με τους κανόνες του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΔΝΟ)·

Συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα

26. υπογραμμίζει ότι είναι επείγοντως απαραίτητη η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στη χρηματοδότηση των υποδομών, διότι οι επιχειρήσεις κατατάσσονται μεταξύ των βασικών δυναμικών δικαιούχων της υπό εξέταση πρότασης οδηγίας: Με την παρούσα οδηγία τους προσφέρονται οι προοπτικές για την παραγωγή και εμπορική προώθηση νέων προϊόντων, ενώ, συγχρόνως, μπορούν να αναπτύξουν και να αξιοποιήσουν νέες υποδομές εναλλακτικών καυσίμων·

27. επισημαίνει ότι θα πρέπει να δοθεί προσοχή ώστε η εφαρμογή των προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να επιβαρύνει όσο το δυνατόν λιγότερο την ελεύθερη αγορά και τον ανταγωνισμό. Κρίνεται σκόπιμο να δημιουργηθούν κίνητρα για τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα και να εξαλειφθούν οι υφιστάμενοι κίνδυνοι και οι αντίστοιχες ανησυχίες·

28. για να εξαλειφθούν οι φραγμοί και να μειωθούν οι δαπάνες, συνιστάται να επιτευχθούν συμφωνίες μεταξύ των δημόσιων αρχών και των πρατηριούχων για την αύξηση της χρήσης των εναλλακτικών καυσίμων, ώστε να διασφαλιστεί η χρησιμοποίηση υφιστάμενων υποδομών διανομής όπως οι πολυ-ενεργειακοί σταθμοί και να αποφευχθεί έτσι η ανάγκη διπλών υποδομών διανομής·

Μετρήσιμα αποτελέσματα

29. επιδοκιμάζει την πρόθεση της Επιτροπής να ρυθμίσει τις αποφάσεις εθνικής πολιτικής· εντούτοις, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι πρωταρχικό στόχο της παρούσας πρότασης οδηγίας αποτελεί η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και ο περιορισμός της εξάρτησης από το πετρέλαιο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρουσιάσουν στις δέσμες μέτρων εθνικής πολιτικής τους, όχι μόνο τους δείκτες που σχετίζονται με τις υποδομές εναλλακτικών καυσίμων, αλλά και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα – αφενός σε σχέση με τη μείωση των εκπομπών και, αφετέρου, αναφορικά με τον περιορισμό της εξάρτησης από το πετρέλαιο και τη διάδοση των εναλλακτικών καυσίμων. Τα σχετικά αποτελέσματα θα πρέπει να παρουσιάζονται ανά δήμους και περιφέρειες, ώστε να αξιολογούνται ενδεχόμενες εσωτερικές αποκλίσεις εντός του κάθε κράτους μέλους·

30. προσβέβει ότι η μέτρηση των αποτελεσμάτων θα πρέπει να βασίζεται σε συγκρίσιμους δείκτες και να καταδεικνύει την αποτελεσματικότητα και τη βιωσιμότητα της παραγωγής και της κατανάλωσης ενέργειας με όσο το δυνατόν ευρύτερο τρόπο (κύκλος ζωής/ διάρκεια ζωής του καυσίμου) και όχι μόνο σε σχέση με τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα·

Ρύπανση λόγω της παραγωγής καυσίμων

31. καλεί την Επιτροπή να προβάλει στην πρόταση οδηγίας της ότι, για την εκπλήρωση του κοινού πρωταρχικού στόχου –δηλ. τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου– θα πρέπει να προσδιοριστούν σαφώς οι πλέον ενδεδειγμένες πηγές ενέργειας. Σκοπός αυτού του μέτρου είναι να αποφευχθεί η κατάσταση κατά την οποία η μείωση των εκπομπών που προκαλούνται από τις μεταφορές μπορεί να προκαλέσει αύξηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου λόγω της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή ως συνέπεια άλλου είδους περιβαλλοντικής ρύπανσης·

32. επικροτεί τη συμμόρφωση με την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας. Μολονότι στην προτεινόμενη στρατηγική πρέπει να ληφθούν υπόψη όλοι οι τύποι εναλλακτικών καυσίμων, ωστόσο η ενεργειακή απόδοση, οι περιβαλλοντικές επιδόσεις (ανανεώσιμες πηγές ενέργειας), η οικονομική (πολιτική) ανεξαρτησία, η ασφάλεια εφοδιασμού και οι κοινωνικές πτυχές συνιστούν επίσης καθοριστικούς παράγοντες που πρέπει να συνεκτιμηθούν·

Αγροτικές περιοχές και αραιοκατοικημένες περιοχές

33. υπογραμμίζει ότι η μετάβαση από τα καύσιμα που αποτελούν παράγωγα του πετρελαίου σε εναλλακτικά καύσιμα είναι επίσης ζωτικής σημασίας για την ύπαιθρο, ίσως και ακόμη σημαντικότερη λόγω της χαμηλής πληθυσμιακής της πυκνότητας. Αυτό συνεπάγεται ότι τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους τις

(*) CdR 160/2008 fin.

αγροτικές περιοχές κατά τη χάραξη των εθνικών τους πολιτικών. Πρέπει να εκπονηθούν στρατηγικές που να εξασφαλίζουν τις απαραίτητες υποδομές αφενός, για την επιτυχημένη μετάβαση στη χρήση εναλλακτικών καυσίμων και, αφετέρου, για την αξιοποίηση των εγγενών πόρων του κάθε τόπου που θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν τέτοια καύσιμα. Οι αραιοκατοικημένες περιοχές μπορεί να αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα με τις αγροτικές περιοχές και, ως εκ τούτου, πρέπει να δοθεί ξεχωριστή έμφαση σε αυτήν την παράμετρο.

Αστικές μεταφορές

34. τονίζει ότι η μετάβαση προς μια πιο αειφόρο πολιτική μεταφορών συνιστά θεμελιώδη πτυχή των αστικών μεταφορών⁽¹⁰⁾, όπως έχει ήδη αναφέρει η ΕτΠ σε προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της·

35. προειδοποιεί ότι η χρήση οχημάτων που λειτουργούν με εναλλακτικά καύσιμα, σε πόλεις και μεγάλα αστικά κέντρα, δεν πρέπει να αποβαίνει σε βάρος των δημόσιων μεταφορών. Ο σκοπός δεν είναι να αυξηθεί η κυκλοφορία ιδιωτικών οχημάτων, αλλά να αυξηθεί το εύρος της προσφοράς, ώστε να ενθαρρυνθεί η μετάβαση προς φιλικότερα για το περιβάλλον μέσα μεταφοράς, τα οποία να είναι ιδίως συμπληρωματικά προς τις δημόσιες μεταφορές·

36. συνιστά η ΕτΠ να εντατικοποιήσει και να στηρίξει τις διαβουλεύσεις και την ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με τη χρήση εναλλακτικών καυσίμων στις αστικές μεταφορές, με στόχο να δημιουργηθούν πιο καθαρές και πιο «πράσινες» πόλεις και περιφέρειες·

37. υπενθυμίζει ότι η ΕτΠ έχει ήδη ταχθεί υπέρ της κατάρτισης σχεδίων αστικής κινητικότητας, τα οποία θα μπορούσαν να υποστηριχθούν στο μέλλον από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)⁽¹¹⁾·

38. επισημαίνει ότι η ευρωπαϊκή στρατηγική για τα εναλλακτικά καύσιμα συνιστά ιδανική ευκαιρία για την ενίσχυση τόσο της χρήσης του ποδηλάτου όσο και των τοπικών δημόσιων συγκοινωνιών. Επομένως, οι στρατηγικές για την ηλεκτρική κινητικότητα θα πρέπει να περιλαμβάνουν ρητά τις μεταφορές με ποδήλατο ή με τις δημόσιες συγκοινωνίες·

39. είναι πεπεισμένη ότι τα υβριδικά και προπαντός τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα διαθέτουν το μεγαλύτερο άμεσο δυναμικό χρήσης στις αστικές περιοχές, χωρίς να λησμονούνται τα οχήματα που κινούνται με τεχνολογία υδρογόνου. Επομένως, κάθε πόλη θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να ρυθμίζουν τη χρήση τους με τα δικά της μέτρα και κίνητρα (πράσινο κύμα, δικαίωμα χρήσης των λωρίδων κυκλοφορίας των δημόσιων αστικών συγκοινωνιών, μειωμένα τέλη στάθμευσης, κλπ.). Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών με άλλες πόλεις, ούτως ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής στα αστικά κέντρα και, κατ' αυτόν τον τρόπο, να παρακινήθούν οι καταναλωτές να χρησιμοποιούν ευρύτερα τα οχήματα που λειτουργούν με εναλλακτικά καύσιμα·

40. αναμένει ότι η αυξανόμενη χρήση οχημάτων που χρησιμοποιούν εναλλακτικά καύσιμα θα οδηγήσει επίσης στην αύξηση της παραγωγής αυτών των οχημάτων και στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης σε αυτόν τον τομέα. Για αυτό το θέμα, παραπέμπει στη γνωμοδότησή της με τίτλο «Cars 2020»·

41. επιδοκιμάζει τη διαρκή ανάπτυξη ευφώνων συστημάτων μεταφορών (ΕΣΜ) και τεχνολογιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο και την εφαρμογή τους σε τοπικό επίπεδο, προκειμένου να εξασφαλιστούν συνέργειες μεταξύ των διαφόρων συστημάτων σε όλη την επικράτεια της ΕΕ, να αποφευχθούν πιθανά κενά και να διασφαλιστεί η πλήρης κάλυψη των συστημάτων, επίσης σε σχέση με τα εναλλακτικά καύσιμα·

Μεταβολή της συμπεριφοράς των καταναλωτών

42. παρατηρεί ότι η έναρξη χρησιμοποίησης των εναλλακτικών καυσίμων στην ΕΕ μπορεί να οδηγήσει στην αλλαγή της συμπεριφοράς των καταναλωτών χάρη στην ενθάρρυνση της κυκλοφορίας οχημάτων που τροφοδοτούνται με εναλλακτικά καύσιμα. Για τον σκοπό αυτόν, πρέπει να πραγματοποιηθούν εκστρατείες ευαισθητοποίησης, έτσι ώστε οι καταναλωτές να είναι ενημερωμένοι σχετικά με τις τροποποιήσεις και τις πιθανές συνέπειες·

43. κρίνει ότι η αλλαγή της καταναλωτικής συμπεριφοράς είναι μείζονος σημασίας για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, οι οποίες είναι σε θέση να επηρεάσουν τις προτιμήσεις και τις επιλογές των καταναλωτών, θεσπίζοντας συμπληρωματικές παραχωρήσεις, επιπροσθέτως αυτών που πρέπει να θεσπίσουν τα κράτη (προς το συμφέρον των καταναλωτών), όταν επιλέγονται αειφόρα μέσα μεταφοράς. Οι καταναλωτές πρέπει να γνωρίζουν στην πράξη ποια πλεονεκτήματα τους αποφέρουν οι προτεινόμενες μεταβολές·

Ενεργειακά αποδοτικοί κινητήρες

44. σημειώνει ότι σε ορισμένες μελέτες⁽¹²⁾ υποδεικνύεται ότι η χρήση ενεργειακά αποδοτικών κινητήρων σε συνδυασμό με τους υβριδικούς κινητήρες μπορεί να συμβάλλει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Η ΕτΠ αναγνωρίζει τις φιλόδοξες και εκτενείς προσπάθειες που καταβάλλει η Επιτροπή για να δρομολογήσει μεταβολές και να προωθήσει τη χρήση νέων τύπων καυσίμων. Εντούτοις, η χρήση των προαναφερόμενων κινητήρων για τη μεταβατική περίοδο θα μπορούσε να αποτελέσει μια αξιόλογη εναλλακτική λύση·

45. συμφωνεί με την άποψη της Επιτροπής ότι η συνεχής βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των οχημάτων σε συνδυασμό με τη χρήση εναλλακτικών καυσίμων πρέπει να διαδραματίσει αποφασιστικό ρόλο στη διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του συνολικού τομέα πολιτικής για τα εναλλακτικά καύσιμα και τον περιορισμό των εκπομπών CO₂·

⁽¹⁰⁾ CdR 650/2012 fin.

⁽¹¹⁾ CdR 5/2012 fin.

⁽¹²⁾ Το πολωνικό Ινστιτούτο Διαρθρωτικών Μελετών (Institute for Structural Research) στη Βαρσοβία παρουσίασε τον Ιανουάριο του 2013 σχετικές έρευνες.

Παραγωγοί/καταναλωτές και στήριξη της χρήσης εναλλακτικών καυσίμων

46. υπογραμμίζει ότι, εάν δεν βρεθεί μια γενικά αποδεκτή λύση, πρέπει να αναζητηθούν διαφορετικές προσεγγίσεις σχετικά με το πώς μπορεί να αναπτυχθεί η χρήση εναλλακτικών καυσίμων. Λόγου χάρι, η ενθάρρυνση της συμμετοχής των καταναλωτών στο ενεργειακό δίκτυο (στάδια παραγωγής, αποθήκευσης και καταπόνησης της ενέργειας) θα μπορούσε να αποτελέσει ένα (νομικό) μέσο, αφενός για την αντιμετώπιση των αυξανόμενων ενεργειακών αναγκών και, αφετέρου, για να υλοποιηθεί με επιτυχία η μετάβαση από τις ανθρακούχες στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·

Επιστήμη και έρευνα

47. επαινεί τη στενή συνεργασία της Επιτροπής με τις επιχειρήσεις, τις αρχές και τους εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών κατά την εκπόνηση της υπό εξέταση νομικής πράξης, καθώς και το γεγονός ότι η ΕΕ πραγματοποιεί επί σειρά ετών επενδύσεις σε δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα των εναλλακτικών καυσίμων. Ωστόσο, η ΕτΠ φρονεί ότι οι διαβουλεύσεις πρέπει να συνεχιστούν, όπως και οι επενδύσεις στην έρευνα, καθότι, για να εκπληρωθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί, πολλά ζητήματα μπορούν να επιλυθούν με σαφέστερο, αποτελεσματικότερο και ταχύτερο τρόπο·

48. τονίζει ότι, σε προηγούμενη γνωμοδότησή της σχετικά με την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές⁽¹³⁾, έχει ήδη επισημάνει ότι η χρηματοδότηση δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης είναι πρωταρχικής σημασίας για την προώθηση των καινοτομιών και της

τεχνολογικής ανάπτυξης. Επίσης, η ανάπτυξη νέων υλών για την παραγωγή και την αποθήκευση της ενέργειας είναι ιδιαίτερα σημαντική σε σχέση με τα θέματα καθαρής ενέργειας και καθαρών μεταφορών·

Επικουρικότητα και αναλογικότητα

49. συμμερίζεται την άποψη ότι οι νέες τεχνολογίες –οι οποίες συνιστούν ταυτόχρονα καθαρές τεχνολογίες για τις μεταφορές– χαρακτηρίζονται από υψηλή ένταση κεφαλαίου. Ως εκ τούτου, οι δραστηριότητες σε επίπεδο ΕΕ θα πρέπει να προσανατολίζονται προς την ανάπτυξη των στοιχειωδών υποδομών και την πρόληψη του κατακερματισμού της αγοράς. Επομένως, η παρούσα πρόταση της Επιτροπής σχετικά με τη δέσμη μέτρων «Καθαρή ενέργεια για τις μεταφορές», στην οποία προβλέπονται κοινές τεχνικές προδιαγραφές και ελάχιστες απαιτήσεις υποδομών προκειμένου να εξασφαλιστεί η κυκλική οικονομία για τα εναλλακτικά καύσιμα σε ολόκληρη την ΕΕ, συνάδει με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας·

50. τονίζει ότι οι απαιτήσεις σχετικά με την ανάπτυξη των υποδομών (αριθμός σημείων επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού με καύσιμα) όσον αφορά τις αστικές και τις περιφερειακές υποδομές θα πρέπει να αντικατασταθούν με απαιτήσεις που θα καθορίσουν τα ίδια τα κράτη μέλη, με τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών. Επί του παρόντος, δεν υπάρχουν σαφείς κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη των εναλλακτικών καυσίμων, ούτε αλλαγή στη συμπεριφορά των καταναλωτών ή δυνατότητες χρηματοδότησης για την κατασκευή των απαραίτητων υποδομών.

II. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Αιτιολογική σκέψη 10

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕΠ |
|--|---|
| <p>Η έλλειψη εναρμονισμένης ανάπτυξης υποδομών εναλλακτικών καυσίμων στην Ένωση παρακωλύει την επίτευξη οικονομικών κλίμακας, όσον αφορά το σκέλος της προσφοράς, και την κινητικότητα σε όλη την ΕΕ, όσον αφορά το σκέλος της ζήτησης. Χρειάζεται να κατασκευασθούν νέα δίκτυα υποδομών, ιδίως για την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, υδρογόνου και φυσικού αερίου (LNG και CNG).</p> | <p>Η έλλειψη εναρμονισμένης ανάπτυξης υποδομών εναλλακτικών καυσίμων στην Ένωση παρακωλύει την επίτευξη οικονομικών κλίμακας, όσον αφορά το σκέλος της προσφοράς, και την κινητικότητα σε όλη την ΕΕ, όσον αφορά το σκέλος της ζήτησης. <u>Δαμβανόμενων υπόψη των τεχνολογικών εξελίξεων, των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και του κόστους</u> Χρειάζεται να κατασκευασθούν νέα δίκτυα υποδομών, ιδίως για την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, υδρογόνου και φυσικού αερίου (LNG και CNG).</p> |

Αιτιολογία

Τα μέτρα που περιέχονται στην πρόταση οδηγίας της Επιτροπής συμβάλλουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων σχετικά με τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και άλλων ρυπογόνων εκπομπών που προέρχονται από τις μεταφορές, οι οποίες συνιστούν σοβαρή πρόκληση και ουσιαστικό πρόβλημα για ολόκληρη την ΕΕ. Συγχρόνως, διάφορες τεχνολογίες που βασίζονται στα εναλλακτικά καύσιμα βρίσκονται σήμερα στο στάδιο εξέλιξης ή στην τελική φάση ανάπτυξής τους, γεγονός που συνεπάγεται υψηλό κόστος.

⁽¹³⁾ CdR 2182/2012 fin.

Τροπολογία 2

Άρθρο 3 παράγραφος 1

Εθνικά πλαίσια πολιτικής

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕΠ |
|---|---|
| <p>Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει εθνικό πλαίσιο πολιτικής για την ανάπτυξη της αγοράς εναλλακτικών καυσίμων και των υποδομών τους, το οποίο περιλαμβάνει πληροφορίες που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι, και περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> — εκτίμηση της κατάστασης και της μελλοντικής ανάπτυξης των εναλλακτικών καυσίμων· — εκτίμηση της πέραν συνόρων συνέχειας της κάλυψης των υποδομών για εναλλακτικά καύσιμα· — το ρυθμιστικό πλαίσιο για την υποστήριξη της δημιουργίας υποδομών εναλλακτικών καυσίμων· — μέτρα πολιτικής για την υποστήριξη της εφαρμογής του εθνικού πλαισίου πολιτικής· — μέτρα στήριξης της ανάπτυξης και της μεταποίησης· — στήριξη της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της επίδειξης· — στόχους για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων· — τον αναμενόμενο αριθμό οχημάτων εναλλακτικών καυσίμων έως το 2020· — αξιολόγηση της ανάγκης για σημεία ανεφοδιασμού με LNG σε λιμένες εκτός του κύριου δικτύου ΔΕΔ-Μ που είναι σημαντικά για τα σκάφη που δεν εκτελούν μεταφορές, ιδίως τα αλιευτικά σκάφη· — εφόσον χρειάζονται, ρυθμίσεις συνεργασίας με άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 2. | <p>Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει εθνικό πλαίσιο πολιτικής για την ανάπτυξη της αγοράς εναλλακτικών καυσίμων και των υποδομών τους, το οποίο περιλαμβάνει πληροφορίες που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι, και περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> — εκτίμηση της κατάστασης και της μελλοντικής ανάπτυξης των εναλλακτικών καυσίμων· — εκτίμηση της πέραν συνόρων συνέχειας της κάλυψης των υποδομών για εναλλακτικά καύσιμα· — το ρυθμιστικό πλαίσιο για την υποστήριξη της δημιουργίας υποδομών εναλλακτικών καυσίμων· — μέτρα πολιτικής για την υποστήριξη της εφαρμογής του εθνικού πλαισίου πολιτικής· — μέτρα στήριξης της ανάπτυξης και της μεταποίησης· — στήριξη της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της επίδειξης· — στόχους για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων· — τον αναμενόμενο αριθμό οχημάτων εναλλακτικών καυσίμων έως το 2020· — αξιολόγηση της ανάγκης για σημεία ανεφοδιασμού με LNG σε λιμένες εκτός του κύριου δικτύου ΔΕΔ-Μ που είναι σημαντικά για τα σκάφη που δεν εκτελούν μεταφορές, ιδίως τα αλιευτικά σκάφη· — εφόσον χρειάζονται, ρυθμίσεις συνεργασίας με άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 2.: — <u>τα αποτελέσματα που αναμένονται από τη μείωση των εκπομπών και τον περιορισμό της εξάρτησης από το πετρέλαιο και τον αντίκτυπο της χρήσης εναλλακτικών καυσίμων.</u> |

Αιτιολογία

Στοιχείο που προστίθεται στο τέλος: Η μέτρηση των αποτελεσμάτων πρέπει να βασίζεται σε συγκρίσιμους δείκτες και να καταδεικνύει τη βιωσιμότητα της παραγωγής και της κατανάλωσης ενέργειας με όσο το δυνατόν ευρύτερο τρόπο (κύκλος ζωής/διάρκεια ζωής του καυσίμου) και όχι μόνο σε σχέση με τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα

Τροπολογία 3

Άρθρο 3 παράγραφος 5

Εθνικά πλαίσια πολιτικής

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕΠ |
|--|--|
| <p>Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τα εθνικά πλαίσια πολιτικής τους στην Επιτροπή [εντός 18 μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].</p> | <p>Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τα εθνικά πλαίσια πολιτικής τους στην Επιτροπή [εντός 18 24 μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].</p> |

Αιτιολογία

Εν προκειμένω, το ζήτημα έγκειται στον σχεδιασμό μακροπρόθεσμων επενδύσεων, προκειμένου να προσδιοριστεί ένας βιώσιμος χρηματοδοτικός μηχανισμός· συνεπώς, πρέπει να πραγματοποιηθεί εμπειριστατωμένη ανάλυση σε εθνικό επίπεδο, στην οποία θα συμμετέχουν ενδιαφερόμενοι φορείς και θα συνεκτιμηθούν διοικητικές συμφωνίες.

Τροπολογία 4

Άρθρο 3 παράγραφος 7

Εθνικά πλαίσια πολιτικής

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|--|---|
| Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εγκρίνει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 8 για την τροποποίηση του καταλόγου των στοιχείων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 και τις πληροφορίες που ορίζονται στο παράρτημα Ι. | Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εγκρίνει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 8 για την τροποποίηση του καταλόγου <u>βάσει</u> των στοιχείων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 και τις πληροφορίες που ορίζονται στο παράρτημα Ι. |

Αιτιολογία

Στην υπό εξέταση πρόταση οδηγίας θεσπίζεται το δικαίωμα της Επιτροπής να τροποποιεί, με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, τις τεχνικές προδιαγραφές, καθώς και τα πρότυπα για τα σημεία επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού. Αυτό, όμως, αντίκειται στο γενικό πνεύμα της οδηγίας, η οποία αποσκοπεί να εξασφαλίσει μακροπρόθεσμη βεβαιότητα στους επενδυτές που πραγματοποιούν επενδύσεις σε υποδομές, καθώς και στη βιομηχανία και τους καταναλωτές. Στην προκειμένη περίπτωση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη χάνουν τον έλεγχο επί των προτύπων και, ως εκ τούτου, απουσιάζει η βεβαιότητα των επενδυτών.

Τροπολογία 5

Άρθρο 4 παράγραφος 1

Εφοδιασμός με ηλεκτρική ενέργεια για μεταφορές

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|--|--|
| Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τίθεται σε λειτουργία ελάχιστος αριθμός σημείων επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα και τουλάχιστον ο αριθμός που ορίζεται στον πίνακα του παραρτήματος II, το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. | Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τίθεται σε λειτουργία ελάχιστος αριθμός σημείων επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα και τουλάχιστον ο αριθμός που ορίζεται στον πίνακα του παραρτήματος II, το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. <u>Ο αριθμός αυτός αποφασίζεται σε εθνικό επίπεδο λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών στις διαφορετικές περιοχές των κρατών μελών.</u> |

Αιτιολογία

Αντί να καθοριστεί στην πρόταση οδηγίας ένας υποχρεωτικός αριθμός σημείων επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού με καύσιμα, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να θέσουν συναφείς στόχους στα στρατηγικά πλαίσια που καταρτίζουν. Έτσι, θα μπορούσαν να συνυπολογιστούν οι ιδιαιτερότητες των κρατών μελών, λόγω χάρη, οι δυνατότητες χρηματοδότησης, οι τεχνολογικές εξελίξεις και οι προτιμήσεις των καταναλωτών.

Τροπολογία 6

Άρθρο 4 παράγραφος 6

Εφοδιασμός με ηλεκτρική ενέργεια για μεταφορές

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|--|--|
| Όλα τα δημοσίως προσβάσιμα σημεία επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα είναι εξοπλισμένα με ευφυή συστήματα μέτρησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 28 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ και πληρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 της εν λόγω οδηγίας. | Όλα τα δημοσίως προσβάσιμα σημεία επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα πρέπει να είναι κατάλληλα προετοιμασμένα για να εξοπλιστούν <u>εξοπλισμένα</u> με ευφυή συστήματα μέτρησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 28 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ και πληρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 της εν λόγω οδηγίας. |

Τροπολογία 7

Άρθρο 11 παράγραφος 1

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροπολογία της ΕτΠ |
|---|--|
| Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο εντός [18 μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της]. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά. | Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο εντός [18 36 μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της]. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά. |

Αιτιολογία

Μία προθεσμία 36 μηνών κρίνεται λογική για τη μεταφορά της οδηγίας στην εθνική νομοθεσία των κρατών μελών. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, αφού υιοθετηθεί η οδηγία, θα πρέπει να καταρτιστεί εθνικό στρατηγικό πλαίσιο στο κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 4 Ιουλίου 2013

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Το EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) παρέχει άμεση και δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ιστοχώρος αυτός επιτρέπει την πρόσβαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καθώς και στις Συνθήκες, στη νομοθεσία, στη νομολογία και στις προπαρασκευαστικές πράξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση: <http://europa.eu>



Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL